

Programma begroting 2027-2030

Raad
10 november 2026
Inclusief amendementen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Inleiding 4
Bestuurlijke samenvatting 6
Begroting in één overzicht 8
Financiële samenvatting 9
BELEIDSBEGROTING 2027-2030 14
Programma 1 Bestuur en veiligheid 14
Ambitie 15
Ontwikkelingen Bestuur en veiligheid 15
Wat wil de gemeente Zuidplas bereiken? 16
Wat gaan wij ervoor doen? 17
Verbonden partijen 19
Indicatoren 20
Wat gaat het programma “Bestuur en veiligheid” kosten? 21
Programma 2 Sociaal domein 24
Ambitie 25
Samenhang 25
Ontwikkelingen Sociaal domein 26
Wat wil de gemeente Zuidplas bereiken? 27
Wat gaan wij ervoor doen? 28
Verbonden partijen 31
Indicatoren 32
Wat gaat het programma “Sociaal domein” kosten? 38
Programma 3 Maatschappelijk domein 41
Ambitie 42
Ontwikkelingen Maatschappelijk domein 42
Wat wil de gemeente Zuidplas bereiken? 43
Wat gaan wij ervoor doen? 44
Verbonden partijen 46
Indicatoren 47
Wat gaat het programma “Maatschappelijk domein” kosten? 49
Programma 4 Ruimtelijk domein 52
Ambitie 53
Ontwikkelingen Ruimtelijk domein 53
Wat wil de gemeente Zuidplas bereiken? 54
Wat gaan wij ervoor doen? 55
Verbonden partijen 58
Indicatoren 59
Effectindicatoren 59
Wat gaat het programma “Ruimtelijk domein” kosten? 62
Programma 5 Openbare ruimte 65
Ambitie 66
Ontwikkelingen Openbare ruimte 66
Wat wil de gemeente Zuidplas bereiken? 67
Wat gaan wij ervoor doen? 68
Verbonden partijen 69
Indicatoren 70
Wat gaat het programma “Openbare ruimte” kosten? 72

Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen en overhead 78
Ambitie 78
Ontwikkelingen Algemene dekkingsmiddelen en overhead 78
Wat wil de gemeente Zuidplas bereiken? 78
Verbonden partijen 79
Indicatoren 80
Wat gaat het programma “Algemene dekkingsmiddelen en overhead” kosten? 80
PARAGRAFEN 85
Paragraaf 1: Lokale heffingen 85
Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing 94
Paragraaf 3: Onderhoud kapitaalgoederen 102
Paragraaf 4: Financiering 107
Paragraaf 5: Bedrijfsvoering 113
Paragraaf 6: Verbonden partijen 117
Paragraaf 7: Grondbeleid 139
Paragraaf 8: Openbaarheid 144
Paragraaf 9: Kostenbeheersing en doorontwikkeling P&C 147
FINANCIËLE BEGROTING 2027-2030 149
1. Samenvatting financieel perspectief 149
1.1 Resultaat begrotingsjaar 149
1.2 Uitgangspunten begroting 149
2. Baten en lasten per programma 151
2.1 Baten en lasten per programma 151
2.2 Algemene dekkingsmiddelen en overhead 152
2.3 Incidentele baten en lasten 153
2.4 Overzicht stelposten in de begroting 155
3. Financiële positie begroting 2027-2030 157
3.1 Balansprognose 157
3.2 EMU-saldo 159
3.3 Overzicht reserves 159
3.4 Overzicht voorzieningen 170
3.5 Overzicht investeringskredieten 175
4. Baten en lasten per taakveld 179
Bijlage 1 Kerngegevens en bestuursstructuur 181
Bijlage 2 Niet verwerkte claims en ombuigingen 183
Bijlage 3 Nader te onderzoeken 186
Bijlage 4 Subsidies 2027 187

Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting van de gemeente Zuidplas voor het begrotingsjaar 2027 met een doorkijk naar de meerjarenbegroting van 2027-2030. Het betreft een nieuwe opzet waarin we meer focus aanbrengen. De inspanningen die we opnemen hebben een causaal verband met de maatschappelijke doelstellingen die we nastreven en in lijn zijn met het gesloten coalitieakkoord.
Er zijn keuzes gemaakt om te komen tot een sluitende begroting 2027. Voor de jaren na 2027 zullen er nog keuzes noodzakelijk zijn om te komen tot sluitende resultaten.

In de begroting wordt het gemeentelijk beleid op hoofdlijnen toegelicht. De plannen zijn beschreven in zes programma's, waarbij steeds drie vragen centraal staan:
• Wat wil Zuidplas bereiken?
• Wat gaat de gemeente daarvoor doen?
• Wat gaat het kosten?

Met deze begroting legt het college van burgemeester en wethouders de voor 2027 geplande doelstellingen, inspanningen, lasten en baten ter vaststelling aan de gemeenteraad voor. De begroting dient ter ondersteuning van de rol van de raad. In deze rol ligt de nadruk op kaderstelling, controle, sturing op hoofdlijnen, autorisatie en allocatie van middelen. De budgetten voor 2027 worden door het vaststellen van deze begroting door de raad op programmaniveau geautoriseerd. Daarnaast geeft de meerjarenraming de raad een beeld van de verwachtingen ten aanzien van de financiële ontwikkelingen in de drie daaropvolgende jaren.

Leeswijzer

De brede samenstelling van het gemeentelijk takenpakket maakt het lezen van een gemeentebegroting niet eenvoudig. Deze leeswijzer is bedoeld om de raad daarbij op weg te helpen.

De programmabegroting is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

Programma's
Een (beleids-)programma is een samenhangende verzameling van taken, activiteiten en geldmiddelen, wat gericht is op het bereiken van vooraf bepaalde maatschappelijke effecten. De burgers kunnen de raad aanspreken op de te realiseren prestaties van de programma's in de begroting.

Elk programma gaat in op de eerder aangehaalde drie W-vragen:
• Wat wil Zuidplas bereiken? (geeft inzicht in de gestelde doelen);
• Wat gaat de gemeente daarvoor doen? (geeft een beschrijving van de inspanningen en acties ter realisatie van de doelen);
• Wat gaat het kosten? (bevat een overzicht van lasten en baten, taakvelden en investeringen).

In ieder programma is een overzicht van de verbonden partijen opgenomen met de vermelding wat zij bijdragen aan het realiseren van de ambities, doelstellingen en inspanningen..

Per programma zijn de effectindicatoren en prestatie indicatoren opgenomen. Waar mogelijk vergelijken we de uitkomsten met referentiegemeenten, vergelijkbaar in omvang met 25.000-50.000 inwoners. Een aanvulling of aanpassing van indicatoren kan volgen in latere P&C documenten.

Paragrafen
In de verschillende paragrafen worden “dwarsdoorsneden” over bepaalde thema’s in de programmabegroting gemaakt. De paragrafen zijn wettelijk verplicht volgens het Besluit Begroting en Verantwoording, met uitzondering van de paragraaf 9 Kostenbeheersing en doorontwikkeling P&C welke een lokale keuze is.

Financiële begroting
Dit onderdeel bevat een uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente Zuidplas. Met onder andere de geprognosticeerde balans in meerjarenperspectief, de meerjarige ontwikkeling van het EMU-saldo en een meerjarig overzicht van baten en lasten. Ook een overzicht van de reserves en voorzieningen en de grondslagen waarop de ramingen zijn gebaseerd, wordt gepresenteerd. De meeste overzichten in dit onderdeel zijn wettelijk voorgeschreven.
In de begroting zijn veel optellingen opgenomen. Voor deze tabellen geldt dat als gevolg van afronding de som der delen kan afwijken van het totaal.

Bijlagen
De begroting wordt gecompleteerd met enkele bijlagen. De bijlage “Kerngegevens en bestuursstructuur”, de bijlage met “Niet verwerkte claims en ombuigingen”, de bijlage “Nader te onderzoeken” onderwerpen en de bijlage “Subsidies 2027”.

Amendementen op deze Begroting
Tijdens de raadsvergadering van 10 november 2026 heeft de raad 4 amendementen met financiële consequenties aangenomen:

- Amendement 2026A40 Behoud van betrokkenheid en verbinding in onze dorpen
- Amendement 2026A41 Behoud vergoeding medische keuring gehandicaptenparkeerkaart
- Amendement 2026A37 Bijdrage aan behoud veerverbinding Ouwerkerk-Nieuwerkerk a/d IJssel
- Amendement 2026A36 Behoud gemeentelijke informatie in de krant

In de financiële samenvatting van deze Begroting is een overzicht van de impact van deze amendementen op het begrotingssaldo opgenomen. De andere tabellen in het boekwerk zijn niet aangepast.

Bestuurlijke samenvatting

Met hoofd en hart voor onze dorpen. Zo gaan we aan de slag gegaan met de ambities die wij als college voor Zuidplas hebben. Deze ambities vloeien voort uit het coalitieakkoord *Met hoofd en hart voor onze dorpen* en uit onze motivatie om Zuidplas verder te ontwikkelen als een gemeente waar prettig gewoond, gewerkt en geleefd wordt. We zien de noodzaak om te investeren in voldoende woningen voor verschillende doelgroepen, te investeren in fijn wonen en leven in onze dorpen, te werken aan de ontwikkeling van Cortelande, inwoners te ondersteunen die dat nodig hebben en te blijven bouwen aan een aantrekkelijke, duurzame en toekomstbestendige leefomgeving.

Tegelijkertijd hebben we minder geld beschikbaar en is ook de beschikbare capaciteit niet onbeperkt. Niet alles kan en zeker niet tegelijkertijd. Dit vraagt om prioriteiten en om een realistische afweging van wat financieel en organisatorisch haalbaar is. Daarbij richten we ons op de uitvoering van bestaande afspraken en beleid. De uitdaging is om onze plannen zoveel mogelijk uit te voeren en tegelijk goed op onze financiën te letten. Dat betekent dat we keuzes moeten maken, zonder onze ambities los te laten. Als college nemen we onze verantwoordelijkheid en zorgen we ervoor dat Zuidplas ook in de toekomst financieel gezond blijft. Gemeenten in heel Nederland hebben te maken met financiële uitdagingen.

De financiële uitdaging is niet nieuw. In de Programmabegroting 2026-2029 voorzag de gemeente voor 2027 een tekort van circa € 1 miljoen. Dit beeld is bij de Jaarrekening 2025 en de Zomernota 2026 verder verslechterd, onder andere door stijgende kosten binnen het Sociaal Domein en prijsstijgingen als gevolg van inflatie. Bij de Zomernota 2026 bleek dat de gemeente vanaf 2027 ruim € 8,2 miljoen tekortkomt. Door verdere prijsstijgingen is de financiële opgave sindsdien nog groter geworden. We moeten daarom duidelijke en soms pijnlijke keuzes maken over waar we ons geld aan uitgeven. We realiseren ons dat deze keuzes merkbaar zijn. Voor onze inwoners en maatschappelijke partners, omdat niet alles wat gewenst of nodig is (direct) kan worden opgepakt, maar ook voor onze medewerkers, van wie we veel vragen in een periode waarin de beschikbare middelen onder druk staan. Het college is aan de slag gegaan om de begroting weer financieel gezond te maken. Daarbij kijken we niet alleen naar bestaande activiteiten, maar ook kritisch naar nieuwe wensen, intensiveringen en het tempo waarin we onze ambities kunnen realiseren. Dit betekent dat niet alles wat we voor ogen hadden de komende jaren kan worden uitgevoerd. Zo kiezen we ervoor om bepaalde onderdelen van de Mobiliteitsvisie niet of later uit te voeren en minder middelen beschikbaar te stellen voor duurzaamheid. Ook zetten we in op het vervasten van ingehuurd personeel en zijn we terughoudend met het laten meegroeien van de ambtelijke organisatie met het aantal inwoners. We beseffen dat ook deze keuzes gevolgen hebben voor de organisatie en de werkdruk. Tegelijkertijd zijn ze nodig om onze financiële verantwoordelijkheid te nemen en ook op langere termijn een financieel gezonde gemeente te blijven. De financiële situatie vraagt daarmee om keuzes in wat we doen én om prioritering en fasering van onze ambities voor de komende jaren.

Met deze begroting brengen we de inkomsten en uitgaven voor 2027 weer in balans. Tegelijk kijken we verder vooruit. We willen ervoor zorgen dat Zuidplas ook in de jaren daarna financieel gezond blijft. Daarom kijken we niet alleen naar wat er nu nodig is, maar werken we ook aan een heldere visie en strategie waarmee Zuidplas op langere termijn financieel gezond kan blijven. We onderzoeken hoe we op langere termijn de kosten kunnen beheersen, hoe we het beschikbare geld zo goed mogelijk kunnen besteden en blijven we ons inzetten voor een eerlijke bijdrage van het Rijk aan onze gemeente. Onze ambities voor Zuidplas blijven daarbij belangrijk. Soms moeten we andere keuzes maken over hoe we die ambities bereiken. Maar wat we voor onze inwoners en dorpen willen bereiken, blijft hetzelfde. We blijven de mensen die zorg nodig hebben ondersteunen met een breed aanbod van preventie tot complexere zorg. En we blijven ons inzetten om inwoners een eigen woning te kunnen bieden in Zuidplas. Door instrumenten als een bijstelde huisvestingsverordening waarmee we sociale woningen verdelen en door het bouwen van Cortelande. Daarnaast stellen we een Integraal Veiligheidsplan op dat inzicht geeft in

toekomstige veiligheidsopgaven en waarin we keuzes maken over een toekomstige veiligheidsaanpak. We herijken de Nota Verbonden Partijen waarmee we scherper kunnen sturen op het realiseren van de maatschappelijke doelen door deze organisaties. Vanaf 1 januari gaan we uitvoering geven aan het Uitdaagrecht door te zorgen voor een duidelijke werkwijze voor inwoners en maatschappelijke organisaties als zij een initiatief hebben

Dit laat zien dat de begroting van Zuidplas meer is dan alleen de financiële opgave. We blijven investeren in onze inwoners, dorpen en voorzieningen. Ondanks de maatregelen gaat er nog steeds veel door. We blijven dus werken aan wat belangrijk is voor onze inwoners. Daarbij houden we vast aan de koers uit ons coalitieakkoord: Met hoofd en hart voor onze dorpen. De financiële situatie vraagt om moeilijke en verstandige keuzes. We kijken goed naar wat haalbaar is, maar richten ons vooral op wat wél kan. We zetten samen de schouders eronder. Met oog voor de toekomst en aandacht voor onze inwoners blijven we werken aan fijne, veilige en levendige dorpen.

Begroting in één overzicht



Financiële samenvatting

Impact aangenomen amendementen op (structureel) begrotingsresultaat

Impact amendementen op begrotingsresultaat (bedragen * € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Resultaat ontwerpbegroting college	-7.391	901	-4.563	-5.432	-5.120
Correctie voor incidentele posten		-494	-397	-364	-254
Structureel resultaat van ontwerpbegroting	-7.391	407	-4.960	-5.796	-5.374
Aangenomen amendementen:					
Amendement 2026A40 Behoud van betrokkenheid en verbinding in onze dorpen		-60	-60	-60	-60
Amendement 2026A41 Behoud vergoeding medische keuring gehandicaptenparkeerkaart		-18	-18	-18	-18
Amendement 2026A37 Bijdrage aan behoud veerverbinding Ouwerkerk-Nieuwerkerk a/d IJssel		-25	-25	-25	-25
Amendement 2026A36 Behoud gemeentelijke informatie in de krant		-20	-20	-20	-20
Totaal financieel effect amendementen	-	-123	-123	-123	-123
Resultaat vastgestelde begroting na amendementen	-7.391	778	-4.686	-5.555	-5.243
Correctie voor incidentele posten		-494	-397	-364	-254
Structureel resultaat vastgesteld begroting na amendementen	-7.391	284	-5.083	-5.919	-5.497

Hieronder teksten uit de ontwerpbegroting van het college:

Financieel overzicht begroting 2027-2030
De Begroting 2027-2030 is opgebouwd vanuit de vastgestelde uitgangspunten van de beleidsarme Zomernota 2026. Sinds de vaststelling van de Zomernota hebben zich diverse financiële ontwikkelingen voorgedaan die van invloed zijn op het begrotingssaldo. Deze ontwikkelingen bestaan uit mutaties vanuit de meicirculaire, actualisaties van bestaande budgetten, autonome ontwikkelingen, technische bijstellingen en de voorgestelde ombuigingen om te komen tot een structureel sluitende begroting.
Het financieel beeld laat zien dat Zuidplas voor een aanzienlijke opgave staat. Daarmee werd duidelijk dat aanvullende en meer fundamentele keuzes noodzakelijk waren om het financiële evenwicht te herstellen.

Totstandkoming van de begroting
Met het coalitieakkoord is richting gegeven aan het herstel van het financiële evenwicht. Om te komen tot een financieel houdbare begroting is daarom een intensief traject doorlopen, waarbij zowel de organisatie als het college nadrukkelijk zijn betrokken.

Als onderdeel van dit traject zijn de financiële opgaven, risico's en ontwikkelwensen in beeld gebracht en is organisatiebreed een uitvraag gedaan naar mogelijke ombuigingen, besparingen en efficiencymaatregelen. Deze voorstellen zijn vervolgens in challengegesprekken kritisch beoordeeld op haalbaarheid, uitvoerbaarheid, maatschappelijke effecten en financiële opbrengst. Op basis hiervan heeft het college bestuurlijke afwegingen gemaakt tussen financiële noodzaak, maatschappelijke impact en de ambities uit het coalitieakkoord.
Met deze begroting worden de noodzakelijke aanvullende ombuigingen doorgevoerd om te komen tot een structureel sluitende meerjarenbegroting. Daarbij is bewust terughoudend omgegaan met het toevoegen van nieuwe middelen. Hoewel op verschillende beleidsterreinen inhoudelijke wensen en ontwikkelopgaven aanwezig zijn, zijn uitsluitend die budgetaanpassingen opgenomen die onvermijdelijk zijn voor een realistische en uitvoerbare begroting, het opvangen van autonome ontwikkelingen, het voldoen aan wettelijke verplichtingen of het beheersen van financiële risico's. Hiermee wordt maximaal gestuurd op financiële beheersing en wordt slechts beperkt extra budget beschikbaar gesteld voor nieuwe uitgaven.
De voorliggende begroting is daarmee het resultaat van een zorgvuldig maar ook intensief proces, waarbij binnen een korte doorlooptijd scherpe keuzes zijn gemaakt om de financiële positie van de gemeente te herstellen en tegelijkertijd de maatschappelijke opgaven, voorzieningen en dienstverlening zoveel mogelijk in stand te houden. Voor een volledig overzicht van de niet-verwerkte claims en de niet-doorgevoerde ombuigingen verwijzen wij naar bijlage 2. In bijlage 3 is daarnaast een overzicht opgenomen van beleidsrijke onderwerpen die de komende jaren betrokken kunnen worden bij het verder duurzaam en meerjarig in balans brengen van de begroting.

De opbouw vanuit de begrote resultaten opgenomen in Begroting 2026-2029 naar de resultaten opgenomen in de Najaarsnota 2026 en Begroting 2027-2030 geeft het volgende beeld:

Verloopoverzicht resultaat				*Bedragen * € 1.000*
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Resultaat vanuit Begroting 2026	**-1.213**	**-3.314**	**-4.762**	**-4.762**
Raadsbesluiten/Technische wijzigingen na Begroting 2026	286	1.119	1.268	1.268
Zomernota 2026 budgetaanpassingen	-6.671	-7.418	-6.634	-8.134
Meicirculaire 2026	-631	591	824	2.642
Totaal resultaat na Zomernota 2026	**-8.229**	**-9.022**	**-9.304**	**-8.986**
Najaarsnota 2026 budgetaanpassingen	1.545	821	928	840
Ombuigingen	8.816	4.523	4.312	4.707
Overige budgetaanpassingen, w.o. indexaties en technische	-1.231	-885	-1.368	-1.681
Totaal resultaat	**901**	**-4.563**	**-5.432**	**-5.120**

(-/- = nadeel/ last | + = voordeel / baat)

Alle financiële budgetaanpassingen leiden, samen met de verwerkte ombuigingen, tot het volgende financiële saldo voor 2027 en de daaropvolgende jaren:

Begroting 2027-2030	2027	2028	2029	2030
				Bedragen x € 1.000
Beginstand Zomernota 2026 / Meicirculaire 2026	**-8.229**	**-9.022**	**-9.304**	**-8.986**
Ombuigingen	8.816	4.523	4.312	4.707
Overige wijzigingen	314	-64	-440	-841
Resultaat	**901**	**-4.563**	**-5.432**	**-5.120**
Correctie voor incidentele posten	-494	-397	-364	-254
Structureel resultaat	**407**	**-4.960**	**-5.796**	**-5.374**

Overzicht ombuigingen in deze begroting

In de tabel hieronder is zichtbaar gemaakt welke ombuigingen zijn verwerkt om te komen tot een sluitende begroting. Toelichting op de verschillende ombuigingen is te vinden in de programma's onder "Wat gaat het programma kosten?".

Ombuigingen Begroting 2027-2030				*Bedragen * € 1.000*
	2027	2028	2029	2030
Inkomstenverhogingen				
Tariefsverhoging omgevingsvergunningen	400	400	400	400
Tariefsverhoging begraafplaatsen	173	173	173	173
Tariefsverhoging toeristenbelasting € 1,-	114	114	114	114
Tariefsverhogingen publieksplein	30	30	30	30
Tariefsverhoging forensenbelasting 10%	5	5	5	5
Tariefsverhoging APV-leges	4	4	4	4
Tariefsverhoging leges nieuwe gastouders	2	2	2	2
Totaal	728	728	728	728
Ozb				
Verhoging tarief extra voor Ozb woningen	1.180	1.180	1.180	1.180
Verhoging tarief Ozb niet-woningen, versnellen groei naar regionaal gemiddeld tarief	1.406	828	250	250
Verhoging tarief extra voor Ozb niet-woningen	320	320	320	320
Totaal inkomstenverhoging door tariefsaanpassingen Ozb	2.906	2.328	1.750	1.750
Totaal inkomstenverhogingen + Ozb	**3.634**	**3.056**	**2.478**	**2.478**
Lasten besparingen				
Verlagen budget duurzaamheid	2.972	-	-	-
Verlagen budget netcongestie	550	-	-	-
Inzetten subsidie Realisatiestimulans t.l.v. algemene middelen i.p.v. grondbedrijf	378	-	-	-
Niet door laten gaan groei ambtelijke organisatie	347	347	347	347
Kosten Regionale Belastinggroep toerekenen aan gesloten systemen afval en riool	324	324	324	324
Aanpassing afschrijvingsmethodiek (progressief annuïtair afschrijven)	253	533	900	1.295
Inzet reserve Sociaal Domein voor Alert4you	95			
Verlagen uitvoeringsbudgetten ruimtelijke ontwikkeling	60	60	60	60
Verlagen participatiebudget werk en inkomen	50	50	50	50
Verlagen budget samenwerking ondernemers	50	50	50	50
Verlagen budget van Beleef Zuidplas	30	30	30	30
Verlagen budget gemeentepagina's krant	20	20	20	20
Geen terugbetaling bij aanvraag gehandicaptenparkeerkaart	18	18	18	18
Verlagen budget aangepast sporten	10	10	10	10
Stoppen jongerenraad	10	10	10	10
Stoppen communicatie via LED-schermen	6	6	6	6
Halveren budget jumelage/stedenband	5	5	5	5
Verlagen facilitaire kosten college	4	4	4	4
Totaal lastenbesparingen	**5.182**	**1.467**	**1.834**	**2.229**
Totaal ombuigingen	**8.816**	**4.523**	**4.312**	**4.707**

De algemene reserve vormt de belangrijkste financiële buffer voor het opvangen van onvoorziene ontwikkelingen en risico's. Het momenteel verwachte nadelige resultaat over 2026 leidt naar verwachting tot een afname van deze reserve. Met het realiseren van een sluitende begroting voor 2027 wordt echter een belangrijke stap gezet richting herstel en versterking van de financiële positie van de gemeente. Voor de jaren 2028 en verder blijft aanvullende bijsturing noodzakelijk. Daarom zal, in aanloop naar de volgende begrotingscyclus, een nieuw meerjarig bijsturingsplan worden opgesteld om ook op langere termijn te kunnen sturen op een duurzaam financieel evenwicht en een gezonde vermogenspositie.

Ontwikkeling algemene reserve

Ontwikkeling algemene reserve (bedragen * € 1.000)	
Stand 31/12/2025	18.337
Af: budgetoverheveling 2025/2026	-1.119
Af: resultaat JR 2025	-3.810
Af: resultaatsbestemming JR 2025	-1.584
Af: budget organisatieontwikkeling	-200
Af: besluit onderwijshuisvesting R25.000120	-1.030
Stand 31/12/2026 huidige besluitvorming	10.594
Af: geprognosticeerd saldo 2026	-7.391
Geprognosticeerde stand algemene reserve bij JR2026	3.203

Moties en toezeggingen

Uw raad heeft op eerdere momenten via moties en toezeggingen sturing gegeven aan deze begroting.

- Toezegging 2058 Doorontwikkeling Inzicht en Wendbaarheid. U heeft de toezegging gekregen dat u een startnotitie krijgt op basis waarvan u in gesprek kunt over kaders en uitgangspunten van de begroting. Deze toezegging wordt in samenhang gebracht met het programma kostenbeheersing. Wij verwijzen u hiervoor door naar de betreffende paragraaf kostenbeheersing. Hiermee willen we deze toezegging afdoen.
- Motie 2025M72 Zero Based Projecting verzoekt het college onder meer om een startnotitie op dit onderwerp. Omdat de uitgangspunten en doelstellingen van deze motie nauw aansluiten op het programma Kostenbeheersing, wordt de verdere uitwerking integraal opgenomen in de op te stellen startnotitie. Het college stelt daarom voor de motie op dit moment aan te houden en de raad bij de behandeling van de startnotitie tevens een voorstel voor afdoening van de motie voor te leggen.
  Motie 2025M43 Rioolheffing koppelen aan voortgang investeringen. U verzoekt het college om bij de tariefberekeningen rekening te houden met een realistische planning van investeringen. Deze motie is toegepast en voorts hebben wij in de interne processen deze stap expliciet toegevoegd zodat wij jaarlijks hier een update op verwerken. Wij stellen hier voor om deze motie af te doen gezien deze nu is geïntegreerd in de reguliere werkprocessen.

BELEIDSBEGROTING 2027-2030

Programma 1 Bestuur en veiligheid

Toekomstbestendig en resultaatgericht



Dit programma bevat de volgende producten:

- Bestuur en participatie
- Dienstverlening
- Veiligheid

Ambitie

Zuidplas kiest voor een *bestuursstijl* die open, benaderbaar en transparant is. Dit kunnen we niet alleen. Daarom willen we de regionale samenwerking uitbouwen en versterken. Ook is participatie belangrijk. We betrekken inwoners bij belangrijke ontwikkelingen. We zijn daarbij vooraf helder over de kaders en verwachtingen en zijn achteraf open over de afwegingen en keuzes die gemaakt zijn. We willen een gemeente zijn die goed bereikbaar is, waar inwoners snel en duidelijk antwoord krijgen.

Zuidplas groeit en onze inzet op *veiligheid* groeit mee. We bieden als gemeente het hoofd aan toenemende complexe veiligheidsvraagstukken. Onze veiligheidsaanpak sluit aan bij de omvang en veranderende opgaven van onze gemeente. We pakken openbare orde problematiek en criminaliteit daadkrachtig aan en zorgen voor veilige en leefbare dorpen, nu en in de toekomst. We versterken de maatschappelijke weerbaarheid van Zuidplas, zodat inwoners, ondernemers en de gemeente zelfredzaam en veerkrachtig zijn en we ook bij crises en langdurige verstoringen de continuïteit van de samenleving kunnen borgen

Ontwikkelingen Bestuur en veiligheid

Algemene landelijke en lokale ontwikkelingen

Op 6 juli 2026 is het coalitieakkoord “Met hoofd en hart voor onze dorpen” gepresenteerd aan de gemeenteraad. In deze raadsvergadering zijn ook de vier wethouders door de gemeenteraad benoemd.

Participatie

Participatie is een belangrijk onderdeel van de manier waarop gemeenten samenwerken met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Door middel van participatie betrekken we inwoners bij plannen en besluiten die invloed hebben op hun woon- en leefomgeving. Zij weten tenslotte het best wat in hun omgeving speelt. Met de beperkte middelen die er zijn, wordt waar mogelijk het beleid toegepast op de projecten die gestart zijn en nog gaan starten.

Ook de Omgevingswet en het uitdaagrecht vragen om een zorgvuldige en tijdige betrokkenheid van de omgeving bij beleid en projecten. Met de vaststelling van het nieuwe Participatiebeleid 2026 (voorheen Kader Participatie) door de gemeenteraad op 13 januari 2026, beschikt Zuidplas over een actueel en eenduidig beleid voor participatie. Het participatiebeleid wordt waar mogelijk toegepast bij gemeentelijke initiatieven en vormt ook het uitgangspunt voor participatie bij ruimtelijke initiatieven van inwoners en ondernemers. Daarnaast wordt door middel van training geïnvesteerd in de verdere professionalisering van medewerkers en bestuurders, zodat participatie zorgvuldig en transparant wordt toegepast.

Dienstverlening

De verwachtingen ten aanzien van toegankelijke, betrouwbare en veilige overheidsdienstverlening nemen toe. Inwoners willen hun zaken eenvoudig en digitaal kunnen regelen, met duidelijke informatie. Zuidplas staat voor de opgave deze ontwikkeling te vertalen naar dienstverlening die aansluit bij de samenleving. Transparantie, privacy en informatiebeveiliging zijn daarbij essentieel en in lijn met de ambitie uit het coalitieakkoord.

Ook de organisatie van verkiezingen vraagt komende jaren om aandacht. Zuidplas zet daarom in op een toekomstbestendige verkiezingsorganisatie, waarin continuïteit, kwaliteit en een zorgvuldige uitvoering worden geborgd.

Veiligheid
De druk door ondermijnende en digitale criminaliteit, maatschappelijke polarisatie en complexe vraagstukken op het snijvlak van zorg en veiligheid stijgt. Dit vraagt om een weerbare samenleving en gemeentelijke organisatie die voorbereid zijn op zowel dagelijkse veiligheidsvraagstukken als onverwachte situaties, zoals langdurige stroomuitval of andere calamiteiten. Zuidplas groeit sterk door nieuwe woongebieden en toenemende mobiliteit en bereikbaarheid en krijgt daardoor steeds meer te maken met grootstedelijke zorg- en veiligheidsvraagstukken. Tegelijkertijd ontstaan ook nieuwe en complexere vormen van criminaliteit en overlast, zoals andere verschijningen van ondermijnende en digitale criminaliteit. Dit vraagt om een gedegen veiligheidsorganisatie die meegroeit, met voldoende capaciteit en zichtbare aanwezigheid in alle dorpen. Een toekomstbestendig veiligheidsteam is nodig om deze groei en veranderende veiligheidsopgaven het hoofd te bieden.

Wat wil de gemeente Zuidplas bereiken?

1.1 We betrekken inwoners tijdig bij plannen die hun leefomgeving raken

Inwoners kennen hun buurt, dorp of wijk als geen ander. Door hen vroegtijdig te betrekken bij plannen en projecten kunnen we gebruikmaken van hun kennis, ervaringen en ideeën. Dit draagt bij aan betere besluiten, meer draagvlak en een grotere betrokkenheid bij de uitvoering van plannen. In de komende jaren zetten we in op tijdige, transparante en toegankelijke participatie, passend bij de aard en impact van het initiatief. We besteden daarbij extra aandacht aan het bereiken van verschillende groepen inwoners en aan een duidelijke terugkoppeling over hoe hun inbreng is meegewogen in de besluitvorming.

1.2 We zijn bereikbaar, betrouwbaar en servicegericht

Zuidplas werkt aan duidelijke, toegankelijke, betrouwbare en veilige dienstverlening die meegroeit met de gemeente en aansluit op wettelijke ontwikkelingen en de leefwereld van de samenleving. We geven tijdig een begrijpelijk antwoord en we helpen zorgvuldig en waar mogelijk in één keer goed. Digitalisering en innovatie ondersteunen de toegankelijkheid en kwaliteit, met persoonlijk contact waar nodig.

1.3 Meer grip op Verbonden Partijen

Via onze verbonden partijen realiseren we een belangrijk deel van onze maatschappelijke opgaven en ambities. Verbonden partijen vormen daarmee een substantieel onderdeel van onze begroting. Het is daarom belangrijk goed inzicht te hebben in de resultaten die zij behalen, de risico's die daarbij horen en de kosten die zij maken.
Door onze sturing en regie te versterken, zorgen we ervoor dat publieke middelen doelmatig worden ingezet voor het realiseren van onze maatschappelijke doelen. Daarnaast houden we financiële risico's beheersbaar en borgen we een kwalitatief goede dienstverlening aan onze inwoners.

1.4 We werken aan een veilig en weerbaar Zuidplas
Om adequaat in te spelen op de toenemende en veranderende veiligheidsopgaven, maken we het veiligheidsteam zo toekomstbestendig mogelijk. We vergroten de veiligheid van Zuidplas door ondermijning te voorkomen, onder andere door barrières op te werpen en in te zetten op preventie. Tegelijkertijd zorgen we binnen de beschikbare middelen voor zichtbare en slagvaardige handhaving in de openbare ruimte. Ook monitoren we de ontwikkelingen op het gebied van digitale criminaliteit en zetten we waar nodig in op preventie. Daarnaast verbeteren we onze crisisaanpak en maken we een start aan het versterken van de weerbaarheid van onze samenleving. Zo werken we aan het beter voorbereid zijn op incidenten en crises en snel en effectief kunnen handelen wanneer dat nodig is. Op deze manier houden we Zuidplas zo leefbaar, veilig en weerbaar mogelijk voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

1.5 We versterken de verbinding tussen zorg en veiligheid
Door de oprichting van de Zorg- en Veiligheidskamer en de inzet van een procesregisseur komt er versterkte regie op casuïstiek. We werken aan de samenwerking tussen zorg en veiligheid, waarbij problematiek vroegtijdig wordt gesignaleerd en aangepakt indien er sprake is van een risico voor de openbare orde en veiligheid. Door signalen en expertise vanuit verschillende disciplines bij elkaar te brengen, kunnen we sneller en gerichter handelen bij complexe situaties.

Wat gaan wij ervoor doen?

Inspanningen op doelstelling 1.1 “We betrekken inwoners tijdig bij plannen die hun leefomgeving raken”; wat gaan we doen?
1.1.1 Invulling geven aan het beleid in projecten: we geven invulling aan het participatiebeleid door participatie structureel onderdeel te maken van projecten en beleidsontwikkeling die inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties raken. Per project bepalen we vooraf het participatiedoel, de passende participatievorm, de invloed van belanghebbenden en hoe de opbrengsten worden meegenomen in de besluitvorming. Aan het eind van het traject evalueren we het participatietraject.
1.1.2 Het participatiebeleid evalueren: we evalueren het participatiebeleid 2026. Daarbij brengen we onder andere in beeld in hoeverre de werkwijze in de praktijk heeft geleid tot tijdige betrokkenheid en duidelijkheid over de invloed van inwoners. Ook kijken we naar de manier waarop de gemeente heeft teruggekoppeld wat er met de inbreng is gedaan en hoe belangen zijn afgewogen. De uitkomsten gebruiken we om de uitvoering van participatie verder te verbeteren en waar nodig het beleid en de werkwijze aan te scherpen.
1.1.3 Gebruik van het digitaal inwonerspanel: we zetten het digitaal inwonerspanel in om inwoners op een laagdrempelige manier te betrekken bij onderwerpen die in de gemeente spelen. Het doel is om daarmee inzicht te krijgen in de verschillende meningen, ervaringen en belangen. De uitkomsten worden gepubliceerd op de website en gebruiken we als informatiebron bij het maken en evalueren van beleid. Ook zullen we actief inzetten op het werven van nieuwe deelnemers.
1.1.4 Uitdaagrecht: vanaf 1 januari 2027 geven we uitvoering aan het uitdaagrecht, als onderdeel van de participatieverordening. We zorgen voor een duidelijke en werkbare werkwijze voor inwoners en maatschappelijke organisaties en besteden daarbij publiekelijk aandacht aan de voorwaarden, beoordeling en begeleiding van initiatieven.

1.1.5 Participatie borgen in de organisatie: we borgen participatie binnen de gemeentelijke organisatie door te investeren in kennis, vaardigheden en een professionele werkwijze. Medewerkers worden ondersteund bij het tijdig herkennen van participatiemogelijkheden, het bepalen van een passende aanpak en hoe zij helder communiceren over het betrekken van inwoners.

Inspanningen op doelstelling 1.2 "We zijn bereikbaar, betrouwbaar en servicegericht"; wat gaan we doen?
1.2.1 Dienstverlening waarop inwoners kunnen rekenen: We ontwikkelen herkenbare servicenormen en betrouwbare informatie, zodat inwoners weten wat zij van Zuidplas mogen verwachten.
1.2.2 Eén samenhangende dienstverlening: We verbinden processen, teams en kanalen en organiseren dienstverlening meer integraal, zodat de inwoner goed geïnformeerd is.
1.2.3 Procesoptimalisatie: We benutten de zelfevaluatie BRP en reisdocumenten als sturings- en verbeterinstrument voor rechtmatige, betrouwbare en kwalitatief sterke burgerzakenprocessen en voor de verdere ontwikkeling van vakmanschap.
1.2.4 Digitale basis voor toekomstbestendige dienstverlening: We implementeren een nieuw zaaksysteem en nieuw softwaresysteem voor burgerzaken als fundament voor veilige, betrouwbare dienstverlening. We maken dienstverlening eenvoudiger, toegankelijker en digitaler, met persoonlijk contact waar nodig.
1.2.5 Verkiezingsorganisatie groeit mee met Zuidplas: We borgen een schaalbare verkiezingsorganisatie door capaciteit, middelen en budget jaarlijks mee te laten bewegen met zowel de groei van het aantal kiesgerechtigden, aangevuld met een jaarlijkse loon- en prijsindexatie.

Inspanningen op doelstelling 1.3 "Meer grip op Verbonden Partijen"; wat gaan we doen?
1.3.1 We geven uitvoering aan de Nota Verbonden Partijen 2026, waarmee we inzichtelijk maken aan welke gemeentelijke doelstellingen een verbonden partij een bijdrage levert en in welke mate, welke kosten dit met zich meebrengt, welke risico's er spelen en wat de sturingsmogelijkheden zijn.
1.3.2 Evalueren van de Nota Verbonden Partijen (2028 of 2029)

Inspanningen op doelstelling 1.4 "We werken aan een veilig en weerbaar Zuidplas"; wat gaan we doen?
1.4.1 We investeren in de versterking van de veiligheidsaanpak door de capaciteit binnen Team Veiligheid uit te breiden. Vanaf 2027 zetten we hierin een volgende stap met de inzet van een extra adviseur Veiligheid en de aanstelling van een coördinator Handhaving. Hiermee spelen we in op maatschappelijke ontwikkelingen en de toenemende complexiteit van veiligheidsvraagstukken.
1.4.2 We versterken de veiligheid en leefbaarheid door actuele en dreigende veiligheidsvraagstukken te monitoren en hierop gericht in te zetten. Dit omvat zowel de voorbereiding op als de aanpak van bijvoorbeeld geweldsincidenten, digitale criminaliteit en demonstraties. Daarnaast maken we een begin met het versterken van de weerbaarheid van onze samenleving in tijden van crisis.
1.4.3 We herzien het Integraal Veiligheidsplan (IVP) in 2027 en het bijbehorende uitvoeringsplan zodat deze inzicht geeft in toekomstige veiligheidsopgaven en keuzes geeft over een toekomstige veiligheidsaanpak.

1.4.4 We voorkomen en bestrijden ondermijnende criminaliteit door preventie te versterken, barrières op te werpen en de samenwerking met betrokken partners te intensiveren. We voeren integrale controles uit en zetten het Bibob-instrument gericht in om te voorkomen dat de gemeente onbedoeld criminele activiteiten faciliteert.
1.4.5 Team Handhaving draagt bij aan de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel in de gemeente door zichtbaar aanwezig te zijn, te signaleren en waar nodig handhavend op te treden. Door de komst van een coördinator kan effectiever worden samengewerkt met interne en externe partners.

Inspanningen op doelstelling 1.5 "We versterken de verbinding tussen zorg en veiligheid"; wat gaan we doen?
1.5.1 Continueren en borgen van succesvolle bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid (bv. de wijk GGD-er, Jeugdoverleg en persoonsgerichte aanpak).
1.5.2 Verder werken aan de lokale zorg- en veiligheidskamer Zuidplas waarbij er versterkte regie is op casuïstiek, samenwerking en voortgang voor integrale aanpak van zorg- en veiligheidsvraagstukken, indien er sprake is van risico voor de openbare orde en veiligheid. Hiervoor wordt de functie van procesregisseur Zorg & Veiligheid bestendigd.
1.5.3 Actualiseren, bijdragen aan en doorontwikkelen van beleid (bijv. herziening alcohol- en softdrugsverbod, beleidskader Wet aanpak woonoverlast, toepassing Wet Politiegegevens en AVG) om effectief te kunnen samenwerken en opvolging te kunnen geven aan zorg- en veiligheidsvraagstukken.
1.5.4 We richten ons op ernstige jeugdproblematiek waarbij sprake is van risico's voor de openbare orde en veiligheid. We signaleren deze problematiek tijdig en werken samen met betrokken partners aan passende en gerichte interventies.

Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Verbonden Partijen	Doelstelling
Veiligheidsregio Hollands Midden	De Veiligheidsregio heeft als doel om samen met de deelnemende gemeenten en ketenpartners een veilige en veerkrachtige regio te realiseren. Dit doet zij door risico's en incidenten zoveel mogelijk te voorkomen, de voorbereiding op rampen en crises te versterken en tijdens en na incidenten effectief en multidisciplinair op te treden. Dit wordt gerealiseerd door het waarborgen van kwalitatief hoogwaardige brandweerzorg en geneeskundige hulpverlening, het versterken van de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding, het bevorderen van integrale en multidisciplinaire samenwerking en het in stand houden van een goed functionerende gemeenschappelijke meldkamer.

Indicatoren

Effectindicatoren

Doelstelling effectindicator	Indicator	Databron	2025	2026	2027
1.4.1 We zorgen voor een veilig en weerbaar Zuidplas	Veiligheidsbeleving	CBS	7,6	-	> 7,0

Resultaatindicatoren

Inspanning resultaatindicator	Indicator	Databron	2026 Nulmeting	2027
1.2.3 Proces optimalisatie	Jaarlijkse zelfevaluatie BRP en reisdocumenten vanuit de Rijksdienst voor identiteitsgegevens	Gem. Zuidplas		Jaarlijkse verbetering van de resultaten

Wettelijke indicatoren

Beleidsindicatoren Programma 1 Taakveld: Veiligheid			Werkelijk			
Naam indicator	Naam indicator	Naam indicator		2024	2025	2026
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Waarstaatjegemeente.nl (primaire bron: Halt.nl)	Zuidplas:	6	7	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	9	10	n.n.b.
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	Waarstaatjegemeente.nl (primaire bron: Politie)	Zuidplas:	2	2,5	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	1,3	2,1	n.n.b.
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	Zuidplas:	3,2	3,1	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	3,1	4,6	n.n.b.
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	Waarstaatjegemeente.nl (primaire bron: Politie)	Zuidplas:	1,8	1,4	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	1,1	1,2	n.n.b.
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	Zuidplas:	3,2	3	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	4,1	5,7	n.n.b.

Wat gaat het programma “Bestuur en veiligheid” kosten?

Overzicht baten en lasten

Wat mag het programma kosten?						*Bedragen * € 1.000*
Programma 1 Bestuur en veiligheid	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
Lasten	11.436	11.512	11.149	11.168	11.116	11.110
Baten	1.790	1.317	1.303	1.295	1.206	1.198
Saldo van baten en lasten	9.645	10.195	9.846	9.873	9.909	9.912
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	4	4	-	-	-
Saldo inclusief mutaties reserves	**9.645**	**10.192**	**9.842**	**9.873**	**9.909**	**9.912**

Verloopoverzicht resultaat programma 1				*Bedragen * € 1.000*
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Resultaat vanuit Begroting 2026	**-9.058**	**-9.147**	**-9.146**	**-9.146**
Raadsbesluiten/Technische wijzigingen na Begroting 2026	-136	-137	-137	-136
Zomernota 2026 budgetaanpassingen	-402	-432	-432	-433
Meicirculaire 2026	0	0	0	0
Totaal resultaat na Zomernota 2026	**-9.596**	**-9.716**	**-9.715**	**-9.715**
Najaarsnota 2026 budgetaanpassingen	-144	-136	-136	-136
Ombuigingen	49	49	49	49
Overige budgetaanpassingen, w.o. indexaties en technische	-151	-70	-107	-110
Totaal resultaat	**-9.842**	**-9.873**	**-9.909**	**-9.912**

(-/- = nadeel/ last | + = voordeel / baat)

Overzicht mutaties resultaat programma 1: Bestuur en veiligheid

Ombuigingen

Tariefsverhoging leges Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

Verdubbeling van de APV-leges leidt tot een structurele meeropbrengst van € 4.000 per jaar. Voor diverse vergunningen en ontheffingen worden de tarieven verhoogd tot circa het dubbele van het huidige niveau, terwijl de vrijstelling voor maatschappelijke organisaties gehandhaafd blijft. Hierdoor nemen de kosten voor vergunningaanvragen toe voor ondernemers en andere aanvragers.

Een structureel voordeel van € 4.000 vanaf 2027

Diverse tariefsverhogingen publieksplein
Vanaf 2027 worden diverse tarieven van het Publieksplein verhoogd. Het betreft onder meer tarieven voor BRP-uittreksels, legalisaties, BRP-onderzoeken en huwelijken en geregistreerde partnerschappen. De tarieven worden meer in lijn gebracht met die van omliggende gemeenten en met de gestegen personeels- en uitvoeringskosten. Na deze aanpassing worden de tarieven jaarlijks regulier geïndexeerd. Dit levert vanaf 2027 een structureel voordeel op van € 30.000.
Een structureel voordeel van € 30.000 vanaf 2027

Beëindigen Jongerenraad
Voorgesteld wordt het budget voor jongerenparticipatie structureel te beëindigen, hetgeen leidt tot een besparing van € 10.000 per jaar. De afgelopen jaren is beperkt gebruikgemaakt van de beschikbare middelen en hebben slechts in beperkte mate activiteiten plaatsgevonden op het gebied van georganiseerde jongerenparticipatie. Met het vervallen van het budget ontstaat minder ruimte om in de toekomst invulling te geven aan specifieke initiatieven gericht op het structureel betrekken van jongeren bij gemeentelijk beleid.
Een structureel voordeel van € 10.000 vanaf 2027

Halveren budget Jumelage/stedenband
Voorgesteld wordt het budget voor Jumelage/stedenband met Bückeburg te halveren.
Een structureel voordeel van € 5.000 vanaf 2027

Overige, w.o. indexaties en technische budgetaanpassingen
Dit betreft diverse budgetaanpassingen mede als gevolg van herziene indexaties. Specifiek voor programma 1 geldt dat de prognoses voor leges burgerzaken zijn geactualiseerd (paspoorten, andere reisdocumenten en rijbewijzen).

Taakvelden
De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld staan baten en lasten weergegeven.

Specificatie programma per taakveld					*Bedragen * € 1.000*
Taakvelden volgens Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)	Lasten (U)/ Baten (I)	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
0.1 Bestuur	I	-	-	-	-
	U	3.580	3.609	3.609	3.609
0.10 Mutaties reserves	I	-4	-	-	-
0.2 Burgerzaken	I	-1.288	-1.280	-1.192	-1.184
	U	2.015	2.011	1.960	1.955
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	U	3.775	3.774	3.773	3.772
1.2 Openbare orde en veiligheid	I	-14	-14	-14	-14
	U	1.779	1.774	1.774	1.773
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	I	-	-	-	-
	U	-	-	-	-
Eindtotaal		**9.842**	**9.873**	**9.909**	**9.912**

Investeringen

Programma 1 heeft het volgende investeringskrediet voor team veiligheid/ handhaving.

Omschrijving investering	2027	2028	2029	2030
Programma 1 Bestuur en veiligheid				
Vervoermiddelen wijkteam MIP 2030	-	-	-	80
Totaal Programma1 Bestuur en veiligheid	-	-	-	80

Programma 2 Sociaal domein

Werken aan een inclusieve samenleving

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- Algemeen sociaal domein
- Werk en inkomen
- Jeugd
- Maatschappelijke ondersteuning
- Volksgezondheid



Ambitie

Zuidplas wil een sterke en inclusieve samenleving hebben waarin inwoners gezond en veilig kunnen opgroeien en naar vermogen mee kunnen doen. We zetten in op kansengelijkheid, een sterke sociale basis en ruimte voor innovatie in de zorg. Inwoners kunnen tijdig passende ondersteuning vinden die aansluit bij hun leefwereld. Waar mogelijk en passend vinden inwoners steun bij elkaar. Onze dienstverlening is herkenbaar en dichtbij. Daarbij geldt het principe ‘zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig’, zodat passende hulp beschikbaar blijft voor wie deze nodig heeft.

Samenhang

De Integrale Visie Sociaal-maatschappelijk Domein vormt de basis voor programma 2 en 3. De omgekeerde piramide uit de visie is via de ambities van het integraal uitvoeringsprogramma vertaald naar de doelstellingen in deze programmabegroting. Daarbij blijft het uitgangspunt dat we de basis versterken en ondersteuning zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig inzetten.



Programma 2 Sociaal domein hangt nauw samen met programma 3 Maatschappelijk domein en op onderdelen van Veiligheid uit programma 1. Vanuit de Integrale Visie Sociaal-Maatschappelijk Domein lopen verschillende doelstellingen en beleidsterreinen in elkaar over zoals gezondheid en sport. Ander voorbeeld is jeugd en onderwijs. Ook zijn er verbindingen met programma 4 in verband met de woonzorgvisie en programma 5 vanwege de beweegvriendelijke openbare ruimte.

De doelstellingen van programma 2 zijn bewust breed, integraal en overkoepelend geformuleerd. Veel inspanningen dragen daardoor bij aan meerdere doelstellingen tegelijk. Andersom wordt iedere doelstelling vanuit verschillende beleidsterreinen en inspanningen ondersteund. Om dubbelingen in de begroting en rapportages te voorkomen, is iedere inspanning opgenomen op de meest logische en passende plek.

Ontwikkelingen Sociaal domein

Algemene landelijke en lokale ontwikkelingen

De vraag naar zorg en ondersteuning neemt toe door vergrijzing, complexere hulpvragen, bestaansonzekerheid en mentale gezondheidsproblemen. Tegelijk staan personeel, voorzieningen en financiën onder druk. Landelijk en regionaal verschuift de nadruk daarom naar preventie, vroegsignalering, normaliseren, langer zelfstandig wonen en ondersteuning dichtbij inwoners. Ook wordt een sterkere verbinding gevraagd tussen het sociaal, medisch, onderwijs- en veiligheidsdomein. In Midden-Holland werken gemeenten samen met zorgverzekeraars, zorgaanbieders, onderwijs, werkgevers en maatschappelijke partners aan een samenhangend zorglandschap, (arbeids-)participatie en regionale opvang- en veiligheidsopgaven. Dit vraagt om heldere afspraken over verantwoordelijkheden en resultaten, goede en passende data en betere sturing op kwaliteit, beschikbaarheid en kosten.

Algemeen Sociaal Domein

We werken de Integrale Visie Sociaal-maatschappelijk Domein verder uit in één integraal uitvoeringsprogramma. De doorontwikkeling van Stichting ZO!, een herkenbare toegang, samenhangend opdrachtgeverschap en impactgericht rapporteren zijn belangrijke randvoorwaarden.

Werk en inkomen

We ondersteunen inwoners bij ontwikkeling, participatie en duurzaam werk. Veranderende wetgeving, complexere ondersteuningsvragen en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt vragen om toekomstbestendig participatiebeleid, met maatwerk en goede samenwerking tussen uitvoering, onderwijs, werkgevers en regionale partners.

Armoede en schulden

We versterken bestaanszekerheid door het bieden van preventiemaatregelen op het gebied van armoede en schulden, inkomensondersteuning via minimaregelingen en schuldhulpverlening. Daarbij richten we ons op het voorkomen van problematische schulden en het beperken van de gevolgen van armoede, in het bijzonder voor kinderen.

Jeugd

Met het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd werken we aan kansrijk, gezond en veilig opgroeien, normaliseren en waar nodig vroegtijdige ondersteuning rond gezin, kinderopvang en school. Tegelijk blijft grip op de beschikbaarheid, kwaliteit en kosten van jeugdhulp noodzakelijk.

Maatschappelijke ondersteuning

Door vergrijzing en langer zelfstandig wonen groeit het belang van mantelzorg, vrijwilligers, toegankelijke algemene voorzieningen en passende Wmo-ondersteuning. Ook werken we aan het voorkomen van dakloosheid en aan een sterke verbinding tussen wonen, zorg en veiligheid.

Volksgezondheid

We brengen lokale en regionale preventie, gezondheidsbevordering en ketenaanpakken meer in samenhang. Aandacht gaat uit naar mentale gezondheid, een gezonde leefstijl, gezondheidsverschillen verminderen en vitaal ouder worden, met structurele borging van werkzame aanpakken waar dat mogelijk is.

Nieuwkomers
De komst en huisvesting van nieuwkomers vraagt om samenhang tussen opvang, inburgering, taal, werk, welzijn, gezondheid en deelname aan de samenleving. We werken met betrokken organisaties aan duidelijke verantwoordelijkheden, goede informatievoorziening en voorwaarden voor een snelle en volwaardige start in Zuidplas.

Wat wil de gemeente Zuidplas bereiken?

2.1 Kansengelijkheid en meedoen naar vermogen staan centraal
We bevorderen inclusie, kansengelijkheid, basisvaardigheden en actieve deelname aan de samenleving. Inwoners krijgen mogelijkheden om hun talenten te ontwikkelen en mee te doen via werk, vrijwilligerswerk, ontmoeting of andere betekenisvolle activiteiten, ongeacht leeftijd, achtergrond, inkomen of beperking.

2.2 Inwoners hebben een sterke sociale basis en voldoende bestaanszekerheid
We versterken sociale samenhang, onderlinge steun en gemeenschapskracht. Daarnaast versterken we de bestaanszekerheid als basis voor een veilig en stabiel bestaan. We zetten in op het voorkomen van armoede, het verminderen van problematische schulden, financiële stabiliteit en zelfredzaamheid.

2.3 Inwoners groeien gezond en veilig op en blijven zo vitaal en veerkrachtig mogelijk
We bevorderen gezondheid, veerkracht en ontwikkelkansen voor alle inwoners. Daarbij hebben we aandacht voor een kansrijke en veilige start, mentale en fysieke gezondheid en het versterken van wat inwoners en hun netwerk zelf kunnen.

2.4 Problemen worden vroeg herkend en inwoners ontvangen tijdig passende ondersteuning
We richten ons op vroegsignalering van problemen en zorgen dat lichte ondersteuning dichtbij beschikbaar is. Wanneer meer hulp nodig is, sluit deze aan bij de persoonlijke situatie en het netwerk van inwoners, met tijdige op- en afschaling.

2.5 De dienstverlening in het sociaal domein blijft toegankelijk, integraal en toekomstbestendig
Om meer grip te krijgen sturen we extra op maatschappelijke impact, duurzame resultaten en een doelmatige inzet van middelen. We werken gelijkwaardig en professioneel samen met maatschappelijke partners en bevorderen datagedreven werken. Inwoners weten waar zij terechtkunnen en worden tijdig geïnformeerd.

Wat gaan wij ervoor doen?

Inspanningen op doelstelling 2.1 “Kansengelijkheid en meedoen naar vermogen staan centraal”; wat gaan we doen?
2.1.1 Inclusie We vernieuwen de Lokale Inclusie-Agenda (LIA) om uitvoering te geven aan het VN-verdrag Handicap. Daarmee werken we gemeentebreed aan een toegankelijke en inclusieve samenleving, met aandacht voor kansengelijkheid, diversiteit, het tegengaan van discriminatie en het volwaardig meedoen van inwoners met een beperking.
2.1.2 Inburgering We begeleiden inburgeringsplichtige nieuwkomers (gehuisveste asielstatushouders en gezinsmigranten) bij het inburgeringstraject ter bevordering van hun zelfredzaamheid en het zo snel en volwaardig mogelijk deelnemen aan de samenleving. Hiervoor wordt uitvoering gegeven aan het Integraal Uitvoeringsplan Inburgering.
2.1.3 Nieuwkomers We ontwikkelen integraal nieuwkomersbeleid, waarin werk/ participatie gezien wordt als belangrijke stap naar integratie en zelfredzaamheid. Hiermee ondersteunen we ook nieuwkomers die wettelijk gezien niet verplicht zijn om in te burgeren (o.a. Oekraïners en arbeidsmigranten) om zo snel mogelijk deel te nemen aan de samenleving.
2.1.4 Basisvaardigheden We versterken de basisvaardigheden van inwoners op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden door het lokale uitvoeringsplan basisvaardigheden.
2.1.5 Participatie We creëren passende routes naar participatie, ontwikkeling en werk, waarbij de mogelijkheden en behoeften van inwoners het vertrekpunt vormen. Samen met werkgevers, onderwijs en onze uitvoerings- en regionale partners zorgen we voor concrete ontwikkel-, leer- en werkkansen die inwoners helpen om stappen te zetten en, waar mogelijk, duurzaam aan het werk te gaan.

Inspanningen op doelstelling 2.2 "Inwoners hebben een sterke sociale basis en voldoende bestaanszekerheid”; wat gaan we doen?
2.2.1 Mantelzorgers en vrijwilligers We ondersteunen en waarderen mantelzorg en vrijwilligers. Voor mantelzorgers doen we dit voornamelijk via het Steunpunt Mantelzorg. Daarnaast verlenen we subsidie voor het bieden van respijtzorg en hulp en is er extra deskundigheidsbevordering. Voor vrijwilligers doen we dit via het Vrijwilligers Informatie Punt. Ook heeft de gemeente Zuidplas een vrijwilligersverzekering voor alle vrijwilligers woonachtig in de gemeente Zuidplas.
2.2.2 Sociale samenhang We stimuleren ontmoeting en initiatieven die bijdragen aan sociale samenhang. Dit doen we onder meer via sociaal makelaars, ervaringsdeskundige buddy's, subsidies voor verbindende en beweegactiviteiten en inloopvoorzieningen. Ook de wijkplannen vanuit het Transformatieplan Gedeelde Zorg dragen bij aan meer verbinding en sociale samenhang. De komende periode sluiten deze aan op de ontwikkeling van hechte wijkverbanden, waarin professionals uit zorg, welzijn en het sociaal domein in de wijk nauwer samenwerken rond wat inwoners nodig hebben.
2.2.3 Armoede

We zetten in op het voorkomen en verminderen van armoede, onder meer via voorlichting en publiekscampagnes. Inwoners met een laag inkomen ondersteunen we met passende inkomensregelingen zoals de bijzondere bijstand, collectieve zorgverzekering, Rotterdampas, Stichting Leergeld en het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Daarnaast is de Voedselbank Zuidplas beschikbaar om tijdelijke noodhulp te bieden om een crisis te overbruggen.

2.2.4 Problematische schulden
Problemen op het gebied van schulden worden zo vroeg mogelijk herkend en aangepakt via vroegsignalering en laagdrempelige ondersteuning. Samen met Stichting ZO! en GR IJsselgemeenten zetten we hiervoor onder meer in: Vroegsignalering, de Postkamer met open inloop en Budgetmaatjes. Verder optimaliseren we schuldhulptrajecten door nazorg een vast onderdeel te maken van de schuldhulptrajecten.

2.2.5 De ROL
We zorgen voor passende en veilige opvang en huisvesting voor nieuwkomers. We nemen de Regionale Opvanglocatie (ROL) in gebruik en maken daarbij afspraken over veiligheid, leefbaarheid en integratie in een samenlevingsplan. Ook bereiden we de huisvesting van Oekraïense ontheemden voor op hun veranderende verblijfsstatus.

Inspanningen op doelstelling 2.3 " Inwoners groeien gezond en veilig op en blijven zo vitaal en veerkrachtig mogelijk"; wat gaan we doen?

2.3.1 Leefstijl
Vanuit Positieve Gezondheid bevorderen we een gezonde leefstijl en kijken we breed naar de factoren die van invloed zijn op gezondheid en welzijn. Binnen Kind naar Gezonder Gewicht zetten we de ingezette lijn voort om overgewicht te voorkomen, met een doelmatige inzet van de middelen uit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Daarnaast richten we ons 'stoppen met roken' en het voorkomen van vapen en drugsgebruik. Voor basisschoolkinderen bieden we op basis van de leefstijlquiz gerichte leefstijlinterventies aan.

2.3.2 Vitaal ouder worden
In de regio Midden-Holland werken we aan een gezamenlijke aanpak om ouderen langer gezond thuis te laten wonen en de zelfredzaamheid te vergroten door de doelen vanuit het AZWA nader uit te werken. Voor de opgave Vitaal Ouder zetten wij in op de Ketenaanpak Valpreventie en de Ketenaanpak Dementie. Verder verkennen we in de regio met zorgaanbieders hoe Reablement ingezet kan worden bij Hulp bij het Huishouden om de zelfredzaamheid en de autonomie van ouderen te vergroten.

2.3.3 Mentale gezondheid
We versterken de ondersteuning voor inwoners met ernstige psychische aandoeningen, met aandacht voor herstel, ervaringsdeskundigheid en meer regie over het eigen leven. Sinds 1 januari 2026 werken we als gemeente aan suïcidepreventie, te beginnen bij de toegang van Stichting ZO!. Voor jongeren werken Jeugdgezondheidszorg, POH Jeugd GGZ en Stichting ZO! samen aan het versterken van de mentale gezondheid.

2.3.4 Gezond en veilig opgroeien
We ondersteunen kinderen en jongeren om gezond en veilig op te groeien in hun fysieke en online leefwereld. Daarbij sluiten we aan bij de kansen en uitdagingen die zij en hun ouders ervaren en zetten we in op bewustwording van veiligheids- en gezondheidsrisico's. Omdat jeugdhulpvragen ook kunnen samenhangen met problemen rond scheiding, zetten we lokaal en regionaal in op het voorkomen van escalatie. Dit doen we onder meer via www.scheidingsplein.nl/Zuidplas en bijeenkomsten met ervaringsdeskundigen.

Inspanningen op doelstelling 2.4 "Problemen worden vroeg herkend en inwoners ontvangen tijdig passende ondersteuning"; wat gaan we doen?

2.4.1 Huisuitzettingen We werken aan het voorkomen van alle vormen van (dreigend) woningverlies. Hiervoor vernieuwen we samen met woon-, zorg- en welzijnspartners het convenant Voorkomen Huisuitzettingen. Daarbij worden betalingsachterstanden gesignaleerd en zetten we passende ondersteuning in om huisuitzetting te voorkomen.
2.4.2 Vroegsignalering en preventie jeugd We zetten in op vroegsignalering en preventie met verschillende interventies die bijdragen aan het bevorderen van ontwikkelkansen voor jeugdigen. Dit doen wij onder andere door de ketenaanpak Kansrijke Start en Alert4You in de kinderopvang en onderwijs. Daarnaast bieden we trainingen, cursussen en webinars voor ouders en kinderen. We stimuleren zorgaanbieders om vroegtijdig met jongeren een toekomstplan op te stellen, zodat zij beter voorbereid zijn op de uitdagingen die zij tegenkomen wanneer zij 18 jaar worden.
2.4.3 Kwetsbare ouderen We zetten de preventieve huisbezoeken door de ouderenadviseurs van Stichting ZO! voort. Daarnaast blijven we de Lokale Alliantie Financieel Veilig Ouder Worden faciliteren. Verder wordt vanuit het Transformatieplan regionaal gewerkt aan een aanpak Kwetsbare Ouderen. Deze aanpak richt zich specifiek op vroegsignalering en passende inzet van zorg en welzijn.
2.4.4 Huiselijk geweld en kindermishandeling We vergroten de kennis van inwoners en professionals en creëren daarmee bewustwording ten aanzien van verschillende thema's rondom huiselijk geweld. We versterken de vroegsignalering van huiselijk geweld en kindermishandeling door het stimuleren van de samenwerking tussen uitvoeringspartners zoals Veilig Thuis, scholen en Stichting ZO!, de inzet van aandachtfunctionarissen en het verkennen van een multidisciplinaire aanpak met samenwerkingspartners binnen de op te richten Zorg- en Veiligheidskamer Zuidplas.
2.4.5 Brede ondersteuning toeslagaffaire De gemeente ondersteunt op grond van de Wet hersteloperatie toeslagen inwoners die gedupeerd zijn in de toeslagenaffaire bij het maken van een nieuwe start door het aanbieden van “Brede Ondersteuning”. Dit is ondersteuning op maat op de vijf leefgebieden financiën, gezin, werk, wonen en zorg. De kosten voor deze inzet (zowel personele kosten, als de aan inwoners toegekende voorzieningen) worden gedekt door de SPUK Gemeentelijke ondersteuning aan gedupeerden toeslagenaffaire.

Inspanningen op doelstelling 2.5 "De dienstverlening in het sociaal domein blijft toegankelijk, integraal en toekomstbestendig”; wat gaan we doen?
2.5.1 Toegankelijk en herkenbaar De toegang binnen het sociaal domein (Stichting ZO!) verbindt zorg, welzijn, vrijwilligers(werk) en andere vormen van ondersteuning. Wij vinden het van belang dat inwoners laagdrempelig terecht kunnen bij een deskundig lokaal team dat een hulpvraag breed onderzoekt en hierbij integraal kijkt, waar mogelijk zelf ondersteuning biedt en specialistische hulp alleen aanvullend inzet. In de gehele zorgketen wordt ingezet op verdere professionalisering, waarbij in het project Doorontwikkeling Samenwerking Stichting ZO! en gemeente onder andere wordt gewerkt aan een helder opdrachtgever- en opdrachtnemerschap.
2.5.2 Toekomstbestendig en financieel houdbaar

We werken aan een toekomstbestendig en financieel houdbaar sociaal domein door sterker in te zetten op normaliseren, uitgaan van eigen kracht, preventie, vroegtijdige en laagdrempelige ondersteuning en de sociale basis. Binnen de aanpak Toekomstbestendig Sociaal Domein werken we aan maatregelen die zwaardere zorg waar mogelijk voorkomen en passende zorg beschikbaar houden voor inwoners die deze nodig hebben. In samenwerking met GRJW kopen we gezamenlijk zorg in en wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan Toezicht en Handhaving om zorgfraude aan te pakken.
2.5.3 Innovatie en technologie We verkennen hoe innovatie en technologie kunnen bijdragen aan meer zelfstandigheid van inwoners en betere ondersteuning van zorgprofessionals. We onderzoeken ICT-mogelijkheden en mogelijke slimme toepassingen, zoals AI en automatisering. Daarbij hebben we aandacht voor privacy en veilig gebruik van persoonsgegevens. Hiermee kunnen mogelijk administratieve lasten worden verminderd. Ook sluiten we aan bij de ontwikkeling van een regionale chatbot voor het sociaal domein en de sociale kaart (de wegwijzer voor meedoen, welzijn en hulp in Zuidplas).
2.5.4 Integrale samenwerking We versterken en professionaliseren de samenwerking tussen partners in de zorg, zoals huisartsen en de jeugdgezondheidszorg, Stichting ZO! en de Sportstichting. Dit krijgt onder meer vorm via Welzijn op Recept (de huisarts mensen met psychosociale klachten doorverwijst naar een welzijnscoach), Hechte wijkverbanden (samenwerkingsnetwerk van zorg- en welzijnsprofessionals), de inzet van de POH Jeugd GGZ en de ketenaanpakken Kansrijke Start (ondersteuning aan jonge, kwetsbare gezinnen) en Kind naar Gezonder Gewicht (integrale aanpak voor kinderen met overgewicht).
2.5.5 Impact gedreven informatiebasis We onderzoeken hoe de informatiebasis van het sociaal domein versterkt kan worden en streven naar meer data- en impact gedreven werken. Vanuit het integraal uitvoeringsprogramma brengen we doelen, inspanningen en middelen in samenhang in beeld. Zo krijgen we beter inzicht in maatschappelijke effecten en meer mogelijkheden om te sturen op wat werkt. Resultaten maken we waar mogelijk meetbaar met data en indicatoren. Waar cijfers niet volstaan, maken we resultaten merkbaar via de ervaringen van inwoners en professionals.

Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Verbonden Partijen	Doelstelling	Inspanning
Stichting ZO!	Betreft alle doelstellingen, te weten nr. 2.1 t/m 2.5	Stichting ZO! vormt de laagdrempelige en integrale toegang tot zorg, welzijn en ondersteuning in Zuidplas. De stichting ondersteunt inwoners waar nodig, zo dichtbij en licht als mogelijk, versterkt zelfredzaamheid en participatie en ondersteunt inwoners te verbinden met hun eigen netwerk en de sociale basis. Waar meer ondersteuning nodig is, zorgt Stichting ZO! voor passende toegang tot specialistische hulp.
Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten	Betreft doelstelling 2.1, 2.2. en 2.4.	Via IJsselgemeenten begeleiden we inwoners die ondersteuning nodig hebben bij participatie en werk naar een passende vervolgstap. Vanuit de uitvoering van de Participatiewet zet IJsselgemeenten, afhankelijk van mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte, instrumenten in zoals activering, training, scholing, werkervaringsplekken, begeleiding naar regulier werk en ondersteuning op de werkplek.

Promen	Betreft doelstelling 2.1. en 2.4.	Promen is het sociaal werkbedrijf waarbij inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleid worden naar passend en zo zelfstandig mogelijk werk. Via beschut werk, re-integratietrajecten en detachering bij lokale werkgevers helpt Promen deze inwoners waardevolle werkervaring op te doen.
Gemeenschappelijke Regeling Jeugd en Wmo Midden Holland (GR JW)	Betreft doelstelling 2.4 en 2.5	GR JW verzorgt onder meer de inkoop, het contractbeheer en het toezicht op de kwaliteit en rechtmatigheid van geleverde zorg, waaronder het voorkomen en aanpakken van zorgfraude. Daarnaast ondersteunt GR JW de regionale beleidsafstemming. Zo werken we aan een overzichtelijk zorglandschap waarin kwaliteit, samenwerking en resultaten centraal staan.
Hecht	Betreft doelstelling 2.3, 2.4 en 2.5	Hecht voert voor Zuidplas de gemeentelijke taken op het gebied van publieke gezondheid uit. Vanuit onder meer de jeugdgezondheidszorg en gezondheidsbevordering werkt Hecht aan het beschermen en bevorderen van de gezondheid van inwoners en het verkleinen van gezondheidsverschillen.

Indicatoren

Effectindicatoren

In deze programmabegroting zijn de effectindicatoren opgenomen die informatie geven over de ontwikkeling van de doelstellingen. Omdat de doelstellingen breed en overkoepelend zijn, dekken deze indicatoren niet altijd de volledige doelstelling. Er is daarom gekozen voor beschikbare en bruikbare indicatoren die jaarlijks op gemeenteniveau beschikbaar zijn, afkomstig zijn uit een betrouwbare bron en voldoende specifiek meetbaar zijn. Binnen het sociaal domein wordt verder op talrijke prestaties gestuurd. Resultaatindicatoren op het niveau van de inspanningen worden daarom opgenomen in de onderliggende uitvoeringsplannen per beleidsterrein, zoals het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd en het uitvoeringsplan Armoede en Schulden.

Doelstelling effectindicator	Indicator	Databron	2024	2025	2026 (Nulmeting)	2027	2028	2029	2030
2.1 Kansengelijkheid en meedoen naar vermogen staan centraal	Het aantal deelnemers aan trajecten basisvaardigheden neemt toe	Verantwoording Bibliotheek	216	472	255 (per 01-07-2026)	> 255	> 255	> 255	> 255
2.1 Kansengelijkheid en meedoen naar vermogen staan centraal	Inwoners met een re-integratievoorziening (% per 1000 inwoners) blijft stabiel	CBS	17,4%	22,5%	22,5%	± 22,5%	± 22,5%	± 22,5%	± 22,5%
2.1 Kansengelijkheid en meedoen naar vermogen staan centraal	Aandeel huishoudens met bijstandsuitkering blijft onder de 3,5%	CBS	2,4%	3%	3%	< 3,5%	< 3,5%	< 3,5%	< 3,5%
2.2 Inwoners hebben een sterke sociale basis en voldoende bestaanszekerheid	Bekendheid toegang mantelzorgonder-steuning: minimaal 70%	Cliëntervarings-onderzoek	86%	87%	87% (cijfer 2025)	≥ 70%	≥ 70%	≥ 70%	≥ 70%
2.2 Inwoners hebben een sterke sociale basis en voldoende bestaanszekerheid	Het percentage huishoudens met problematische schulden blijft stabiel	CBS	7,9%	7,7%	n.n.b.	± 7,7%	± 7,7%	± 7,7%	± 7,7%
2.3 Inwoners groeien gezond en veilig op en blijven zo vitaal en veerkrachtig mogelijk	Minimaal 78% van de jeugdigen (2-14 jaar) heeft een gezond gewicht	GGD Hollands Midden	n.b.	78%	78%	> 78%	> 78%	> 78%	> 78%
2.4 Problemen worden vroeg herkend en inwoners ontvangen tijdig passende ondersteuning”; wat gaan we doen	Minimaal 80% van de Wmo-cliënten ervaren hulp als passend	Cliëntervarings-onderzoek	80%	79%	79% (cijfer 2025)	≥ 80%	≥ 80%	≥ 80%	≥ 80%

Doelstelling effectindicator	Indicator	Databron	2024	2025	2026 (Nulmeting)	2027	2028	2029	2030
2.4 Problemen worden vroeg herkend en inwoners ontvangen tijdig passende ondersteuning"; wat gaan we doen	Minimaal 80 % van de jeugdigen (J) en minimaal 80% van de ouders/verzorgers (O) vinden dat zij goed geholpen worden bij vragen en problemen.	Cliëntervarings-onderzoek	87% (O), 90% (J)	81% (O), 85% (J)	81% (O), 85% (J) (cijfers 2025)	≥ 80% (O) ≥ 80% (J)	≥ 80% (O) ≥ 80% (J)	≥ 80% (O) ≥ 80% (J)	≥ 80% (O) ≥ 80% (J)
2.4 Problemen worden vroeg herkend en inwoners ontvangen tijdig passende ondersteuning"; wat gaan we doen	Het aantal kwetsbare gezinnen dat wordt bereikt met preventieve interventies stijgt.	Homestart (ondersteuning door vrijwilligers) of Stevig Ouderschap	30	33	n.n.b.	> 33	> 33	> 33	> 33
2.4 Problemen worden vroeg herkend en inwoners ontvangen tijdig passende ondersteuning"; wat gaan we doen	Het aantal meldingen bij Veilig Thuis stijgt. (Het is belangrijk om gezinnen, waarbij sprake is van huiselijk geweld, in beeld te hebben; daarom is een stijging van het aantal meldingen positief.)	GGD Hollands Midden	350	374	n.n.b.	> 374	> 374	> 374	> 374
2.5 De dienstverlening in het sociaal domein blijft toegankelijk, integraal en toekomstbestendig	Unieke cliënten met maatwerkvoorziening Wmo blijft stabiel t.o.v. 2026 (% t.o.v. aantal inwoners)	Tableau i.c.m. BRP	2.294 (4,7%)	2.386 (4,8 %)	2.316 (4,7%) Peildatum 01-07-2026	± 4,7%	± 4,7%	± 4,7%	± 4,7%
2.5 De dienstverlening in het sociaal domein blijft toegankelijk, integraal en toekomstbestendig	Unieke cliënten met maatwerkvoorziening Jeugdwet neemt af (% t.o.v. aantal jeugdigen <18 jaar)	Tableau i.c.m. BRP	1.023 (8,7%)	1008 (8,3%)	n.n.b.	< 8,3%	< 8,3%	< 8,3%	< 8,3%

Doelstelling effectindicator	Indicator	Databron	2024	2025	2026 (Nulmeting)	2027	2028	2029	2030
2.5 De dienstverlening in het sociaal domein blijft toegankelijk, integraal en toekomstbestendig	Cliënten weten waar ze moeten zijn voor ondersteuning (Wmo) (≥ 70%)	Cliëntervarings-onderzoek	69%	81%	81% (cijfer 2025)	≥ 70%	≥ 70%	≥ 70%	≥ 70%
2.5 De dienstverlening in het sociaal domein blijft toegankelijk, integraal en toekomstbestendig	Zowel jeugdigen (J), als ouders/ verzorgers (O) weten waar ze moeten zijn met hun hulpvraag (≥ 70%)	Cliëntervarings-onderzoek	73% (O), 77% (J)	73% (O), 76% (J)	73% (O), 76% (J) (cijfers 2025)	≥ 70% (O) ≥ 70% (J)	≥ 70% (O) ≥ 70% (J)	≥ 70% (O) ≥ 70% (J)	≥ 70% (O) ≥ 70% (J)

Wettelijke indicatoren

Beleidsindicatoren Programma 2 Taakveld: Sociaal Domein			Werkelijk			
Naam indicator	**Eenheid**	**Bron***		**2024**	**2025**	**2026**
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	Zuidplas:	n.n.b.		n.n.b.
			Referentiegemeenten:	n.n.b.		n.n.b.
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	Zuidplas:	0,03		n.n.b.
			Referentiegemeenten:	0,04		n.n.b.
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	CBS	Zuidplas:	77%	77%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	74%	73%	n.n.b.
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	Zuidplas:	0,01		n.n.b.
			Referentiegemeenten:	0,02		n.n.b.
Lopende re-integratie-voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	CBS	Zuidplas:	167,3	188	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	207,1	217,8	n.n.b.

Beleidsindicatoren Programma 2 Taakveld: Sociaal Domein			Werkelijk			
Naam indicator	**Eenheid**	**Bron***		**2024**	**2025**	**2026**
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	Zuidplas:	13,6%	13,3%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	14,2%	13,7%	n.n.b.
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	Zuidplas:	0,007	0,005	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	0,0	0,0	n.n.b.
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	Zuidplas:	0,2%	0,2%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	0,3%	0,4%	n.n.b.
Banen	Aantal banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	Zuidplas:	704,2	705,3	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	750,5	858,8	n.n.b.
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	CBS	Zuidplas:	146,3	149,8	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	189,1	281,2	n.n.b.
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	Zuidplas:	570	580	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	710,0	720,0	n.n.b.

Beleidsindicatoren Programma 2 Taakveld: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing			Werkelijk			
Naam indicator	**Eenheid**	**Bron***		**2024**	**2025**	**2026**
Demografische druk	%	CBS	Zuidplas:	76,9%	77,6%	78,2%
			Referentiegemeenten:	79,5%	70,7%	71,3%

Wat gaat het programma “Sociaal domein” kosten?

Overzicht baten en lasten

Wat mag het programma kosten?						*Bedragen * € 1.000*
Programma 2 Sociaal Domein	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
Lasten	67.283	68.962	70.148	66.251	64.588	64.418
Baten	17.914	18.728	16.970	14.357	14.355	14.354
Saldo van baten en lasten	49.368	50.234	53.177	51.890	50.233	50.063
Toevoegingen aan reserves	-	1.293	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	97	99	4	-	-
Saldo inclusief mutaties reserves	**49.368**	**51.430**	**53.078**	**51.890**	**50.233**	**50.063**

Verloopoverzicht resultaat programma 2			*Bedragen * € 1.000*	
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Resultaat vanuit Begroting 2026	**-45.730**	**-44.846**	**-44.623**	**-44.623**
Raadsbesluiten/Technische wijzigingen na Begroting 2026	-34	-35	-34	-34
Zomernota 2026 budgetaanpassingen	-5.765	-5.753	-5.787	-5.668
Meicirculaire 2026	0	327	1.785	1.827
Totaal resultaat na Zomernota 2026	**-51.529**	**-50.307**	**-48.659**	**-48.498**
Najaarsnota 2026 budgetaanpassingen	-118	-52	-52	-52
Ombuigingen	163	68	68	68
Overige, w.o. indexaties en technische budgetaanpassingen	-1.594	-1.599	-1.590	-1.581
Totaal resultaat	**-53.078**	**-51.890**	**-50.233**	**-50.063**

(-/- = nadeel/ last | + = voordeel / baat)

Overzicht mutaties resultaat programma 2: Sociaal domein

Ombuigingen

Inzet reserve sociaal domein voor het incidenteel voortzetten Alert4You

Voorgesteld wordt om Alert4You in 2027 incidenteel voort te zetten voor een bedrag van € 97.000. De interventie is de afgelopen jaren tijdelijk gecontinueerd in afwachting van een afweging over eventuele structurele voortzetting. De uitkomsten van lopende evaluaties en onderzoeken worden betrokken bij toekomstige besluitvorming. Voor de incidentele voortzetting wordt € 95.000 onttrokken aan de reserve Sociaal Domein (Armoedebestrijding). Zonder aanvullende middelen eindigt de interventie per 2027.

Een incidenteel nadeel van € 97.000 in 2027, dekking ter hoogte van € 95.000 uit de reserve Sociaal Domein (Armoedebestrijding)

Geen terugbetaling leges bij aanvraag gehandicaptenparkeerkaart (GPK)

Door aanpassing van de legesverordening worden de kosten van de medische keuring bij toekenning van een GPK niet langer vergoed. Dit levert een structurele besparing op van € 18.000 per jaar. Voor inwoners ontstaat hierdoor een hogere eigen bijdrage, wat een financiële drempel kan vormen voor het aanvragen van een GPK.

Een structureel voordeel van € 18.000 vanaf 2027

Verlagen Participatiebudget werk en inkomen

Door het participatiebudget met € 50.000 te verlagen, worden minder middelen beschikbaar gesteld voor re-integratie- en participatietrajecten voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hierdoor kunnen minder trajecten worden ingekocht en aangeboden ter ondersteuning van de uitstroom naar werk of maatschappelijke participatie.

Een structureel voordeel van € 50.000 vanaf 2027

Overige, w.o. indexaties en technische budgetaanpassingen

Dit betreft diverse budgetaanpassingen, met name indexaties en ook volumegroei. .

Investeringen

Programma 2 heeft geen investeringskredieten.

Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld staan baten en lasten weergegeven.

Specificatie programma per taakveld					*Bedragen * € 1.000*
Taakvelden BBV	Inkomsten/ Uitgaven	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
0.10 Mutaties reserves	I	-99	-4	-	-
	U	-	-	-	-
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	I	-3.443	-110	-109	-107
	U	4.179	954	954	954
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	U	113	113	113	113
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	U	371	371	371	370
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	I	-	-	-	-
	U	9.388	9.016	8.906	8.833
6.3 Inkomensregelingen	I	-12.498	-12.498	-12.498	-12.498
	U	16.641	16.660	16.647	16.668
6.4 WSW en beschut werk	I	-	-	-	-
	U	1.940	1.902	1.825	1.749
6.5 Arbeidsparticipatie	I	-	-	-	-
	U	1.145	1.139	1.139	1.139
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	I	-306	-633	-633	-633
	U	1.643	1.643	1.643	1.643
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	U	5.374	5.374	3.916	3.874
6.712 Begeleiding (WMO)	U	1.809	1.809	1.809	1.809
6.713 Dagbesteding (WMO)	U	708	708	708	708
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	I	-50	-	-	-
	U	172	172	172	172
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	U	1.007	910	910	910
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	I	-	-442	-442	-442
	U	11.879	11.759	11.759	11.759
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	U	185	185	185	185
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	U	1.158	1.158	1.158	1.158
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	I	-	-	-	-
	U	3.532	3.532	3.532	3.532
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	U	5	5	5	5
6.791 PGB WMO	U	167	167	167	167
6.792 PGB Jeugd	U	1.689	1.689	1.689	1.689
6.811 Beschermd wonen (WMO)	I	-673	-673	-673	-673
	U	673	673	673	673
6.821 Jeugdbescherming	U	686	686	686	686
6.822 Jeugdreclassering	U	116	116	116	116
6.91 Coördinatie en beleid WMO	I	-	-	-	-
	U	1.111	1.076	1.076	1.076
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	I	-	-	-	-
	U	573	556	556	556
7.1 Volksgezondheid	I	-	-	-	-
	U	3.885	3.879	3.875	3.875
Eindtotaal		**53.078**	**51.890**	**50.233**	**50.063**

Programma 3 Maatschappelijk domein

Zorgen voor goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- Sport
- Onderwijs
- Cultuur



Ambitie

Verenigingen, scholen, culturele organisaties en andere maatschappelijke partners vormen samen de basis voor leefbare en vitale dorpen. Zij geven invulling aan de maatschappelijke voorzieningen van Zuidplas. De groei van Zuidplas, met name door de komst van Cortelande, willen we benutten om het voorzieningenniveau in onze dorpskernen op peil te houden en mee te laten groeien met de behoeften van onze inwoners. Daarmee zetten we in op een passend en toegankelijk aanbod van toekomstbestendige voorzieningen dat bijdraagt aan de leefbaarheid en vitaliteit van alle dorpen. We streven daarbij naar een evenwicht tussen centrale voorzieningen voor heel Zuidplas en basisvoorzieningen per dorp. Dit doen we voor verschillende domeinen: we zorgen voor bereikbare onderwijsvoorzieningen, een passend en toegankelijk sport- en beweegaanbod dat ruimte biedt voor plezier, uitdaging, ontmoeting en talentontwikkeling en ruimte voor cultuur, creativiteit, talent, evenementen en erfgoed. Zo dragen sport, onderwijs en cultuur bij aan fysieke en mentale gezondheid, veerkracht, het verminderen van eenzaamheid, gelijke kansen, sociale samenhang en een samenleving waarin inwoners kunnen meedoen en zich verbonden voelen met hun dorp.
Om deze ambitie verder vorm te geven, werken we de komende periode aan een samenhangende uitvoeringsplannen voor de maatschappelijke voorzieningen. We brengen per dorp en voor Zuidplas als geheel in beeld wat nodig is, versterken de samenwerking met maatschappelijke partners en maken duidelijke keuzes over de ontwikkeling, spreiding en toekomstbestendigheid van voorzieningen. We wegen ambities en opgaven daarbij steeds af tegen de beschikbare financiële middelen en zoeken naar oplossingen die, binnen de financiële mogelijkheden, bijdragen aan de leefbaarheid en vitaliteit van onze dorpen.

Ontwikkelingen Maatschappelijk domein

Algemene landelijke en lokale ontwikkelingen

Sport

Sport en bewegen worden landelijk steeds sterker verbonden met gezondheid, preventie en een sterke sociale basis. Het Rijk zet daarnaast in op toegankelijke sport- en beweegmogelijkheden, voldoende ruimte voor sport en een toekomstbestendige sportinfrastructuur. Ook werkt het Rijk de contouren van sport- en beweegwetgeving verder uit, waarbij wordt verkend welke verantwoordelijkheden van Rijk en gemeenten wettelijk kunnen worden vastgelegd. Zuidplas staat daarnaast voor een eigen lokale opgave. Om de maatschappelijke waarde van sportvoorzieningen te behouden, is een passend en toekomstbestendig voorzieningenaanbod nodig. Tegelijkertijd groeit de gemeente en neemt de druk op accommodaties en de beschikbare ruimte voor sport toe. Daarom werken we in 2027 aan een haalbaarheidsonderzoek voor gemeentelijke zwemvoorzieningen, de uitvoering van het sport- en beweegbeleid, voldoende ruimte voor sport bij gebiedsontwikkelingen en een transparante, evenwichtige en betaalbare inrichting van voorzieningen, huren en subsidies.

Onderwijs

De Visie op onderwijs en de Lokale Educatieve Agenda vormen het kader van het gezamenlijk onderwijsbeleid van gemeente en schoolbesturen. Inhoudelijk zijn daarin de leidende principes passend, inclusief en thuisnabij onderwijs, gelijke kansen, doorgaande leer- en zorglijnen en de aansluiting onderwijs en maatschappij. De bouwstenen voor het onderwijshuisvestingsbeleid en de vertaling naar projecten in het IHP 2023-2028 vormen de basis voor het bouwprogramma. Capaciteit en middelen staan momenteel onder druk dus niet alles kan tegelijkertijd. In 2027 starten we met de actualisatie van het IHP voor de volgende planperiode. Daarbij worden de voortgang van de lopende huisvestingsprojecten, de prioritering van de nog resterende opgaven en relevante

ontwikkelingen opnieuw beschouwd. Specifieke aandacht gaat uit naar de toekomstige balans tussen vraag en aanbod van accommodaties voor het bewegingsonderwijs.

Het is belangrijk om de leerlingaantallen goed te blijven monitoren om bij snellere groei dan verwacht tijdig te kunnen bijsturen. In 2026 is een raamovereenkomst gesloten voor circulaire lokalen “op afroep”. Deze lokalen worden nu al op diverse plekken ingezet en kunnen uiteindelijk “landen” in Cortelande om daar de piek in leerlingenaantallen op te vangen. Ook de toekomstige huisvesting van de nieuwe school voor MAVO/HAVO/VWO die in 2027 start, vraagt de aandacht.

Cultuur
Cultuur en erfgoed geven kleur aan onze gemeente en versterken de identiteit van onze dorpen. In onze visie staat opgenomen dat cultuur een wezenlijk onderdeel is van een leefbare gemeente. In het komende jaar willen we verder invulling geven aan de Cultuurvisie. Dat doen we door een Uitvoeringsplan op te stellen waarin de thema's verder worden uitgewerkt. Onderwerpen als het ondersteunen van voorzieningen en initiatieven, het bieden van ruimte voor cultuur in de dorpen, het behouden en benutten van erfgoed en het verbinden van cultuur met thema’s uit het sociaal domein, zullen hierin worden opgenomen.

Met de voorgenomen wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob), die waarschijnlijk per 1 juli 2027 in werking zal treden, krijgen gemeenten een wettelijke zorgplicht om ten minste één volwaardige bibliotheekvoorziening in stand te houden. Deze voorziening moet binnen redelijke afstand toegankelijk zijn voor inwoners en de vijf wettelijke bibliotheekfuncties vervullen. De bibliotheek ontwikkelt zich tot een brede maatschappelijke voorziening met naast lezen en taal steeds meer aandacht voor educatie, ontmoeting en participatie. Vanuit het rijk betekent dit bijvoorbeeld dat er structurele financiering komt voor de Bibliotheek op school.

Over het algemeen zien we dat de beschikbaarheid van voorzieningen, maar ook de kwaliteit, toegankelijkheid en onderlinge samenhang steeds belangrijker worden. Dit vraagt om tijdige vertaling van landelijke ontwikkelingen naar gemeentelijk beleid, programmering en financiële planning.
Voor gebiedsontwikkelingen zoals Cortelande biedt dit aanleiding om voorzieningen vanaf de start in samenhang en toekomstgericht te programmeren.

Wat wil de gemeente Zuidplas bereiken?

3.1 Vergroten van de deelname aan sport en bewegen
De gemeente wil bereiken dat meer inwoners van Zuidplas sporten en bewegen. Binnen en buiten het verenigingsleven biedt sport plezier en uitdaging en krijgen inwoners ruimte om talenten te ontwikkelen, anderen te ontmoeten, zich vrijwillig in te zetten en persoonlijke of gezamenlijke doelen te bereiken. Zo draagt sport bij aan fysieke en mentale gezondheid, welzijn en veerkracht, het verminderen van eenzaamheid, sociale samenhang en maatschappelijke deelname.

3.2 Vergroten van onderwijs- en ontwikkelkansen voor ieder kind
Uitgangspunt is dat elk kind recht heeft op gelijke onderwijs- en ontwikkelkansen. Passend, inclusief en thuisnabij onderwijs zijn hiervoor belangrijke voorwaarden. Ook een goede, integrale verbinding tussen onderwijs, kinderopvang en jeugdhulp rondom het kind is hiervoor een belangrijke voorwaarde. Daarnaast streeft de gemeente naar thuisnabij onderwijs, bijvoorbeeld door volledig voortgezet onderwijs en taalklassen binnen de gemeentegrenzen.

3.3 Realiseren van voldoende, veilige en toekomstbestendige onderwijshuisvesting die aansluit bij de ontwikkeling van Zuidplas
De gemeente werkt samen met schoolbesturen aan voldoende, veilige en toekomstbestendige onderwijshuisvesting die aansluit bij de ontwikkeling van Zuidplas. Hierdoor beschikken kinderen en jongeren over passende leeromgevingen, nu en in de toekomst. Waar mogelijk worden onderwijsvoorzieningen in samenhang met andere maatschappelijke voorzieningen ontwikkeld, zodat zij bijdragen aan sterke en leefbare dorpen.

3.4 Zorgen voor een toegankelijk cultureel aanbod en voorzieningen voor ontmoeting, ontwikkeling en participatie
Een toegankelijk, divers en duurzaam aanbod van cultuur en erfgoed en goede voorzieningen voor ontmoeting, ontwikkeling en participatie zijn belangrijk voor een samenleving waarin mensen zich kunnen ontplooien. Zo dragen we bij aan mentale gezondheid, sociale cohesie en het versterken van persoonlijke en collectieve identiteit.

3.5 Het aanbod aan maatschappelijke voorzieningen in Zuidplas is passend, evenwichtig en toekomstbestendig.
Maatschappelijke voorzieningen zijn belangrijk voor ontmoeting, ontwikkeling, ondersteuning en participatie. We zorgen voor een passend, evenwichtig en toekomstbestendig aanbod in heel Zuidplas, dat meegroeit met de ontwikkeling van de gemeente en de behoeften van inwoners en organisaties. Cortelande en de bestaande dorpen ontwikkelen we daarbij in samenhang. We benutten kansen voor samenwerking, multifunctioneel gebruik en koppeling van functies en zetten in op een toekomstbestendige exploitatie.

Wat gaan wij ervoor doen?

Inspanningen op doelstelling 3.1 “Vergroten van de deelname aan sport en bewegen”; wat gaan we doen?
3.1.1 We vergroten de toegankelijkheid voor inwoners voor wie deelname niet vanzelfsprekend is, bijvoorbeeld vanwege kosten, een beperking, zwemvaardigheid of bereikbaarheid van het aanbod. Zo nemen we drempels voor inwoners om mee te doen aan sport en bewegen weg.
3.1.2 We ondersteunen sportverenigingen en andere sport- en beweegaanbieders om sterk, veilig en toekomstbestendig te blijven. Zo kunnen zij hun maatschappelijke rol blijven vervullen en blijft voor inwoners een gevarieerd en sociaal veilig sport- en beweegaanbod beschikbaar.
3.1.3 We zetten buurtsportcoaches in om sport en bewegen te verbinden met gezondheid, welzijn en onderwijs en om de aansluiting tussen preventie, maatschappelijke ondersteuning en sport te versterken. Hierdoor vinden inwoners voor wie de stap naar passend sport- en beweegaanbod niet vanzelfsprekend is, gemakkelijker hun weg naar structurele deelname aan sport en bewegen.
3.1.4 We werken aan de toekomst van onze zwembaden, binnen- en buitensportaccommodaties en andere sport- en beweegvoorzieningen. Zo kunnen inwoners ook bij de groei van Zuidplas beschikken over voldoende en passende voorzieningen die aansluiten bij hun wensen en behoeften.
3.1.5 We nemen sport en bewegen mee in de (door)ontwikkeling van onze dorpen en werken aan beweegplekken, routes, open sportparken en ruimte voor nieuwe sport- en beweegvormen. Met een beweegvriendelijke leefomgeving nodigen we inwoners uit om dichtbij huis te wandelen, fietsen, spelen en bewegen.

Inspanningen op doelstelling 3.2 "Vergroten van onderwijs- en ontwikkelkansen voor ieder kind"; wat gaan we doen?
3.2.1 De samenwerking rond kinderen wordt versterkt via integrale kindcentra (IKC), Jeugdhulp op School (JOS) en jeugdhulpdeskundigen op basisscholen. Zo worden problemen eerder gezien en krijgen kinderen en gezinnen op tijd de hulp die zij nodig hebben.
3.2.2 We werken samen met schoolbesturen aan inclusief en thuisnabij onderwijs, onder andere via het convenant onderwijs aan anderstalige leerlingen, volledig voortgezet onderwijs en integraal arrangeren. Zo krijgen alle kinderen gelijke kansen om mee te doen en zich te ontwikkelen.
3.2.3 We geven uitvoering aan het onderwijsachterstandenbeleid door VVE (Voor- en vroegschoolse educatie), onderwijs aan anderstalige leerlingen en de aanpak van basisvaardigheden/laaggeletterdheid, zodat kinderen en volwassenen met een (taal)achterstand gelijke kansen krijgen om zich te ontwikkelen.
3.2.4 De overgang van peuteropvang naar basisschool wordt verbeterd door de kwaliteit van VVE te versterken en IKC-pilots verder uit te bouwen. Zo krijgen kinderen een goede en herkenbare start op de basisschool.
3.2.5 Ondersteuning bij lezen, schrijven en digitale vaardigheden is beschikbaar via het Taalhuis in de bibliotheek. Zo kunnen inwoners hun basisvaardigheden verbeteren en beter meedoen in de samenleving.

Inspanningen op doelstelling 3.3 "Realiseren van voldoende, veilige en toekomstbestendige onderwijshuisvesting die aansluit bij de ontwikkeling van Zuidplas"; wat gaan we doen?
3.3.1 We voeren het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) uit en sturen bij de ontwikkeling van schoolgebouwen op voldoende capaciteit, kwaliteit, duurzaamheid, renovatie en efficiënt gebruik. Zo beschikken kinderen en jongeren over veilige, gezonde en passende leeromgevingen die aansluiten bij hun behoeften en de groei van Zuidplas.
3.3.2 Bij de actualisatie van het IHP betrekken we de capaciteit, kwaliteit en spreiding van gymzalen en sporthallen die worden ingezet voor bewegingsonderwijs, zodat vraag en aanbod beter op elkaar aansluiten.
3.3.3 De gemeente past de Verordening voorzieningen huisvesting aan op de gewijzigde wettelijke kaders. Hierdoor kunnen besluiten over onderwijshuisvesting zorgvuldig en transparant worden genomen.

Inspanningen op doelstelling 3.4 "Zorgen voor een toegankelijk cultureel aanbod en voorzieningen voor ontmoeting, ontwikkeling en participatie"; wat gaan we doen?
3.4.1 De gemeente zorgt ervoor dat er in iedere dorpskern minimaal één laagdrempelige ontmoetingsplek beschikbaar is voor ontmoeting, cultuur, leren, talentontwikkeling en meedoen. Daarvoor wordt een uitvoeringsplan maatschappelijke voorzieningen uitgewerkt. Zo dragen deze plekken bij aan het welzijn, de ontwikkeling van talenten en de sociale verbondenheid van inwoners.
3.4.2 We zetten ons in om cultuur toegankelijk en bereikbaar te maken voor een brede groep inwoners. Er is extra aandacht voor mensen voor wie deelname minder vanzelfsprekend is.
3.4.3 We stellen een uitvoeringsplan cultuur op waarin aangegeven wordt hoe de gemeente culturele initiatieven met maatschappelijke meerwaarde ondersteunt.
3.4.4 Binnen het erfgoedbeleid betrekt de gemeente de erfgoedgemeenschappen en wordt gewerkt aan de erkenning van het immaterieel erfgoed.

Inspanningen op doelstelling 3.5 Het aanbod aan maatschappelijke voorzieningen in Zuidplas is passend, evenwichtig en toekomstbestendig
3.5.1 De Visie maatschappelijke voorzieningen wordt vertaald naar een uitvoeringsplan voor alle dorpskernen, inclusief Cortelande. Het uitvoeringsplan geeft richting aan de ontwikkeling van maatschappelijke voorzieningen op dorpsniveau en aan de voorzieningenstructuur van Zuidplas als geheel.
3.5.2 In samenwerking met maatschappelijke partners wordt via het uitvoeringplan maatschappelijke voorzieningen een fundament gelegd voor de voorzieningenstructuur en samenlevingsopbouw in Cortelande.
3.5.3 We toetsen subsidies periodiek op doelmatigheid, effectiviteit en maatschappelijke meerwaarde en passen deze waar nodig aan. Daarbij beoordelen we ook of de gemeentelijke opdracht, de gevraagde prestaties en de beschikbare middelen met elkaar in balans zijn. Zo zetten we subsidies gericht in en creëren we duidelijke en toekomstbestendige afspraken met maatschappelijke partners.
3.5.4 We herijken het subsidiebeleid.

Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Verbonden Partijen	Doelstelling	Inspanning
Stichting ZO!	3.2	Stichting ZO! voert het schoolmaatschappelijk werk uit en is daarmee aanwezig op de basisscholen. Daarmee draagt de stichting bij aan doelstelling 2 via de inspanning gericht op integrale kindcentra, Jeugdhulp op School en jeugdhulpdeskundigen: doordat ondersteuning beschikbaar is op de plek waar kinderen en ouders dagelijks komen, worden problemen eerder gezien en tijdig licht opgepakt, waardoor zwaardere jeugdhulp waar mogelijk wordt voorkomen en kinderen op hun eigen school kunnen blijven meedoen.

Indicatoren

Beleidsindicatoren programma 3

Effectindicatoren

Doelstelling effectindicator	Indicator	Databron	2024	2025	2026 (Nulmeting)	2027	2028	2029	2030
3.1 Vergroten van de deelname aan sport en bewegen	Het aandeel van de bevolking van 18 jaar en ouder dat voldoet aan de Beweegrichtnorm neem toe	GGD Hollands Midden / Gemeente Zuidplas	45%	n.n.b.	n.n.b.	> 45%	> 45%	> 45%	> 45%
3.1 Vergroten van de deelname aan sport en bewegen	Het aandeel van de bevolking van 18 jaar en ouder dat eenmaal per week sport neemt toe	GGD Hollands Midden / Gemeente Zuidplas	56%	n.n.b.	n.n.b.	> 56%	> 56%	> 56%	> 56%
3.1 Vergroten van de deelname aan sport en bewegen	Het aandeel van de bevolking dat een lidmaatschap heeft bij een sportbond blijft stabiel	NOC*NSF	26%	26%	n.n.b.	± 26%	± 26%	± 26%	± 26%
3.2 Vergroten van onderwijs- en ontwikkel--kansen voor ieder kind	Aandeel geïndiceerde doelgroeppeuters dat deelneemt, neemt toe	VVE Monitor	91%	92%	n.n.b.	> 92%	> 92%	> 92%	> 92%
3.2 Vergroten van onderwijs- en ontwikkel--kansen voor ieder kind	Percentage thuiszitters neemt af	Leerplicht	0,82%	1,13%	n.n.b.	< 1,13%	< 1,13%	< 1,13%	< 1,13%
3.2 Vergroten van onderwijs- en ontwikkel--kansen voor ieder kind	Percentage bezetting aantal taalklasplekken blijft gelijk	OOGO			90%	± 90%	± 90%	± 90%	± 90%
3.3 Realiseren van voldoende, veilige en toekomstige onderwijshuisvesting	Percentage beschikbare onderwijsruimte dat voldoet aan de normatieve ruimtebehoefte blijft stabiel.	DUO/Gemeente Zuidplas			97%	± 97%	± 97%	± 97%	± 97%
3.4 Zorgen voor een toegankelijk cultureel aanbod	Het aantal bereikte scholen voor primair onderwijs dat deelneemt aan Cultuur--educatie met Kwaliteit (CmK) blijft stabiel.	Regio MH (CmK)		16	16	± 16	± 16	± 16	± 16

Wettelijke indicatoren

Beleidsindicatoren Programma 3 Taakveld: Onderwijs			Werkelijk			
Naam indicator	**Eenheid**	**Bron***		**2024**	**2025**	**2026**
Absoluut verzuim (deze leerlingen staan niet op een school ingeschreven)	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado/Jaarsverslag leerplicht	Zuidplas:	7,2	5,4	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	5,6	7,4	n.n.b.
Relatief verzuim (deze leerlingen spijbelen, gaan ongeoorloofd op vakantie of vertonen zorgwekkend ziekteverzuim)	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	Zuidplas:	28	30	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	25	28	n.n.b.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO/Ingrado	Zuidplas:	2,1%	1,9%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	2,0%	2,3%%	n.n.b.
Taakveld: Sport, cultuur en recreatie			**Werkelijk**			
Naam indicator	**Eenheid**	**Bron***		**2024**	**2025**	**2026**
Niet-sporters (het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder in Zuidplas	%	GGD, CBS, RIVM	Zuidplas:	44,0%		n.n.b.
			Referentiegemeenten:	44,7%		n.n.b.

Wat gaat het programma “Maatschappelijk domein” kosten?

Overzicht baten en lasten

Wat mag het programma kosten?						*Bedragen * € 1.000*
Programma 3 Maatschappelijk domein	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
Lasten	13.560	14.747	16.705	16.965	17.598	18.538
Baten	3.539	3.452	4.306	4.384	4.497	4.660
Saldo van baten en lasten	10.021	11.295	12.400	12.581	13.100	13.878
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	1.299	204	194	194	194
Saldo inclusief mutaties reserves	**10.021**	**9.996**	**12.195**	**12.387**	**12.907**	**13.684**

Verloopoverzicht resultaat programma 3				*Bedragen * € 1.000*
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Resultaat vanuit Begroting 2026	**-10.758**	**-11.155**	**-11.797**	**-11.797**
Raadsbesluiten/Technische wijzigingen na Begroting 2026	588	508	464	-625
Zomernota 2026 budgetaanpassingen	-332	268	18	-358
Meicirculaire 2026	0	0	0	0
Totaal resultaat na Zomernota 2026	**-10.502**	**-10.379**	**-11.315**	**-12.780**
Najaarsnota 2026 budgetaanpassingen	16	-85	-93	-94
Ombuigingen	12	12	12	12
Overige, w.o. indexaties en technische budgetaanpassingen	-1.721	-1.935	-1.511	-822
Totaal resultaat	**-12.195**	**-12.387**	**-12.907**	**-13.684**

(-/- = nadeel/ last | + = voordeel / baat)

Overzicht mutaties resultaat programma 3: Maatschappelijk domein

Ombuigingen

Verlagen budget aangepast sporten

De structurele activiteiten en samenwerkingen blijven bestaan. De besparing wordt gerealiseerd door overige uitgaven scherper te prioriteren en alleen activiteiten te financieren die noodzakelijk zijn of direct bijdragen aan de gemeentelijke beleidsdoelen.

Met ingang van 2027 een structureel voordeel van € 10.000

Tariefsverhoging leges nieuwe gastouders

Het legestarief voor de registratie van nieuwe gastouders is nu niet kostendekkend. Met deze maatregel wordt het legestarief met ruim € 500 verhoogd.
Met ingang van 2027 een structureel voordeel van € 2.000

Overige, w.o. indexaties en technische budgetaanpassingen
Dit betreft diverse budgetaanpassingen mede als gevolg van indexaties.

Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld staan baten en lasten weergegeven.

Specificatie programma per taakveld					*Bedragen * € 1.000*
Taakvelden BBV	Baten/ lasten	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	I	-12	-12	-12	-12
	U	121	121	121	121
0.10 Mutaties reserves	I	-204	-194	-194	-194
5.1 Sportbeleid en activering	I	-	-	-	-
	U	93	90	90	90
5.2 Sportaccommodaties	I	-2.443	-2.501	-2.562	-2.624
	U	7.329	7.108	7.143	7.086
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	I	-12	-12	-12	-12
	U	4	4	4	4
4.2 Onderwijshuisvesting	I	-303	-303	-336	-416
	U	3.262	3.898	4.492	5.508
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	I	-881	-881	-881	-881
	U	2.994	2.986	2.986	2.986
3.4 Economische promotie	U	51	51	51	51
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	I	-655	-674	-694	-715
	U	1.524	1.531	1.535	1.515
5.4 Musea	U	368	368	368	368
5.6 Media	I	-	-	-	-
	U	955	804	804	804
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	I	-	-	-	-
	U	4	4	4	4
Eindtotaal		**12.195**	**12.387**	**12.907**	**13.684**

Investeringen

Omschrijving investering	2027	2028	2029	2030
Programma 3 Maatschappelijk domein				
IHP - Goudmos (Wijk Zuidplas)	6.491	4.401	-	-
IHP - Kroonkruid (Wijk Zuidplas)	-	6.505	6.615	-
IHP - Permanente lokalen 1e inricht. Nwk Esse Zoom	158	-	-	-
IHP 23 - Bestaande huisv - 1e inrichting	297	-	-	-
IHP 23 - CBS Nessevliet	2.102	2.075	598	-
IHP 23 - Scholen Dorrestein	-	2.228	4.455	4.455
IHP 23 - Thorbecke	1.193	2.385	2.385	-
IHP 23 - Uitbreiding Comenius	350	1.402	1.753	-
IHP 23 - Uitbreiding Eendracht	777	777	-	-
IHP 23 - Uitbreiding St. Jozefschool	-	648	648	-
IHP Donge – Uitbouw (Esse Zoom)	5.351	-	-	-
IHP Donge Buitenruimte (Openbaar)	17	-	-	-
IHP Donge Buitenruimte (School)	21	-	-	-
OHV - Tijdelijke lokalen 2027	1.656	-	-	-
OHV - Tijdelijke lokalen 2028	-	1.656	-	-
OHV - Tijdelijke lokalen 2029	-	-	2.070	-
Veld 1 en 2 vv Moordrecht vervangen doelgebieden	-	-	-	40
Veld 1 Hoofdveld vv NWK armaturen	-	78	-	-
Veld 4 vv Nieuwerkerk kunstgras (MIP 2027)	604	-	-	-
Veld 4 VV NWK kunstgras ondergrond	588	-	-	-
Veld 7a vv Nieuwerkerk kunstgras boardingveld	-	-	-	68
Veld 9 en 9a kunstgras ondergrond	91	-	-	-
Veld 9 Trapveld bij zwembad kunstgras toplaag	227	-	-	-
Veld 9a Ligweide bij zwembad kunstgras toplaag	82	-	-	-
Totaal Programma 3 Maatschappelijk domein	20.006	22.155	18.524	4.564

Programma 4 Ruimtelijk domein

Ontwikkeling met dorpse identiteit

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
- Wonen
- Economie
- Mobiliteit
- Gebiedsontwikkeling
- Duurzaamheid



Ambitie

In Zuidplas willen we dat inwoners en ondernemers fijn kunnen wonen, werken en recreëren. Daarom werken we aan ~~de ontwikkeling van~~ sterke en leefbare dorpen, in een groenblauwe omgeving waar het fijn verblijven is. Met respect voor onze dorpse identiteit, investeren we de komende jaren in goede bereikbaarheid, passende voorzieningen, betaalbare woningen en een aantrekkelijk ondernemersklimaat.

Onze stevige inzet op woningbouw focust zich vooral op starters, jonge gezinnen, senioren en inwoners die nu moeilijk een passende woning kunnen vinden. Onze eigen inwoners moeten zoveel mogelijk in hun eigen dorp kunnen blijven wonen, of ernaar kunnen terugkeren. We willen ook dat er sneller wordt gebouwd, waarbij kwaliteit en draagvlak wel leidend blijven. Daarbij benutten we de ruimte die er al is.

We streven naar een toekomstbestendig Zuidplas waarin duurzaamheid, leefbaarheid, betaalbaarheid en het dorpse karakter in balans zijn. De energietransitie benaderen we van
uit realisme en uitvoerbaarheid. Hierbij dragen de oplossingen bij voorkeur bij aan het verzachten dan wel daadwerkelijk oplossen van netcongestie. Vanuit een faciliterende en regisserende rol gaan we aan de slag met de doelen in de Transitievisie Warmte. Bij duurzame energieopwekking houden we vast aan de uitgangspunten van de Regionale Energie Strategie en de Lokale Energie Uitvoeringsstrategie (LEUS).

In Zuidplas willen we dat inwoners zich veilig, vlot en prettig kunnen verplaatsen. De groei van onze dorpen vraagt om slimme keuzes in infrastructuur, verkeersveiligheid en bereikbaarheid. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen nemen we mobiliteit vanaf het begin mee in de planvorming. We investeren dan ook in lopen, fietsen, openbaar vervoer, automobiliteit en andere vormen van vervoer.

Ontwikkelingen Ruimtelijk domein

Algemene landelijke en lokale ontwikkelingen

In Nederland spreken we de laatste jaren steeds vaker over ‘het gevecht om de ruimte’. Op onze schaarse grond komen meerdere maatschappelijke vraagstukken samen, zoals woningnood, verschraling van voorzieningen, energietransitie, klimaatverandering en hoge stikstofuitstoot. Gemeenten staan aan de lat om die toenemende druk op de beschikbare ruimte het hoofd te bieden. Dit vraagt om slimme keuzes, goede samenwerking en participatie met belanghebbenden.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen in Zuidplas komen veel van de bovengenoemde vraagstukken samen. Ook hier speelt
woningnood, bereikbaarheid, netcongestie, stikstofproblematiek, klimaatverandering, bescherming van het landschap en opvang van ontheemden. De stapeling van (nationaal, provinciaal en gemeentelijk) beleid zorgt voor ingewikkelde trajecten en langdurige onzekerheid voor inwoners, ondernemers en organisaties. In de komende jaren zetten we in op tijdige, transparante en toegankelijke participatie, passend bij de aard en impact van het initiatief.

Ruimtelijke ontwikkelingen gaan gepaard met complexe afwegingen op diverse terreinen. Afwegingen gaan onder meer over wenselijkheid, financiële haalbaarheid, (stapeling van) beleid, groen, bereikbaarheid, parkeren, wonen, ruimtelijke kwaliteit, verduurzaming en cultuurhistorische waarden. Vanwege de

grote hoeveelheid onderwerpen lukt het niet altijd om tot een ontwikkeling te komen waar alle belanghebbenden zich achter scharen. Dit vraagt om stevige keuzes op bestuurlijk niveau. Hierbij is het stellen van prioriteiten niet alleen wenselijk, maar zelfs noodzakelijk.

Gebiedspaspoorten
De gebiedspaspoorten geven richting aan de ruimtelijke ontwikkeling van de dorpen in Zuidplas. Voor Moordrecht, Moerkapelle en Zevenhuizen zetten we de uitvoering van de gebiedspaspoorten voort. Het gebiedspaspoort van Nieuwerkerk aan den IJssel wordt in 2026 afgerond. Per opgave en project wordt er gekeken naar prioriteit, haalbaarheid en fasering, mede in het licht van de financiële mogelijkheden en actuele ontwikkelingen. De gebiedspaspoorten vormen de basis voor het verder uitwerken van de omgevingsvisie en het omgevingsbeleid. Er wordt gestreefd naar een goede balans tussen wonen, voorzieningen, bereikbaarheid, groen, economie en een aantrekkelijke openbare ruimte.
De voortgang van de uitvoering van de gebiedspaspoorten wordt gerapporteerd via de P&C cyclus. Daarbij wordt inzicht gegeven in de voortgang van de geprioriteerde opgaven en projecten en, waar nodig, in de bijstelling van prioriteiten, planning en financiële kaders.

Wat wil de gemeente Zuidplas bereiken?

4.1 Eigen en toekomstige inwoners een plek kunnen bieden in onze dorpen

Met de bouw van Cortelande leveren we een substantiële bijdrage aan de woningbouwopgave voor onze eigen- en toekomstige inwoners, evenals voor die van de regio. Voor de bestaande dorpen blijven we inzetten op woningbouw en doorstroming in de huidige woningvoorraad. Hierbij besteden we in het bijzonder aandacht aan doelgroepen die nu onvoldoende toegang hebben tot passende woonruimte. We voldoen hierin ook aan de wettelijke betaalbaarheidseis. We stimuleren zowel traditionele woningbouw, woonvormen met een maatschappelijke meerwaarde als alternatieve woonvormen.

4.2 Sneller bouwen, zorgvuldiger inpassen

We willen dat er sneller wordt gebouwd door transparante procedures, het vereenvoudigen van regels en tijdig duidelijkheid te bieden aan initiatiefnemers. We komen met heldere kaders die aangeven welke ontwikkelingen mogelijk zijn en hoe we de ruimtelijke kwaliteit kunnen borgen. We werken aan de doorontwikkeling van het proces rondom vergunningverlening en conceptverzoeken. Dit gaat onder meer over het verbeteren van het proces van de Intaketafel en Omgevingstafel. We zoeken naar ruimte voor hogere bebouwing waar dit passend is en passen maatwerk toe voor locaties waar woningbouw lastig van de grond komt. Bestaande ruimte benutten we door inbreiding, zoals transformatie van (leegstaande) gebouwen en creatief gebruik van bestaande gebouwen.

4.3 Een CO2-neutraal en toekomstbestendig energiesysteem

Zuidplas werkt aan een robuust en duurzaam energiesysteem door duurzame energieopwek en warmteoplossingen in samenhang te ontwikkelen. Draagvlak, haalbaarheid en betaalbaarheid voor inwoners en ondernemers zijn hierbij de uitgangspunten voor de uitvoering. We bieden inwoners en ondernemers een aantrekkelijk alternatief voor aardgas vanuit een regisserende rol. De beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet vormt een directe belemmering voor woningbouw, bedrijfsontwikkeling en elektrificatie. Het raakt daarmee de vitaliteit van de dorpen. Binnen het energiesysteem zoeken we gebiedsgericht naar lokale oplossingen, waarbij rekening wordt gehouden met netcongestie.

4.4 Betere bereikbaarheid van onze dorpen, op een veilige en duurzame manier

De groei van Zuidplas vraagt om noodzakelijke verbeteringen van wegen, fietspaden, openbaar vervoer en verkeersveiligheid. We werken aan bereikbare voorzieningen en zorgen ervoor dat iedereen zich goed en veilig kan verplaatsen. We stimuleren actieve en duurzame vormen van vervoer, zoals lopen, fietsen, openbaar vervoer en deelmobiliteit. Ook zorgen we voor goede bereikbaarheid per auto, door betere verbindingen tussen de dorpen en met de regio. Bij nieuwe ontwikkelingen nemen we mobiliteit vanaf het begin mee in de planvorming en bouwen we voort op de uitgangspunten van de Mobiliteitsvisie en de vastgestelde parkeernormen.

4.5 Een bloeiende lokale economie, met ruimte voor samenwerking en innovatie

We bieden ruimte voor evenementen, horeca, recreatie en ondernemerschap die bijdragen aan levendige dorpen en een sterke lokale economie. Ter ondersteuning van ondernemers streven we naar duidelijke procedures, passende dienstverlening en een toegankelijke overheid voor iedereen. We stimuleren lokaal ondernemerschap, lokaal kopen en samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en maatschappelijke organisaties. Ook activeren we ondernemers om in te zetten op leerwerkplekken, stages en mogelijkheden voor inwoners om zich te ontwikkelen richting werk.

4.6 Een groene, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving

We werken aan groene, toekomstbestendige dorpen met ruimte voor waterberging, schaduw en biodiversiteit. Daarbij hechten wij waarde aan het behoud van bomen, parken en natuurvriendelijke oevers. Binnen de landschappelijke opgave werken we aan het versterken van groene verbindingen en groenstructuren binnen de dorpen en het buitengebied. De identiteit van de verschillende dorpen, het cultuurhistorisch erfgoed, recreatie en natuurontwikkeling nemen we hierin als belangrijke aandachtspunten mee. Een goede basiskwaliteit van de natuur, ‘water en bodem sturend’, aandacht voor klimaatadaptatie en biodiversiteit zijn leidende principes.

Wat gaan wij ervoor doen?

Inspanningen op doelstelling 4.1 “Eigen en toekomstige inwoners een plek kunnen bieden in onze dorpen”; wat gaan we doen?
4.1.1 Opstellen volkshuisvestingsprogramma en actualiseren Huisvestingsverordening. In 2027 werken we toe naar de vaststelling van het Volkshuisvestingsprogramma en een geactualiseerde huisvestingverordening volgens de Wet versterking regie volkshuisvesting. Het volkshuisvestingsprogramma vervangt de Woonvisie 2025 en geeft meer ruimte voor sturing wat we voor wie gaan bouwen. Met de actualisatie van de Huisvestingsverordening sluiten we aan op de landelijke wetgeving en versterken we onze sturingsmogelijkheden op woonruimteverdeling. Zo komen op die manier woningen beter beschikbaar voor de doelgroepen waarvoor deze bedoeld zijn.
4.1.2 Flexwoningen en alternatieve woonvormen stimuleren. In 2027 stimuleren we de realisatie van flexwoningen. Hiervoor wordt voor minstens 48 flexwoningen in de dorpen naar locaties gezocht. Daarnaast gaan we verder met het onderzoek naar 140 flexwoningen in Cortelande op basis van de vastgestelde Nota van Uitgangspunten. We staan welwillend tegenover andere passende initiatieven voor flexwoningen en alternatieve woonvormen.
4.1.3 Woonruimteverdeelsysteem. In 2027 nemen we een besluit of de woonruimte-verdeelsystematiek verandert van de B/L score naar een inschrijftijd model (met behoud van de goede aspecten van de B/L score systematiek). Dit moet leiden tot een evenwichtigere toewijzing van woningen aan verschillende doelgroepen. Hierbij is ook het doel om de slaagkans voor eigen inwoners te vergroten.

4.1.4 Eis betaalbaar programma Wet versterking regie volkshuisvesting In 2027 programmeren we 67% betaalbaar programma (met uitzondering van Cortelande; hier zijn al bestuurlijke afspraken over gemaakt) waarvan 30% sociale huur in de plannen die nog niet zijn vastgesteld in zowel lokaal als regionaal verband. Deze eis sluit aan bij de wet- en regelgeving en het beleid dat eerder door de gemeenteraad is vastgesteld (Woonvisie 2025).

Inspanningen op doelstelling 4.2 "Sneller bouwen, zorgvuldiger inpassen ”; wat gaan we doen?
4.2.1 In 2027 werken we aan het actualiseren van de omgevingsvisie, waarbij we de ontwerp omgevingsvisie breed bespreken met de samenleving. We nemen de resultaten van het vastgestelde beleid van de afgelopen jaren mee in de actualisatie van de omgevingsvisie.
4.2.2 Op 31 december 2027 is de volgende wijziging van het omgevingsplan vastgesteld. In 2027 werken we verder aan het gebiedsdekkende omgevingsplan. In fases werken we toe naar het omzetten van de bestemmingsplannen naar het definitieve omgevingsplan. Hierbij kijken we naar een logische indeling van de fases waarbij we toewerken van beleidsarm naar beleidsrijk.
4.2.3 In 2027 werken we aan snellere besluitvorming rondom conceptverzoeken. Hierdoor hebben initiatiefnemers sneller duidelijkheid over de wenselijkheid van initiatieven.
4.2.4 We geven uitvoering aan de vastgestelde afspraken rondom de handhavingsprioritering (Nota VTHA ODMH 2027-2030). Dit doen we door de beschikbare capaciteit gericht in te zetten op de geprioriteerde handhavingstaken. Verder monitoren we de voortgang en waar nodig door bij te sturen op basis van actuele ontwikkelingen en risico's.

Inspanningen op doelstelling 4.3 "Een CO2-neutraal en toekomstbestendig energiesysteem ”; wat gaan we doen?
4.3.1 Vanaf 2030 wordt jaarlijks 0,097 TWh duurzame energie opgewekt in Zuidplas. In de regio Midden-Holland is overeengekomen dat vanaf 2030 per jaar 0,435 TWh aan zonne-energie wordt opgewekt. Dat is het RES-bod. De gemeente Zuidplas draagt bij aan het behalen van dit bod. We hebben in de Lokale Energie Uitvoeringsstrategie (LEUS) uitgewerkt hoe de duurzame energie in Zuidplas wordt opgewekt. In de LEUS is door het college vastgelegd dat Zuidplas in 2030 jaarlijks 0,097 TWh duurzame energie wil opwekken.
4.3.2 We werken toe naar een vastgesteld warmteprogramma op 31 december 2027. In een warmteprogramma beschrijven we de aanpak van het isoleren en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. De verplichting om een warmteprogramma vast te stellen volgt uit de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw).
4.3.3 We werken toe naar 3 uitvoeringsplannen aardgasvrij op 31 december 2028. De uitvoeringsplannen bieden concreet handelingsperspectief voor bewoners in buurten die daadwerkelijk gaan transformeren naar aardgasvrij. Hierbij hebben bewoners de vrijheid om voor individuele oplossingen te kiezen. De uitvoeringsplannen zijn de concrete vertaling van het warmteprogramma naar de uitvoering.
4.3.4 Tot 2030 maken we gebruik van de beschikbare instrumenten om in te zetten op energiebesparing van woningen. Vanuit het Rijk zijn diverse subsidies beschikbaar gesteld waarmee inwoners hun woning kunnen verduurzamen. De gemeente Zuidplas heeft een Lokale Aanpak Isolatie (LAI) opgesteld, zodat we deze middelen op de juiste manier kunnen inzetten en beschikbaar kunnen stellen voor inwoners.
4.3.5 We werken met een buurtaanpak toe naar het realiseren van 260 transformatorhuisjes in 2030. Vanaf 2027 gaat netbeheerder Stedin het net verzwaren binnen de gemeente Zuidplas via buurtaanpak. Binnen de gemeente faciliteren we dit proces.

Inspanningen op doelstelling 4.4 "Betere bereikbaarheid van onze dorpen, op een veilige en duurzame manier"; wat gaan we doen?
4.4.1 We zetten onze activiteiten voort op het gebied van voorlichting en educatie verkeersveiligheid en onze samenwerking met scholen, Veilig Verkeer Nederland – afdeling Zuidplas en andere organisaties. Het doel is om gedrag in het verkeer positief te beïnvloeden. Dit doen we door (jaarlijks?)10 activiteiten te organiseren.
4.4.2 We stellen een beleidskader landbouwverkeer op, waarin we toewerken naar laten vaststellen van de hoofdroutes van landbouwverkeer en kaders voor de inrichting van deze routes. In het beleidskader nemen we een werkwijze op als er werkzaamheden zijn aan de hoofdroutes van landbouwverkeer die zijn voorzien (o.a. alternatieven, omleidingen e.d.).
4.4.3 In 2027 voeren we de regie samen met Gouda op het opstellen van de Visie Goudselijn in samenwerking met alle relevante stakeholders langs de Goudselijn (o.a. gemeente Capelle aan den IJssel en Rotterdam, ProRail en NS). Zuidplas heeft in de regio Midden-Holland hiervoor het commitment gekregen (motie binnen gemeente Zuidplas). De Visie Goudselijn helpt de gemeente in haar lobby om te komen tot een hogere bedieningsfrequentie van station Nieuwerkerk aan den IJssel en tot realisatie van een station Gouda-Zuidplas.
4.4.4 We treffen voorbereidingen en geven uitvoering aan het maatregelenpakket Mobiliteitstafel Zuidplaspolder. Dit doen we in afstemming en samenwerking met alle betrokken partijen (o.a. Rijkswaterstaat, provincie Zuid-Holland en gemeente Gouda).

Inspanningen op doelstelling 4.5 "Een bloeiende lokale economie, met ruimte voor samenwerking en innovatie"; wat gaan we doen?
4.5.1 In 2027 stellen we parallel aan de Omgevingsvisie het Omgevingsprogramma Economie vast en geven we hier uitvoering aan op het terrein van ondernemerschap, werkgelegenheid en economische ontwikkeling. Het Omgevingsprogramma vormt de actualisatie en integratie van de Economische Visie Zuidplas en de Detailhandelsvisie Zuidplas.
4.5.2 Vanaf 2027 werken we samen met ondernemers mee aan het verhogen van de organisatiegraad op bedrijventerreinen, winkelgebieden en buitengebieden. Jaarlijks voert de gemeente minimaal twee gebiedsgerichte acties uit die bijdragen aan samenwerking, verduurzaming, bereikbaarheid, het verminderen van de knelpunten rond energie en netcongestie en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit.
4.5.3 In 2027 bouwen we voort op het structurele economische overleg. We organiseren minimaal twee bijeenkomsten waarin lokale ondernemers, economische partners en gemeente kennis delen, actuele ontwikkelingen bespreken en gezamenlijk werken aan economische vraagstukken en kansen voor Zuidplas. Voor agrarische en tuinbouwondernemers organiseren we daarnaast minimaal twee afzonderlijke overlegmomenten per jaar.
4.5.4 In 2027 ronden we het project rondom groslijsten voor lokale ondernemers af en stimuleren we het gebruik hiervan door lokale ondernemers en ambtelijke organisatie.

Inspanningen op doelstelling 4.6 "Een groene, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving"; wat gaan we doen?
4.6.1 We werken toe naar de vaststelling van het omgevingsprogramma Groen & Landschap uiterlijk eind 2028. Dit volgt dan op de vaststelling van de geactualiseerde Omgevingsvisie in 2027. Het omgevingsprogramma Groen & Landschap zorgt voor de borging van waarden, ambities en wetgeving op het gebied van landschap, groen, biodiversiteit, maar ook voor een gezonde groene leefomgeving. In het omgevingsprogramma geven we aan de ambities verdere invulling en koppelen we verschillende uitwerkingsrichtingen om deze te verwezenlijken. Daarnaast dragen we zorg voor de implementatie van de natuurherstelverordening (wettelijke verplichting).

4.6.2 In 2027 stellen we een adaptatiestrategie inclusief uitvoeringsagenda op als taak vanuit het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie. Hierin staat beschreven hoe we als gemeente omgaan met de uitdagingen door het veranderende klimaat op de thema's hitte, droogte, wateroverlast, overstromingsrisico en bodemdaling.
4.6.3 In 2027 actualiseren we het bestaande bomenbeleid. We werken het huidige plan bij op basis van actuele inzichten en vullen het aan op de onderdelen waar het tekortschiet. In 2028 volgt daarop de actualisatie van de lijst waardevolle bomen. De uitkomsten landen in het omgevingsprogramma Groen & Landschap.

Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Verbonden Partijen	Doelstelling	Inspanning
ODMH	4.2 Sneller bouwen, zorgvuldiger inpassen	De ODMH draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doen zij door onze bouw- en woningtoezichttaken en milieutaken uit te voeren. Zij verlenen vergunningen, houden toezicht op bouwactiviteiten en handhaven op de bouw- en milieuregels.
Grondbank RZG Zuidplaspolder	4.1 Eigen en toekomstige inwoners een plek kunnen bieden in onze dorpen 4.2 Sneller bouwen, zorgvuldiger inpassen 4.3 Een CO2-neutraal en toekomstbestendig energiesysteem 4.4 Betere bereikbaarheid van onze dorpen, op een veilige en duurzame manier 4.5 Een bloeiende lokale economie, met ruimte voor samenwerking en innovatie 4.6 Een groene, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving	De grondbank heeft als doelstelling de gronden die zijn aangekocht voor de ontwikkeling van het Middengebied te beheren en uiteindelijk in te brengen in de gebiedsontwikkeling. Dit laatste vindt plaats door de gronden te verkopen aan de gemeente. De gemeente spant zich in om uitvoering te geven aan de aankoop van de gronden door de actieve ontwikkeling van het Middengebied.
Recreatieschap Rottemeren	4.6 Een groene, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving	Het recreatieschap Rottemeren zet in op uitbreiding van de recreatiemogelijkheden rond de Rottemeren. Hierbij is aandacht voor het beschermen van groen en landschap, welke recreatieve mogelijkheden biedt voor eigen inwoners.
Recreatieschap Hitland	4.6 Een groene, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving	Recreatieschap Hitland beheert en ontwikkelt recreatiegebied Hitland, inclusief de daarbinnen gelegen golfbaan. Hierbij is aandacht voor de ontsluiting, de ontwikkeling, de aanleg en het beheer in het kader van de openluchtrecreatie en het toerisme en waar mogelijk van natuur en landschap in het gebied.
Regio Midden-Holland	4.1 Eigen en toekomstige inwoners een plek kunnen bieden in onze dorpen	De Regio Midden-Holland (RMH) is een samenwerkingsverband van de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas en andere

	4.2 Sneller bouwen, zorgvuldiger inpassen 4.3 Een CO2-neutraal en toekomstbestendig energiesysteem 4.4 Betere bereikbaarheid van onze dorpen, op een veilige en duurzame manier 4.5 Een bloeiende lokale economie, met ruimte voor samenwerking en innovatie	partijen, zoals onderwijs, bedrijfsleven, andere overheden en kennisinstituten. RMH werkt aan regionale vraagstukken en speerpunten, en draagt bij aan de ambities van de gemeente waar deze een regionale component hebben.

Indicatoren

Effectindicatoren

Doelstelling effectindicator	Indicator	Databron	2025	2026 Nulmeting	2027	2028	2029	2030
4.3.1 Energie opwek	TWh	Klimaat monitor	-	0,05	-	-	-	0,097
4.3.4 Energiebesparing	Aantal woningen	Gemeente Zuidplas	-	535	-	-	-	1.244
4.3.5 Netcongestie	Aantal transformatorhuisjes	Gemeente Zuidplas	-		-	-	-	260
4.4.1 Betere bereikbaarheid van onze dorpen, op een veilige en duurzame manier	Aantal acties verkeersveiligheid	Gemeente Zuidplas	-	10	10	-	-	-

Resultaatindicatoren

Inspanning resultaatindicator	Indicator	Databron	2025	2026 Nulmeting	2027	2028	2029	2030
4.2.1 Omgevingsvisie		Gemeente Zuidplas	-	start	Ontwerp	Vastgesteld	-	-
4.2.2 Omgevingsplan		Gemeente Zuidplas	-	1e wijziging vastgesteld	2e wijziging vastgesteld	-	-	-
4.2.3 Conceptverzoek	Wenselijk, niet complex, binnen 8 weken afgehandeld	Gemeente Zuidplas	-	50%	85%	90%	95%	-
4.2.3. Conceptverzoek	Wenselijk, complex binnen 16 weken een principebesluit	Gemeente Zuidplas	-	73%	80%	85%	90%	-

4.3.2 Warmteprogramma		Gemeente Zuidplas	-	-	Vastgesteld	-	-	-
4.3.3 Buurtuitvoeringsplannen naar aardgasvrije wijken	Aantal plannen	Gemeente Zuidplas		0	-	3	-	-
4.4.1 Verkeersveiligheid	Aantal acties verkeersveiligheid	Gemeente Zuidplas	-	10	10	-	-	-
4.6.1 Omgevingsprogramma Groen & Landschap		Gemeente Zuidplas	-	-	-	Vastgesteld	-	-
4.6.2 Adaptatiestrategie		Gemeente Zuidplas	-	-	Vastgesteld	-	-	-

Wettelijke indicatoren

Beleidsindicatoren Programma 4 **Taakveld: Economie**			**Werkelijk**			
Naam indicator	**Eenheid**	**Bron**		**2024**	**2025**	**2026**
Functiemenging (Geeft de verhouding weer tussen banen en woningen. Bij een waarde van 50 zijn er bijvoorbeeld evenveel woningen als banen.)	%	LISA	Zuidplas:	52,2%	52,1%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	50,8%	54,6%	n.n.b.
Vestigingen (van bedrijven) (De waarden laten zien dat het aantal bedrijfsvestigingen per 1.000 inwoners sinds 2010 telkens jaarlijks is toegenomen. Zuidplas heeft een iets hogere waarde dan de referentie-indicator van alle gemeenten met 25.000 tot 50.000 inwoners.)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar*	LISA	Zuidplas:	206,8	209,7	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	182,5	196,1	n.n.b.

Taakveld: Volksgezondheid en milieu			**Werkelijk**			
Naam indicator	**Eenheid**	**Bron***		**2024**	**2025**	**2026**
Hernieuwbare elektriciteit (Rijkswaterstaat monitort op basis van diverse bronnen de productie van hernieuwbare energie in elke gemeente.)	%	https://klimaatmonitor.databank.nl	Zuidplas:	n.n.b.		n.n.b.
			Nederland: (Referentie-gemeenten n.b.)	n.n.b.		n.n.b.

Taakveld: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing			Werkelijk			
Naam indicator	**Eenheid**	**Bron***		**2024**	**2025**	**2026**
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	Zuidplas:	21,7		n.n.b.
			Referentiegemeenten:	7,3		n.n.b.

Wat gaat het programma "Ruimtelijk domein" kosten?

Overzicht baten en lasten

Wat mag het programma kosten?						Bedragen * € 1.000
Programma 4 Ruimtelijk domein	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
Lasten	28.308	202.223	83.058	88.505	82.744	82.266
Baten	19.445	181.105	76.321	78.208	71.920	71.487
Saldo van baten en lasten	8.863	21.118	6.737	10.297	10.824	10.779
Toevoegingen aan reserves	-	23.946	2.009	59	59	59
Onttrekkingen aan reserves	-	27.579	2.218	333	333	333
Saldo inclusief mutaties reserves	**8.863**	**17.485**	**6.528**	**10.022**	**10.549**	**10.504**

Verloopoverzicht resultaat programma 4			Bedragen * € 1.000	
	2027	2028	2029	2030
Resultaat vanuit Begroting 2026	**-8.070**	**-8.184**	**-8.286**	**-8.286**
Raadsbesluiten/Technische wijzigingen na Begroting 2026	-1.357	-1.227	-1.215	-1.244
Zomernota 2026 budgetaanpassingen	-10.847	-7.808	-4.676	-4.408
Meicirculaire 2026	0	0	0	0
Totaal resultaat na Zomernota 2026	**-20.274**	**-17.219**	**-14.177**	**-13.938**
Najaarsnota 2026 budgetaanpassingen	-114	-71	-69	-68
Ombuigingen	4.032	510	510	510
Overige, w.o. indexaties en technische budgetaanpassingen	9.828	6.758	3.187	2.992
Totaal resultaat	**-6.528**	**-10.022**	**-10.549**	**-10.504**

(-/- = nadeel/ last | + = voordeel / baat)

Overzicht mutaties resultaat programma 4: Ruimtelijk domein

Ombuigingen

Verlagen uitvoeringsbudgetten Ruimtelijke ordening

Het budget voor Ruimtelijke Ordening is vanwege de brede bezuinigingsronde verlaagd. Het resterende budget is toereikend om alle wettelijke en noodzakelijke taken en verplichtingen uit te voeren.

Vanaf 2027 een structureel voordeel van € 60.000 per jaar.

Tariefsverhoging omgevingsvergunningen

De tarieven voor omgevingsvergunningen zijn tot nu toe relatief achtergebleven ten opzichte van omliggende gemeenten. Voorgesteld wordt om deze tarieven te verhogen.
Vanaf 2027 een structureel voordeel van € 400.000 per jaar.

Verlagen budget samenwerking ondernemers
Als onderdeel van het gemeentelijke bezuinigingstraject verlaagt vanaf 2027 het budget voor samenwerking tussen ondernemers en het versterken van de organisatiegraad. Vooralsnog is het de verwachting om de nu bekende aanvragen te kunnen honoreren.
Vanaf 2027 een structureel voordeel van € 50.000 per jaar.

Verlagen budget duurzaamheid
In het coalitieakkoord 2027 van het nieuwe college is besloten om de duurzaamheidsmiddelen uit de decentralisatie-uitkeringen (DU) in 2027 eenmalig met € 2.972.000 te verlagen.
De verlaging van de duurzaamheidsmiddelen leidt in 2027 tot een besparing van € 2.972.000
Het budget voor netcongestie wordt in 2027 € 550.000 verlaagd.
Ondanks deze verlagingen blijft er voldoende budget beschikbaar om de vastgestelde beleidsdoelen op het gebied van duurzaamheid te realiseren en de benodigde activiteiten uit te voeren.
De verlaging leidt in 2027 tot een besparing van € 550.000.

Overige, w.o. indexaties en technische budgetaanpassingen
Dit betreft diverse budgetaanpassingen mede als gevolg van herziene indexaties. Bij de Zomernota 2025 was omslagrente van programma 6 naar de verschillende andere programma's per abuis verkeerd om geboekt: in plaats van dat de programma's "betaalden" aan treasury op programma 6, was dit andersom. Dit leidt met name op programma 4 tot een grote correctie.

Inkomsten ROL-locatie
Met het COA is een huurovereenkomst afgesloten voor de grond van de Regionale Opvanglocatie. Deze overeenkomst gaat in op het moment van in gebruik nemen van de ROL.
In 2027 een voordeel van € 90.000 en structureel vanaf 2028 € 180.000 per jaar.

Budget omgevingsvisie
Het wordt wettelijk verplicht dat gemeenten een strategische omgevingsvisie hebben. Om dit te kunnen opstellen is eenmalig budget nodig.
Incidenteel nadeel van € 100.000 in 2027.

Rentelasten strategisch grondbezit tlv reserve Grondbedrijf in plaats van tlv de algemene dienst
Als onderdeel van het bezuinigingstraject worden vanaf 2026 de jaarlijkse kapitaallasten voor strategisch grondbezit gedekt uit de reserve Grondbedrijf in plaats van de algemene dienst. Dit beperkt de ruimte voor nieuwe grondaankopen en verlaagd de beschikbare risicobuffer van het Grondbedrijf.. We onttrekken jaarlijks naar verwachting € 200.000 aan de reserve Grondebedrijf om deze rentelasten zolang er geen ontwikkeling of verkoop van deze gronden plaatsvindt. Een integrale afweging van het bezit van de strategische gronden wordt bij het MPG 2027 inzichtelijk gemaakt.
Vanaf 2027 een voordeel van € 200.000.

Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld staan baten en lasten weergegeven.

Specificatie programma per taakveld					*Bedragen * € 1.000*
Taakvelden BBV	Baten/ lasten	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
0.10 Mutaties reserves	I	-2.218	-333	-333	-333
	U	2.009	59	59	59
5.5 Cultureel erfgoed	I	-100	-103	-106	-110
	U	103	105	108	103
7.4 Milieubeheer	I	-	-	-	-
	U	4.306	7.805	7.805	7.805
8.1 Ruimte en leefomgeving	I	-155	-155	-155	-155
	U	1.968	2.230	2.223	2.213
8.3 Wonen en bouwen	I	-2.922	-3.015	-3.017	-3.020
	U	3.260	3.128	3.128	3.121
3.1 Economische ontwikkeling	I	-	-	-	-
	U	273	267	267	267
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	I	-43	-43	-43	-43
	U	18	18	18	18
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	I	-73.100	-74.892	-68.598	-68.160
	U	73.130	74.951	69.194	68.738
Eindtotaal		**6.528**	**10.022**	**10.549**	**10.504**

Investeringen

Programma 4 heeft geen investeringskredieten.

Programma 5 Openbare ruimte

Groen, schoon, veilig en bereikbaar

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- Beheer buitenruimte
- Vastgoed



Ambitie

In Zuidplas werken we aan een openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen waar inwoners zich thuis voelen. Daarbij ligt de nadruk op het waarborgen van veiligheid en bruikbaarheid. Zo behoudt de openbare ruimte en ons vastgoed haar functie en biedt het een prettige leefomgeving voor inwoners en bezoekers. De beschikbare middelen zijn niet onbeperkt en de opgave is groot. Daarom maken we inzichtelijk welke kwaliteit we kunnen bieden, welke risico's we lopen en welke keuzes nodig zijn. We baseren keuzes over beheer, onderhoud, vervanging en investeringen op betrouwbare informatie. Verder maken we een integrale afweging van kwaliteit, veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid en kosten. Voor ons vastgoed doen we dat langs de kaders die de raad met de Nota Vastgoed 2026 heeft vastgesteld: ‘gebouwen zijn geen doel op zich, maar een middel om maatschappelijke functies mogelijk te maken tegen kosten die we transparant maken.’ Op deze manier zijn keuzes voor inwoners, raad en samenwerkingspartners uitlegbaar en financieel beheersbaar.

Ontwikkelingen Openbare ruimte

Algemene landelijke en lokale ontwikkelingen

De openbare ruimte verandert voortdurend; daarom spelen we actief in op de maatschappelijke ontwikkelingen die dat beïnvloeden. Zuidplas groeit door woningbouw en gebiedsontwikkeling, wat nieuwe inkomens-, gebruiks- en investeringsopgaven met zich meebrengt. Tegelijkertijd hebben inwoners verwachtingen van de kwaliteit van de buitenruimte én van onze dienstverlening. We staan voor praktische uitdagingen zoals schaarste op de arbeidsmarkt en oplopende beheer- en onderhoudskosten. Deze vragen om slimme keuzes. De ontwikkelingen op het gebied van digitalisering en datagedreven assetmanagement bieden hierbij nieuwe mogelijkheden. We kunnen hiermee middelen effectiever inzetten, prioriteiten scherpstellen en onderhoudsbeslissingen onderbouwen.

Staalslakken binnen de openbare ruimte

Binnen de openbare ruimte is op dit moment geen passende aanpak beschikbaar voor het omgaan met de aanwezigheid van staalslakken. Het risico kan niet worden genegeerd, omdat tijdens reconstructie- en onderhoudsprojecten onverwacht aanwezige staalslakken kunnen worden aangetroffen. Dit kan leiden tot aanzienlijke meerkosten en vertraging. In het uiterste geval kunnen de projectkosten hierdoor veelvoudig toenemen.
De huidige regelgeving en beschikbare uitvoeringsmogelijkheden bieden onvoldoende duidelijkheid en handelingsperspectief. Daarnaast is de markt voor het verantwoord verwerken en toepassen van staalslakken momenteel beperkt. Dat betekent dat we bij toekomstige projecten tijdig rekening moeten houden met de mogelijke aanwezigheid van staalslakken. Het is daarmee reëel dat de financiële en uitvoeringsrisico’s hiervan ten laste komen van de investeringen en tot overschrijdingen op de projectbudgetten zullen leiden.

Droogte- en vorstschade aan wegen

Door achterblijvend wegonderhoud neemt het risico op schade aan de verharding toe. Met name droogte kan leiden tot scheurvorming en zettingen in de ondergrond. Wanneer vervolgens vorst optreedt, kan bestaand schadebeeld verder worden versterkt en kunnen scheuren en oneffenheden snel groter worden. Door de grote onvoorspelbaarheid is niet goed te bepalen of dit in 2027 zal leiden tot calamiteiten en afzettingen. Het risico daarop lijkt groter te worden door het hogere aantal voorvallen in de afgelopen jaren.

Ondersteuning maatschappelijke evenementen

De gemeente ondersteunt momenteel maatschappelijke evenementen door het beschikbaar stellen van afvalbakken, dranghekken, verkeersborden het inzamelen van afval en het opstellen van verkeers- en veiligheidsplannen. Er is duidelijk dat een aantal acties nog niet financieel geregeld zijn, de raad zal hierover op een later moment worden ingelicht. In 2027 zal worden onderzocht wat de gevolgen zijn op bovenwettelijke taken zoals het faciliteren van evenementen en het openen van de bruggen binnen Zuidplas.

Wat wil de gemeente Zuidplas bereiken?

5.1 De openbare ruimte in Zuidplas is veilig, toegankelijk en functioneel en biedt een goede basis voor wonen, werken, ontmoeten en bewegen

We zorgen voor structureel beheer en onderhoud van wegen, groen, pleinen, speelvoorzieningen en andere onderdelen van de openbare ruimte. We richten ons daarbij op het voorkomen van onveilige situaties en het in stand houden van de functionaliteit van de openbare ruimte. Waar investeringen en reconstructies aan de orde zijn, benutten we deze momenten om de kwaliteit van de leefomgeving waar mogelijk te verbeteren.

5.2 We worden een realistische en transparante samenwerkingspartner in beheer en onderhoud van de openbare ruimte

We maken duidelijke en uitlegbare keuzes over de kwaliteit, inrichting en het beheer van de openbare ruimte. De beschikbare middelen zijn niet onbeperkt. Daarom maken we inzichtelijk welke kwaliteit we kunnen bieden, welke risico's we lopen en welke keuzes nodig zijn. We baseren keuzes over beheer, onderhoud, vervanging en investeringen op actuele data en maken altijd een integrale afweging van kwaliteit, veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid en kosten. Zo zijn keuzes voor inwoners, raad en samenwerkingspartners uitlegbaar en financieel beheersbaar

5.3 We staan voor de nabije dienstverlening en samenwerken aan de openbare ruimte

Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn betrokken bij hun leefomgeving en weten waar zij aan toe zijn. We staan dichtbij inwoners en luisteren naar wat er in de dorpen en wijken speelt. We betrekken inwoners en andere betrokkenen waar mogelijk bij plannen voor de openbare ruimte en maken duidelijk welke ruimte er is voor invloed en welke keuzes de gemeente maakt.

5.4 We zetten in op duurzaam, zuinig, verantwoord en respectvol beheer

Duurzaam beheer betekent dat we zuinig omgaan met de middelen en de openbare ruimte die aan ons is toevertrouwd. Verantwoord handelen staat daarbij voorop waarbij we iedere keuze maken met oog voor de lange termijn, de leefomgeving en de gemeenschap. Dat doen we respectvol zowel naar de omgeving als naar de gebruiker met het vakmanschap dat nodig is om de buitenruimte schoon, heel en functioneel te houden.

5.5 Ons vastgoed is veilig en doelmatig, draagt aantoonbaar bij aan maatschappelijke doelen en is op de lange termijn betaalbaar

Gemeentelijk vastgoed is het fysieke jasje van onze voorzieningen: sporthallen, dorpshuizen, zorg- en welzijnslocaties, en de gebouwen die onze eigen dienstverlening mogelijk maken. Wij zijn geen belegger. We houden een gebouw aan zolang het een maatschappelijk of gemeentelijk doel dient en we onderbouwen per object waarom dat zo is. Vanaf 1 januari 2027 rekenen we met kostprijsdekkende huur. Daarmee wordt zichtbaar wat een gebouw werkelijk kost. De ondersteuning van maatschappelijke organisaties loopt via een expliciete afweging over subsidie in plaats van verborgen in een te lage huurprijs. Zo sturen we op bezetting, technische staat en verduurzaming, houden we grip op de exploitatie en maken we voor de raad inzichtelijk welk maatschappelijk rendement tegenover onze vastgoedlasten staat.

Wat gaan wij ervoor doen?

Inspanningen op doelstelling 5.1 “De openbare ruimte in Zuidplas is veilig, toegankelijk en functioneel en biedt een goede basis voor wonen, werken, ontmoeten en bewegen”; wat gaan we doen?
5.1.1 Uitvoeren van het dagelijks en planmatig onderhoud; waaronder maaien, snoeien, reinigen, schouwen, en het uitvoeren van het jaarlijkse investeringsprogramma.
5.1.2 Tijdens deze collegeperiode lopen we de investeringsachterstand binnen de verschillende assets verder in.
5.1.3 Waar mogelijk leveren we een bijdrage vanuit beheer en onderhoud aan de bredere maatschappelijke opgaven van de gemeente zoals hittebestendigheid, waterproblematiek en klimaatadaptatie.
5.1.4 Start integrale samenwerking met HHSK voor de voorbereiding en uitvoering van de dijkversterking van Schielands Hoge Zeedijk. Vanaf 2027 sluiten we o.a. aan bij de watertafel.

Inspanningen op doelstelling 5.2 "We worden een realistische en transparante samenwerkingspartner in beheer en onderhoud van de openbare ruimte”; wat gaan we doen?
5.2.1 In 2027 actualiseren we het kader voor zelfbeheer en stellen we naast een integrale beheerstrategie, strooibeleid, een procedure en beleidsagenda openbare ruimte op. In 2028 leveren we beleid openbare verlichting en actualiseren we het speelbeleid.
5.2.2 Actualiseren en financieel vertalen van beleid in de beheer- en vervangingsplannen voor de verschillende assets.
5.2.3 We brengen de verhouding tussen ambities, geld, en benodigde ambtelijke capaciteit in balans.
5.2.4 We richten een uniforme werkwijze in voor datagedreven beheer.
5.2.5 In 2027 voeren we een structuuranalyse van de openbare ruimte uit: we brengen de openbare ruimte systematisch in beeld. Zo ontstaat een objectief en gedeeld beeld dat de basis vormt voor realistische beheerkeuzes en een navolgbare onderbouwing daarvan. De uitkomsten zullen ook worden gebruikt voor het omgevingsprogramma Groen & landschap.

Inspanningen op doelstelling 5.3 "We staan voor de nabije dienstverlening en samenwerken aan de openbare ruimte”; wat gaan we doen?
5.3.1 In 2027 sturen we binnen het beheer en onderhoud sterker op maatschappelijke meerwaarde, waarbij we inspelen op de signalen en behoeften uit onze wijken en dorpen.
5.3.2 Door meldingen over de openbare ruimte structureel te analyseren, benutten we waardevolle signalen om ons beheer en onderhoud gerichter te verbeteren.
5.3.3 We zetten in op het verbeteren van de dienstverlening van de clusters in het beheer van de openbare ruimte richting de inwoners.
5.3.4 Vanaf 2027 creëren we meer ruimte voor het actief betrekken van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties bij beheer- en inrichtingsvraagstukken.

Inspanningen op doelstelling 5.4 "We zetten in op duurzaam, zuinig, verantwoord en respectvol beheer"; wat gaan we doen?
5.4.1 Sturen op het afgesproken beeldkwaliteitsniveau van de openbare ruimte.
5.4.2 Bij beheer-, vervangings- en investeringskeuzes wegen we duurzaamheid en levensduurkosten mee. Vanaf 2028 gebruiken we hiervoor gerichter instrumenten zoals Total Cost of Ownership (TCO), daar waar dit een keuze waardevol ondersteunt.
5.4.3 Bij vervanging en reconstructie sturen op doelmatige, onderhoudbare en levensduur verlengende oplossingen.
5.4.4 Verminderen van de hoeveelheid restafval en verbeteren van de kwaliteit van ingezamelde grondstoffen.
5.4.5 In 2027 geven we uitvoering aan de projectplannen "Afvalscheiding effectiever en eenvoudiger organiseren", "Het afvalbrengstation van de Toekomst" en "Evaluatie Taakverdeling"

Inspanningen op doelstelling 5.5 "Ons vastgoed is veilig en doelmatig, draagt aantoonbaar bij aan maatschappelijke doelen en is op de lange termijn betaalbaar"; wat gaan we doen?
5.5.1 Wij behouden de technische kwaliteit van ons vastgoed en voorkomen gevolgschade en vermijdbare meerkosten door uitgesteld onderhoud.
5.5.2 Wij verminderen de CO_2-uitstoot van het gemeentelijk vastgoed (Bevorderen verduurzaming).
5.5.3 Wij bevorderen een doelmatig gebruik van maatschappelijke gebouwen en signaleren onderbenutting.

Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Verbonden Partijen	Doelstelling	Inspanning
Cyclus	Betreft doelstelling nr. 5.1	Het ophalen van verschillende soorten huishoudelijk afval, zoals restafval en GFT+e
Cyclus	Betreft doelstelling nr. 5.4	Het afhandelen van meldingen en aanvragen voor onder andere restafval en GFT containers (kliko's).
Cyclus	Betreft doelstelling nr. 5.4	Het scheiden en duurzaam verwerken van afvalstromen om bij te dragen aan een schone en veilige leefomgeving.
Recreatieschap Rottemeren	Betreft doelstelling nr.5.1	Het uitvoeren van het dagelijks en planmatig onderhoud van het recreatiegebied Landschapspark de Rotte. Daarnaast voert het recreatieschap jaarlijks het investeringsprogramma uit dat door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.
Recreatieschap Hitland	Betreft doelstelling nr. 5.1	Het uitvoeren van het dagelijks en planmatig onderhoud van het recreatiegebied Park Hitland. Daarnaast voert het recreatieschap jaarlijks het investeringsprogramma uit dat door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.

Indicatoren

Effectindicatoren

Om de voortgang van de doelstellingen binnen programma 5 Fysieke omgeving te volgen, werken we met een beperkte set effectindicatoren. De gekozen indicatoren geven inzicht in de kwaliteit van de openbare ruimte, de financiële en technische risico's, de mate waarin de gemeente haar investeringsopgave beheerst en de kwaliteit van de dienstverlening.
De indicatoren zijn gekoppeld aan de doelstellingen en geven op hoofdlijnen inzicht in het bereiken van de gewenste effecten. Voor de begroting nemen we geen afzonderlijke resultaatindicatoren per inspanning op. De inspanningen worden gevolgd via de reguliere planning- en controlcyclus. Waar nodig worden operationele gegevens, zoals de voortgang van onderhoud, beleidsontwikkeling, participatie en specifieke uitvoeringsprojecten, gebruikt als interne stuurinformatie.

Doelstelling effectindicator	Indicator	Databron	2025	2026 Nulmeting	2027	2028	2029	2030
5.1 De openbare ruimte in Zuidplas is veilig, toegankelijk en functioneel en biedt een goede basis voor wonen, werken, ontmoeten en bewegen	Percentage van de openbare ruimte dat voldoet aan het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau	Apptimize	-	98,5%	>98,5%			
5.1 De openbare ruimte in Zuidplas is veilig, toegankelijk en functioneel en biedt een goede basis voor wonen, werken, ontmoeten en bewegen	Omvang ingelopen investeringsachterstand als percentage van de totale vervangingsopgave	Key2Finance	-	-2%	-2%	0%	1%	3%
5.2 We worden een realistische en transparante samenwerkingspartner in beheer en onderhoud van de openbare ruimte	Procentuele afwijking tussen geraamde en daadwerkelijke investeringskosten over de reconstructieprojecten	Key to finance en DIOR	-	10%	10%	ntb	ntb	ntb
5.3 We staan voor de nabije dienstverlening en samenwerken aan de openbare ruimte	Het percentage projecten in de openbare ruimte dat een voldoende (score ≥ 7,0) scoort op de proceskwaliteit	Projectadministratie	-	nvt	70%	-	-	-
5.3 We staan voor de nabije dienstverlening en samenwerken aan de openbare ruimte	Percentage meldingen openbare ruimte afgehandeld binnen de vastgestelde afhandeltermijn	BinnenBeter en Cityvieuw(OV)	-	15%	30%	ntb	ntb	ntb
5.4 We zetten in op duurzaam, zuinig, verantwoord en respectvol beheer	Percentage assets dat bij vervanging minimaal de	Beheerplannen en Obsurve	-	35%	40%	ntb	ntb	ntb

	beleidsmatig vastgestelde levensduur heeft bereikt							
5.5 Ons vastgoed is veilig en doelmatig, draagt aantoonbaar bij aan maatschappelijke doelen en is op de lange termijn betaalbaar	Jaarlijks percentage gebouwen dat voldoet aan het toepasselijke onderhoudsniveau	Meerjarenperspectief Vastgoed	-	100%	100%	100%	100%	100%
5.5 Ons vastgoed is veilig en doelmatig, draagt aantoonbaar bij aan maatschappelijke doelen en is op de lange termijn betaalbaar	Procentuele afname van de CO_2-uitstoot ten opzichte van 2022, door vermindering van het energieverbruik van gemeentelijke gebouwen per m^2 bruto vloeroppervlakte (BVO)	Meerjarenperspectief Vastgoed	-	-	-	-	-	-30%
5.5 Ons vastgoed is veilig en doelmatig, draagt aantoonbaar bij aan maatschappelijke doelen en is op de lange termijn betaalbaar	bezetting als percentage van de beschikbare capaciteit	Meerjarenperspectief Vastgoed	-	In 2027 wordt de nulmeting bepaald	-	-	-	-

Wettelijke indicatoren

Beleidsindicatoren Programma 5 Taakveld: Volksgezondheid en milieu			**Werkelijk**			
Naam indicator	**Eenheid**	**Bron***		**2024**	**2025**	**2026**
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS en Cyclus NV	Zuidplas:	98	n.b.	n.n.b
			Referentiegemeenten:	116	n.b.	n.n.b

Wat gaat het programma “Openbare ruimte” kosten?

Overzicht baten en lasten

Wat mag het programma kosten?						*Bedragen * € 1.000*
Programma 5 Openbare ruimte	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
Lasten	30.733	33.050	35.327	37.203	39.446	41.266
Baten	16.817	17.357	17.936	18.398	18.567	18.820
Saldo van baten en lasten	13.916	15.692	17.391	18.234	20.345	22.043
Toevoegingen aan reserves	-	1.038	2.566	102	103	103
Onttrekkingen aan reserves	-	791	2.925	469	431	300
Saldo inclusief mutaties reserves	**13.916**	**15.939**	**17.032**	**18.439**	**20.551**	**22.249**

Verloopoverzicht resultaat programma 5			*Bedragen * € 1.000*	
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Resultaat vanuit Begroting 2026	**-16.252**	**-18.208**	**-20.318**	**-20.318**
Raadsbesluiten/Technische wijzigingen na Begroting 2026	-223	657	838	913
Zomernota 2026 budgetaanpassingen	641	1.021	534	-1.850
Meicirculaire 2026	0	0	0	0
Totaal resultaat na Zomernota 2026	**-15.834**	**-16.530**	**-18.946**	**-21.255**
Najaarsnota 2026 budgetaanpassingen	-147	-138	-162	-251
Ombuigingen	173	173	173	173
Overige, w.o. indexaties en technische budgetaanpassingen	-1.224	-1.944	-1.616	-916
Totaal resultaat	**-17.032**	**-18.439**	**-20.551**	**-22.249**

(-/- = nadeel/ last | + = voordeel / baat)

Overzicht mutaties resultaat programma 5: Openbare ruimte

Ombuigingen

Tariefsverhoging begraafplaatsen

Vanaf 2027 worden de tarieven voor begraven en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen verhoogd. Hiermee wordt een groter deel van de kosten voor het beheer en onderhoud van de begraafplaatsen en de bijbehorende dienstverlening gedekt uit de begraafrechten, ook al zijn we daarmee nog niet kostendekkend.

Een structureel voordeel van € 173.000 vanaf 2027

Overige, w.o. indexaties en technische budgetaanpassingen
Dit betreft diverse budgetaanpassingen mede als gevolg van herziene indexaties.

Jaarlijks investeringskrediet van € 150.000 voor verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid is voor ons een belangrijk thema. Met relatief kleine ingrepen in de openbare ruimte kan er soms al veel impact bereikt worden. Wij willen jaarlijks hierop inzetten en vragen daarom € 150.000 investeringskrediet aan. Met in principe een afschrijvingstermijn van 30 jaar (tenzij de levensduur significant afwijkt), leidt dit tot de volgende afschrijvingslasten.
Structureel nadeel van € 5.000 in 2028, € 10.000 in 2029, € 15.000 in 2030

Uitwerking Nota Vastgoed
Met deze wijziging verwerken we de Nota Vastgoed 2026, die de raad op 4 februari 2026 heeft vastgesteld, in de begroting. Vanaf 2027 rekenen we voor onze maatschappelijke objecten met kostprijsdekkende huren. Na de actualisatie van de vastgoedexploitaties liggen de huren gemiddeld hoger. Die hogere huren compenseren we met hogere subsidies, wat de gemeentelijke begroting per saldo belast. De huren stijgen omdat de begroting gaat aansluiten op de werkelijkheid: we hebben alle vastgoedexploitaties geactualiseerd en twee taakstellingen verwerkt, en de beheerskosten zijn begroot op de werkelijke bezetting, zodat we het vastgoed op het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau kunnen houden. Daarnaast vullen we de reserve Vastgoed met een onttrekking uit de kapitaallastenreserve die beschikbaar was voor objecten in de vastgoedportefeuille. De reserve Vastgoed heeft genoeg middelen om de komende jaren als egalisatiereserve te dienen, dus een extra storting vanuit de algemene dienst is niet nodig. In het MPV 2027 zal de volledige vastgoedportefeuille en het reservesysteem uitgebreid worden toegelicht.
Structureel nadeel van € 243.000 vanaf 2027

Bodemonderzoek staalslakken kapitaalslasten als gevolg van het investeringskrediet van € 200.000
Voor het beheersen van de financiële risico's rondom staalslakken wordt aanvullend budget aangevraagd. Het onverwacht aantreffen van staalslakken tijdens beheer- of reconstructiewerkzaamheden kan leiden tot aanzienlijke meerkosten. Deze meerkosten worden op dit moment doorgerekend met een factor 4 op de oorspronkelijke reconstructieprijzen. Door vooraf inzicht te verkrijgen in de aanwezige locaties, kunnen deze risico's beter worden beheerst en kunnen werkzaamheden hierop worden afgestemd. Hiermee voorkomen we dat we onverwacht met grote financiële consequenties worden geconfronteerd.
Structureel nadeel van 11.000 vanaf 2028

Bushaltes kapitaalslasten als gevolg van het investeringskrediet van € 300.000
Qbuzz heeft de ambitie om in 2027 met een extra buslijn te gaan rijden tussen Rotterdam Alexander en Gouda (via Nieuwerkerk aan den IJssel en Westergouwe). Deze buslijn betekent realisatie van 5 extra bushaltes in Nieuwerkerk aan den IJssel. De buslijn heeft in de toekomst ook een functie voor Cortelande – vooralsnog zal de buslijn over de A20 rijden, als Cortelande tot ontwikkeling komt zal de buslijn 'omklappen' naar Cortelande. In 2026 wordt al een voorlopige bushalte aangelegd (tegenover de bestaande bushalte nabij Goudmos). Met deze maatregel is het mogelijk dat vanaf het begin van 2027 de buslijn ook Nieuwerkerk aan den IJssel kan bedienen. In de loop van 2027 zullen de 5 definitieve haltes gerealiseerd moeten worden, zodat sprake kan zijn van een goede busbediening van Nieuwerkerk aan den IJssel. Er is € 300.000 benodigd aan investeringsbudget. Dit bedrag is gebaseerd op de maatregelen voor de halte zelf (haltekommen, fietsenstallingen, wachtruimten e.d.) en de maatregelen die aan de Europalaan nodig zijn (o.a. oversteekvoorzieningen).
Structureel nadeel van 16.000 vanaf 2028

Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld staan baten en lasten weergegeven.

Specificatie programma per taakveld					*Bedragen * € 1.000*
Taakvelden BBV	Baten/ lasten	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
0.10 Mutaties reserves	I	-2.925	-469	-431	-300
	U	2.566	102	103	103
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	I	-435	-449	-613	-627
	U	830	854	1.052	1.058
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	I	-11	-11	-11	-11
	U	6.644	6.805	6.957	7.110
2.1 Verkeer en vervoer	I	-901	-901	-901	-901
	U	13.966	15.254	17.104	18.602
2.2 Parkeren	I	-64	-64	-64	-64
	U	76	76	76	75
2.4 Economische havens en waterwegen	I	-	-	-	-
	U	-	-	-	-
7.2 Riolering	I	-7.382	-7.832	-7.835	-8.074
	U	6.034	6.396	6.411	6.600
7.3 Afval	I	-8.331	-8.330	-8.330	-8.329
	U	6.608	6.642	6.671	6.665
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	I	-811	-812	-813	-814
	U	1.169	1.176	1.175	1.156
Eindtotaal		**17.032**	**18.439**	**20.551**	**22.249**

Investeringen

Omschrijving investering	2027	2028	2029	2030
Programma 5 Openbare ruimte				
50 'er jaren buurt groen fase 3	16	-	-	-
50 'er jaren buurt groen fase 4	-	16	-	-
50 'er jaren buurt riolering fase 3	71	-	-	-
50 'er jaren buurt riolering fase 4	-	71	-	-
50 'er jaren buurt verharding fase 3	254	-	-	-
50 'er jaren buurt verharding fase 3 (bijdrage)	-117	254	-	-
50 'er jaren buurt verharding fase 4	-	254	-	-
50 'er jaren buurt verharding fase 4 (bijdrage)	-	-117	-	-
50 Jarenwijk Moordrecht - Groen	14	13	14	16
50 Jarenwijk Moordrecht - Riool	189	150	106	50
50 Jarenwijk Moordrecht - Riool (bijdrage)	-200	-200	-	-
50 Jarenwijk Moordrecht - Verharding	1.319	785	531	254
50 Jarenwijk Moordrecht - Verharding (bijdrage)	480	131	117	117
Aanleg kruising N219	975	-	-	-
Aanpassingen MFC Op Moer-aanbouw (nw ambitie)	-	1.372	-	-
Aanpassingen MFC Op Moer-aanbouw (nw ambitie) (bijdrage)	-	5	-	-
Aanpassingen MFC Op Moer-renovatie (nw ambitie)	-	1.700	-	-
Begraven inrichting 15jr- MIP 2027	79	-	-	-
Begraven inrichting 15jr- MIP 2028	-	91	-	-
Begraven inrichting 15jr- MIP 2029	-	-	102	-
Begraven inrichting 15jr- MIP 2030	-	-	-	112
Dijkwegen MIP 2027	400	-	-	-
Dijkwegen reconstructie MIP 2029	-	-	500	-
Grafdelfmachine Boki MIP 2028	-	90	-	-
Groen integrale werken MIP 2027	1.919	-	-	-

Groen reconstructie MIP 2029	-	-	2.467	-
Groen reconstructie MIP 2030	-	-	-	2.742
Kunstwerken beton MIP 2030	-	-	-	1.742
Kunstwerken beton reconstructie MIP 2029	-	-	1.467	-
Kunstwerken hout MIP 2027	800	-	-	-
Kunstwerken hout MIP 2028	-	900	-	-
Kunstwerken hout MIP 2029	-	-	1.000	-
Kunstwerken hout MIP 2030	-	-	-	1.000
Kunstwerken solitaire werken beton MIP 2027	447	-	-	-
Kunstwerken solitaire werken beton MIP 2028	-	454	-	-
MIP Wegen deklaag (7 jaar) 2027	644	-	-	-
MIP Wegen deklaag (7 jaar) 2028	-	1.763	-	-
MIP Wegen deklaag (7 jaar) 2029	-	-	2.156	-
MIP Wegen versterkingslaag (15 jaar) 2027	825	-	-	-
MIP Wegen versterkingslaag (15 jaar) 2028	-	2.254	-	-
MIP Wegen versterkingslaag (15 jaar) 2029	-	-	2.711	-
MIP Wegen versterkingslaag (15 jaar) 2030	-	-	-	3.012
Openb verlichting integrale werken (MIP 2027)	300	-	-	-
Openbare verlichting kabels en kasten MIP 2029	-	-	2.637	-
Openbare verlichting masten en armaturen MIP 2029	-	-	300	-
Openbare verlichting masten en armaturen MIP 2030	-	-	-	3.247
Park Dorrestein algemene inrichting MIP 2027	32	-	-	-
Park Dorrestein algemene inrichting MIP 2028	-	257	-	-
Park Dorrestein algemene inrichting MIP 2030	-	-	-	53
Park Kleine Vink - algemene inrichting (MIP 2027)	-	77	-	-
Reco Civiele Kunstwerken 2027	672	-	-	-
Reco dijkwegen MIP 2028	-	500	-	-
Reco groen MIP 2028	-	2.203	-	-

Reco kunstwerken beton MIP 2028	-	829	-	-
RECO Openbare verlichting Kasten en Kabels 2027	2.068	-	-	-
RECO Openbare verlichting Kasten en Kabels 2028	-	2.352	-	-
RECO Openbare verlichting MIP 2028	-	300	-	-
Reco Spelen MIP 2028	-	533	-	-
Reco VGRP 2027 50 jr.	4.856	-	-	-
Reco VGRP MIP 2028 50 jr.	-	3.876	-	-
Reco wegen MIP 2028	-	5.941	-	-
Rio gemalen mech/elektra gemalen 15jr 2027	670	-	-	-
Rio gemalen mech/elektra gemalen 15jr 2028	-	660	-	-
Rio gemalen mech/elektra gemalen 15jr 2029	-	-	730	-
Riolering beschoeiingen 2027 25 jr.	600	-	-	-
Riolering beschoeiingen 2028 25 jr.	-	600	-	-
Spelen MIP 2027	466	-	-	-
Spelen reconstructie MIP 2029	-	-	599	-
Spelen reconstructie MIP 2030	-	-	-	666
Verkeersveiligheid maatregelen 2026	1.000	-	-	-
Vervoermiddelen afvalinzameling MIP 2030	-	-	-	900
Vervoermiddelen Riolering MIP 2030	-	-	-	160
VGRP MIP 2029 50 jr.	-	-	760	-
VRI- MIP 2027	25	-	-	-
VRI- MIP 2028	-	25	-	-
VRI- MIP 2029	-	-	25	-
Wegen deklaag 7 jaar MIP 2030	-	-	-	2.458
Wegen integrale werken MIP 2027	5.001	-	-	-
Wegen reconstructie MIP 2029	-	-	6.709	-
Wegen reconstructie MIP 2030	-	-	-	6.675
Totaal Programma 5 Openbare ruimte	23.805	28.138	22.931	23.203

Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen en overhead

Ambitie

Naast de vijf inhoudelijke programma's bevat de begroting inkomsten en uitgaven die niet direct aan een specifiek programma zijn toe te rekenen, zoals de algemene uitkering, lokale belastingen, financiering, overhead, stelposten, onvoorziene uitgaven en de vennootschapsbelasting. Binnen dit programma streven we naar een voorspelbare ontwikkeling van de algemene dekkingsmiddelen, zodat de financiële basis van de gemeente stabiel blijft, ook bij wijzigingen in Rijksbeleid. We beheersen de overheadkosten tot maximaal het landelijk gemiddelde van vergelijkbare gemeenten, met blijvende aandacht voor doelmatige ondersteuning en een goede dienstverlening. Daarbij voeren we een financieel gezond beleid waarin structurele lasten worden gedekt door structurele baten en de woonlasten in verhouding staan tot het voorzieningenniveau. We voeren een solide en duurzaam financieel beleid dat ruimte biedt om onze ambities te realiseren. Daarbij maken we bewuste keuzes over de inzet van beschikbare middelen, zodat investeringen passen binnen de financiële mogelijkheden van de gemeente. Op deze manier blijven de gemeentelijke financiën ook op de lange termijn gezond en beheersbaar.

Ontwikkelingen Algemene dekkingsmiddelen en overhead

Algemene landelijke en lokale ontwikkelingen

Algemene dekkingsmiddelen

Het gemeentefonds kent voor de volgende jaren een uiterst strenge financiële basis. Volgens de Meicirculaire gemeentefonds 2026 blijft de financiële ruimte voor gemeenten zeer beperkt en kampen veel lokale begrotingen met grote tekorten door eerdere kortingen en tegenvallende rijksbijdragen. De voorgenomen herziening van het gemeentefonds is twee jaar uitgesteld, tot 2029. Het kabinet heeft meer tijd nodig om te onderzoeken hoe het geld over de gemeenten verspreid moet worden. Het ingroeipad van de herverdeling algemene uitkering wordt bevroren op de huidige stand, de bedragen worden wel geïndexeerd. Vooralsnog blijven wij als gemeente Zuidplas vallen onder de categorie nadeelgemeenten wat ons beperkt in de financiële ruimte nu en in de nabije toekomst.

Overhead

Het BBV-kengetal (Overhead als % van de totale lasten): dit cijfer is bedoeld voor de landelijke vergelijkbaarheid (benchmarking). De totale overheadkosten worden hierbij gedeeld door de totale lasten van de gemeente (exclusief reservemutaties). Dit percentage ligt bij de meeste gemeenten grofweg tussen de 6% en 14%, gemiddeld rond de 10%.

Wat wil de gemeente Zuidplas bereiken?

6.1 We streven naar 100% kostendekkendheid voor de leges, riool- en afvalstoffenheffing
We streven ernaar dat de kosten van leges, riolering en afvalinzameling volledig worden gedekt door de bijbehorende tarieven. Hiermee zorgen we voor een eerlijke verdeling van de kosten, waarbij gebruikers betalen voor de diensten die zij afnemen. Door de ontwikkeling van kosten en opbrengsten periodiek te monitoren en tarieven waar nodig bij te stellen, blijven deze voorzieningen financieel gezond en worden algemene middelen zo min mogelijk belast.

6.2 Het overheadpercentage is maximaal het landelijk gemiddelde bij (vergelijkbare) gemeenten
We streven naar een overheadpercentage dat niet hoger is dan het landelijk gemiddelde van vergelijkbare gemeenten. Hiermee zorgen we voor een efficiënte bedrijfsvoering en houden we de kosten voor ondersteunende activiteiten in balans met de kosten voor de directe dienstverlening aan inwoners en organisaties. Door onze overhead periodiek te vergelijken met benchmarkgegevens kunnen we tijdig bijsturen en doelmatig blijven werken.

6.3 Structurele lasten dekken we met structurele baten
We streven ernaar dat structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten. Hiermee zorgen we voor een financieel gezonde en duurzame begroting, waarbij incidentele baten niet worden ingezet voor terugkerende kosten. Zo voorkomen we financiële tekorten in de toekomst en behouden we ruimte om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen.

6.4 Sturen op investeringen met een causaal verband tussen uitgave en nut voor de samenleving
We sturen op investeringen die aantoonbaar bijdragen aan maatschappelijke doelen en waarde creëren voor inwoners. Daarbij maken we een zorgvuldige afweging tussen de benodigde uitgaven en het verwachte maatschappelijke effect, zodat beschikbare middelen doelmatig worden ingezet en maximaal bijdragen aan de ambities van de gemeente.

Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Verbonden Partijen	Doelstelling	Inspanning
RBG	De RBG verzorgt de heffing en de invordering van de belastingen als algemeen dekkingsmiddel.	Het volledig programma van opleggen, heffen en innen van onze belastingen wordt door de RBG verzorgd.
Alliander, Oasen, BNG en Dunea	Dit zijn deelnemingen waar wij jaarlijks ook dividend van ontvangen.	Samen met andere deelnemers monitoren we de financiële gezondheid van deze organisaties. Met Dunea wordt onderzocht of er een koude warmte bedrijf kan worden opgestart voor de ontwikkeling van Cortelande.

Indicatoren

Wettelijke indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron*		Realisatie 2024	Realisatie 2025	Realisatie 2026	Begroting 2027
Gemiddelde WOZ waarde (Toename woz waarde 2027 geraamd op 6,8%)	Duizend euro	CBS	Zuidplas:	€ 437	€ 459	€ 502	€ 536
			Referentiegemeenten:	€ 377	€ 397	€ 438	n.n.b.
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	Zuidplas:	€ 1.021	€ 1.081	€ 1.119	€ 1.238
			Referentiegemeenten:	€ 928	€ 963	€ 1.004	n.n.b.
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	Zuidplas:	€ 1.043	€ 1.107	€ 1.141	€ 1.260
			Referentiegemeenten:	€ 1.014	€ 1.048	€ 1.094	n.n.b.

Taakveld: Bestuur en ondersteuning				Realisatie	Realisatie	Begroting	Begroting
Naam indicator	Eenheid	Bron		2024	2025	2026	2027
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens		6,03	6,19	6,19	6,57
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens		5,28	5,20	n.n.b	6,01
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting		€ 731	€ 732	€ 762	€ 784
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting		38,3%	23,8%	4,92%	3,4%
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting		9,90%	9,60%	11,20%	7,62%

Wat gaat het programma "Algemene dekkingsmiddelen en overhead" kosten?

Overzicht baten en lasten

Wat mag het programma kosten?						*Bedragen * € 1.000*
Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen en overhead	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
Lasten	20.448	14.190	20.865	20.053	19.007	18.193
Baten	105.618	109.620	120.176	118.101	117.723	119.485
Saldo van baten en lasten	-85.170	-95.430	-99.311	-98.048	-98.716	-101.293
Toevoegingen aan reserves	6.795	766	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	9.629	2.987	265	-	-	-
Saldo inclusief mutaties reserves	**-88.004**	**-97.652**	**-99.576**	**-98.048**	**-98.716**	**-101.293**

Verloopoverzicht resultaat programma 6				*Bedragen * € 1.000*
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Resultaat vanuit Begroting 2026	**88.599**	**88.169**	**89.349**	**89.349**
Raadsbesluiten/Technische wijzigingen na Begroting 2026	1.530	1.436	1.436	1.888
Zomernota 2026 budgetaanpassingen	10.007	5.260	3.683	4.555
Meicirculaire 2026	-631	264	-961	815
Totaal resultaat na Zomernota 2026	**99.505**	**95.129**	**93.507**	**96.607**
Najaarsnota 2026 budgetaanpassingen	2.102	1.349	1.483	1.479
Ombuigingen	4.387	3.711	3.500	3.895
Overige, w.o. indexaties en technische budgetaanpassingen	-6.418	-2.141	226	-688
Totaal resultaat	**99.576**	**98.048**	**98.716**	**101.293**

(-/- = nadeel/ last | + = voordeel / baat)

Overzicht mutaties resultaat programma 6: Algemene dekkingsmiddelen en overhead

Ombuigingen

Niet door laten gaan groei organisatie

Het is een bestendige gedragslijn dat de ambtelijke organisatie geleidelijk kan groeien in omvang, omdat ook onze gemeente groeit in aantal inwoners en er dus meer werk te verzetten is. Hiervoor wordt jaarlijks een voorstel gemaakt om een deel van de extra inkomsten die we krijgen vanwege de extra inwoners (gemeentefonds + ozb) te reserveren. Dit wordt ook wel groeimechanisme genoemd. Met het oog op de bezuinigingen gaat dit voor 2027 niet door.

Een structureel voordeel van € 347.000 vanaf 2027

Stijging Ozb

De Ozb voor woningen en voor niet-woningen stijgt de komende jaren. Voor een volledig verloopoverzicht wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Regionale belastinggroep kosten toerekenen aan gesloten systemen afval en riool

De regionale belastinggroep voert taken uit voor onze belastingen, waaronder de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Het is daarmee gerechtvaardigd om een deel van de kosten als last op te nemen in de “gesloten systemen” van tariefberekeningen.

Een structureel voordeel van € 324.000 vanaf 2027

Aanpassing afschrijvingsmethodiek

Op dit moment schrijven wij lineair af over onze investeringen: elk jaar hetzelfde bedrag. Het voorstel is om over te stappen naar een progressief annuïtaire methode met 2,5%. Dit betekent dat er in de eerdere jaren van het gebruik van investeringen minder afgeschreven wordt en in de latere jaren meer. Dit past bij de gedachte dat andere kosten in de begroting ook jaarlijks toenemen als gevolg van inflatie.

Een structureel voordeel van € 253.000 in 2027, € 533.000 in 2028, € 900.000 in 2029 en € 1.295.000 in 2030

Tariefsverhoging toeristenbelasting met € 1,-
Vanaf 2027 wordt het tarief van de toeristenbelasting per persoon per overnachting verhoogd. Hiermee levert de toeristische sector, via bezoekers die in de gemeente overnachten, een hogere bijdrage aan de gemeentelijke voorzieningen.
Een structureel voordeel van € 114.000 vanaf 2027

Stoppen met communicatie via LED-schermen
De gemeente maakt gebruik van advertentieruimte op de LED-schermen langs vier toegangswegen naar de dorpen om gemeentelijke informatie te publiceren. Vanaf 2027 stopt de gemeente met deze vorm van communicatie.
Een structureel voordeel van € 6.000 vanaf 2027

Verlagen budget gemeentepagina's krant
Vanaf 2027 vermindert de gemeente op jaarbasis het aantal gemeentepagina's in Hart van Holland. Uit onderzoek blijkt dat inwoners de informatie op de gemeentepagina waarderen en zo kan deze informatievoorziening (niet wettelijk verplicht) in gewijzigde vorm in stand blijven. Daarnaast is iedere gemeente wettelijk verplicht de gemeentelijke bekendmakingen te publiceren via officielebekendmakingen.nl of via 'Berichten over uw buurt' op overheid.nl. Aan deze werkwijze wijzigt niets.
Een structureel voordeel van € 20.000 vanaf 2027

Verlagen budget van Beleef Zuidplas
Inwoners en bezoekers krijgen via het platform Beleef Zuidplas informatie over activiteiten in de gemeente op het terrein van recreatie, cultuur en erfgoed. Ook lokale ondernemers worden via het platform met elkaar verbonden voor het stimuleren de lokale economie. Vanaf 2027 verlaagt de gemeente de financiële bijdrage voor Beleef Zuidplas. Daarmee vervalt structurele inzet van externe expertise, maar blijven er mogelijkheden om activiteiten te delen, het gebiedsprofiel te laden (Watertuin van de zuidelijke Randstad), de opgebouwde community in stand te houden en bij te dragen aan evenementen en samenwerking in de gemeente. Zo kan het merk Beleef Zuidplas voor (nieuwe) inwoners en bezoekers uit de regio blijven bestaan.
Een structureel voordeel van € 30.000 vanaf 2027

Inkomsten Subsidie Realisatiestimulans betaalbare woningen
Gemeenten kunnen voor het opleveren van betaalbare woningen een subsidie van € 7.000 ontvangen. Projecten die al andere Rijkssubsidies ontvangen (zoals Cortelande), komen niet in aanmerking. In de Jaarrekening 2025 is hier voor het eerst een bedrag voor ontvangen. De subsidie kan gereserveerd worden om bepaalde kosten m.b.t. woningbouw te dekken, maar dit is niet verplicht. Met het oog op de bezuinigingen wordt voorgesteld om deze middelen aan de algemene middelen toe te voegen. De cijfers zijn gebaseerd op de woningbouwplanning voor wat betreft de betaalbare woningen.
Voor 2027 een incidenteel voordeel van € 378.000 in 2027

Toeristenbelasting
In verband met de ombuigingen wordt voorgesteld de toeristenbelasting met € 1,- te verhogen, bovenop de indexatie van 2,5%. Het tarief komt hiermee uit op € 4,65 per overnachting. In 2026 was dit € 3,56.

Structureel voordeel van € 114.000 vanaf 2027

Tariefsverhoging forensenbelasting 10%
In verband met de ombuigingen wordt voorgesteld de forensenbelasting met 10% te verhogen, bovenop de indexatie van 2,5%. Het tarief komt hiermee uit op € 243,20 per jaar. In 2026 was dit € 215,70.
Structureel voordeel van € 5.000 vanaf 2027

Verlagen facilitaire kosten college
Voorgesteld wordt om, vanwege de ombuigingen, het budget facilitaire kosten van het college te verminderen.
Een structureel voordeel van € 4.000 vanaf 2027

Overige, w.o. indexaties en technische budgetaanpassingen
Dit betreft diverse budgetaanpassingen mede als gevolg van herziene indexaties.

Uitbreiding OOV team (openbare orde en veiligheid)
Gelet op de toenemende opgaven binnen openbare orde en veiligheid wordt voorgesteld vanaf 2027 structureel € 130.000 vrij te maken voor extra capaciteit binnen het team en doorgroei binnen het team. De groeiende inzet op de ROL en de toename van meldingen en casuïstiek rondom agressie, overlast en verward gedrag in de openbare ruimte leiden tot een structureel hogere werklast. Uit benchmarkgegevens blijkt bovendien dat de beschikbare capaciteit in Zuidplas relatief beperkt is ten opzichte van vergelijkbare gemeenten. De voorgestelde uitbreiding draagt bij aan de continuïteit van de uitvoering, het behoud van kwaliteit in de dienstverlening en een beheersbare werkdruk binnen het team. De dekking wordt gevonden in de totale personeelsbegroting.
€ 130.000 vanaf 2027 budgettair neutraal

Borging beleidskader Participatie
Om ons beleidskader Participatie te borgen en meer in te zetten op inwonerparticipatie, wordt voorgesteld om € 70.000 budget beschikbaar te stellen zodat het team communicatie in omvang kan toenemen.
Vanaf 2027 een nadeel van € 70.000 per jaar.

Taakvelden
De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld staan baten en lasten weergegeven.

Specificatie programma per taakveld					*Bedragen * € 1.000*
Taakvelden BBV	Baten/ lasten	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
0.10 Mutaties reserves	I	-265	-	-	-
	U	-	-	-	-
3.4 Economische promotie	I	-632	-632	-632	-632
	U	-	-	-	-
0.5 Treasury	I	-321	-321	-321	-321
	U	1.500	1.411	1.034	628
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	I	-98.661	-96.963	-96.583	-98.344
	U	23	23	23	23
0.8 Overige baten en lasten	I	-378	-	-	-
	U	141	-349	-1.006	-1.661
0.61 OZB woningen	I	-11.072	-11.072	-11.072	-11.072
	U	508	562	606	636
0.62 OZB niet-woningen	I	-8.577	-8.577	-8.577	-8.577
	U	-	-	-	-
0.64 Belastingen overig	I	-187	-187	-187	-187
	U	32	32	32	32
0.4 Overhead	I	-348	-349	-351	-352
	U	18.660	18.373	18.317	18.534
Eindtotaal		**-99.576**	**-98.048**	**-98.716**	**-101.293**

Investeringen

Omschrijving investering	2027	2028	2029	2030
Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen en overhead				
ICT vervangingsinvestering 2027 (3 jaar)	165	-	-	-
Vervanging AV middelen	235	-	-	-
Vervangingsinvestering ICT/Laptops 2028 (4 jaar)	-	175	-	-
Totaal Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen en overhead	400	175	-	-

Het BBV schrijft voor dat er specificaties worden opgenomen van overhead en algemene dekkingsmiddelen. Deze tabellen staan opgenomen in het financiële deel van deze begroting in hoofdstuk 2.2.

Vennootschapsbelasting

Jaarlijks wordt beoordeeld of er vennootschapsbelastingplicht is, waarover verantwoord wordt in de Jaarstukken.

Post onvoorzien

De begroting heeft geen post onvoorzien. Deze is geschrapt bij de Begroting 2021.

PARAGRAFEN

In de verschillende paragrafen worden “dwarsdoorsneden” over bepaalde thema’s in de programmabegroting gemaakt. De paragrafen zijn wettelijk verplicht volgens het Besluit Begroting en Verantwoording, met uitzondering van de paragraaf 9 Kostenbeheersing die een lokale keuze is.

Paragraaf 1: Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf Lokale heffingen geeft inzicht in de diverse gemeentelijke belastingen en de gevolgen daarvan voor de inwoners en organisaties van Zuidplas. Door het verwerven van eigen middelen kan de gemeente dekking vinden voor haar uitgaven bij de uitvoering van de gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen vindt plaats door jaarlijkse vaststelling van de verordeningen door de gemeenteraad.

Er zijn lokale heffingen met een gebonden en met een ongebonden besteding. De paragraaf Lokale heffingen heeft betrekking op beide. Ongebonden lokale heffingen (onroerendezaakbelasting, precariobelasting, forensen- en toeristenbelasting) worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan inhoudelijke begrotingsprogramma's zijn gerelateerd, de besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, verantwoordt de gemeente in het betreffende programma. Zij rekent deze niet tot de algemene dekkingsmiddelen. Afvalstoffenheffing en rioolheffing maken onderdeel uit van een gesloten systeem.

Begrotingsuitgangspunten

Voor het belastingjaar 2027 worden de volgende uitgangspunten voorgesteld:

- We hanteren het indexatiepercentage van 2,5% gebaseerd op de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (pBBP). Dit percentage wordt ook gebruikt voor de lasten van onze begroting. Informatie hierover is te vinden in de financieel technische uitgangspunten van de Zomernota 2026. In de septembercirculaire is de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (pBBP) gesteld op 3,1% maar conform gebruik is de index van de meicirculaire als basis gebruikt (2,5%).
- De gemeenteraad stelt de belastingverordeningen in de vergadering van december 2026 vast;
- De tarieven van de onroerendezaakbelasting genereren een opbrengst die gelijk is aan de begrote opbrengst van het voorgaande begrotingsjaar, inclusief indexering en inclusief de areaaluitbreiding. De index betreft de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (pBBP) van 2,5%. De areaaluitbreiding is gebaseerd op de woningbouwplanning van het laatst vastgestelde Meerjaren Programma Grondbedrijf (MPG);
- . Het eerder vastgestelde ingroeipad voor de OZB niet-woningen wordt versneld toegepast.. Dit leidt tot een aanvullende opbrengst van € 1,156 miljoen in 2027 en € 578.000 in 2028. Voor een structureel sluitende begroting wordt de opbrengst vanaf 2027 aanvullend verhoogd met € 1,180 miljoen voor woningen en € 320.000 voor niet-woningen. Vanaf 2027 wordt bovendien structureel € 250.000 geraamd voor verdere aansluiting bij het regionale gemiddelde.
- De ozb tarieven voor 2027 worden vastgesteld in december 2026. Het voorgestelde tarief is fictief en hoog omdat de totale WOZ-waarde van alle objecten in de gemeente nog niet definitief bekend is. We stellen dit hoge tarief voor om de opbrengst van de OZB 2027

zeker te stellen. Een tarief mag altijd met terugwerkende kracht lager worden vastgesteld omdat dit gunstig is voor de belastingplichtige. In januari 2027 ontvangt de raad een aanpassing van dit tarief, gebaseerd op de totale WOZ-waarde ten opzichte van de begrote opbrengst 2027. Deze systematiek is overeenkomstig het besluit van de raad van 8 oktober 2024 (R24.000099);

- De tarieven van de afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn toereikend om de kosten te dekken, we streven naar kostendekkende tarieven;
- De tarieven van de leges zijn verhoogd om de kosten te dekken, we streven naar kostendekkende tarieven;
- De lasten van de kwijtscheldingen van de afvalstoffenheffing worden toegerekend aan de afvalkosten bij de bepaling van het tarief van de afvalstoffenheffing. Inwoners kunnen kwijtschelding krijgen voor het vaste tarief van de afvalstoffenheffing. Het recht op kwijtschelding vindt plaats op basis van een verruimde vermogenstoets, welke landelijk wordt bepaald.

Samenwerking met de Regionale Belasting Groep

In navolging van het raadsbesluit op 4 maart 2025 wordt de heffing en invordering van diverse gemeentelijke belastingen met ingang van 1 januari 2026 door het samenwerkingsverband RBG (Regionale Belasting Groep) uitgevoerd.

Tarief vorming onroerendezaakbelastingen

De onderstaande tabellen geven weer hoe de begrote opbrengsten voor Ozb woningen en Ozb niet-woningen opgebouwd zijn, in lijn met de uitgangspunten die hierboven zijn benoemd.

Opbouw ozb woningen

Ozb woningen meerjarenbegroting	2027	2028	2029	2030
Meerjarenbegroting 2026-2029 (vorige begroting)	**9.510**	**9.510**	**9.510**	**9.510**
Areaaluitbreiding Begroting 2027	190	190	190	190
Indexatie Begroting 2027	242	242	242	242
Bijstelling Najaarsnota 2026	-50	-50	-50	-50
Tussentelling	**9.892**	9.892	9.892	9.892
Extra verhoging Ozb i.v.m. sluitende begroting	1.180	1.180	1.180	1.180
Meerjarenbegroting 2027-2030	**11.072**	**11.072**	**11.072**	**11.072**

Opbouw ozb niet-woningen

Ozb niet-woningen meerjarenbegroting	2027	2028	2029	2030
Meerjarenbegroting 2026-2029 (vorige begroting)	**6.440**	**7.018**	**7.596**	**7.596**
Index 2,5% voor 2027 (Zomernota 2026)	161	161	161	161
Aansluiting bij regionaal gemiddelde	1.656	1.078	500	500
Extra verhoging Ozb i.v.m. sluitende begroting	320	320	320	320
Meerjarenbegroting 2027-2030	**8.577**	**8.577**	**8.577**	**8.577**

De Regionale Belastinggroep (RBG) gaat vooralsnog uit van een waardestijging van 6,8% voor woningen en 2,6% voor niet-woningen. Deze stijging wordt verrekend in de tarieven en leidt dus niet 1 op 1 tot extra opbrengsten. Bij het vaststellen van de Ozb verordeningen zal een zo actueel mogelijk WOZ-areaal worden weergegeven.

Kwijtscheldingsbeleid en -ontwikkeling

Inwoners kunnen kwijtschelding krijgen voor het vaste tarief van de afvalstoffenheffing. Met ingang van 2026 worden de kwijtscheldingsverzoeken beoordeeld mede op basis van een verruimde vermogenstoets, welke landelijk wordt bepaald. Het toepassen van geautomatiseerde kwijtschelding wordt uitgevoerd op basis van de toetsing door het Inlichtingenbureau van het Ministerie van Financiën. Een individueel verzoek tot kwijtschelding kan worden ingediend. De lasten van de kwijtscheldingen maken deel uit van het gesloten systeem van de afvalstoffenheffing.

In onderstaand schema is te zien wat de maximale vermogensgrenzen zijn per doelgroep. De definitieve vermogensgrenzen voor 2027 zijn nog niet gepubliceerd. Om die reden worden de meest recent publiek gehanteerde grenzen uit 2026 toegepast.

Doelgroep	**Vermogensgrens 2026**
Alleenstaande	€ 3.758,00
Alleenstaande ouder	€ 4.560,00
Gehuwden/samenwonenden	€ 4.974,00

De volgende tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de regeling kwijtscheldingen.

bedragen x € 1.000

Regeling kwijtscheldingen	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Aantal	495	550	550	550	550	550
Bedrag	*149*	*120*	*141*	*141*	*141*	*141*

De lasten van de kwijtscheldingen maken deel uit van het gesloten systeem van de afvalstoffenheffing.

Verwachting marktontwikkeling

Na de sterke stijging van de woningwaarden in belastingjaar 2026 wordt ook voor belastingjaar 2027, met waarde peildatum 1 januari 2026, een verdere stijging verwacht. Op basis van de meest recente inventarisatie verwacht de Waarderingskamer dat de WOZ-waarden van woningen landelijk gemiddeld met 5,5% tot 7,5% stijgen. Daarmee lijkt de waardestijging gematigder te zijn dan in het voorgaande belastingjaar. De definitieve waardeontwikkeling binnen de gemeente Zuidplas wordt vastgesteld op basis van de marktanalyse van de Regionale Belasting Groep en kan afwijken van het landelijke gemiddelde.

Uit de tweede kwartaalrapportage 2026 van de RBG blijkt dat de gemiddelde WOZ-waarde van woningen voor belastingjaar 2026 landelijk met 10,6% is gestegen. Ondanks deze stijging is het aantal WOZ-bezwaren afgenomen.

Financiële gegevens

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de begrote inkomsten.

Lokale heffingen	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
						bedragen x € 1.000
Belastingsheffingen						
OZB Woningen	9.245	9.460	11.072	11.072	11.072	11.072
OZB Niet-woningen	5.486	5.808	8.577	8.577	8.577	8.577
Subtelling OZB	*14.731*	*15.268*	*19.649*	*19.649*	*19.649*	*19.649*
RZB	19	6	6	6	6	6
Afvalstoffenheffing	7.758	7.627	8.329	8.329	8.329	8.329
Rioolheffing	4.866	5.444	6.018	6.018	6.018	6.018
Toeristenbelasting	308	409	575	575	575	575
Forensenbelasting	70	51	57	57	57	57
Precariobelasting	2	2	3	3	3	3
Straatreclame	177	175	179	179	179	179
Bedrijveninvesteringszone	12	12	12	12	12	12
Opbrengst belastingheffingen	**27.943**	**28.993**	**34.827**	**34.827**	**34.827**	**34.827**
Overige heffingen en leges						
Leges titel I: dienstverlening	1.096	1.320	1.302	1.294	1.205	1.197
Leges titel II: omgevingsvergunningen	1.484	781	2.681	2.681	2.681	2.681
Leges titel III: APV en bijzondere wetten	4	10	14	14	14	14
Begraafrechten	614	605	778	778	778	778
Marktgelden	24	28	28	28	28	28
Opbrengst overige heffingen en belastingen	**3.222**	**2.744**	**4.804**	**4.796**	**4.707**	**4.699**
Totaal lokale heffingen	31.165	31.738	39.631	39.623	39.534	39.526

De verwachte tarieven van de gemeente Zuidplas zijn:

Tabel: tarieven belastingsoorten/heffingen	Tarief 2024	Tarief 2025	Tarief 2026	Tarief 2027
Tarief OZB en RZB				
Woningen eigenaren	0,1021%	0,1010%	0,0947%	n.n.b.
Niet-woningen eigenaren	0,2378%	0,2302%	0,2432%	n.n.b.
Niet-woningen gebruikers	0,1754%	0,1554%	0,1968%	n.n.b.
Tarief afvalstoffenheffing				
Vastrecht per woning	283,78	301,78	312,80	322,97
Gedifferentieerde tarieven				
Openen ondergrondse container, per opening	1,50	2,00	2,25	2,32
Ledigen 140 liter mini-container, per lediging	3,00	4,00	4,50	4,65
Ledigen 240 liter mini-container, per lediging	6,00	8,00	9,00	9,29
Tarief rioolheffing				
Eigenaar, per aansluiting	196,76	217,03	235,24	254,32
Toeristenbelasting				
Per overnachting	3,35	3,47	3,56	4,65
Tarief precariobelasting				
Voor leidingen, buizen en kabels boven, op of onder voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, per strekkende meter, per jaar				
Voor het hebben van voorwerpen, onder of boven een terras op voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond:				
- Nutsbedrijven	2,00	2,05	2,10	2,15
- Niet Nutsbedrijven	2,25	2,35	2,40	2,45
- per m2, per dag	1,15	1,20	1,25	1,30
- per m2, per week	3,10	3,20	3,25	3,35
- per m2, per maand	6,80	7,05	7,25	7,45
- per m2, per kalenderjaar	31,70	32,85	33,75	34,60
Tarief forensenbelasting				
Per woning	202,75	210,05	215,70	243,20

Deze tarieven worden via de betreffende verordeningen definitief vastgesteld.

De onderstaande tabel geeft een inschatting van de totale woonlastendruk voor meerpersoonshuishoudens voor de drie heffingen Ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing.
De cijfers van 2026 zijn afkomstig uit de COELO Atlas van Lokale Lasten 2026.

Prognose lokale lastendruk meerpersoonshuishoudens*	2026	2027	
Ozb woningen	548	625	14,10%
Afvalstoffenheffing vast + variabel	358	370	3,25%
Rioolheffing	235	254	8,11%
Totaal	1.141	1.249	9,46%

* Bij deze tabel wordt nadrukkelijk gezegd dat dit een inschatting betreft. Situaties kunnen verschillen per huishouden. De totale Ozb baten nemen 16,4% toe, maar er is ook sprake van een toename van het aantal woningen (areaaluitbreiding) waardoor de impact per gemiddeld huishouden 14,1% is. Voor afvalstoffenheffing zijn de werkelijke kosten afhankelijk van het gebruik per huishouden. In de toelichting verderop in deze paragraaf staat vermeld dat de kostenstijging naar verwachting 3,25% is. Goed om te vermelden: in diezelfde toelichting staat dat de werkelijke kosten voor een gemiddeld huishouden in 2026 € 366 zijn. Dit wijkt af van de inschatting die het COELO hanteert, waardoor COELO op € 358 komt. Dit verschil ontstaat door aannames over het gemiddelde variabele gebruik per huishouden. De rioolheffing stijgt met 8,11%, zoals ook verderop in de paragraaf toegelicht.

Kostenonderbouwing in paragraaf Lokale heffingen

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) neemt de gemeente in de paragraaf Lokale heffingen een overzicht op hoofdlijnen op van de heffingen waarbij kosten worden verhaald. Voor Zuidplas betreft dit de afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges, marktgelden en lijkbezorgingsrechten.

Met dit overzicht maakt de gemeente inzichtelijk hoe wordt gewaarborgd dat de geraamde baten van heffingen die maximaal kostendekkend mogen zijn, niet hoger zijn dan de geraamde lasten. Ook worden de beleidsuitgangspunten toegelicht die aan de berekeningen ten grondslag liggen en wordt aangegeven hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden toegepast.

Kostendekkendheid tarieven

Bij de berekening van de kostendekkendheid worden de directe kosten, loonkosten en toegerekende overhead meegenomen. De gemeente mag met deze heffingen geen winst ramen. Voor enkele gemeentelijke diensten, waaronder paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten, stelt het Rijk bovendien maximumtarieven vast.

In onderstaande tabellen is de kostendekkendheid van de verschillende heffingen weergegeven. Voor de leges is een recapitulatie opgenomen van de directe kosten, loonkosten, overhead en geraamde opbrengsten van de hoofdstukken 1, 2 en 3 van de tarieventabel. De totale kostendekkendheid van de leges bedraagt afgerond 98%.

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Kostendekking Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening	779.165	488.212	293.691	1.542.802	98,83%
Kostendekking Hoofdstuk 2 - Omgevingswet	1.691.144	663.510	399.126	2.681.474	97,37%
Kostendekking Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn		8.580	5.160	8.270	60,19%
Kostendekking totale tarieventabel	**2.470.309**	**1.160.302**	**697.977**	**4.232.546**	**98%**

De overhead die voor 2027 toegerekend wordt betreft het percentage van 60% voor personele lasten. Dit percentage is berekend conform de financiële verordening van Zuidplas.

De kostendekkendheid voor afvalstoffenheffing, rioolheffing, marktgelden en lijkbezorging staan hieronder.

Kostendekkendheid gemeentelijke leges & tarieven 2027									
	Begrote lasten (* € 1.000)					Begrote baten (* € 1.000)			Kostendek-
Omschrijving producten/diensten	Taakveld	Overhead	BTW/BCF	Storting reserve	Totaal	Leges o.d.	Overig	Totaal	kendheid
Afvalstoffenheffing	6.611	644	1.075	0	**8.330**	7.866	464	**8.330**	100,0%
Rioolheffing	6.049	627	745		**7.421**	6.018	0	**6.018**	81,1%
Marktgelden	37	18	1		**56**	28	3	**31**	55,1%
Lijkbezorging	1.137	221	0		**1.358**	745	33	**778**	57,3%

Tariefsvorming afvalstoffenheffing en rioolheffing

De uitvoeringskosten van de Regionale Belasting Groep (RBG) voor het opleggen en innen van de afvalstoffen- en rioolheffing worden op basis van de geldende verdeelsleutel toegerekend aan de betreffende heffingen. Deze kosten maken onderdeel uit van de lasten die bij de berekening van de kostendekkendheid worden meegenomen.

Afval

Om de afvalstoffenheffing kostendekkend te laten zijn en de reserve te behouden wordt in 2027 zowel het vast tarief als ook het flexibele tarief verhoogd met 3,25%. Dit past bij het huidige afvalbeleid. Het doel is om grondstoffen zoveel mogelijk te scheiden tegen zo laag mogelijke kosten. Daarom hanteert de gemeente DIFTAR, waarbij de inwoner betaalt voor de hoeveelheid restafval die hij weggooit zodat het vaste tarief zo laag mogelijk kan blijven.
Er wordt in 2027 ingezet op een duurzame inzamelmethode voor oud papier en karton. Door de uitgifte van minicontainers voor oud papier bij laagbouw en op ondergrondse containers voor papier voor hoogbouw.

Voor de programmabegroting 2027-2030 wordt uitgegaan van volledige dekking om te komen tot een kostendekkend afvaltarief. Hiermee komt het vaste tarief uit op € 322,97 per huishouden. Het variabele tarief wordt € 2,32 per 60-litereenheid. De verwachte afvalkosten per huishouden bedragen in 2027 gemiddeld € 378 (2026: € 366) (+ 3,25%).

Riolering

Voor de rioolheffing van 2027 komt de tariefstijging uit op 6,5%, volgens het in 2025 vastgestelde rioleringsplan, vermeerderd met een inflatiecorrectie van 2,5%. Echter in navolging van motie 2025M43: “Rioolheffing koppelen aan voortgang investeringen”, Z25.001771 , als gevolg van onvolledige bestedingen van investeringen in 2025, ontstaat er een financieel voordeel in de kapitaallasten vanaf 2026. Dit financiële voordeel verlaagt het tarief per 2027 met € 2,09 per huishouden. De rioolheffing per huishouden bedraagt in 2027 € 254,32 (2026: € 235,24) dit komt neer op 8,11%.

Kosten- en baten afvalbeleid en riolering en het verloop van de egalisatiereserve 'afvalstoffenheffing' en voorziening 'riolering'

Hieronder wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van kosten en baten van afvalbeleid en riolering en het verwachte verloop van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing en de voorziening riolering. De omvang van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing laat meerjarig een marginaal saldo zien. Dit saldo is beschikbaar om eventuele toekomstige kostenstijgingen door veranderende marktomstandigheden op te vangen, zodat het tarief van de afvalstoffenheffing niet sterk hoeft te fluctueren. Deze reserve is bedoeld om schommelingen in de uitgaven op te vangen en daarmee een vloeiend verloop te houden in de lasten voor inwoners.

bedragen x € 1.000

Afvalbeleid	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten:						
Kosten afvalbeleid	4.729	4.683	5.424	5.462	5.494	5.488
Compensabele BTW	923	952	1.075	1.078	1.079	1.079
Storting in bestemmingsreserve	67	147		41-	74-	68-
Interne doorberekeningen	1.816	1.835	1.831	1.831	1.831	1.831
Totaal lasten	**7.535**	**7.617**	**8.330**	**8.330**	**8.330**	**8.330**
Baten:						
Afvalstoffenheffing	6.831	7.170	7.866	7.866	7.866	7.866
Overige inkomsten	927	447	464	464	464	464
Totaal baten	**7.758**	**7.617**	**8.330**	**8.330**	**8.330**	**8.330**
Saldo lasten en baten	**223**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Percentage kostendekkendheid	**103,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**
Mutatie egalisatiereserve afvalstoffenheffing	67	147	-	-41	-74	-68
Stand van de reserve afvalstoffenheffing	263	410	410	369	295	227

Ten aanzien van de reserve afvalstoffenheffing hanteren we als minimum buffer 2% van de jaarlijkse lasten, oftewel circa € 150.000. Als maximum buffer hanteren we 10% van de jaarlijkse lasten, oftewel circa € 760.000. Mocht de onder- of bovengrens bereikt worden de komende jaren, dan kan via het tarief hierop gestuurd worden.

Verloop egalisatiereserve afvalstoffenheffing

bedragen x € 1.000

Stand per 1-1-2027	Stand per 31-12-2027	Mutatie 2027	Stand per 1-1-2028	Stand per 1-1-2029	Stand per 1-1-2030	Stand per 1-1-2031
410	410	-	410	369	295	227

bedragen x € 1.000

Riolering	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten:						
Kosten riolering	4.126	4.633	4.921	5.285	5.301	5.491
Compensabele BTW	603	701	745	791	778	828
Mutatie voorziening riolering	1.531-	1.679-	1.403-	1.813-	1.816-	2.056-
Interne doorberekeningen	1.668	1.789	1.755	1.755	1.755	1.755
Totaal lasten	**4.866**	**5.444**	**6.018**	**6.018**	**6.018**	**6.018**
Baten:						
Rioolheffing	4.866	5.444	6.018	6.018	6.018	6.018
Overige inkomsten	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	**4.866**	**5.444**	**6.018**	**6.018**	**6.018**	**6.018**
Saldo lasten en baten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Percentage kostendekkendheid	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**
mutatie in de voorziening	-1.531	-1.679	-1.403	-1.813	-1.816	-2.056
Stand van voorziening Riolering	8.033	6.354	4.951	3.138	1.322	-734

Verloop voorziening riolering

bedragen x € 1.000

Stand per 1-1-2027	Stand per 31-12-2027	Mutatie 2027	Stand per 1-1-2028	Stand per 1-1-2029	Stand per 1-1-2030	Stand per 1-1-2031
6.354	4.951	-1.403	4.951	3.138	1.322	-734

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Ambitie

De gemeente Zuidplas staat de komende jaren voor omvangrijke maatschappelijke, ruimtelijke en organisatorische opgaven. De ambities op het gebied van woningbouw, duurzame leefomgeving, bereikbaarheid, sociale voorzieningen, dienstverlening en de verdere ontwikkeling van de gemeente vragen om een solide financiële basis en een professionele beheersing van risico's. Het realiseren van deze doelstellingen brengt onzekerheden met zich mee, variërend van economische ontwikkelingen en veranderende wet- en regelgeving tot schaarste op de arbeidsmarkt, toenemende digitalisering en de complexiteit van grote gebiedsontwikkelingen.
Om deze ambities op een verantwoorde wijze te realiseren, maakt integraal risicomanagement de komende begrotingsperiode nadrukkelijk onderdeel uit van de sturing en beheersing binnen de organisatie. Integraal risicomanagement wordt niet langer beschouwd als een afzonderlijk financieel instrument, maar als een organisatie breed proces dat bijdraagt aan het realiseren van bestuurlijke doelen en maatschappelijke effecten. Door risico's tijdig te identificeren, te analyseren en te beheersen ontstaat beter inzicht in kansen, bedreigingen en de consequenties van keuzes. Hierdoor kunnen bestuurlijke afwegingen explicieter worden gemaakt en wordt de voorspelbaarheid van de uitvoering vergroot.

Algemene landelijke en lokale ontwikkelingen

Landelijke ontwikkelingen benadrukken de noodzaak van deze integrale benadering. Naast financiële risico's neemt de aandacht voor maatschappelijke weerbaarheid toe. Geopolitieke spanningen, klimaatverandering, verstoringen van vitale infrastructuur en hybride dreigingen maken duidelijk dat gemeenten een belangrijke rol vervullen bij het versterken van de veerkracht van de lokale samenleving. Daarbij gaat het niet alleen om crisisbeheersing, maar ook om het versterken van zelfredzaamheid, sociale samenhang, continuïteit van dienstverlening en de weerbaarheid van kwetsbare groepen. Gemeenten worden steeds nadrukkelijker gezien als een cruciale schakel tussen overheid, inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers bij het voorbereiden op en omgaan met langdurige verstoringen en crises.
Daarnaast vormen cyberrisico's en informatieveiligheid een van de belangrijkste strategische risico's voor gemeenten. De afhankelijkheid van digitale systemen neemt toe, terwijl cyberdreigingen complexer en vaker voorkomen. Met de invoering van de Europese NIS2-richtlijn en de Nederlandse Cyberbeveiligingswet worden gemeenten aangemerkt als essentiële entiteiten en worden strengere eisen gesteld aan digitale weerbaarheid, risicobeheersing, incidentmelding en bestuurlijke verantwoordelijkheid. Digitale veiligheid maakt daarmee integraal onderdeel uit van de reguliere bedrijfsvoering en het gemeentelijke risicomanagement.
Voor Zuidplas betekent dit dat integraal risicomanagement zich de komende jaren niet uitsluitend richt op financiële beheersing, maar ook op het versterken van de organisatorische, maatschappelijke en digitale weerbaarheid. Daarbij wordt bijzondere aandacht besteed aan risico's die samenhangen met de groei en ontwikkeling van de gemeente, grote ruimtelijke projecten, grondexploitaties, samenwerking met externe partners, cyberveiligheid, continuïteit van dienstverlening en de uitvoerbaarheid van ambities binnen de beschikbare capaciteit.
Het weerstandsvermogen blijft daarbij een belangrijke randvoorwaarde. De gemeente streeft naar een weerstandsvermogen dat voldoende is om de geïdentificeerde risico's op te vangen zonder dat de uitvoering van beleidsdoelstellingen of de financiële positie van de gemeente onder druk komt te staan. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt daarom periodiek afgezet tegen de geïnventariseerde risico's. Op basis hiervan kan tijdig worden bijgestuurd en blijft de gemeente in staat om ook bij onverwachte ontwikkelingen haar maatschappelijke opgaven en bestuurlijke ambities te realiseren.

Met de verdere professionalisering van integraal risicomanagement versterkt Zuidplas haar bestuurlijke wendbaarheid, financiële robuustheid, digitale weerbaarheid en uitvoeringskracht. Daarmee wordt niet alleen gestuurd op het beheersen van risico's, maar vooral op het succesvol realiseren van de gemeentelijke ambities en doelstellingen voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Ontwikkelingen weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op het uitvoeren van de programma's.
Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit : Benodigde weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit
Het beschikbare weerstandsvermogen bestaat uit al de vrije middelen en mogelijkheden (niet gekoppeld aan het bereiken van een ambitie) waarover de gemeente beschikt (of kan beschikken) om onvoorziene financiële tegenvallers te bekostigen.
Deze vrije middelen bestaan naast de algemene reserve uit een eventueel voordelig resultaat in de meerjarenraming, de post onvoorzien (indien beschikbaar), de onbenutte belastingcapaciteit en de mogelijkheden om te bezuinigen. In de onderstaande tabel staan de posten van de structurele weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit
Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen worden, conform de nota risicomanagement, organisatiebreed de risico's geïnventariseerd en gekwantificeerd met behulp van de Monte Carlo simulatie. Dit levert de volgende informatie op:

- De omvang van het benodigde weerstandsvermogen;
- Inzicht in het invloedpercentage per categorie;
- Inzicht in de belangrijkste risico's.

Benodigd weerstandsvermogen
Bij een zekerheidspercentage van 90% is een weerstandsvermogen van € 8,1 miljoen benodigd.

Inleiding
De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de relatie tussen de weerstandscapaciteit (beschikbare middelen om niet begrote kosten te kunnen dekken) en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. De paragraaf geeft een inventarisatie weer van de weerstandscapaciteit en de risico's en vermeld het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's. Er zijn minimaal 6 kengetallen op te nemen: netto schuldquote, netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. De beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie wordt opgenomen. Daarnaast schrijft de financiële verordening van Zuidplas voor dat de volgende kengetallen worden berekend: netto langlopende schulden per inwoner en onbenutte belastingcapaciteit per inwoner.

Ontwikkelingen

Middengebied

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is er nog geen definitief onherroepelijk vastgesteld bestemmingsplan. Het in deze paragraaf opgenomen risico is hierop gebaseerd.

Weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op het uitvoeren van de programma's. Het gaat dus om de robuustheid van de begroting. De weerstandscapaciteit wordt doorgaans uitgedrukt in een weerstandsratio.

Beschikbare weerstandsvermogen

Het beschikbare weerstandsvermogen bestaat uit al de vrije middelen en mogelijkheden (niet gekoppeld aan het bereiken van een ambitie) waarover de gemeente beschikt (of kan beschikken) om onvoorziene financiële tegenvallers te bekostigen. In de nota Risicomanagement Zuidplas 2023 wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Voor het structurele deel wordt inzicht gegeven in de structurele capaciteit en welke structurele risico's er zijn. Er wordt geen norm op gehanteerd omdat dergelijke risico's structureel verwerkt worden in de meerjarenraming en middels de p&c-documenten constant gemonitord en bijgesteld worden. Voor het incidentele deel wordt wel een norm gehanteerd.

Incidenteel weerstandsvermogen

Het incidentele weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien (indien beschikbaar).

De algemene reserve bedraagt per 31/12/2026 het bedrag in onderstaande tabel.

Ontwikkeling algemene reserve (bedragen * € 1.000)	
Stand 31/12/2025	18.337
Af: budgetoverheveling 2025/2026	-1.119
Af: resultaat JR 2025	-3.810
Af: resultaatsbestemming JR 2025	-1.584
Af: budget organisatieontwikkeling	-200
Af: besluit onderwijshuisvesting R25.000120	-1.030
Stand 31/12/2026 huidige besluitvorming	10.594
Af: geprognosticeerd saldo 2026	-7.391
Geprognosticeerde stand algemene reserve bij JR2026	3.203

De post onvoorzien is bij de begroting 2021 naar 0 teruggebracht.

Structureel weerstandsvermogen

Het structurele weerstandsvermogen bestaat uit een eventueel voordelig resultaat in de meerjarenraming, de post onvoorzien (indien beschikbaar), de onbenutte belastingcapaciteit en de mogelijkheden om te bezuinigen. In de onderstaande tabel staan de posten van de structurele weerstandscapaciteit.

Het exploitatieresultaat van 2026 is te vinden in de financiële samenvatting van deze Begroting 2026. Het exploitatieresultaat is het resultaat van deze begroting, samen met de Najaarsnota en meicirculaire. De post onvoorzien is naar € 0 gebracht bij de Begroting 2021. De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die de gemeente heeft om de Ozb te laten stijgen tot het niveau dat normaal gesproken vereist wordt wanneer een gemeente onder curatele komt te staan. Deze zogenoemde “artikel-12 norm” is niet een wettelijk plafond, maar geeft een indicatie van de ruimte om te stijgen in opbrengsten.

Structureel weerstandsvermogen	2027	2028	2029	2030
Begroting exploitatieresultaat*	901	-4.563	-5.432	-5.120
Post onvoorzien	0	0	0	0
Onbenutte belastingcapaciteit	4.943	4.943	4.943	4.943
Bezuinigingsmogelijkheden	pm	pm	pm	pm
Totaal	5.844	380	-489	-177

** Begroting 2027 inclusief gerelateerde wijzigingen zoals Najaarsnota, zie financiële samenvatting*

De onbenutte belastingcapaciteit is berekend o.b.v. de tarieven van 2026. Omdat o.b.v. deze Begroting 2027 de begrote opbrengsten van Ozb stijgen, en daarmee ook de tarieven, is de werkelijke onbenutte belastingcapaciteit lager dan dit getal.

Benodigde weerstandsvermogen
Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen worden, conform de nota risicomanagement, organisatie breed de risico’s geïnventariseerd en gekwantificeerd met behulp van de Monte Carlo simulatie. Dit levert de volgende informatie op:

- De omvang van het benodigde weerstandsvermogen;
- Inzicht in het invloedpercentage per categorie;
- Inzicht in de 5 belangrijkste risico’s.

Benodigd weerstandsvermogen
Bij een zekerheidspercentage van 90% is een weerstandsvermogen van € 8,1 miljoen benodigd.

In het volgende overzicht zijn de risico’s van gemeente Zuidplas gecategoriseerd:

Risicogebeurtenis	Invloedpercentage
1. Verbonden partijen	35,44%
2. Sociaal en maatschappelijk domein	20,60%
3. Financieel	17,06%

4. Ruimte	13,61%
5. Bestuur en bedrijfsvoering	13,29%
Totaal	100,00%

In de volgende overzicht zijn de 5 grootste risico's opgenomen:

Risicogebeurtenis
1. Het risico op exploitatietekorten bij Verbonden partijen
2. Het risico op overschrijdingen bij open-einde regelingen binnen Jeugdwet en Wmo
3. Het risico op beveiligings- en cyberincidenten
4. Het risico op vertraging in de woningbouw
5. Het risico op ontoereikende financiering vanuit het gemeentefonds

De algemene uitkering vanuit het Rijk bevat onzekerheden waaronder de uitkomsten van de herverdeling. De invloed van dit risico is aanzienlijk.

Beoordeling weerstandsvermogen

Door het beschikbare weerstandsvermogen te delen door het benodigde weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen verkregen:

Beoordeling weerstandsratio	JR 2024	JR 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Beschikbaar weerstandsvermogen * € miljoen	22,0	23,3	18,0	3,8
Benodigd weerstandsvermogen * € miljoen	8,1	7,5	7,8	8,1
Totaal	2,7	3,1	2,3	0,5
Norm gemeente Zuidplas: 1,4 - 2,0 (ruim voldoende)				

De norm voor de ratio weerstandsvermogen is "tussen 1,4 en 2,0" oftewel "ruim voldoende", zoals door de raad is vastgesteld in de nota risicomanagement. De beschikbare weerstandscapaciteit is naar verwachting in 2027 lager dan nodig om de financiële risico's op te vangen. Dit onderstreept het belang om het eigen vermogen toe te laten nemen.

Financiële kengetallen

De financiële kengetallen zijn berekend op basis van de aannames die onderliggend zijn aan de geprognosticeerde balans. Deze geprognosticeerde balans is opgenomen in hoofdstuk 2.2 van dit boekwerk. In de paragraaf financiering zijn de aannames opgesomd. Voor alle kengetallen geldt dat er geen wettelijke normeringen zijn. Wel zijn er signaleringswaarden die onder andere de provincie Zuid-Holland gebruikt voor de toets op de begroting. Deze signaleringswaarden hebben wij in de grafieken ook weergegeven met de kleuren groen, oranje en rood.

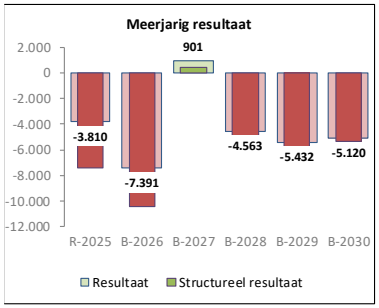
- De Netto schuldquote (al dan niet gecorrigeerd voor door verstrekte leningen) is berekend door de totale schuld te delen door de baten. Hoe hoger hoe risicovoller.
- De solvabiliteitsratio geeft de verhouding tussen eigen vermogen en totaal vermogen weer. Hoe lager hoe risicovoller.
- De grondexploitatie geeft een beeld van de omvang van de grondexploitaties in relatie tot de totale exploitatie. Hoe hoger, hoe risicovoller.

- De structurele exploitatieruimte geeft een beeld van het structureel in evenwicht zijn van de begroting.
- De belastingcapaciteit tot slot geeft een beeld van de lokale lasten in relatie tot het landelijk gemiddelde van vorig jaar. Hoe lager het percentage, hoe relatief meer ruimte er is om de belastingen nog toe te laten nemen als bijsturingsmiddel voor de begroting.

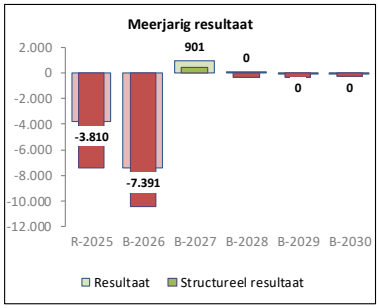
De financiële kengetallen geven het beeld dat de gemeente de komende jaren naar een meer risicovollere situatie gaat. Een oorzaak is de jaarlijkse financieringsbehoefte, deze is toegelicht in de paragraaf financiering. Bijsturing op financiële kengetallen is mogelijk door bijvoorbeeld de volgende interventies toe te passen: verminderen jaarlijks volume investeringskredieten (eventueel plafond instellen) of verbeteren exploitatiesaldo.

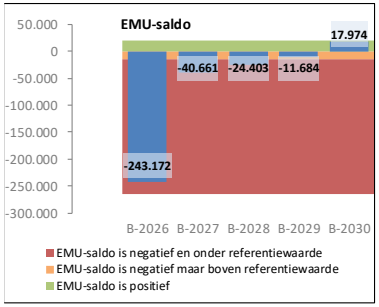
Op de volgende pagina staan de financiële kengetallen in twee varianten uitgewerkt. Daaronder worden deze toegelicht.

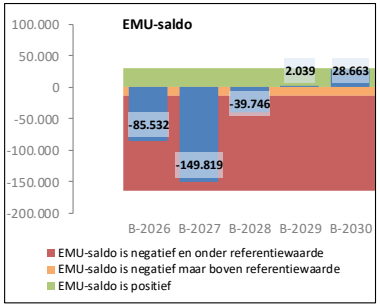
0. MJB vóór effecten scenario's

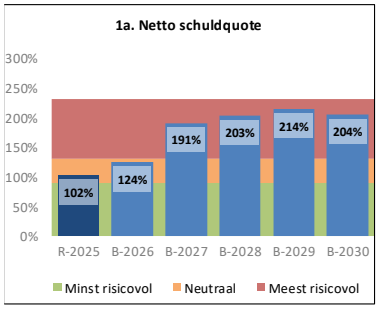


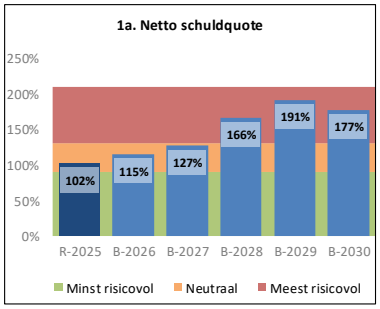
Incl. planningsoptimisme

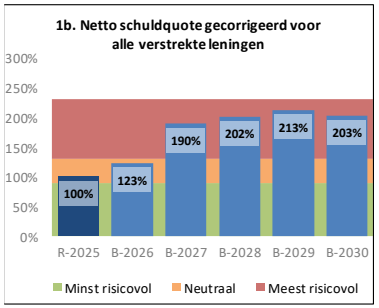


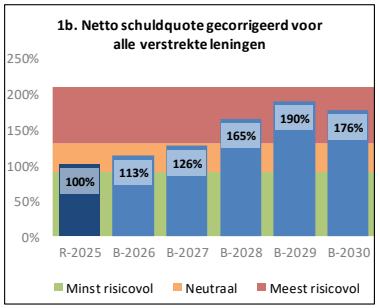




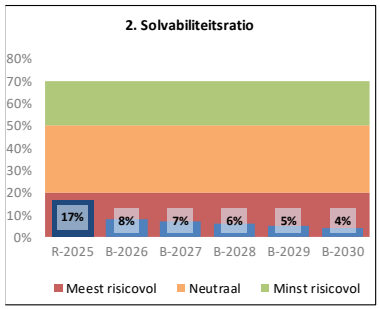




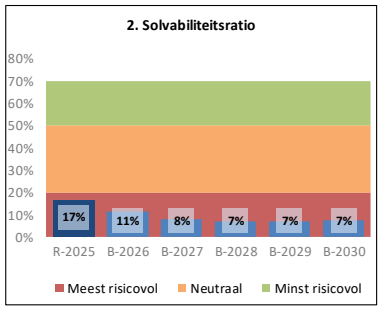


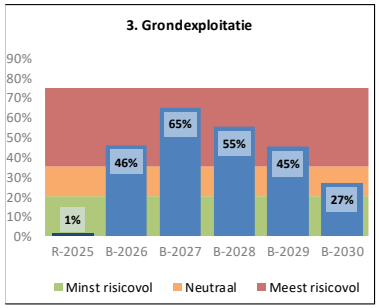


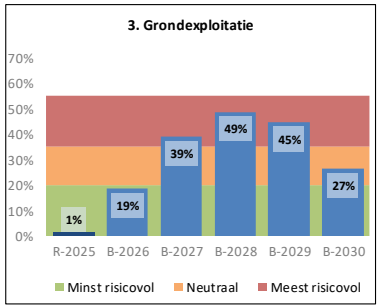
0. MJB vóór effecten scenario's

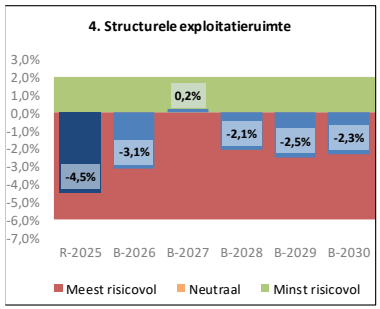


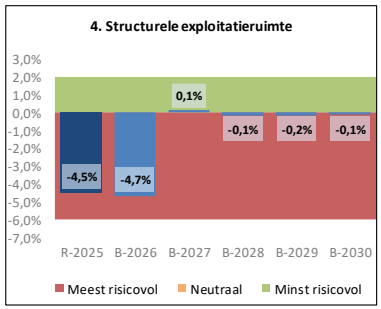
Incl. planningsoptimisme

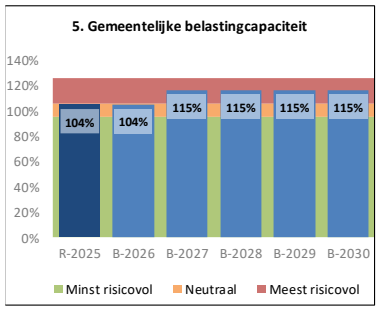


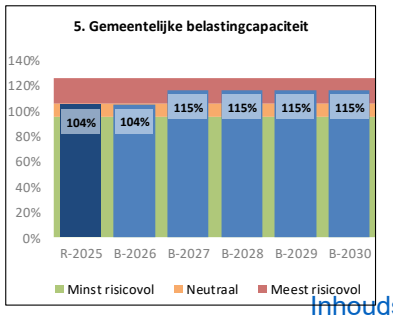












Inhoudsopgave

Toelichting kengetallen
Zoals ook toegelicht bij de balansprognose (financieel hoofdstuk 2.2) gaat de grondexploitatie Cortelande grote impact hebben op onze balans: de bezittingen gaan toenemen en ook de schulden. Dit verandert na een aantal jaar weer als verkoopopbrengsten terugkomen.

In de cijfers van de begroting zit nog de aanname dat veel kosten in 2026 plaats zullen vinden, waaronder de koop van gronden van de Grondbank en het bouwrijp maken van de gronden. Echter, omdat de zitting van de Raad van State pas plaatsvindt eind 2026, is het waarschijnlijk dat kosten doorschuiven in de tijd naar 2027. De grondexploitatie van Cortelande is nog niet aangepast met deze gegevens, en daarmee ook niet de cijfers in deze Begroting 2027. Met deze vertraging in het achterhoofd, is het waarschijnlijk dat de financiële kengetallen zich meer gefaseerd zullen ontwikkelen. Daarom is voor alle kengetallen een scenario “planningsoptimisme” gemaakt, die op dit moment waarschijnlijker wordt geacht. Behalve voor de voortgang van Cortelande zijn in dit scenario de volgende aannames gemaakt die afwijken van de cijfers in de huidige meerjarenbegroting:

- De tekorten in de exploitatie van de meerjarenbegroting van 2028, 2029 en 2030 zullen door toekomstige bijsturing naar 0 gebracht moeten worden. Er is geen andere optie wat dat betreft.
- Bij investeringskredieten in bijvoorbeeld de openbare ruimte of voor sport en onderwijs geldt vaak een bepaald planningsoptimisme en doen kosten zich vaak wat later voor dan gepland. Het is realistisch om daar rekening mee te houden.

Kortom: het scenario “planningsoptisme” wordt op dit moment waarschijnlijker geacht. Hierbij is wel de belangrijke kanttekening te maken dat dit inschattingen betreft en dat het daadwerkelijke verloop van financiële ratio’s afhankelijk is van toekomstige bestuurlijke besluiten. Kijkend naar de ontwikkeling van de kengetallen, dan valt op dat de schulden de komende jaren toenemen, vooral als gevolg van grondexploitaties. Verder neemt de solvabiliteit af. Naar verwachting vindt verder weg in de meerjarenbegroting een verdere daling van de schulden plaats, met name als grondverkopen in Cortelande gaan plaatsvinden. Maar dat is in deze ratio’s nog niet zichtbaar.

Kengetallen uit financiële verordening
De kengetallen opgenomen in de financiële verordening zijn hieronder weergegeven.

Kengetallen uit financiële verordening		2027
Netto schuld per inwoner	€	9.042
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves, als percentage van totale inkomsten		-0,1%
Onbenutte belastingcapaciteit als percentage van inkomsten		2,1%

Paragraaf 3: Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding
In de paragraaf “onderhoud kapitaalgoederen) wordt inzicht gegeven in het onderhoud van de kapitaalgoederen op het gebied van wegen, riolering, groen, water, gebouwen. Hierbij worden de financiële consequenties van het onderhoud van de kapitaalgoederen gemeld en hoe deze in de begroting zijn vertaald.

Beeldkwaliteitsniveau
Binnen de gemeente is onderscheid gemaakt tussen beeldkwaliteitsniveaus per functiegebied. In onderstaande tabel is weergegeven welke kwaliteit er de komende jaren wordt hanteren.

Onderdeel	Bedrijventerrein	Buitengebied	Woongebied	Centrum	Begraafplaatsen
Groen	C	C	C	C	B
Spelen	C	C	C	C	B
Wegen	C	C	C	C	B
Kunstwerken	C	C	C	C	B
Verlichting	C	C	C	C	B
Reiniging	C	C	C	C	B

Integraal beheerplan openbare ruimte
Voor het in stand houden van de kapitaalgoederen werkt de gemeente met beheerplannen. Met ingang van 2026 zijn afzonderlijke beheerplannen vastgesteld, die samen het volledige areaal van de gemeente Zuidplas omvatten. In deze beheerplannen is vastgelegd over welk areaal de gemeente beschikt, op welke wijze dit wordt beheerd en onderhouden, en welke financiële middelen hiervoor benodigd zijn om de kapitaalgoederen duurzaam in stand te houden.

Bij de totstandkoming van de nieuwe beheerplannen hebben nieuwe inzichten, een uitbreiding van het areaal en verbeterde data geleid tot een herijking van het eerder opgestelde IBOR-plan. In de voorliggende programmabegroting wordt het investeringsvolume, zoals opgenomen in de beheerplannen, jaarlijks verhoogd op basis van een groeimechanisme.

De huidige exploitatiebudgetten blijken, mede door aanzienlijke prijsstijgingen binnen de technische sectoren, de krappe arbeidsmarkt, de groei van het areaal en de landelijke problematiek waarbij een groot deel van de assets gelijktijdig afgeschreven moet worden, ontoereikend. Ook deze exploitatiebudgetten zullen worden opgehoogd via een groeimechanisme.

Uitvoering van de plannen
In 2027 en verder ligt de focus op actualisatie en uitvoering van de beheerplannen. In vergelijking met voorgaande jaren is de opgave met betrekking tot de inzet van personeel en middelen, ook als gevolg van nieuwe woningbouwprojecten, aanzienlijk. Gezien de ontwikkelopgave en de realisatie hiervan is er ieder jaar een mutatie in de onderhoudsbudgetten om de openbare ruimte van Zuidplas te onderhouden (groeimechanisme).

Beheerstrategie
Ter vervanging van het strategisch kader van het IBOR-plan wordt in 2027 gewerkt aan de ontwikkeling van een integrale beheerstrategie. In de beheerplannen zijn voor de periode 2026 tot en met 2030 een (financiële) vertaling opgenomen van de wettelijke uitgangspunten, met als basis de minimale technische veiligheid op het gebied van wegen, groen, speelvoorzieningen, civiele kunstwerken, openbare verlichting, straatmeubilair, begraafplaatsen en watergangen. In de beheerstrategie zal tevens rekening worden gehouden met het vigerende beleid en de diverse lokale ambities.

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
In 2025 is de gemeenteraad geïnformeerd over het beleidskader met betrekking tot de stedelijke watertaken en de actualisatie van de vervangingsplanning. Op basis hiervan is het nieuwe beheerplan Riolering opgesteld, dat met ingang van 2026 in werking is getreden. De hoogte van de rioolheffing is hierbij deels bepaald op basis van de daadwerkelijk gerealiseerde uitgaven binnen de reconstructieprojecten.

In stand houden van de kapitaalgoederen
Bij het in stand houden van de kapitaalgoederen wordt onderscheid gemaakt tussen klein onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen. De budgetten voor de vervangingsinvesteringen zijn jaarlijks op een gelijkblijvend niveau opgenomen binnen de investeringsbegroting van het programma.

Klein onderhoud vindt geregeld meerdere malen per jaar plaats en betreffen vaak kleine onvoorziene reparaties. Groot onderhoud vindt plaats om de levensduur van een kapitaalgoed te behalen. Als kapitaalgoederen aan het einde van de levensduur zijn, vindt een vervangingsinvestering plaats. De kosten van de vervangingsinvesteringen worden geactiveerd en afgeschreven met ingang van het jaar na realisatie op basis van de levensduur van het nieuwe kapitaalgoed. De investeringen maken geen onderdeel uit van de geraamde lasten in het programma. De investeringen worden geactiveerd (balansmutatie), waardoor alleen de hieruit voortvloeiende kapitaallasten (rente + afschrijving) tot uitdrukking komen in de programmabegroting.

Investeringen 2027
In het Projectenboek 2.0 zijn de grotere geplande reconstructies voor de komende jaren opgenomen. In veel gevallen gaat het om (volledige) herinrichtingen, waarbij de gemeente ook aansluitende watergangen, speelobjecten en openbare verlichting vanuit een integrale benadering onder handen neemt.

Deze programmering wordt aan de hand van voortgangsrapportages regelmatig bijgesteld. Naast deze projecten voert het college ook projecten uit die niet in het Projectenboek 2.0 voorkomen en noodzakelijk zijn voor instandhouding van het areaal.

Naar verwachting lopen onderstaande investeringsprojecten in 2027. Hiervan zijn de grote benoemd in het Projectenboek 2.0 in 2027. De overige projecten zijn projecten vanuit beheer die nodig zijn het areaal in stand te houden.

De volgende projecten lopen nog door tot in 2027:

- MKP Bredeweg
- MRD Middelweg
- MRD Bloemenbuurt
- NWK Europalaanpark

- NWK Dorrestein-Noord fase 1 en 2
- NWK Europalaan
- NWK Bosveen- Rietveen
- NWK 's Gravenweg
- NWK Bosveen en Rietveen
- Oud-verlaat Middelweg

De volgende projecten voor 2027 zijn voor het in stand houden van de openbare ruimte (de volledige lijst is weergegeven in het MJOP bij de beheerplannen):

- MKP Herenweg
- MKP Julianastraat
- MKP Kerkstraat
- MKP Mauritsstraat
- MRD Land voor Water
- MRD fietspad A20
- MRD Duikerbrug Kerklaan
- MRD Oost en Westringdijk
- NWK burgermeester Lindelaan
- NWK parallelweg Zuid
- NWK Oostringdijk
- NWK Velden
- ZVH Knibbelweg-Midden
- ZDP Programma bruggen
- ZDP Grootschalige inhaalslag OV-kabelvervanging 2026
- ZDP Grootschalige inhaalslag OV-kastvervanging 2026

Bovenstaande projecten zijn noodzakelijk om onze kapitaalgoederen op het gebied van wegen, openbaar groen, openbare verlichting, speelvoorzieningen, riolering en begraafplaatsen in stand te houden. Bij al deze projecten is participatie van bewoners en bedrijven een onderdeel van de uitvoering van deze reconstructies. Dit vraagt veel inspanningen op het gebied van communicatie en werkbegeleiding, maar levert ook veel waardering op van inwoners. De wijze van participatie stemmen we per project af op wensen en behoeftes van de belanghebbenden per project, de mogelijkheden voor het uitvoeren van participatie zijn hierbij afhankelijk van de aangevraagde middelen.

Investeringen 2027 - 2030 Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Reconstructie wegen	6.290.000	9.877.650	11.496.978	11.565.640
Civiele kunstwerken	1.919.000	2.183.000	2.467.000	2.742.000
Openbare verlichting	2.368.000	2.652.000	2.937.000	3.247.000
Speeltoestellen	466.000	533.000	599.000	666.000
Reconstructie openbaar groen	1.951.485	2.280.077	2.467.000	2.742.000
Begraafplaatsen	79.000	91.000	102.000	112.000
VRI	25.000	25.000	25.000	0
Totaal investeringen beheerplannen	13.098.485	17.641.727	20.093.978	21.074.640
Overige				
Vervanging / renovatie rioolsystemen	6.126.017	5.135.800	1.490.000	0
Vastgoed	0	3.077.040		
Verkeer	1.000.000	0		
Totaal	20.224.502	25.854.567	21.583.978	21.074.640

Grootschalig onderhoud 2027
Naast de geplande reconstructies voert de gemeente ook grootschalig onderhoud uit aan alle kapitaalgoederen. Inrichting en gebruik blijven in deze gevallen veelal ongewijzigd. Een paar voorbeelden van Groot Onderhoudswerkzaamheden zijn de herbestratingswerkzaamheden van trottoirs en fietspaden, het vervangen van asfaltdeklagen, vervangen van (onderdelen van) bruggen en groot onderhoud aan viaducten. In de jaarrekening 2022 zijn de voorzieningen wegen, kunstwerken en openbare verlichting gesloten. Op basis van de inspecties uit 2024 en 2025 moet er meer geld beschikbaar worden gesteld om het areaal op het huidige niveau te kunnen behouden. In 2025 zijn er beheerplannen voor deze assets gepresenteerd, waarin toelichting is gegeven over het door te lopen traject en de eventuele keuzenmogelijkheden. Hiermee is in januari 2026 gestart met de uitvoering en deze zal doorlopen in 2027.

Klein/ dagelijks onderhoud 2027
Klein en dagelijks onderhoud betreft kort cyclisch onderhoud zoals grasmaaien, onkruidbeheersing, reparatie aan verlichting, straatwerk en civiele kunstwerken, schilderen etc. De weersinvloeden, maar ook het tijdig uitvoeren van groot onderhoud en reconstructies zijn afhankelijkheden met betrekking tot de kosten voor klein onderhoud in relatie tot het gewenste kwaliteitsbeeld.

Klein / dagelijks onderhoud 2027 - 2030					*bedragen x € 1.000*
Omschrijving	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Totaal**
Wegen	1.346.878	1.346.878	1.346.878	1.346.878	
Verkeer	317.440	317.440	317.440	317.440	
VRI	36.400	36.400	36.400	36.400	
Openbaar groen	4.630.371	4.630.371	4.630.371	4.630.371	
Speelvoorzieningen	318.240	318.240	318.240	318.240	
Civiele kunstwerken	1.011.469	1.011.469	1.011.469	1.011.469	
Openbare verlichting	447.699	447.699	447.699	447.699	
Straatmeubilair	67.600	67.600	67.600	67.600	
Riolering	786.247	786.247	786.247	786.247	
Vastgoed	315.737	315.737	315.737	315.737	
Totaal	9.278.081	9.278.081	9.278.081	9.278.081	37.112.324

Vastgoed

De gemeentelijke vastgoedportefeuille kent een veelheid aan opgaven die tegelijkertijd moeten worden opgepakt. Naast de noodzaak tot verduurzaming van maatschappelijk vastgoed, staat ook het behoud en de instandhouding van erfgoedlocaties onder druk. Tegelijkertijd vergen bestaande multifunctionele accommodaties (MFA's) blijvende aandacht, waarbij de exploitatie van deze voorzieningen financieel steeds uitdagender wordt. De opgaven zorgen voor toenemende complexiteit in het vastgoedbeheer, en zijn daarom meegenomen in de uitwerking van de nieuwe Nota Vastgoedbeleid 2026. De nieuwe Nota Vastgoedbeleid is op 4 februari 2026 unaniem door uw raad vastgesteld.

Paragraaf 4: Financiering

Doel
Het doel van deze paragraaf is de beleidsvoornemens t.a.v. risicobeheer van de financiële portefeuille te vermelden als ook de financieringsbehoefte. Doel is ook inzicht te geven in rentelasten en het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden.

Treasuryfunctie
In de Gemeentewet en de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. De treasuryfunctie wordt hierbij gedefinieerd als:
Het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

De treasuryfunctie betreft daarmee de wijze waarop de gemeente financiering aantrekt ten behoeve van de uitvoering van haar programmabegrotingen en investeringsopgaven waaronder grondexploitaties. De specifieke kaders voor gemeente Zuidplas zijn vastgelegd in de Financiële Verordening. Vervolgens zijn in het Treasury Statuut en de Uitvoeringsregels treasury, het beleid voor de treasuryfunctie verder uitgewerkt.
Het treasurybeleid is gericht op een prudente, risicomijdende taakuitvoering ten behoeve van de publieke taak van de gemeente Zuidplas. Daarmee draagt Treasury bij aan de financiële continuïteit van de gemeente op korte en lange termijn.

Gemeentefinanciering
De financieringsbehoefte van de gemeente hangt af van ontwikkelingen in de exploitatie en de balans. De onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de financieringsbehoefte weer. Deze bevat een indicatie van de mate waarin Zuidplas de gemeentelijke bezittingen (vaste activa en bouwgrond) financiert met interne en externe financieringsmiddelen. De financieringsbehoefte wordt bepaald door de geprognosticeerde financiering ten behoeve van investeringen in materieel, aankopen van gronden en gebouwen en uitvoering van projecten, waaronder grondexploitaties. Hieronder staat de verwachte financieringsbehoefte weergegeven. Deze financieringsbehoefte zal worden gedekt uit kortlopende financiering.

Uit onderstaande tabel blijkt dat deze begroting uitgaat van een financieringsbehoefte in 2027 t/m 2029 en dat er in 2030 een financieringsoverschot is.

Inschatting financieringsprognose	2027	2028	2029	2030
Bedragen in miljoen €	-40,6	-24,4	-11,7	18,0

De berekening van de financieringsbehoefte van Zuidplas is een momentopname. De financieringsbehoefte is berekend op basis van de geprognosticeerde balans uit hoofdstuk 2.2 van deze begroting. Let op: in dit hoofdstuk wordt ook aandacht besteed aan mogelijk planningsoptimisme.

Ten dienste van de begroting 2027-2030 zijn de volgende onderdelen opnieuw geanalyseerd:
- de verwachte geldstromen van de bestaande kredieten en de toekomstige investeringen, zowel in

volume als in tijd;
- de grondexploitaties, inclusief fase 1A van Cortelande;
- de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen;
- aannames over het exploitatiesaldo van de begroting.

Gevolg
De omvang van de portefeuille langlopende geldleningen opgenomen geld (o/g) zal de komende jaren toenemen. Een gedeelte van de financieringsbehoefte zal met kortlopende financieringsmiddelen worden opgevangen.

Financieringsstrategie

De financieringsstrategie is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

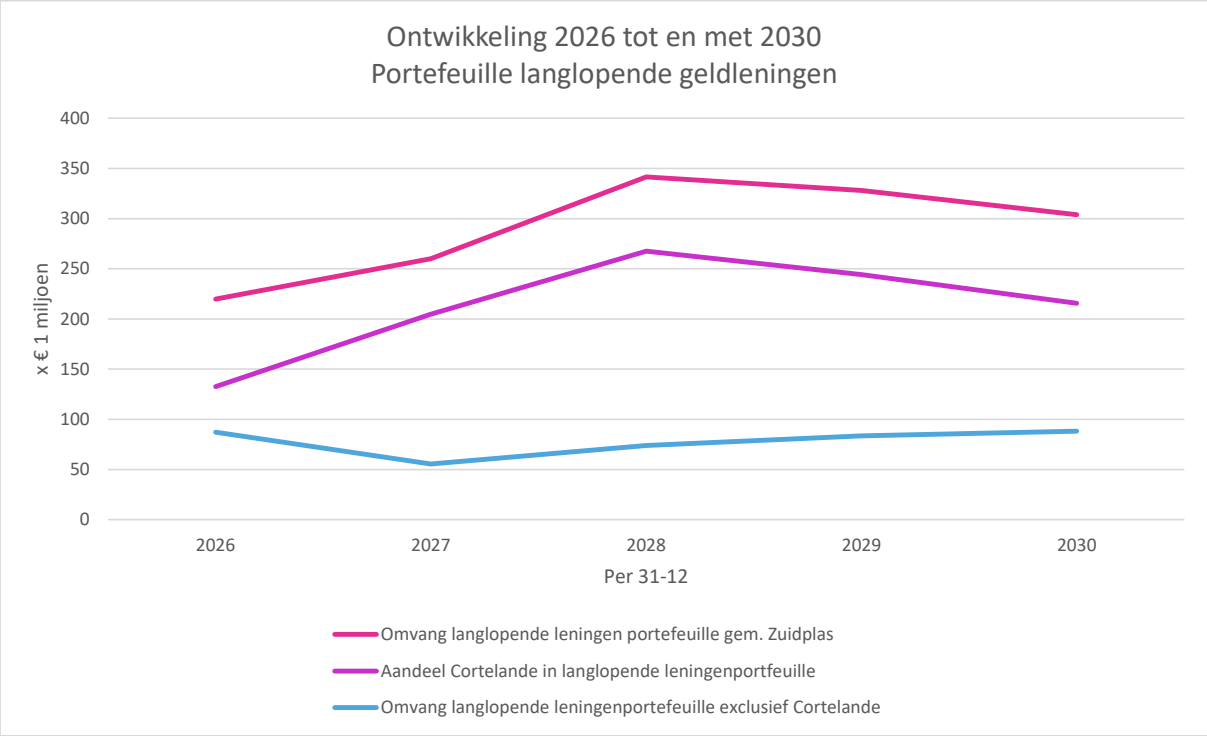
- De overname van de gronden van de Grondbank en het overnemen van de rechten en verplichtingen van de Grondbank vinden plaats in 2026[1]
- Er dient sprake te zijn van een optimale mix van kortlopende en langlopende externe financiering
- Er wordt gebruik gemaakt van zoveel mogelijk kortlopende financiering als wettelijk is toegestaan, primair om flexibiliteit in onze financieringsmix te realiseren maar ook omdat de rente voor kortlopende financiering inmiddels ruim onder die van langlopende financiering ligt. Inherent aan een grondexploitatie als Cortelande is dat toekomstige geldstromen qua fasering kunnen veranderen
- Met de looptijden van met name de aan te trekken langlopende leningen wordt rekening gehouden met de periode dat deze financieringsmiddelen daadwerkelijk nodig zijn. Met name toekomstige opbrengsten uit grondverkopen Cortelande spelen hier een rol. Terugbetalen van leningen vindt zo veel mogelijk plaats wanneer de opbrengsten uit de grondverkopen worden ontvangen
- Het renterisico op de toekomstig aan te trekken externe financiering wordt zoveel mogelijk afgedekt, bijvoorbeeld door renteniveaus al vroegtijdig vast te leggen of leningen al eerder dan benodigd aan te trekken en vervolgens uit te zetten in ’s Rijks Schatkist
- De verwachting op dit moment (kwartaal 3 van 2026) is dat de renteniveaus van met name langlopende financiering de komende tijd gelijk zullen blijven. Bij het afdekken van de renterisico’s wordt met deze verwachting rekening gehouden met de aantekening dat het realiseren van begrotingszekerheid door middel van het bijvoorbeeld eerder dan benodigd aantrekken van financieringsmiddelen zwaarder weegt dan het speculeren op verder dalende rente in de toekomst. Om deze reden zal het afdekken van het renterisico op slechts een gedeelte van de toekomstig benodigde middelen worden toegepast
- In de programmabegroting 2027-2030 zijn onderstaande rentepercentages als uitgangspunt gehanteerd:

Omschrijving	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Rente langlopende financiering	3,40 %	3,40 %	3,40 %	3,40 %
Rente kortlopende financiering	2,60 %	2,60 %	2,60 %	2,60 %
Omslagrente taakvelden/programma’s	2,07 %	2,26 %	2,23 %	2,10 %
Omslagrente grondexploitaties	2,07 %	2,26 %	2,23 %	2,10 %

[1] Recent is duidelijk geworden dat de overname van de gronden van de Grondbank naar alle waarschijnlijkheid in het 1e kwartaal 2027 gaan plaatsvinden. De financiële effecten hiervan zullen te samen met de actualisatie van de Grondexploitatie worden verwerkt in de Zomernota 2027.

Ten opzichte van de begroting 2026-2029 is het rentepercentage voor aan te trekken langlopende financiering met 0,5% naar boven bijgesteld. Dit is conform de huidige renteniveaus en de marktverwachting van de meerjarige ontwikkeling van de rente.
Deze verhoging heeft gevolgen voor de omslagrente die eveneens ten opzichte van de begroting 2027-2030 naar boven is bijgesteld.

Als gevolg van het verwacht investeringsniveau zal de komende jaren een aantal geldleningen worden aangetrokken. De verwachting is dat de portefeuille langlopende geldleningen, die op 1 januari 2026 € 139,7 miljoen bedroeg, zal stijgen naar € 303,9 miljoen op 31 december 2030. Daarnaast is uitgangspunt dat er permanent sprake zal zijn van een gemiddeld bedrag van € 10 miljoen aan kortlopende geldleningen.



2027
De verwachting is dat in 2027 een bedrag van € 87,0 miljoen langlopende financiering zal moeten worden aangetrokken. In dit bedrag bestaat uit:

- € 45 miljoen herfinanciering van in 2027 contractueel af te lossen langlopende geldleningen
- € 42 miljoen ter dekking van de reguliere financieringsbehoefte inclusief fase 1a van Cortelande

Voor Cortelande zal goed gemonitord worden op welk moment daadwerkelijk transacties plaats gaan vinden; op dit moment is uitgangspunt dat dit vanaf eind 2026 zal zijn.

Op welke wijze het verwachte volume aan te trekken langlopende financiering wordt ingevuld en de renterisico's daarover worden afgedekt hangt nauw samen met de formele besluitvorming rond de ontwikkeling van Fase 1A van Cortelande. Wanneer er sprake is van een onherroepelijk bestemmingsplan en een onherroepelijke omgevingsvergunning zou overwogen kunnen worden om vanaf dat moment renterisico beheersende maatregelen te nemen voor de ingaande 2027 benodigde nieuw aan te trekken langlopende financiering.

2028 en verdere jaren
Vanaf 2028 zal de gemeente naar verwachting naast ter dekking van de reguliere financieringsbehoefte wederom langlopende financiering moeten aantrekken die voortvloeit uit de ontwikkeling van Fase 1A van Cortelande. Dat laatste bestaat uit de resterende verwerving van gronden en uit investeringen en bouw- en woonrijp maken. Vanaf 2029 worden opbrengsten uit grondverkopen verwacht; deze geldstromen worden gematcht met de looptijden van de vanaf 2027 aangetrokken langlopende leningen.

Voor 2028 wordt vooralsnog uitgegaan van een bedrag van € 83 miljoen nieuw aan te trekken langlopende financiering.

Voor 2029 is de verwachting dat geen nieuwe langlopende financiering behoeft te worden aangetrokken. Omdat in dit jaar de eerste verkoopopbrengsten van Cortelande worden verwacht ontstaat ruimte om € 13 miljoen extra af te lossen op onze langlopende schuld.

Voor 2030 is de verwachting dat er € 10 miljoen nieuw aan te trekken langlopende financiering benodigd zal zijn. Dit jaar moet € 25,5 miljoen aan contractueel af te lossen leningen uit het verleden worden geherfinancierd maar is er ook sprake van verkoopopbrengsten van Cortelande.

Over de in 2027 tot en met 2030 aan te trekken volumes aan langlopende geldleningen wordt renterisico gelopen. In het treasurystatuut is vastgelegd dat deze renterisico's partieel moeten worden beheerst/afgedekt. Omdat financiële derivaten in het treasurystatuut zijn uitgesloten zal het risico worden beheerst door middel van het aantrekken van geldleningen met uitgestelde storting. Gegeven de onzekerheid over de ontwikkeling van de financieringsbehoefte zullen de begrote aan te trekken volumes gedeeltelijk/partieel voor genoemde beheersmaatregel in aanmerking komen. Ook de verwachte ontwikkeling van de rente speelt bij deze beheersmaatregel een rol.

In algemene zin zijn de argumenten voor het beheersen van renterisico:

- de verwachting dat de rente op moment van afsluiten niet of niet veel hoger zal zijn dan de rente op het moment dat we de lening gestort willen hebben;
- begrotingszekerheid voor de meerjarige rentelasten op deze lening;
- invulling geven aan het door de raad vastgestelde beleid ten aanzien van renterisicobeheersing

Risicobeheer

De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen voor gemeenten niet méér mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dat heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm benadrukt vooral het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's. De norm is een benadering hiervoor. Uit het volgende overzicht blijkt dat Zuidplas voor alle jaren aan de renterisiconorm voldoet.

Renterisico vaste schuld				*bedragen x € 1.000*
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
1 Renteherziening vaste schuld o/g	nvt	nvt	nvt	nvt
2 Aflossingen	46.765	1.605	13.605	34.050
3 Renterisico (1+2)	46.765	1.605	13.605	34.050
4 Renterisiconorm	48.400	48.000	47.000	47.200
5a Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	**1.635**	**46.395**	**33.395**	**13.150**
5b Overschrijding risiconorm (3>4)	-	-	-	-
Overschrijding?	**Nee**	**Nee**	**Nee**	**Nee**
Berekening Renterisiconorm				
4a Begrotingstotaal	242.000	240.000	235.000	236.000
4b Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4 Renterisiconorm (4a x 4b / 100)	48.400	48.000	47.000	47.200

Koersrisico

De Wet FIDO staat uitzettingen in de vorm van aandelen niet toe, met uitzondering van deelnemingen in ondernemingen voor de publieke taak. Dit beperkt koersrisico's. De gemeente neemt deel in Alliander, NV Oasen, Dunea, Cyclus NV en NV Bank Nederlandse Gemeenten.

Kasgeldlimiet

Om het renterisico op kortlopende leningen te beheersen is in de Wet fido een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren: **de kasgeldlimiet**. Hiermee wordt voorkomen dat de fluctuatie van de korte rente een te grote invloed heeft op het niveau van de rentelasten in het begrotingsjaar. Deze limiet staat vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming van het betreffende jaar. Dit begrotingstotaal bedraagt voor 2027 € 242 miljoen. De kasgeldlimiet komt daarmee voor 2027 uit op € 20,6 miljoen. In de begroting gaan we uit van een gemiddeld niveau van kasgeldleningen van € 10 miljoen.

Ontwikkeling Kasgeldlimiet 2027				*bedragen x € 1.000*
	1e kwartaal	*2e kwartaal*	*3e kwartaal*	*4e kwartaal*
Begrotingstotaal	242.000	242.000	242.000	242.000
Kasgeldlimiet (=8,5% x begrotingstotaal)	20.570	20.570	20.570	20.570
Saldo vlottende schuld	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Ruimte onder de kasgeldlimiet	**30.570**	**30.570**	**30.570**	**30.570**

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen aan te houden bij ’s Rijks Schatkist. Hiervoor is een rekening-courantovereenkomst tussen de Staat en de gemeente Zuidplas afgesloten. Schatkistbankieren is uitsluitend bedoeld voor medeoverheden met overtollige liquide middelen. Zodra deze situatie ook op Zuidplas van toepassing is, gaat de gemeente over op deze vorm van bankieren.
Decentrale overheden hoeven niet elke Euro die zij als zodanig op haar bankrekening heeft staan naar de Schatkist over te boeken. Daartoe is een drempelbedrag bepaald. Dit drempelbedrag bedraagt 2,0% van het begrotingstotaal van € 242 miljoen. Voor 2027 houdt dit in dat er gemiddeld op dagbasis maximaal een saldo van € 4,8 miljoen buiten schatkistbankieren mag worden aangehouden. Wij hebben ervoor gekozen dat onze huisbankier BNG Bank het saldo boven de € 3,0 miljoen automatisch afroomt. Over tegoedsaldi op onze rekening bij de Schatkist ontvangen wij de door het Ministerie van Financiën vastgestelde rentevergoeding.

Renteschema

De BBV stimuleert een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente (harmonisering) en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt uitgegaan van de (verwachte) werkelijke rentelasten.
De rentekosten worden aan de desbetreffende grondexploitaties en taakvelden/programma’s toegerekend met behulp van een (rente)omslag. Dit geschiedt tegen één renteomslag percentage, waarmee de boekwaarden per 1 januari van enig begrotingsjaar van de grondexploitaties van de integraal gefinancierde vaste activa en worden belast.
Door middel van onderstaand renteschema wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de rentelasten aan de grondexploitaties en de taakvelden/programma’s worden toegerekend.

Renteschema	*bedragen * € 1.000,-*			
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Externe rentelasten over lange financiering	6.666	9.203	10.359	9.785
Externe rentelasten over korte financiering	268	268	268	268
Externe rentebaten	-96	-96	-96	-96
Totaal door te rekenen externe rente	**6.838**	**9.375**	**10.531**	**9.957**
De rente die aan de grondexploitaties moet worden doorberekend	-829	-2.359	-3.170	-2.608
Rente over voorzieningen	0	0	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**6.009**	**7.015**	**7.361**	**7.349**
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-6.036	-7.023	-7.380	-7.345
Renteresultaat op het taakveld treasury (-/- betekent: voordelig)	-28	-8	-19	4
Binnen marge van 25% afwijking	**JA**	**JA**	**JA**	**JA**
Renteomslag	**2,07%**	**2,26%**	**2,23%**	**2,10%**

Het saldo van de te verdelen rentelasten en rentebaten bedraagt in 2027 naar verwachting € 6,8 miljoen.
De verdeling vindt plaats aan de hand van een rente omslagpercentage, die voor het jaar 2027 2,07 % bedraagt.
In 2027 resulteert een voordelig renteresultaat op het taakveld treasury van € 28.000. Dit is ruim binnen de marge van 25%, die het BBV voorschrijft.
Op basis van dit renteschema verwachten we dat de renteomslag in 2028 en 2029 wat zal oplopen. Bij de Zomernota 2027 zal worden beoordeeld of de meerjarige renteomslag eventueel moet worden bijgesteld.

Paragraaf 5: Bedrijfsvoering

Inleiding
In deze paragraaf geven wij inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens op het gebied van de gemeentelijke bedrijfsvoering.

Wettelijk kader
De Gemeentewet en het BBV (Titel 2.3 Art. 14) vormen de grondslag voor deze paragraaf.

Financiële rechtmatigheid
De gemeente Zuidplas streeft naar een rechtmatige, transparante en betrouwbare besteding van publieke middelen. Om onrechtmatigheden en onduidelijkheden te voorkomen wordt ingezet op een solide stelsel van interne beheersing, waaronder actuele financiële kaders, risicogerichte interne controles, procesverbeteringen en het vergroten van de rechtmatigheidsbewustwording binnen de organisatie. Door het periodiek monitoren van risico's, het tijdig signaleren van afwijkingen en het uitvoeren van gerichte verbetervoorstellen wordt de kwaliteit van de financiële processen verder versterkt. Hiermee wordt beoogd de financiële rechtmatigheid structureel te borgen binnen de reguliere planning- en controlcyclus en het aantal fouten en onduidelijkheden verder terug te dringen. Deze aanpak draagt bij aan een rechtmatige, doelmatige en beheerste uitvoering van de gemeentelijke begroting.

Ambitie

De gemeente Zuidplas bouwt aan een sterke, wendbare organisatie die met vakmanschap en vertrouwen levert wat de samenleving vraagt. Met vaste professionals, soepele processen en moderne, veilige technologie ontstaat een interne dienstverlening die bestuur en organisatie echt vooruithelpt.

Ontwikkelingen

De gemeente Zuidplas staat voor een periode van sterke groei en toenemende complexiteit in de dienstverlening. Dit heeft invloed op meerdere aspecten van de organisatie, processen, personeel en huisvesting. De arbeidsmarkt blijft krap, waardoor het aantrekken en behouden van gekwalificeerde medewerkers een belangrijke uitdaging is. Tegelijkertijd nemen de eisen aan digitale dienstverlening, informatiebeveiliging en privacy verder toe. Ook vragen de groei van de gemeente, de toenemende hoeveelheid data en nieuwe technologische mogelijkheden, waaronder kunstmatige intelligentie, om verdere professionalisering van processen, systemen en vaardigheden binnen de organisatie. Om wendbaar en betrouwbaar te blijven, investeren we in een toekomstbestendige bedrijfsvoering, standaardisering van processen en een sterke interne dienstverlening.

Doelstellingen

5.1 Versterken van de bedrijfsprocessen
Wij vereenvoudigen en standaardiseren werkprocessen, zodat de uitvoeringskracht efficiënter, duidelijker en minder foutgevoelig wordt, met een organisatie die werkt volgens kwaliteitsnormen en voldoet aan de huidige wet- en regelgeving.

5.2 Investeren in duurzame inzet van medewerkers
Wij investeren in deskundigheid, leiderschap en continuïteit, verminderen externe inhuur en bouwen aan een stabiele organisatie die de groei van Zuidplas aankan.

5.3 Richten op moderne en veilige digitale omgeving
Wij versterken digitale weerbaarheid, moderniseren ICT-systemen, waarborgen privacy en zorgen voor veilige, betrouwbare en toekomstbestendige informatieomgeving.

5.4 Passende huisvesting voor de bestuurlijke- en ambtelijke organisatie
Wij zorgen voor toekomstbestendige, veilige en flexibele huisvesting die de groei van de organisatie ondersteunt en optimale dienstverlening aan inwoners mogelijk maakt.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Inspanningen op doelstelling 1.1 Versterken van de bedrijfsprocessen
5.1.1 Wij actualiseren, beschrijven en toetsen periodiek onze kritische bedrijfsprocessen. Wij vereenvoudigen, standaardiseren en automatiseren processen waar mogelijk en leggen uniforme werkwijzen en verantwoordelijkheden vast.
5.1.2 Door het inzetten van proceseigenaren en door monitoring verbeteren we de beheersing van risico's, verkorten we de doorlooptijden, verminderen we fouten en verhogen we de kwaliteit van onze dienstverlening.

Inspanningen op doelstelling 1.2 Investeren in duurzame inzet van medewerkers
5.2.1 Wij versterken de continuïteit en kwaliteit van onze organisatie door structurele functies zoveel mogelijk duurzaam in te vullen met eigen medewerkers en externe inhuur gericht af te bouwen waar vaste formatie passend is.
5.2.2 Wij zetten strategische personeelsplanning in om tijdig inzicht te verkrijgen in toekomstige personeels- en competentiebehoeften, zodat wij gericht kunnen investeren in capaciteit, leiderschap, ontwikkeling en een wendbare organisatie die haar maatschappelijke opgaven effectief realiseert.
5.2.3 Wij werken aan aantrekkelijk werkgeverschap en een toekomstbestendige werkomgeving waar medewerkers graag komen werken, zich kunnen ontwikkelen en zich langdurig aan Zuidplas verbinden.

Inspanningen op doelstelling 1.3 Richten op moderne en veilige digitale omgeving
5.3.1 Aan de hand van de strategische bouwstenen uit de I-visie werken we verder aan het professionaliseren van de Informatievoorziening.
5.3.2 Wij zetten in op verantwoordelijkheid van proceseigenaren bij Informatie, Applicaties en Processen.
5.3.3 Wij starten met een traject om te komen tot een ISMS (Information Security Management System) en PIMS (Privacy Information Management System).
5.3.4 Wij investeren in kennis en bewustwording van medewerkers op het gebied van privacy, informatiebeveiliging en informatiebeheer.
5.3.5 Alle softwarecontracten worden ondergebracht bij de Softwarebroker.

Inspanningen op doelstelling 1.4 Passende huisvesting voor de bestuurlijke- en ambtelijke organisatie
5.4.1 Wij werken binnen de bestaande huisvesting aan toekomstbestendige, flexibele en efficiënte huisvesting die past bij de ontwikkeling van de organisatie, hybride werken ondersteunt en ruimte biedt voor samenwerking, dienstverlening en ontmoeting.
5.4.2 Wij onderzoeken de mogelijkheden voor uitbreiding van de huisvesting om de ontwikkeling van de organisatie te borgen.
5.4.3 Wij spannen ons in om een veilige, efficiënte en mensgerichte publieksomgeving te realiseren waarin wachttijden voor inwoners worden beperkt, wordt voldaan aan de eisen van de AVG en medewerkers veilig kunnen werken.

Indicatoren

Effectindicatoren

Doelstelling effectindicator	Indicator	2025	2026 Nulmeting	2027	2028	2029	2030
1.2.1 Wij versterken de continuïteit en kwaliteit van onze organisatie door structurele functies zoveel mogelijk duurzaam in te vullen met eigen medewerkers en externe inhuur gericht af te bouwen waar vaste formatie passend is.	Wij laten jaarlijks een dalende ontwikkeling zien op inhuur waarbij we ons richten op een inhuurpercentage* van 20% in 2030. *Inhuurpercentage wordt als volgt berekend: inhuur / inhuur + vaste FTE x 100% Onder inhuur wordt niet verstaan de persoon die een opdracht uitvoert in het kader van een aanbestede dienst.		29%				

1.3 Wij versterken digitale weerbaarheid, moderniseren ICT-systemen en zorgen voor veilige, betrouwbare en toekomstbestendige informatieomgeving.	De ENSIA-zelfevaluatie is het geëigende middel om breed te monitoren en te verantwoorden op de genoemde zaken. Op de zelfevaluatie willen we ieder jaar minimaal een voldoende scoren* en een continue verbetering bewerkstelligen via de PDCA-cyclus, waardoor we jaarlijks verbeteren op de score ten opzichte van het voorgaande jaar. *Met de komst van de Cyberbeveiligingswet (Cbw) zal de meetmethode van de ENSIA-zelfevaluatie veranderen, waardoor de rapportage over 2027 als eerste nulmeting zal dienen.		60%				

Paragraaf 6: Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Zuidplas werkt op verschillende gebieden met diverse partners samen. We spreken van een verbonden partij als de gemeente Zuidplas een bestuurlijk belang (zeggenschap) en een financieel belang (een niet-verhaalbaar bedrag is ter beschikking gesteld) heeft in een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie.

Overzicht verbonden partijen

Wij onderscheiden de volgende verbonden partijen.

A. Gemeenschappelijke regelingen	B. Vennootschappen	C. Stichtingen
1. Grondbank RZG Zuidplas	1. NV Alliander	1. Stichting Zuidplas Ondersteunt! (ZO!)
2. GR IJsselgemeenten	2. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
3. Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)	3. NV Cyclus	
4. Promen	4. NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (Dunea)	
5. Hecht (voorheen RDOG)	5. NV Oasen	
6. Recreatieschap Hitland	6. Zuidplas Participatie BV/ Zvh-Zuid Beheer BV/ Zvh-Zuid CV	
7. Recreatieschap Rottemeren		
8. Regio Midden-Holland		
9. Streekarchief Hollands Midden		
10. Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)		
11. Groene Hart Rekenkamer		
12. Gemeenschappelijke Regeling Jeugd en Wmo Midden-Holland (GRJW)		
13. Regionale Belasting Groep (RBG)		

Toelichting per verbonden partij

In de onderstaande tabellen volgt een toelichting per verbonden partij.

A. Gemeenschappelijke regelingen

1. Grondbank RZG Zuidplas	
Vestigingsplaats	Zuidplas
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (sinds 2004)
Doel	Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van de Zuidplaspolder op basis van een periodiek vast te stellen uitgiftestrategiekader (USK). De Grondbank heeft in de Zuidplaspolder een strategisch grondbezit van ongeveer 300 hectare met een boekwaarde van ongeveer € 77 miljoen, waarin een afwaardering van € 22 miljoen is verwerkt. De gemeente en de grondbank hebben een koopovereenkomst gesloten gericht op de inzet van het grondbezit voor de ontwikkeling van het Middengebied. Tot het moment van afname door de gemeente functioneert de Grondbank als beheerder van de gronden.
Participerende partijen	Gemeenten Rotterdam, Gouda, Waddinxveen, Zuidplas en de provincie Zuid Holland
Reden gemeente aangaan verbinding	Beheer van de verworven gronden ten behoeve van het project Nieuwe Zuidplaspolder.
Bestuurlijk belang	De deelnemers in de Grondbank RZG Zuidplas zijn de provincie Zuid-Holland (40%) en de gemeenten Rotterdam (40%), Zuidplas (9%), Gouda (6%) en Waddinxveen (5%). De gemeente Zuidplas is met twee leden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en met één lid – tevens tweede vicevoorzitter – in het dagelijks bestuur.
Prestaties – effecten	Financiering, beheer en uitgifte van gronden. De halfjaarcijfers vormen een wijze van rapporteren over de afgesproken prestaties.
Risico's en kansen	Met de vaststelling van het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder en de ondertekening van de bestuurlijke overeenkomst met de Grondbank RZG Zuidplas en de provincie Zuid-Holland is de ontwikkeling van het Middengebied een volgende fase ingegaan. Deze fase staat in het teken van de verdere planologische en financiële uitwerking, waaronder het op 14 mei 2024 vastgestelde bestemmingsplan en de op 10 oktober 2023 vastgestelde grondexploitatie voor fase 1A. Hierdoor kunnen de voorbereidingen worden getroffen om tot uitvoering over te kunnen gaan. Het belangrijkste risico voor de deelneming is de waardering van de gronden en daarmee voor de vermogenspositie van de Grondbank RZG Zuidplas hetgeen samenhangt met het al dan niet onherroepelijk worden van het bestemmingsplan. Naar verwachting ontstaat hierover duidelijkheid na behandeling van het beroep door de Raad van State eind 2026. Dit risico is inmiddels iets afgenomen. De gesprekken onder leiding van de heer Kuijken hebben geleid tot nadere afspraken om te komen tot een financieel sluitende gebiedsontwikkeling Cortelande. Daarnaast is overeenstemming bereikt over een bijdrage van € 22 miljoen vanuit de GR Grondbank RZG Zuidplas en heeft het Hoogheemraadschap zijn beroep ingetrokken. Het financiële effect van de bijdrage van € 22 miljoen is reeds in de vermogenspositie verwerkt. De gemeente Zuidplas heeft voor haar aandeel hierin een verliesvoorziening getroffen. Indien de verwachte marktwaarde van de gronden in de Grondbank alsnog lager uitvalt dan de boekwaarde, dient de Grondbank een aanvullende verliesvoorziening te treffen ter grootte van het verschil tussen de boekwaarde en de lagere verwachte marktwaarde. Dit werkt naar rato door in de financiële positie van de deelnemende gemeenten.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Masterplan Middengebied Zuidplaspolder Bestemmingsplan Middengebied Zuidplaspolder 1 (vastgesteld d.d. 14 mei 2024) Bestuurlijke Overeenkomst Grondbank, Provincie Zuid-Holland en gemeente Zuidplas

Financieel belang

Grondbank RZG	Rekening	Begroting	Begroting
Balansbedragen per 31-12	2025	2026	2027
Eigen vermogen verbonden partij	-€ 22.000	€ 0 -	
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 99.737	€ 103.200 -	
Resultaat verbonden partij	-€ 22.000	€ 2.445 -	
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 0	€ 0	€ 0

2. GR IJsselgemeenten	
Vestigingsplaats	Capelle aan den Ijssel
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (bedrijfsvoeringsorganisatie)
Doel	Gelet op de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015, samenwerken op het gebied van sociale zaken om gezamenlijke synergievoordelen te bereiken in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency. Dit doel blijft hetzelfde als de Participatiewet in balans van kracht is.
Participerende partijen	Gemeenten Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas
Reden gemeente aangaan verbinding	Samenwerking op het gebied van sociale zaken om gezamenlijke synergievoordelen te bereiken in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency, gelet op de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015.
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het Bestuur.
Prestaties – effecten	- Efficiënter functioneren op vereist kwalitatief niveau; - Kostenbeheersing. Gemeentelijke beleidsdoelen: - Minder uitkeringsgerechtigden door sturing op een lagere instroom en het bevorderen van uitstroom; - De arbeidsdeelname van inwoners extra stimuleren door een focus op inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt; - Participatie van inwoners stimuleren door inzet van o.a. Frequent, Intensief, Persoonlijk aanpak (FIP) - De GR IJsselgemeenten rapporteert via kwartaalrapportgaes over de voortgang en de resultaten.
Voortgang	In 2022 was er een daling in het uitkeringenbestand te zien. Sinds die tijd is het aantal uitkeringen gestegen. In 2022 467, 2023 471, 2024 510 en 2025 527. De hogere instroom heeft onder andere te maken met de vestiging van statushouders in Zuidplas.

	Vaak hebben zij tijdens de inburgering een bijstandsuitkering. Ook het aantal jongeren in de bijstand neemt toe. Dit heeft te maken met de afschaffing van de WSW en de toenemende complexe problematiek.
Risico's en kansen	Ook in 2025 heeft IJsselgemeenten weer extra taken uitgevoerd voor de gemeente Zuidplas. Denk hierbij aan het leefgeld voor Oekraïense ontheemden en inning eigen bijdrage voor deze groep en de regeling voor eenverdienersproblematiek. Dit biedt kansen omdat de gemeente hierdoor steeds beter zicht krijgt op een kwetsbare doelgroep (inwoners met een inkomen op maximaal 120% van het sociaal minimum). Anderzijds is het risico dat de kerntaken van IJsselgemeenten door extra taken soms onder druk komen te staan. Er komt nieuwe wetgeving aan Participatiewet in Balans en de wet van school naar duurzaam werk. In de eerstgenoemde wetgeving is er meer ruimte voor de menselijke maat, evenredigheid en staat participeren voorop. In de laatstgenoemde wetgeving wordt geregeld dat jongeren tot 27 jaar ondersteund worden. Hierdoor is er voor hen een beter vangnet. Het doel is dat zij op jonge leeftijd doorstromen naar duurzaam werk.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	GR IJsselgemeenten is een uitvoeringsorganisatie die als opdrachtnemer binnen de gestelde budgettaire en beleidsmatige kaders haar activiteiten en taken uitvoert. D.m.v. een jaarplan geeft de GR invulling aan het maatschappelijk beleid van de gemeenten voor de bestaande en nieuwe doelgroep van de Participatiewet voor het komende jaar. Belangrijke punten zijn: - het vergroten van de uitstroom en het beperken van de instroom in de bijstand; - begeleiden van nieuwe doelgroepen; - uitgaven van uitkeringen in het kader van de Participatiewet binnen de beschikbare rijksmiddelen houden.

Financieel belang

GR IJsselgemeenten			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 802	€ 528	€ 242
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 11.209	€ 9.723	€ 9.609
Resultaat verbonden partij	€ 0	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.472	€ 2.472	€ 2.563

3. Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)		ODMH
Vestigingsplaats	Gouda	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving door:	

	1) Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Omgevingswet). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieuadvies (geluid, bodem, lucht etc.). 2) Uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van bouwen en ruimtelijke ordening op grond van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw.
Participerende partijen	De gemeenten, Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas en de Provincie Zuid-Holland.
Reden gemeente aangaan verbinding	Het efficiënt uitvoeren van de milieu- en bouw- en woningtoezichttaken in samenwerking met de overige deelnemers.
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Prestaties – effecten	In 2027 wordt gewerkt met een jaarprogramma Bouw- en Woningtoezicht en een jaarprogramma Milieu. Hierin is binnen het financiële kader en de beleidsinhoudelijke uitgangspunten aangegeven hoe de ODMH doelmatig en effectief de overgedragen taken uitvoert.
Voortgang	De ODMH rapporteert elke twee maanden aan het college wat de voortgang is van haar taken, zowel in uren als financieel. Waar nodig en mogelijk wordt bijgestuurd.
Risico's en kansen	-Aansprakelijkheid bij foutieve beschikkingen; -Marktwerking in kwaliteitsborging bouwen.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De belangrijkste ontwikkeling is dat de ODMH in 2027 onder aanzienlijke financiële druk staat: opbrengsten blijven achter door bezuinigingen, terwijl kosten stijgen door cao-afspraken, wetgeving en robuustheidseisen. Tegelijkertijd vraagt de invoering van de Omgevingswet en Wkb meer capaciteit en administratieve inzet. Daarnaast werkt de ODMH aan het voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria die voortkomen uit het rapport Om de leefomgeving (Commissie Van Aartsen) en het IBP-VTH. De vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten werken intensiever samen om toekomstbestendig te blijven.

Financieel belang * 1.000

ODMH			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 3.738	€ 2.637	€ 2.045
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 12.880	€ 14.011	€ 15.843
Resultaat verbonden partij	€ 910	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 4.242	3.863	4.346

4. Promen	
Vestigingsplaats	Gouda
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Mensen die ook met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Promen is één van de 90 SW-bedrijven in Nederland die gemeenten samen hebben opgericht.
Participerende partijen	Gemeenten Alphen aan den Rijn (Boskoop), Capelle aan den IJssel, Gouda, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Waddinxveen, en Zuidplas
Reden gemeente aangaan verbinding	Promen is opgericht om voor een aantal gemeenten gezamenlijk de Participatiewet uit te voeren.
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Prestaties – effecten	- Het blijven zorgdragen voor de ontwikkeling en werkgelegenheid van de medewerkers met een SW-dienstverband; - Het streven naar een zo hoog mogelijk operationeel resultaat, teneinde de SW zoveel als mogelijk uit te voeren binnen de middelen die daarvoor in het participatiebudget zijn opgenomen.
Voortgang	Promen ondersteunt inwoners met een Wsw-indicatie bij arbeidsparticipatie. Conform de landelijke ontwikkeling neemt het aantal Wsw-medewerkers door pensionering en natuurlijk verloop verder af. Voor Zuidplas daalt het aantal arbeidsplaatsen van 42,7 SE in 2026 naar 40,4 SE in 2027. Deze afname zet zich ook in de jaren daarna voort.
Risico's en kansen	Door de afbouw van de Wsw-populatie neemt de omvang van de traditionele dienstverlening verder af. Tegelijkertijd biedt de veranderende doelgroep aanleiding om de dienstverlening en organisatie van Promen verder aan te passen aan de ondersteuningsbehoefte van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Promen richt zich de komende jaren op het beheerst begeleiden van de afnemende Wsw-populatie en het toekomstbestendig organiseren van haar dienstverlening. Hierbij wordt ingespeeld op de veranderende samenstelling van de doelgroep en de ontwikkelingen binnen de Participatiewet.

Financieel belang

Promen			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 3.932	€ 4.194	€ 4.601
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 7.610	€ 6.069	€ 5.941
Resultaat verbonden partij	€ 207	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 1.747	€ 1.747	€ 1.862

5. Hecht (voorheen Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden, RDOG)	
Vestigingsplaats	Leiden
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	Voor Zuidplas is Hecht een deskundige regionale partner voor het uitvoeren van gemeentelijke taken op het gebied van publieke gezondheid en veiligheid. Door deze taken regionaal te organiseren, beschikt Zuidplas over gebundelde expertise en een samenhangende aanpak, waarmee wordt bijgedragen aan de gezondheid, veiligheid en het welzijn van inwoners van Zuidplas. Hecht voert taken uit voor de 18 gemeenten van de regio Hollands Midden.
Participerende partijen	Gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Krimpenerwaard, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Waddinxveen, Zoeterwoude en Zuidplas
Reden gemeente aangaan verbinding	De gemeente Zuidplas is op grond van de Wet publieke gezondheid verplicht om, samen met de andere gemeenten binnen de veiligheidsregio, een GGD in stand te houden. Door deelname aan de gemeenschappelijke regeling Hecht voldoet Zuidplas aan deze wettelijke verplichting en kan zij daarnaast gebruikmaken van regionale expertise en gezamenlijke uitvoering van taken op het gebied van publieke gezondheid, veiligheid en het sociaal domein.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur wordt de gemeente Zuidplas vertegenwoordigd door één collegelid.
Prestaties – effecten	Uitvoering geven aan de wettelijke taken en de taken die door de deelnemende gemeenten aan de GR zijn opgedragen. De voortgang, resultaten en financiële ontwikkelingen worden gemonitord en

	verantwoord via de stukken voor het AB en DB. Daarnaast ontvangt de gemeenteraad jaarlijks de jaarstukken, waarmee zij inzicht krijgt in de prestaties en resultaten van de GR.
Risico's en kansen	Hecht staat de komende jaren voor opgaven zoals toenemende personeelsschaarste, stijgende kosten en aanhoudende financiële druk op de gemeentelijke middelen. Voor 2027 blijft het daarom van belang om de dienstverlening toekomstbestendig en financieel beheersbaar te organiseren, waarbij de ingezette maatregelen en bezuinigingen worden gemonitord op de gevolgen voor de kwaliteit en beschikbaarheid van de dienstverlening. Tegelijkertijd biedt de regionale samenwerking binnen Hecht kansen om kennis en expertise te bundelen, efficiënter te werken en de beschikbare middelen gezamenlijk zo effectief mogelijk in te zetten.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	In 2027 zet Hecht de ingezette koers van financiële beheersing en verdere doorontwikkeling voort. Naast een aanvullende bezuiniging van 1,4% vanaf 2027 blijft Hecht zich richten op het toekomstbestendig organiseren van de dienstverlening en het inspelen op maatschappelijke en financiële ontwikkelingen. In dit kader wordt gewerkt aan een perspectiefnotitie voor Hecht 2030, waarin richting wordt gegeven aan de toekomstige koers, taken en positionering van de organisatie.

Financieel belang

Hecht Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 3.733	€ 5.023	€ 6.308
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 53.858	€ 52.495	€ 52.739
Resultaat verbonden partij	€ 3.489	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 3.632	€ 3.601	€ 3.816

6. Recreatieschap Hitland

Vestigingsplaats	Zuidplas (Nieuwerkerk aan den Ijssel)
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	Belangenbehartiging rond de ontsluiting, de ontwikkeling, de aanleg en het beheer in het kader van de openluchtrecreatie en het toerisme en waar mogelijk van natuur en landschap in het gebied.
Participerende partijen	Gemeenten Capelle aan den IJssel en Zuidplas

Reden gemeente aangaan verbinding	Het aanbieden van voldoende buitenstedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap.
Bestuurlijk belang	Per deelnemende partij zijn vier leden in het algemeen bestuur benoemd. Per partij zijn vanuit het algemeen bestuur twee leden in het dagelijks bestuur benoemd. Het voorzitterschap is de eerste twee jaar van een raadsperiode belegd bij de gemeente Zuidplas en de laatste twee jaar van een raadsperiode bij de gemeente Capelle aan den IJssel.
Prestaties – effecten	Recreatieschap Hitland beheert en ontwikkelt recreatiegebied Hitland, inclusief de daarbinnen gelegen golfbaan. Verantwoording vindt plaats middels de BBV-cyclus van de gemeenschappelijke regeling.
Voortgang	De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.
Risico's en kansen	De golfbaan wordt als publieke voorziening geëxploiteerd. Eventuele negatieve resultaten komen ten laste van publieke middelen.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De Toekomstvisie Park Hitland is vastgesteld in 2024. Inmiddels heeft het AB Hitland een uitvoeringsprogramma voor 2025 en 2026 vastgesteld en wordt hier uitvoering aan gegeven.

Financieel belang

Recreatieschap Hitland			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 913	€ 800	€ 800
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 6.272	€ 6.200	€ 6.200
Resultaat verbonden partij	-€ 25	€ 28	€ 30
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 267	€ 267	€ 278

	7. Het Recreatieschap Rottemeren
Vestigingsplaats	Schiedam
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	Het binnen haar gebied behartigen van bovengemeentelijke belangen van de openluchtrecreatie, de natuurbescherming en het natuur- en landschapsschoon.
Participerende partijen	De gemeenten Lansingerland, Rotterdam en Zuidplas
Reden gemeente aangaan verbinding	Het aanbieden van voldoende buiten stedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap.

Bestuurlijk belang	Per deelnemende partij zijn drie leden in het algemeen bestuur benoemd. Per partij is vanuit het algemeen bestuur een lid in het dagelijks bestuur benoemd. De voorzitter wordt geleverd door de gemeente Rotterdam. Het dagelijks bestuur benoemd een plaatsvervangend voorzitter, op dit moment is dat de gemeente Zuidplas.
Prestaties – effecten	Recreatieschap Rottemeren heeft door middel van een samenwerkingsovereenkomst Staatsbosbeheer gecontracteerd als uitvoerende partij het recreatiegebied de Rottemeren. In Zuidplas zijn dit de deelgebieden Rottewig, Eendragtspolder, Nessebos en Zevenhuizerplas. Waar mogelijk zet het recreatieschap in op uitbreiding van de recreatiemogelijkheden rond de Rottemeren. Verantwoording vindt plaats middels de BBV-cyclus van de gemeenschappelijke regeling.
Voortgang	De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.
Risico's en kansen	Zie ontwikkelingen.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	In 2018 is het ontwikkelplan landschapspark de rotte vastgesteld door het AB Rottemeren. Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma vastgesteld door het AB Rottmeren is de eerste tranche van de uitvoeringsagenda van het ontwikkelplan vastgesteld.

Financieel belang

Recreatieschap Rottemeren			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 10.938	€ 11.233	€ 11.234
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 8.883	€ 6.314	€ 7.713
Resultaat verbonden partij	-€ 80	-€ 430	-€ 555
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 290	€ 290	€ 290

	8. Regio Midden-Holland
Vestigingsplaats	Gouda
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	Bevordering van regionale samenwerking om te zorgen voor gezamenlijk beleidsvorming en behartiging van bestuurlijke belangen.
Participerende partijen	Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas
Reden gemeente aangaan verbinding	Een slagvaardige organisatie waarin regionaal samengewerkt wordt en waar kansen gezien worden. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming of belangenbehartiging.
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en door één collegelid in het dagelijks bestuur.
Prestaties – effecten	Er zijn vijf jaarplannen in ontwikkeling waarbinnen aan de hand van speerpunten nadere projecten worden geformuleerd en aangepakt.

Voortgang	De afgelopen jaren is het onderzoek van Berenschot en de Rijksuniversiteit Groningen naar het Bestuurlijk Regionaal Ecosysteem (BRE) van Regio Midden-Holland verschenen. Dit vergelijkende onderzoek richt zich op factoren die bijdragen aan het realiseren van publieke waarde in de regio. De gemeenteraad heeft ingestemd met de intensivering van de samenwerking in de regio. Hiermee zal de regionale samenwerking zich meer gaan ontwikkelingen naar een programmabureau. Op deze wijze kunnen we beter focus aanbrengen en de slagkracht van de regio vergroten. Hiermee zijn we beter in staat om kansen voor Zuidplas te benutten en onze (regionale) belangen beter te behartigen bij Provincie en Rijk.
Risico's en kansen	De projecten binnen de Regio zijn niet altijd van meerwaarde voor iedere gemeente. Een operationeel risico is dat de Regio Midden Holland een netwerkorganisatie is. Voor nader te bepalen projecten binnen de programma's zal bestuurlijk akkoord, dekking en personele inzet geregeld moeten worden.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Er is een kwartiermaker aangesteld die de opdracht heeft gekregen voor het organisatieontwerp (functieprofielen, governancestructuur en inhoudelijke inrichting) en een plan van aanpak. Naar verwachting start eind dit jaar de beoogd directeur/secretaris en zal de nieuwe GR vanaf medio 2026 actief zijn. De gemeenteraad wordt elk kwartaal geïnformeerd over de voortgang.

Financieel belang

Regio Midden Holland Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 1.031	€ 879	€ 731
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 1.267	€ 1.419	€ 1.533
Resultaat verbonden partij	€ 403	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 269	€ 269	€ 313

	9. Streekarchief Midden-Holland
Vestigingsplaats	Gouda
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	Het Streekarchief zorgt ervoor dat de geschiedenis van de regio 'klopt' door professioneel het wettelijk beheer van overheidsinformatie te voeren en de samenleving te verrijken met zaken van culturele en historische waarde. Door gebundelde specialistische kennis wordt er doelmatig en doeltreffend in de informatieketen geopereerd. Als partner in de informatieketen wordt een bijdrage aan digitale duurzaamheid geleverd.
Participerende partijen	De gemeenten Gouda, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas en de ODMH
Reden gemeente aangaan verbinding	De aangegane verbinding betreft een wettelijke verplichting op grond van de Archiefwet 1995.
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur, waarvan 1 lid tevens is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.

Prestaties – effecten	Het Streekarchief bewaart de overgedragen archieven van de deelnemers. Zij draagt conform de Archiefwet zorg voor een goede, geordende en toegankelijke staat van de archieven. Daarnaast houdt zij toezicht op het beheer van de nog niet overgedragen archieven bij de deelnemers. Er wordt gewerkt met het vastleggen van prestatieafspraken, een klanttevredenheidsmeting en klachtenregistratie.
Voortgang	De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.
Risico's en kansen	Het Streekarchief beschikt over een archiefbewaarplaats die voldoet aan de in de Archiefregeling en het Archiefbesluit genoemde eisen.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Het streekarchief Midden-Holland heeft inmiddels een eigen e-depot opgezet voor de opslag en beheer van overheids- en particuliere archieven. Hiermee kunnen de gemeenten uitvoering geven aan onder andere de nieuwe Archiefwet en de Wet Open Overheid.

Financieel belang

Streekarchief Midden Holland Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 342	€ 336	€ 330
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 349	€ 340	€ 310
Resultaat verbonden partij	€ 41	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 340	€ 340	€ 356

	10. De Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)
Vestigingsplaats	Leiden
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	De Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) is een samenwerkingsverband van gemeenten in de regio Hollands Midden op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Op 1 januari 2006 is de gemeenschappelijke regeling VRHM in werking getreden. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd in Leiden. De veiligheidsregio heeft de volgende taken: •Het voorbereiden op de rampenbestrijding en crisisbeheersing; •Het in stand houden van een regionale Gemeenschappelijke Meldkamer; •Het ondersteunen van gemeenten op aspecten van integrale veiligheid. De VRHM behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de terreinen: Brandweerzorg;

	Instellen en in stand houden van een Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR); Samenwerking bij de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding; Multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing; Inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer.
Participerende partijen	De gemeenten, Alphen a/d Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Krimpenerwaard, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Waddinxveen, Zoeterwoude en Zuidplas
Reden gemeente aangaan verbinding	Wettelijke plicht conform Wet Veiligheidsregio's
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Het bestuur van de Veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Ze hebben elk verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Het bestuur wordt bij de uitvoering van haar taken ondersteund door de Veiligheidsdirectie, het Hoofdenoverleg, het Veiligheidsbureau en verschillende werkgroepen. Het algemeen bestuur stelt de hoofdlijnen voor het te voeren beleid van de Veiligheidsregio Hollands Midden vast en de financiële kaders. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering en verdere uitwerking van strategische beslissingen die worden genomen door het algemeen bestuur.
Prestaties – effecten	Ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen is de VRHM belast met de uitvoering van de volgende taken en bevoegdheden: • Inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; • Adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises; • Adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de brandweerzorg; • Voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; • Instellen en in stand houden van een brandweer; • Voorzien in de meldkamerfunctie; • Aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; • Inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de Veiligheidsregio en tussen deze diensten en andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de genoemde taken.
Voortgang	Conform gestelde kaders
Risico's en kansen	- De nasleep van grote crises of rampen; - Bezuinigingen; - Inbraken in brandweerkazernes
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	- Bedrijfscontinuiteitsmanagement - Weerbaarheid - Uitvoering regeling PTSS
Financieel belang	

VRHM			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 9.926	€ 8.087	€ 6.700
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 79.141	€ 79.255	€ 79.290
Resultaat verbonden partij	€ 2.020	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 3.469	€ 3.516	€ 3.723

11. Groene Hart Rekenkamer	
Vestigingsplaats	Gouda
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	De Groene Hart rekenkamer ondersteunt de gemeenteraden in hun controlerende en kaderstellende taak. Dit doet zij door onderzoek uit te voeren naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur in de deelnemende gemeenten. De Groene Hart rekenkamer beziet de mogelijkheden om gemeenschappelijke onderzoeken voor de gemeenten uit te voeren maar heeft ook de ruimte om voor individuele gemeenten onderwerpen onder de loep te nemen.
Participerende partijen	De gemeenten Gouda, Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen, Krimpenerwaard en Zuidplas.
Reden gemeente aangaan verbinding	De aangegane verbinding betreft een wettelijke verplichting op grond van de Gemeentewet, Art 81a van de Gemeentewet.
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee raadsleden vertegenwoordigd in de programmaraad Groene Hart Rekenkamer.
Prestaties – effecten	De Groene Hart Rekenkamer wil met haar onderzoeken een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van het bestuur van de gemeente Zuidplas en aan de transparantie van het gemeentelijk handelen.
Voortgang	De rekenkamer is al langer actief en is per 1 januari 2024 formeel als gemeenschappelijke regeling van start gegaan.
Risico's en kansen	Geen substantiële risico's en kansen bekend.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De rekenkamer heeft een jaarprogramma. De rekenkamer heeft onafhankelijke leden en daarnaast een programmaraad met vertegenwoordigers van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang De financiële bijdrage is gebaseerd op € 1 per inwoner.	

12. Gemeenschappelijke Regeling Jeugd en Wmo Midden-Holland	
Vestigingsplaats	Gouda
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling

Doel	De Gemeenschappelijke regeling Jeugd en Wmo Midden-Holland (GR JW) is verantwoordelijk voor het organiseren en uitvoeren van taken binnen het sociaal domein, specifiek voor de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Gouda en Zuidplas. De GR JW heeft als doel een doelmatig en kwalitatief hoogwaardig zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren voor inwoners van deze gemeenten. De GR JW richt zich op: het inkopen van zorg- en ondersteuningsdiensten op regionaal niveau, het ontwikkelen en afstemmen van beleid op het gebied van Jeugd en Wmo, het beheren van contracten met zorgaanbieders, het organiseren en voorzitten van de Jeugdbeschermingstafel, waar beslissingen worden genomen over jeugdbeschermingsmaatregelen en het houden van toezicht op de kwaliteit en rechtmatigheid van de geleverde zorg.
Participerende partijen	De gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas.
Reden gemeente aangaan verbinding	Gemeente Zuidplas gaat deze samenwerking aan om met andere gemeenten in Midden-Holland een kwalitatief en dekkend regionaal zorg- en ondersteuningsaanbod voor WMO en Jeugd te organiseren. Deze regionale samenwerking waarborgt tevens de continuïteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van dit aanbod. De aangegane verbinding betreft een wettelijke verplichting.
Bestuurlijk belang	Gemeente Zuidplas wordt in het dagelijks bestuur door 1 collegelid vertegenwoordigd. In het algemeen bestuur wordt Zuidplas ook door 1 collegelid vertegenwoordigd.
Prestaties – effecten	De taken rondom regionale inkoop, beleidsontwikkeling, contractmanagement, toezicht en uitvoering van specialistische taken zoals de Jeugdbeschermingstafel zijn georganiseerd. De directe lijn met de lokale toegang en toewijzing van zorg blijft daarnaast ook bestaan.
Voortgang	De taken worden binnen de gestelde financiële kaders gerealiseerd. Na oprichting in 2025 heeft GRJW gewerkt aan verdere professionalisering, regionale beleidsontwikkeling en datagedreven werken.
Risico's en kansen	Kansen: - Voortgang datagedreven werken middels project "Inzicht en Impact" - Doorontwikkeling regionale overlegstructuur
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Ontwikkelen van een nieuwe regiovisie, voortgang dataproject 'Inzicht & Impact' Data als basis, kwaliteit als doel waarbij gestart wordt met de data vanuit de hoogspecialistische jeugdzorg om in een later stadium een stap te maken richting een bredere toepassing binnen het sociaal domein. Ook wordt aandacht besteed aan de professionalisering toezichthouders WMO en Jeugd.

Financieel belang

GR Jeugd en WMO	Rekening	Begroting	Begroting
Balansbedragen per 31-12	2025	2026	2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 12.814	€ 6.447	€ 8.170
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 11.279	€ 500	€ 500
Resultaat verbonden partij	€ 4.644	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 0	€ 2.511	€ 2.139

13. Regionale Belasting Groep	
Vestigingsplaats	Schiedam
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	De Regionale Belasting Groep is een samenwerkingsverband op belastinggebied voor waterschappen en gemeenten. De RBG staat voor kwaliteit en werkt klantgericht. Dit doet de RBG op een doelmatige wijze. De RBG heft en int belastingen voor de hoogheemraadschappen van Schieland & Krimpenerwaard en van Delfland. Daarnaast verzorgt de RBG deze taken en de uitvoering van de wet WOZ voor de gemeente Delft, Schiedam en Vlaardingen en per 1 januari 2026 voor gemeente Zuidplas.
Participerende partijen	Hoogheemraadschappen van Schieland & Krimpenerwaard en van Delfland, de gemeenten Delft, Schiedam en Vlaardingen en per 1 januari 2026 de gemeente Zuidplas.
Reden gemeente aangaan verbinding	De aangegane verbinding betreft een keuze voor het uitbesteden van de uitvoering van de wet WOZ en, de heffing en inning van belastingen en heffingen bij een gespecialiseerde partij.
Bestuurlijk belang	Gemeente Zuidplas heeft zitting in het Algemeen Bestuur met 1 collegelid. Totaal zitten er 8 leden in het Algemeen Bestuur.
Prestaties – effecten	Heffen en innen van waterschapsbelastingen en gemeentebelastingen en uitvoeren wet WOZ voor gemeenten
Voortgang	Gemeente Zuidplas sluit aan bij RBG per 1 januari 2026.
Risico's en kansen	Door samenwerking met andere gemeenten is de heffing en inning beter geborgd en is er veel kennis en kunde.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	-
Financieel belang	

Regionale Belasting Groep			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 4.412	€ 2.680	€ 1.762
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 2.413	€ 4.900	€ 4.900
Resultaat verbonden partij	€ 1.651	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	€ 806	€ 806

B. Deelnemingen/ vennootschappen

1. NV Alliander	

Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon
Bestuurlijk belang	Alle aandelen van Alliander zijn in bezit van de overheid, zoals provincies en gemeenten. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering. Alliander voorziet in de behoeften aan distributie van energie. Zij verzorgt de distributie van energie in ⅓ gedeelte van Nederland. Alliander is de netwerkbeheerder voor het Zuidplasgebied.
Risico's en kansen	Er zijn geen specifieke risico's te vermelden

Financieel belang

De gemeente bezit 245.888 aandelen Alliander, ofwel 0,18% van het totaalaantal aandelen. Elk aandeel is gewaardeerd tegen een verkrijgingprijs van € 0,33. De nominale waarde van de aandelen bedraagt € 5,00. Jaarlijks wordt er dividend aan de aandeelhouders uitgekeerd.

N.V. Alliander			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 6.203.000	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 7.960.000	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat verbonden partij	€ 289.000	n.v.t.	n.v.t.
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

2 NV Bank Nederlandse Gemeenten

Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Zuidplas heeft als aandeelhouder stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.
Risico's en kansen	BNG staat bekend als een solide bank met een AA+-status. Er worden daarom geen risico's verwacht.

Financieel belang

De gemeente Zuidplas heeft 54.328 aandelen in de BNG á € 2,50 nominaal. Dat is 0,1% van het totaalaantal aandelen BNG. De aandelen staan op naam en zijn niet beursgenoteerd. De voorwaarden waaronder aandelen van eigenaar kunnen verwisselen zijn geformuleerd in artikel 6 van de statuten.

BNG Bank N.V.			
Balansbedragen per 31-12 in miljoenen	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 4.863.000	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 110.701.000	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat verbonden partij	€ 172.000	n.v.t.	n.v.t.
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

3. NV Cyclus	
Vestigingsplaats	Zuidplas (Moordrecht)
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon
Doel	Het uitvoeren van afvalinzameling en verwerking op een efficiënte, duurzame en kwalitatief goede wijze, tegen marktconforme en maatschappelijk verantwoorde kosten.
Participerende partijen	Gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Kaag en Braassem, Krimpenerwaard, Nieuwkoop, Waddinxveen, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas
Reden gemeente aangaan verbinding	Door gezamenlijk met andere gemeenten taken van de gemeentelijke afvalzorgplicht uit te voeren, worden deze taken (kosten)efficiënter uitgevoerd en kwetsbaarheid in de uitvoering verlaagd. Er ontstaat o.a. schaal- en inkoopvoordeel, efficiëntere uitvoering door standaardisering en uniformiteit, administratieve ontzorging met betrekking tot inkoopprocessen en borging van specifieke expertise. Doordat de gemeente middels aandelen deels eigenaar is ontstaat sturing op de efficiëntie van de bedrijfsvoering van deze verbonden partij.
Bestuurlijk belang	Deelnemer in de algemene vergadering van aandeelhouders en tevens deelnemer in de GP B (bestuurlijke opdrachtgeverscommissie Grondstoffen Platform Bestuurlijk).
Prestaties – effecten	Op efficiënte, duurzame en kwalitatief goede wijze en tegen maatschappelijk verantwoorde kosten zorgdragen voor (een gedeelte van) de afvalinzameling en verwerking.
Risico's en kansen	Door het *lean & mean* maken van de organisatie (in 2018 & 2019) is de organisatiestructuur (inclusief management) veranderd. Dat heeft geresulteerd in een hogere risicoscore op het onderdeel Directie/Bestuur en veroorzaakt een stijging in de totale risicoscore van Cyclus in 2019. Voor Cyclus wordt de komende jaren gewerkt met een midden regime.
Financieel belang	

Cyclus			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 19.194	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 28.779	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat verbonden partij	€ 2.040	n.v.t.	n.v.t.
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

	4. NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (Dunea)
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon
Bestuurlijk belang	Samen met 17 andere gemeenten is de gemeente Zuidplas aandeelhouder. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering. De NV Duinwaterbedrijf levert drinkwater in een groot deel van de provincie Zuid-Holland.
Risico's en kansen	Er zijn geen specifieke risico's te melden.

Financieel belang

Dunea N.V.			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 314.700	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 464.100	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat verbonden partij	€ 7.600	n.v.t.	n.v.t.
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De gemeente Zuidplas bezit, na een herverdeling van de aandelen in 2024, 109.318 aandelen, ofwel 2,7% van het totaalaantal aandelen. De aandelen hebben een nominale waarde van € 5,00. In de gemeentelijke administratie hebben deze aandelen een waarde nihil omdat deze volgens de gemeentelijke boekhoudvoorschriften gewaardeerd worden op basis van de toenmalige verkrijgingprijs van 'nihil'. In de statuten is bepaald dat geen dividend wordt uitbetaald. In de begroting is de dividenduitkering voor € 0,00 structureel opgenomen.

	5. NV Oasen
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon

Bestuurlijk belang	De aandeelhouders zijn 33 gemeenten, waaronder de gemeente Zuidplas. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.
Risico's en kansen	Er zijn geen specifieke risico's te melden.

Financieel belang

Oasen N.V.			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 149.990	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 279.790	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat verbonden partij	€ 13.950	n.v.t.	n.v.t.
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De gemeente Zuidplas bezit acht aandelen, ofwel 1,06% van het totaalaantal aandelen.
Elk aandeel heeft een nominale waarde van € 455,00. De Algemene vergadering van Aandeelhouders bepaalt of dividend wordt uitgekeerd.

6. Zuidplas Participatie B.V./ Zevenhuizen-Zuid Beheer BV/ Zevenhuizen-Zuid CV		
Vestigingsplaats	Nieuwerkerk aan den IJssel	
Juridische rechtsvorm	BV en CV	
Doel	Een meerjarige samenwerking die gericht is op een integrale en fasegewijze ontwikkeling van het project(gebied) Zevenhuizen Zuid, dat voorziet in de ontwikkeling en bouw van circa 1.100 tot maximaal 1.400 woningen en een beperkt aantal voorzieningen. Zevenhuizen-zuid is primair gericht op behoud en versterking van de voorzieningen in de dorpskern.	
Participerende partijen	Zuidplas Participatie BV: gemeente Zuidplas Zevenhuizen-Zuid Beheer BV en CV: gemeente Zuidplas (via Zuidplas Participatie BV), Gebiedsontwikkelingsmaatschappij Zuidplaspolder II CV, Synchroon BV en Thunnissen Ontwikkeling BV	
Reden gemeente aangaan verbinding	De aangegane verbinding is samenwerking waarvoor partijen een aparte entiteit hebben opgericht: Publiek Private Samenwerking.	
Bestuurlijk belang	Zuidplas Participatie BV: gemeente is 100% aandeelhouder. Zevenhuizen-Zuid Beheer BV/CV: gemeente Zuidplas heeft 50% zeggenschap en 31% risico aandeel en marktpartijen hebben 50% zeggenschap en 69% risico aandeel. Zevenhuizen-Zuid BV/CV: De directie bestaat uit één bestuurder/directeur die de gemeente vertegenwoordigt en één bestuurder/directeur die de marktpartijen vertegenwoordigt.	
Prestaties – effecten	Zevenhuizen Zuid BV/CV is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het woongebied Zevenhuizen Zuid, waaronder wordt verstaan verwerving van gronden (waar nodig), bouw- en woonrijp maken en het	

	ontwikkelen en bouwen van woningen. Tevens verricht de gemeente activiteiten op het gebied van planeconomie en civieltechnische activiteiten.	
Voortgang	Alle fasen zijn opgeleverd. Deelplan 3X zal niet meer door de CV worden ontwikkeld, maar is verkocht.	
Risico's en kansen	De gemeente draagt 31% van het (financiële) risico, en heeft voor 50% zeggenschap. En eventueel exploitatieoverschot wordt naar rato 31-69% verdeeld onder de deelnemende partijen.	
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Alle werkzaamheden in de deelplannen zijn nagenoeg afgerond. De entiteit zal ontmanteld worden, het streven is om dat nog in 2026 te doen.	

C. Stichtingen

1. Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!)	
Vestigingsplaats	Gemeente Zuidplas
Juridische rechtsvorm	Stichting
Doel	Stichting ZO! voorziet in een eenvoudige, snelle en deskundige toegang tot welzijn, ondersteuning en (complexe) hulpverlening
Participerende partijen	Gemeente Zuidplas
Reden gemeente aangaan verbinding	Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. Zij biedt eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning vanuit het voorveld. Daarnaast adviseert zij de gemeente Zuidplas voor het inzetten van maatwerkvoorzieningen. De Stichting zal de komende jaren door ontwikkelen met betrekking tot integraal werken en zet in op afschaling van maatwerkvoorzieningen en zoveel mogelijk inzet van het voorveld daar waar ondersteuning nodig is. De Stichting geeft onder andere uitvoering aan de Wmo, Jeugdwet, leerlingenvervoer, kinderopvangtoeslagaffaire, inburgering, preventie op armoede en vroegsignalering. Door integraal te werken kunnen de hulpvragen breed bekeken worden zodat er passende en effectieve ondersteuning geboden kan worden.

Bestuurlijk belang	Het college kan met de regierol die zij heeft haar maatschappelijke, bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid waarmaken. Vanuit haar eigenaarsrol kan het college sturen op de (lange) termijnstrategie en continuïteit van Stichting ZO! De stichting wordt geleid door een directeur/bestuurder. Daarnaast is een raad van toezicht gevormd (benoemd door het college) van 5 personen.
Prestaties – effecten	In zijn algemeenheid wordt door de Gemeente aan Stichting ZO! opgedragen te zorgen voor: • het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie van inwoners waarbij optimaal gebruik gemaakt wordt van de eigen mogelijkheden en het netwerk; • het versterken van de sociale duurzaamheid binnen de dorpen en wijken van de gemeente Zuidplas; • het bieden van een eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning. De inhoudelijke prestaties en producten zijn opgenomen in het producten en prestatieboek die als bijlage is opgenomen bij het DVO, wat in 2026 hernieuwd zal worden.
Risico's en kansen	Aanzuigende werking door grotere bekendheid/zichtbaarheid. Tegelijk is de bekendheid van ZO! ook een kans om meer in het voorveld op te pakken en eerder in het voorveld betrokken te zijn waardoor je eerder bij de problematiek betrokken bent en grotere/complexe problematiek kan voorkomen. Er is een krapte op de arbeidsmarkt. Hier wordt Stichting ZO! mee geconfronteerd. Gecontracteerde zorgaanbieders hebben wachtlijsten door krapte op de arbeidsmarkt. Deze wachtlijsten zorgen voor een extra druk op ZO! Daarnaast hebben samenwerkingspartijen personeelskrapte waardoor casuïstiek soms sneller overgedragen wordt aan ZO! of langer door ZO! ondersteund wordt.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De Stichting is per 1 juli 2021 operationeel. Vanaf de start is de Stichting doorontwikkeld. In 2024/2025 heeft een brede evaluatie plaatsgevonden. In 2026 is een projectplan opgesteld waardoor de verbeterpunten opvolging kunnen krijgen. Binnen deze ontwikkeling valt ook de herijking van de dienstverlenings-overeen-komsten en passende huisvesting van de Stichting.

Financieel belang

Stichting Zuidplas Ondersteunt Balansbedragen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Eigen vermogen verbonden partij	€ 219	nb	nb
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 3.617	nb	nb
Resultaat verbonden partij	€ 195	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 7.418	€ 7.418	€ 7.733

Paragraaf 7: Grondbeleid

Inleiding
Onder grondbeleid verstaan we de positie die de gemeente inneemt bij het bereiken van maatschappelijke inspanningen met een ruimtelijk effect zoals deze zijn bepaald in de Omgevingsvisie Zuidplas 2040. De gemeenteraad bepaalt de kaders van het grondbeleid en stelde deze op 8 juni 2021 met de Routekaart voor Ruimtelijke Opgaven (hierna Routekaart genoemd) vast met een actualisatie op het Didam-arrest 24 januari 2023.

Focus op de ruimtelijke opgaven
De maatschappelijke opgaven met een ruimtelijk effect waar de gemeente Zuidplas de komende jaren aan werkt zijn gericht op het bereiken van inspanningen voor de ontwikkeling van de gemeente op vele fronten. Deze inspanningen zijn onder andere vastgelegd in de Omgevingsvisie Zuidplas 2040.

- Aantrekkelijk Zuidplas: het uitbreiden en inbreiden van dorpen met een divers, betaalbaar en flexibel woningaanbod, waarbij het niveau van voorzieningen op peil blijft. Ook buiten de dorpen wordt geïnvesteerd, onder andere in groen, water en recreatie.
- Duurzaam Zuidplas: Zuidplas werkt aan een toekomstbestendige gemeente door in te zetten op zoveel mogelijk energieneutraliteit en verduurzaming. Daarnaast wordt ingezet op het tegengaan van hittestress, verdroging en wateroverlast.
- Ondernemend Zuidplas: het inzetten op een goed, toekomstig vestigingsklimaat dat goed bereikbaar is.
- Gezond Zuidplas: het inzetten op mogelijkheden voor sport, cultuur, onderwijs en werkgelegenheid.

Onder andere zal het ruimtelijk instrumentarium worden ingezet om deze doelen te kunnen bereiken.

Visie op het grondbeleid
Grond is een essentiële productiefactor bij het uitvoeren van de maatschappelijke opgaven. Het is een schaars en kostbaar goed, dus is het van belang dat bij de verdeling van de grond alle maatschappelijke factoren en inspanningen aan bod komen. Op dit vlak heeft de gemeente een ordenende en sturende taak. In de Routekaart gaat de gemeente uitgebreid in op de gewenste vorm van grondbeleid en welk gereedschap zij hiervoor inzet. De gemeente kiest in de nota geen voorkeursmodel aan type grondbeleid. De gemeente beschouwt de ruimtelijke opgave en zet de juiste middelen in om die opgave te bereiken. Dit opgavegericht grondbeleid legt de nadruk op de te bereiken maatschappelijke doelen en hoe de bij de gemeente aanwezige middelen (capaciteit, geld, grondposities) hier het beste voor kunnen worden ingezet.

Najaar 2026 zal de Routekaart worden geactualiseerd. De wijze van toepassing van grondbeleid zal niet wijzigen. Wel zal de nadruk nog meer komen te liggen op doelmatigheid van het beleid, en het transparant verantwoorden hiervan.

De gemeente kan daarbij naar buiten toe verschillende gereedschappen inzetten (extern gericht beleid). Indien een actieve rol nodig is betreft het gereedschappen om grond tot beschikking te krijgen, te ontwikkelen en uit te geven. Indien het gaat om doelen die marktpartijen kunnen realiseren zal een faciliterende rol mogelijk zijn, en is kostenverhaal om gemeentelijke kosten te dekken van belang.

Naast de Routekaart (en nota grondprijzenbeleid) is er beleid vastgesteld voor kostenverhaal (Nota kostenverhaal Zuidplas). Hierin is vastgelegd op welke wijze de gemeente kosten die zij maakt voor het faciliteren van private projecten, en kosten voor bovenplanse voorzieningen verhaald. In deze nota zijn de nieuwe regels omtrent kostenverhaal, die met de Omgevingswet per 1 januari 2024 zijn ingegaan, verwerkt.

Inzicht in de voortgang en de financiële positie
Zuidplas past zowel actief grondbeleid als facilitair grondbeleid toe. De gemeenteraad wordt op 3 manieren betrokken bij de voortgang en de financiële positie:

1. Informeren: De voortgangsinformatie over de ruimtelijke activiteiten waartoe de Raad besloten heeft wordt vanaf 2025 digitaal aangeboden via GEOweb. De informatie is doorlopend beschikbaar en wordt periodiek geüpdatet. Daarnaast worden er twee zogeheten PRO-markten aan de Raad aangeboden, gelegenheden om uitgebreide technische vragen over de voortgang van de projecten te stellen. Deze PRO-markten worden uitgelijnd met de P&C momenten van de jaarstukken en de begroting.

2. Verantwoorden: De financiële rapportage over grondexploitaties, voorbereidingskredieten, de reserve grondexploitaties, de reserve PRO en bijbehorende beslispunten, wordt als ‘Meerjarenperspectief Grondbedrijf’ (MPG) aangeboden aan de Raad. Dat gebeurt bij de Zomernota. Het MPG kan worden beschouwd als een nadere toelichting op de jaarrekening voor het onderdeel Grondbeleid.

3. Begroten: Een strategische beschouwing (met bijbehorende beslispunten) op de grondexploitaties, toekomstige activiteiten binnen het grondbedrijf en de marktontwikkelingen zal de Raad worden aangeboden bij de begroting.

Wet- en regelgeving
De rapportage over de complexen vindt plaats op basis van geldende wet- en regelgeving. Voor het grondbedrijf zijn dat voornamelijk de regels van BBV 2019 en specifieke op het grondbedrijf gerichte notities van de BBV. De laatste notitie is in 2023 uitgekomen. De geldende regelgeving is consequent toegepast bij de actualisaties en administratieve verwerking van grondexploitaties en voorbereidingskredieten.

Tevens is de “Wet op de vennootschapsbelasting 1969” vanaf 2016 ook van toepassing op de gemeente, voor zover deze geacht wordt een onderneming te voeren. Dit is het meest waarschijnlijk bij het grondbedrijf. Om vast te stellen of het grondbedrijf als een onderneming geldt wordt ieder jaar een toets uitgevoerd. Hierover wordt gerapporteerd in het MPG.

Grondexploitatieresultaten
Conform voorschriften van het BBV actualiseert de gemeente jaarlijks de lopende grondexploitaties, met als peildatum 1/1. Ten behoeve van deze actualisatie zijn ook de rekenparameters (opbrengsten- en kostenstijging) met de huidige marktinzichten onderbouwd en vastgesteld. Daarnaast is dit jaar de grondexploitatie Cortelande geopend op 14 januari 2026, en geactualiseerd naar peildatum 1/1 meegenomen in het MPG.

In onderstaande tabel zijn de verwachte resultaten van de geactualiseerde grondexploitaties weergegeven. Er is sprake van 1 bijstelling ten opzichte van de vastgestelde grondexploitaties.

Project	NCW MPG 2026	Voorziening MPG 2026	NCW Begroting 2027	NCW Begr. 2027 - MPG 2026 (mutatie)	Oprenting 2026	Voorziening Begroting 2027
Voordelige grondexploitaties	—	—	—	—	—	—
Jonge Veenen fase 3 (actief)	€ 163.000	—	€ 163.000	—	—	—
Nadelige grondexploitaties (verliesvoorzieningen)	—	—	—	—	—	—
Kamerling Onnes (tweemaster)	€ -566.000	€ 566.000	€ -566.000	—	€ 11.314	€ 577.314
Swanla - Verlaat	€ -1.115.000	€ 1.115.000	€ -1.365.000	€ -250.000	€ 94.794	€ 1.459.794
Dorpsstraat 38	€ -1.259.000	€ 1.259.000	€ -1.259.000	—	€ 25.176	€ 1.284.176
Keijzerschool	€ -375.000	€ 375.000	€ -375.000	—	€ 7.493	€ 382.493
Rehobotschool	€ -952.000	€ 952.000	€ -952.000	—	€ 19.036	€ 971.036
Cortelane Fase 1a	€ -12.941.000	€ 2.802.000	€ -12.941.000	—	€ 258.817	€ 3.060.971
Aanvullende dekking Gebiedsbudget	—	—	—	—	—	*€ 10.139.000*
Facilitaire projecten verbonden aan grondexploitaties	—	—	—	—	—	—
Jonge Veenen (facilitair)	€ -153.000	€ 153.000	€ -153.000	—	—	€ 153.000
Totaal	€ -17.198.000	**€ 7.222.000**	€ -17.448.000	€ -250.000	—	**€ 7.888.784**

Verlies- en winstnemingen

Conform regelgeving treft de gemeente Zuidplas voorzieningen voor die geopende grondexploitaties, die in de toekomst met een verwacht tekort sluiten. Deze voorzieningen worden jaarlijks bijgesteld op grond van de geactualiseerde grondexploitaties. Het voorziene bedrag betreft het verwachte tekort op netto contante waarde. Voorzieningen worden gevormd ten laste van de Reserve Grondexploitaties.

Voor winstgevende grondexploitaties is tussentijdse winstneming verplicht, maar het is alleen mogelijk als

- er voldoende zekerheid bestaat over de verwachte inkomsten;
- de toekomstige inkomsten groter zijn dan de nog resterende uitgaven.

De notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023) van de BBV-commissie beschrijft de bepaling van tussentijdse winstnemingen op basis van het voorzichtigheidsbeginsel en de PoC-methode (percentage of completion). De winstnemingen worden conform beleid toegevoegd aan de reserve Grondexploitaties.

Reserves Grondbedrijf

	2026	2027	2028	2029	2030
Stand reserve Grondbedrijf per 1-1	**€ 20.220.472**	**€ 6.793.762**	**€ 6.593.762**	**€ 6.393.762**	**€ 6.193.762**
Ombuigingen	—	—	—	—	—
Rentelasten strategische gronden	—	€ -200.000	€ -200.000	€ -200.000	€ -200.000
*Realisatiestimulans**	*€ -259.000*	*€ -378.000*	—	—	—
Reeds begrote onttrekkingen	€ -15.974.000	—	—	—	—
Reeds begrote dotaties	€ 2.547.290	—	—	—	—
Realisatiestimulans	—	—	*pm*	*pm*	—
Stand reserve Grondbedrijf per 31-12	**€ 6.793.762**	**€ 6.593.762**	**€ 6.393.762**	**€ 6.193.762**	**€ 5.993.762**

* Door deze ombuiging kunnen deze middelen niet aan de reserve worden gedoteerd, ze worden ingezet als algemeen dekkingsmiddel. Dit bedrag telt daarom niet mee in de stand van de reserve.

In het kader van de ombuigingsopgave van de organisatie is besloten de rentelasten die voortvloeien uit de strategische gronden (activa) niet langer ten laste te brengen van de algemene middelen, maar voor rekening te laten komen van het grondbedrijf zelf. Het gaat hierbij om de rentekosten over de boekwaarde van gronden die zijn aangemerkt als strategisch bezit.

Tevens is besloten de middelen uit de Realisatiestimulans van het Rijk niet langer te doteren aan de reserve Grondbedrijf, maar deze te laten vrijvallen ten gunste van de algemene dienst. Deze ombuiging levert de algemene dienst een voordeel op. Voor de reserve Grondbedrijf betekent dit een structureel lagere dotatie. Jaarlijks wordt vanaf 2027 een bedrag van € 200.000 onttrokken aan de reserve Grondbedrijf. Deze onttrekking is structureel van aard: zij loopt door zolang de betreffende strategische gronden op de balans staan en nog niet tot ontwikkeling zijn gebracht. Doordat de rentelasten binnen het grondbedrijf worden opgevangen, ontstaat er ruimte in de algemene middelen, terwijl de reserve Grondbedrijf hiervoor evenredig wordt belast.

Bestemmingsreserve Cortelande

	2026	2027	2028	2029	2030
Stand bestemmingsreserve Cortelande per 1-1	€ 0	€ 12.177.000	€ 12.177.000	€ 12.177.000	€ 12.177.000
Reeds begrote onttrekkingen	€ -2.931.000	—	—	—	—
Reeds begrote dotaties	€ 15.108.000	—	—	—	—
Stand bestemmingsreserve Cortelande per 31-12	€ 12.177.000	€ 12.177.000	€ 12.177.000	€ 12.177.000	€ 12.177.000

Met het vaststellen van de grondexploitatie Cortelande Fase 1A door de raad is Cortelande overgegaan van een ontwikkeling in voorbereiding naar een formele grondexploitatie met een vastgesteld financieel kader. Daarmee is Cortelande onderdeel geworden van de prognose van de resultaten van de totale grondexploitatie, evenals van de risico's, de ontwikkeling van de reserve Cortelande en het weerstandsvermogen binnen de paragraaf Grondbeleid.

De onttrekking voor het treffen van de voorziening bij vaststelling van Grex Middengebied Fase 1A is ten laste gekomen van de bestemmingsreserve Cortelande. Tot en met 2025 liep de risicoreservering Middengebied nog via de reserve Grondbedrijf, waardoor tegenvallers in Cortelande direct het weerstandsvermogen en de vrije ruimte van de hele portefeuille raakten. Door Cortelande een eigen reserve te geven, is die koppeling losgemaakt. De koppeling is niet volledig verbroken. Mocht Cortelande een tekort hebben dat de bestemmingsreserve niet kan dekken, dan blijft het mogelijk om dat vanuit de vrije ruimte in de reserve Grondbedrijf bij te passen. Dat is dan een expliciete keuze van de raad, geen automatisme.

De inhoudelijke rapportage hierover vindt plaats via het Meerjarenperspectief Grondbedrijf (MPG), dat jaarlijks als uitgebreide financiële toelichting bij de jaarstukken aan de raad wordt aangeboden.

Grondvoorraad

De gemeentelijke grondvoorraad bestaat uit 2 delen: gronden in ontwikkeling (met grondexploitaties, de zogenaamde BIE), en de strategische gronden (MVA). Een groot deel van de grondvoorraad (de BIE) zal binnen 4 jaar tot ontwikkeling zijn gekomen (lopende grondexploitaties). Met betrekking tot de gronden in Nieuwerkerk-Noord wordt verkend wat de ontwikkelingsmogelijkheden zijn.

Momenteel zijn de te ontwikkelen gronden in Cortelande grotendeels opgenomen in de gezamenlijke grondbank RGZ Zuidplaspolder. Deze gronden worden overgenomen na de uitspraak van de Raad van State in de beroepsprocedure met betrekking tot het bestemmingsplan. Dit geldt ook voor de gronden van de Provincie. De zitting is voorzien op 24, 25 en 26 november 2026. De verwachting is dat de gronden in het 1e kwartaal van 2027 kunnen worden overgenomen.

Paragraaf 8: Openbaarheid

De paragraaf betreffende openbaarheid geeft ten minste inzicht in de beleidsvoornemens inzake de toepassing van de Wet open overheid en de wijze waarop toepassing is gegeven aan deze beleidsvoornemens.

In de considerans van de Wet open overheid (“Woo”) is het motief voor vaststelling van de wet als volgt geformuleerd:

- de toegang tot overheidsinformatie voor iedereen vergroten,
- de actieve openbaarmaking bevorderen,
- bestuurlijke transparantie tot norm verheffen,
- de regels voor openheid en openbaarheid actualiseren en deze zoveel mogelijk in de wet opnemen zodat openbaarheid een recht wordt van de burger en een plicht van de overheid.

Ambitie

Zuidplas wil een open en transparante gemeente zijn. We werken aan het verder op orde brengen van onze informatiehuishouding en bereiden ons voor op de gefaseerde invoering van actieve openbaarmaking. Het uitgangspunt is daarbij openbaarheid. We streven naar een zorgvuldige, tijdige en toegankelijke uitvoering van de Wet open overheid (Woo) en naar een organisatie waarin transparantie een vanzelfsprekend onderdeel is van de dagelijkse besluitvorming.

Ontwikkelingen

De landelijke ontwikkeling rondom de Wet open overheid (Woo) vraagt van gemeenten een steeds verdere beweging naar een transparante en actieve overheid. De Woo kent zeventien informatiecategorieën die uiteindelijk allemaal actief openbaar gemaakt gaan worden.

Een belangrijke ontwikkeling daarbij is de verdere ontwikkeling van de generieke Woo-voorziening (GWV). De Generieke Woo-voorziening (GWV) is het landelijke platform waarop overheden hun verplicht actief openbaar gemaakte Woo-documenten centraal vindbaar maken. De ontwikkeling van deze voorziening heeft vertraging opgelopen, waardoor de invoering van verschillende Woo-categorieën is uitgesteld.

De invoering van de zeventien categorieën vindt gefaseerd plaats. De eerste vijf categorieën zijn inmiddels actief openbaar (https://organisaties.overheid.nl/woo/30143/Gemeente_Zuidplas & https://open.zuidplas.nl). Landelijk werd eerder uitgegaan van inwerkingtreding van tranche 2 in 2027, maar de definitieve planning wordt nog opnieuw vastgesteld door het ministerie van BZK. Voor deze tranche en de opvolgende categorieën wordt toegewerkt naar verdere invoering. Zo worden de ‘WOO-verzoeken en -besluiten’ uit de tweede tranche nu al openbaar gemaakt.

Naast de actieve openbaarmaking kennen we ook de passieve openbaarmaking. Passieve openbaarmaking betekent het achteraf openbaar maken van informatie naar aanleiding van een concreet verzoek daartoe. Deze verzoeken worden in behandeling genomen en geregistreerd door het team juridische zaken van het cluster HR, JZ en Inkoop, die samen met de betreffende vakafdeling de verdere afhandeling van het verzoek ter hand neemt. De Woo-verzoeken vragen veel aandacht van zowel team juridische zaken als de verschillende vakafdelingen. We zien een enorme groei van het aantal Woo-verzoeken. Vooralsnog zijn de organisatiebrede kosten berekend op € 375.000 in het afgelopen jaar. Door tijdelijke uitbreiding van de capaciteit is het

aandeel Woo-verzoeken dat binnen de wettelijke termijn wordt afgehandeld verhoogd. Waar in 2025 circa 50% van de Woo-verzoeken binnen de wettelijke termijn werd afgehandeld, is dit percentage in september 2026 gestegen naar 87%.

Wat wil de gemeente Zuidplas bereiken?

8.1 Verdere versterking van een open en transparante overheid
Zuidplas voldoet gefaseerd aan de verplichtingen van de actieve openbaarmaking van de Woo. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners kunnen gemeentelijke informatie eenvoudig vinden en raadplegen.

8.2 Openbaarheid is onderdeel van de dagelijkse werkzaamheden
Medewerkers zijn zich bewust van het belang van transparantie en passen de uitgangspunten van de Woo consequent toe bij het maken, beheren en openbaar maken van informatie.

8.3 Zuidplas behandelt Woo-verzoeken zorgvuldig en dienstverlenend
Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners kunnen rekenen op een transparante en zorgvuldige afhandeling van Woo-verzoeken. Door continue verbetering van processen en informatiebeheer vergroten we de kwaliteit en efficiëntie van de dienstverlening, waarbij wettelijke termijnen zoveel als mogelijk worden behaald.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Inspanningen op doelstelling 8.1 Verdere versterking van een open en transparante overheid	
8.1.1	Zuidplas voldoet aan de verplichtingen voor actieve openbaarmaking zoals opgenomen in tranche 2 van de Wet open overheid (Woo).
8.1.2	Informatie is betrouwbaar, vindbaar en wordt duurzaam beheerd zodat deze tijdig beschikbaar is voor openbaarmaking en verantwoording.
8.1.3	Medewerkers worden ondersteund bij de toepassing van actieve openbaarmaking binnen hun dagelijkse werkzaamheden.

Inspanningen op doelstelling 8.2 Openbaarheid is onderdeel van de dagelijkse besluitvorming	
8.2.1	Medewerkers worden getraind in het anonimiseren van documenten en het toepassen van de functionaliteit voor anonimiseren in het nieuwe zaaksysteem.
8.2.2	Kennis van de Woo en het correct anonimiseren van informatie wordt structureel geborgd door deze onderwerpen op te nemen in het inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers.
8.2.3	Informatie, werkinstructies en hulpmiddelen over de Woo en het anonimiseren van documenten worden actueel gehouden en zijn voor medewerkers eenvoudig en snel vindbaar.

8.2.4	Voor thema's die regelmatig terugkeren in Woo-verzoeken worden mogelijkheden voor actieve openbaarmaking geïdentificeerd en, waar mogelijk en binnen de wettelijke kaders, geïmplementeerd.

Inspanningen op doelstelling 8.3 Zuidplas behandelt Woo-verzoeken zorgvuldig en dienstverlenend	
8.4.1	Indieners van Woo-verzoeken, betrokken medewerkers en andere belanghebbenden worden gedurende het proces actief geïnformeerd over de wettelijke termijnen, de voortgang en eventuele verlengingen.
8.4.2	Een interne kick-off wordt als vast onderdeel opgenomen in het Woo-proces, zodat vanaf de start duidelijkheid bestaat over de inhoud van het verzoek, de benodigde werkzaamheden, verantwoordelijkheden en planning.

Indicatoren

Effectinficatoren

Doelstelling effectindicator	Indicator	2025	2026 Nulmeting	2027	2028	2029	2030
8.3 “..” Door continue verbetering van processen en informatiebeheer vergroten we de kwaliteit en efficiëntie van de dienstverlening, waarbij wettelijke termijnen zoveel als mogelijk worden behaald.	Het percentage WOO verzoeken dat binnen de wettelijke termijnen wordt afgehandeld.	50%	87%*				

**september 2026*

Paragraaf 9: Kostenbeheersing en doorontwikkeling P&C

Nieuw in deze begroting is de paragraaf Kostenbeheersing en doorontwikkeling P&C. Het thema kostenbeheersing is voortgekomen uit het coalitieakkoord 2026-2030 van de gemeente Zuidplas. Met deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de gemeente in samenhang stuurt op de doorontwikkeling van de P&C Cyclus, beheersing van kostenontwikkelingen, de financiële impact van beleidskeuzes en de betaalbaarheid van zowel bestaande als nieuwe ambities.

De financiële uitdagingen waarvoor gemeenten staan vragen om een overheid die zorgvuldig en toekomstgericht omgaat met publieke middelen. Zuidplas wil ook in de toekomst een financieel gezonde gemeente blijven die haar wettelijke taken uitvoert, maatschappelijke opgaven oppakt en bestuurlijke ambities realiseert. Daarbij staat niet het voortdurend bezuinigen centraal, maar het versterken van financieel inzicht, het beheersen van kostenontwikkelingen en het maken van bewuste keuzes binnen de beschikbare financiële ruimte.

Dit is eens te meer nodig omdat de financiële uitdagingen voor gemeenten de komende jaren verder toenemen. Stijgende zorgkosten, hogere loon- en prijsontwikkelingen, toenemende maatschappelijke opgaven en onzekerheden rondom de bekostiging vanuit het Rijk leggen een steeds grotere druk op de gemeentelijke begroting. Tegelijkertijd maken open-einderegelingen binnen onder andere het sociaal domein het lastiger om financiële effecten vooraf volledig te voorspellen.
De afgelopen jaren heeft Zuidplas al verschillende stappen gezet om de financiële positie van de gemeente te versterken. Daarbij is steeds nadrukkelijk gezocht naar mogelijkheden om kostenontwikkelingen te beheersen zonder direct afbreuk te doen aan de kwaliteit van de dienstverlening.

Tegelijkertijd is gebleken dat veel relatief eenvoudig te realiseren besparingen inmiddels zijn benut. De financiële opgave verschuift daarom steeds meer van eenmalige bezuinigingen naar het structureel vergroten van inzicht en wendbaarheid. Het doel is om financiële ontwikkelingen vroegtijdig inzichtelijk te maken, tijdig te kunnen bijsturen en de uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van beleid blijvend te toetsen.

Kostenbeheersing wordt in dat kader steeds meer onderdeel van de reguliere sturing op de gemeentelijke financiën. Daarbij ligt de nadruk op het versterken van financieel inzicht, budgetdiscipline en voorspelbaarheid. Door budgetten, processen en ontwikkelingen continu te monitoren en waar nodig tijdig bij te sturen, wordt gewerkt aan een beheerste ontwikkeling van de gemeentelijke lasten en een financieel gezonde meerjarenbegroting.

Met het programma kostenbeheersing en de doorontwikkeling P&C wil het college komen tot een structureel sluitende begroting voor nu maar meer nog een financieel gezonde meerjarenraming. Daarbij streven wij naar een organisatie die financiële risico’s tijdig signaleert, adequaat beheerst en voldoende wendbaar blijft om in te spelen op veranderende omstandigheden. Kostenbeheersing is daarmee geen eenmalige actie, maar een continu onderdeel van de planning- en controlcyclus en de reguliere sturing op de gemeentelijke financiën. We willen de voorspelbaarheid vergroten van alle beschikbare middelen en de inzet daarvan.

Door meer inzicht te verkrijgen in de kosten, effecten en uitvoerbaarheid van beleid kunnen bestuurlijke keuzes beter worden onderbouwd en kunnen beschikbare middelen effectiever worden ingezet. Uiteindelijk draagt dit bij aan een gemeente die doelmatig werkt, bewust omgaat met publieke middelen en financieel gezond blijft op de korte én lange termijn. Wij blijven begrotingen, budgetten, investeringen en beleidsvoorstellen integraal beoordelen op doelmatigheid, uitvoerbaarheid en financiële houdbaarheid. Daarbij is blijvende aandacht voor de doelmatige uitvoering van gemeentelijke taken en de financiële effecten van keuzes binnen de verschillende beleidsterreinen van de gemeente.

De portefeuillehouder Financiën voert hierbij nadrukkelijk regie op de ontwikkeling van kosten en opbrengsten, zodat waar nodig eerder kan worden bijgestuurd. De motie en de toezegging die volgden van het onderzoek *"Inzicht en Wendbaarheid"* worden hier in samenhang gebracht en er zal een startnotitie worden opgesteld. In deze paragraaf die in alle P&C producten wordt toegevoegd van 2027 is de borging en rapportage hierover geborgd.

Zuidplas zal zich samen met de VNG en andere gemeenten actief blijven inzetten voor een structureel betere financiële positie van gemeenten en een beter passend gemeentefonds. Omdat een belangrijk deel van de financiële druk voortkomt uit landelijke ontwikkelingen en de bekostiging van gemeentelijke taken, blijft deze lobby ook de komende jaren onverminderd van belang.

Voor kostenbeheersing zijn geen afzonderlijke aanvullende exploitatiemiddelen beschikbaar. De activiteiten worden uitgevoerd binnen de bestaande budgetten en capaciteit van de organisatie. Voor kostenbeheersing in het sociaal domein is wel incidenteel budget voor extra capaciteit gevraagd in de Najaarsnota 2026.

FINANCIËLE BEGROTING 2027-2030

1. Samenvatting financieel perspectief

1.1 Resultaat begrotingsjaar

Het resultaat van de verschillende begrotingsjaren is als volgt:

Begroting 2027-2030	2027	2028	2029	2030
			Bedragen x € 1.000	
Beginstand Zomernota 2026 / Meicirculaire 2026	**-8.229**	**-9.022**	**-9.304**	**-8.986**
Ombuigingen	8.816	4.523	4.312	4.707
Overige wijzigingen	314	-64	-440	-841
Resultaat	**901**	**-4.563**	**-5.432**	**-5.120**
Correctie voor incidentele posten	-494	-397	-364	-254
Structureel resultaat	**407**	**-4.960**	**-5.796**	**-5.374**

Voor 2027 is er sprake van een sluitende begroting. Deze is ook structureel sluitend, wat blijkt uit hoofdstuk 2.3.

1.2 Uitgangspunten begroting

In de Zomernota 2026 zijn de financieel technische uitgangspunten voor deze Begroting 2027 vastgesteld. Hieronder wordt toegelicht hoe hiermee is omgegaan.

Constante prijzen

Bij de Begroting 2027-2030 zijn de budgetten op prijsniveau 2027 gebracht (t+1 indexatie), maar niet cumulatief daarna voor 2028 t/m 2030. Dit geldt zowel voor de lasten als voor de baten, waaronder het gemeentefonds. Deze methode heet “constante prijzen”, het alternatief is “lopende prijzen”.

Loon- en prijsindexatie

In de Meicirculaire 2026 kwam 2,5% loon- en prijsindexatie beschikbaar, gebaseerd op de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (pBBP). Deze index van 2,5% is toegepast op de budgetten voor subsidies aan derden partijen en voor onze leges en belastingen.
In de Septembercirculaire 2026 is bekend geworden dat de pBBP stijgt naar 3,1%.
De algemene index van 2,5% is niet voor alle lasten passend. Voor elk domein is daarom gekeken welke indexatie past is om te komen tot een reële begroting. Hiervoor zijn o.a. deze indexen toegepast:

- Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA-index) voor het sociaal domein: 3,59%.
- NEA-index voor Wmo-vervoer, leerlingenvervoer en doelgroepenvervoer: 4,10%.
- Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW-index) voor kosten in openbare ruimte: 4,0%.
- Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Midden-Holland (FKGR): 4,53% voor personele lasten en 2,6% voor materiële lasten.

- Loonvoet sector overheid: 4,2% (gebruikt voor Stelpost Loon).

Verwerken circulaires gemeentefonds
De grootste inkomstenbron van gemeenten is het gemeentefonds. De drie jaarlijkse circulaires hierover verwerken wij als volgt:

- De Meicirculaire verwerken wij als aparte begrotingswijziging, deze agenderen wij voor de gemeenteraad waarin de Zomernota wordt besproken.
- De Septembercirculaire verwerken wij tegelijkertijd met de Begroting & Najaarsnota. De Septembercirculaire 2026 is verwerkt in de Najaarsnota.
- De Decembercirculaire leidt niet meer tot een begrotingswijziging in het lopende jaar. Eventuele effecten landen in de Jaarrekening.

Rente
De rentelasten moeten volgens het BBV worden “gedragen” door de “veroorzakers” in de begroting. Dit heet omslagrente. Dit gebeurt op de taakvelden waar afschrijvingslasten van investeringen geboekt worden en op de grondexploitaties. In de paragraaf financiering staan de percentages omslagrente.

Overhead toerekening
Bij de Begroting 2027 is een nieuw overheadpercentage berekend worden conform artikel 12.4 van de Financiële verordening: overheadlasten delen door salarislasten. Dit wordt toegepast binnen “gesloten systemen” zoals de leges, begraafplaatsrechten, marktgelden, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Toerekening aan grondexploitaties en investeringen gebeurt op basis van werkelijke tijdsbesteding. In de uurtarieven van medewerkers wordt een opslag overhead verwerkt. Het overhead percentage voor 2027 is 60%. Vorig jaar was dit 64%.

Kostenverdeling
De salarislasten van de ambtelijke organisatie zijn via percentages per cluster (afdeling) verdeeld over de verschillende begrotingsproducten en taakvelden.

Stelposten
Stelposten zijn tijdelijke begrotingsposten, die nodig zijn omdat naar verwachting in de toekomst lasten gemaakt moeten worden. De precieze plek van deze lasten in de structuur van programma’s en producten is echter nog niet duidelijk.

- Stelpost prijs: wordt gebruikt ter dekking van indexaties en dus niet voor nieuw beleid; wordt gevoed uit indexatie gemeentefonds en belastingen.
- Stelpost loon: betreft voorlopige reservering voor Cao-stijgingen, als er nog geen definitieve Cao is; zelfde voeding als stelpost prijs.
- Stelpost groei: reservering van de toename ven het gemeentefonds en OZB als gevolg van groei aantal inwoners, ten behoeve van groeigerelateerde kosten.

Zie hoofdstuk 2.4 voor de omvang van deze stelposten en toelichting op andere stelposten.

Afschrijvingsbeleid
Het afschrijvingsbeleid wordt uitgevoerd conform de Financiële verordening. Een wijziging die voorgesteld wordt, is om over te stappen op een andere manier van afschrijven. Nu is dit een lineaire methode: elk jaar hetzelfde bedrag aan afschrijving. Dit wordt een progressief annuïtaire methode van 2,5%. Als gevolg hiervan wordt aan de beginperiode van de afschrijving een lager bedrag afgeschreven en aan de eindperiode een hoger bedrag. Gelijktijdig met deze

Begroting 2027 wordt een wijziging van de Financiële verordening voor besluitvorming aangeboden. De financiële effecten van deze wijziging zijn toegelicht op programma 6.

2. Baten en lasten per programma

2.1 Baten en lasten per programma

Overzicht van baten en lasten						*Bedragen * € 1.000*
	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten:						
1: Bestuur en Organisatie	11.436	11.512	11.149	11.168	11.116	11.110
2: Sociaal Domein	67.283	68.962	70.148	66.251	64.588	64.418
3: Maatschappelijk domein	13.560	14.747	16.705	16.965	17.598	18.538
4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	28.308	202.223	83.058	88.505	82.744	82.266
5: Fysieke omgeving	30.733	33.050	35.327	37.203	39.446	41.266
6: Algemene dekkingsmiddelen en overhead	20.448	14.190	20.865	20.053	19.007	18.193
Totaal Lasten	**171.767**	**344.684**	**237.252**	**240.145**	**234.497**	**235.790**
Baten:						
1: Bestuur en Organisatie	1.790	1.317	1.303	1.295	1.206	1.198
2: Sociaal Domein	17.914	18.728	16.970	14.357	14.355	14.354
3: Maatschappelijk domein	3.539	3.452	4.306	4.384	4.497	4.660
4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	19.445	181.105	76.321	78.208	71.920	71.487
5: Fysieke omgeving	16.817	17.357	17.936	18.398	18.567	18.820
6: Algemene dekkingsmiddelen en overhead	105.618	109.620	120.176	118.101	117.723	119.485
Totaal baten	**165.124**	**331.580**	**237.011**	**234.742**	**228.268**	**230.005**
Saldo van baten en lasten Totaal	**-6.644**	**-13.104**	**-241**	**-5.402**	**-6.229**	**-5.785**
Toevoeging aan reserves	6.795	27.043	4.574	161	162	162
Onttrekking aan reserves	9.629	32.757	5.716	1.001	958	827
Saldo reservemutaties	**-2.834**	**-5.713**	**-1.142**	**-840**	**-796**	**-665**
Resultaat	**-3.810**	**-7.391**	**901**	**-4.563**	**-5.432**	**-5.120**

Op de verschillende begrotingsprogramma's is toegelicht welke financiële wijzigingsvoorstellen leiden tot wijzigingen op de programma's.

Uit de tabel blijkt duidelijk dat zowel lasten als baten erg toegenomen zijn in 2026 en de jaren daarna, ten opzichte van de realisatie van 2025. Dit heeft te maken met de grondexploitatie Cortelande die begin 2026 vastgesteld is. In het overzicht van de taakvelden (hoofdstuk 4) is te lezen dat op taakveld 8.2 Grondexploitaties in 2026 € 184 miljoen lasten en € 175 miljoen baten worden verwacht en in 2027 € 73 miljoen baten en lasten. Bij het opmaken van deze Begroting 2027 (eind september 2026) is duidelijk geworden dat het merendeel van deze kosten voor Cortelande niet volgt in boekjaar 2026 maar een jaar later. Dit betreft bijvoorbeeld de aankoop van gronden van de Grondbank of het bouwrijp maken van het gebied. Deze vertraging wordt veroorzaakt doordat de zitting van de Raad van State over de bezwaarschriften pas eind 2026 gepland staat en er tot dan toe geen sprake is van een onherroepelijk bestemmingsplan. Diverse grote kosten zullen daarmee niet meer in 2026 landen. Omdat het belangrijk is om telkens integraal naar de grondexploitatie Cortelande te kijken (alle onderdelen) is ervoor gekozen om bij deze Begroting 2027 geen gedeeltelijke bijstelling te doen. Naar verwachting zal het totaal lasten en baten in 2026 bij de Jaarrekening lager uitkomen dan nu voorspeld.

2.2 Algemene dekkingsmiddelen en overhead

Het BBV schrijft voor dat er inzicht wordt gegeven in de algemene dekkingsmiddelen, de overhead, de vennootschapsbelasting en de post onvoorzien.

Algemene dekkingsmiddelen						*bedragen x € 1.000*
	Rekening 2025	Begroting 2026 na	Begroting 2027	Meerjaren raming 2028	Meerjaren raming 2029	Meerjaren raming
Baten en lasten						
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	15.778	16.215	20.468	20.468	20.468	20.468
Algemene uitkering	88.023	92.898	98.661	96.963	96.583	98.344
Dividend	307	230	225	225	225	225
Saldo van de financieringsfunctie	-7	5.719	-1.404	-1.315	-938	-532
Overige algemene dekkingsmiddelen	757	-	-	-	-	-
Totaal overzicht van algemene dekkingsmiddelen	**104.858**	**115.062**	**117.950**	**116.340**	**116.338**	**118.505**

Uit de tabel blijkt dat de lokale heffingen toenemen. Dit is toegelicht in de paragraaf lokale heffingen. Het gemeentefonds neemt toe in 2027 door o.a. loon- en prijsindexatie en het toevoegen van de duurzaamheid uitkering (CDOKE, was voorheen een specifieke uitkering). Het saldo van de financieringsfunctie is het verschil tussen rente op het taakveld treasury en dat wat doorbelast wordt naar kostendragers. In 2026 is er een groot saldo zichtbaar. Dit is veroorzaakt door een foute boeking bij de Zomernota 2026 waarbij per abuis de kostentoerekening is omgedraaid. Dit wordt hersteld bij de Jaarrekening 2026.

Overhead lasten						*bedragen x € 1.000*
	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Meerjaren raming 2028	Meerjaren raming 2029	Meerjaren raming 20230
Bruto overhead lasten	18.223	20.049	20.791	20.512	20.463	20.687
Overhead toerekening	-1.363	-2.115	-2.361	-2.372	-2.382	-2.393
Totaal overhead lasten	**16.860**	**17.934**	**18.430**	**18.140**	**18.081**	**18.294**

De overheadlasten betreffen de lasten van ondersteuning voor overige producten. Denk hierbij aan ondersteunende personeelsfuncties zoals secretariaat, ICT en financiën. Of aan de huisvesting en facilitaire kosten. Een deel van de overheadlasten wordt doorbelast naar bijvoorbeeld investeringskredieten of grondexploitaties.

Vennootschapsbelasting zou betaald kunnen worden indien de gemeenten activiteiten uitvoert die de markt ook zou kunnen doen. Het financiële risico van de vennootschapsbelasting bevindt zich met name in het domein van grondexploitaties, als er winst gemaakt wordt op het totaal van de grondexploitaties. Dat is op dit moment niet aan de orde.

De post onvoorzien is gereduceerd naar € 0 bij de bezuinigingen van de Begroting 2021.

2.3 Incidentele baten en lasten

De onderstaande tabel geeft inzicht in de begrote incidentele baten en lasten van de meerjarenbegroting.

Incidentele baten en lasten * € 1.000	2027	2028	2029	2030
Incidentele lasten	5.139	161	162	162
Incidentele baten	5.633	558	526	416
Saldo incidentele baten en lasten	**-494**	**-397**	**-364**	**-254**

Wanneer het begrotingssaldo gecorrigeerd wordt voor deze incidentele baten en lasten, is er in het jaar 2027 nog steeds sprake van een begroting die structureel in evenwicht is. Dit blijkt uit de onderstaande tabel.

Structureel begrotingssaldo * € 1.000	2027	2028	2029	2030
Baten voor mutaties reserves	237.011	234.742	228.268	230.005
Lasten voor mutaties reserves	237.252	240.145	234.497	235.790
Saldo van baten en lasten	**-241**	**-5.402**	**-6.229**	**-5.785**
Toevoegingen aan reserves	4.574	161	162	162
Onttrekkingen aan reserves	5.716	1.001	958	827
Begrotingssaldo (incl. Najaarsnota en Septembercirculaire)	**901**	**-4.563**	**-5.432**	**-5.120**
Saldo incidentele baten en lasten	-494	-397	-364	-254
Structureel begrotingsaldo	**407**	**-4.960**	**-5.796**	**-5.374**

Hieronder volgt een specificatie van de incidentele baten en lasten.

Overzicht incidentele lasten	2027	2028	2029	2030
Programma 4 Ruimtelijk domein				
Budget Omgevingsvisie (Begroting 2027)	100			
Aanpak netcongestie (Begroting 2027)	200			
Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen en overhead				
Aanpak financiën sociaal domein (Begroting 2027)	65			
Organisatie ontwikkeling (Zomernota 2025)	200			
Totaal incidentele lasten in de programma's	565	-	-	-
Incidentele lasten toevoegingen aan reserves				
Reserve Afvalstoffenheffing				
Reserve Grondexploitatie				
Reserve Vastgoedbedrijf storting	2.465			
Reserve Vastgoedbedrijf structurele toevoeging	100	102	103	103
Reserve Ontheemden Oekraïne				
Reserve Cortelande	59	59	59	59
Reserve Sociaal Bouwen				
Reserve Kostenverhaal Ruimtelijke Investeringen				
Kapitaallastenreserve PRO (stortingen voor investeringen)	1.950			
Kapitaallastenreserve 't Ambacht (storting winst MPG'26)				
Totaal incidentele toevoegingen aan reserves	4.574	161	162	162
Totaal incidentele lasten	**5.139**	**161**	**162**	**162**

Overzicht incidentele baten	2027	2028	2029	2030
Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling				
Subsidie realisatiestimulans voor betaalbare woningen	378			-
Totaal incidentele baten in programma's	378	-	-	-
Incidentele baten onttrekkingen aan reserves				
Algemene reserve	200			
Reserve Afvalstoffenheffing		42	75	69
Reserve Grondexploitatie				
Reserve Grondexploitatie kapitaallasten strategische gronden	200	200	200	200
Reserve Sociaal Domein	95			
Reserve Vastgoedbedrijf	286	257	192	88
Reserve Gebiedsgericht werken				
Reserve PRO				
Reserve Cortelande	59	59	59	59
Reserve Kostenverhaal Ruimtelijke investeringen	1.950			
Kapitaallastenreserve Investeringen Begroting 2021 (naar reserve Vastgoed)	2.465			
Totaal incidentele baten onttrekkingen reserves	5.255	558	526	416
Totaal incidentele baten	**5.633**	**558**	**526**	**416**

De onderstaande tabel geeft inzicht in de structurele reservemutaties. Reservemutaties worden standaard als incidentele post beschouwd, behalve bij onttrekkingen aan kapitaallastenreserves. Een kapitaallastenreserve is een reserve waarbij jaarlijks een bedrag wordt onttrokken gelijk aan afschrijvingslasten voor een bepaalde investeringen.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	2027	2028	2029	2030
Structurele lasten = stortingen reserves				
Geen	-	-	-	-
Totaal structurele lasten ten laste van reserves	-	-		-
Structurele baten = onttrekkingen reserves				
Kapitaallastenreserves	461	443	434	409
Totaal structurele baten onttrekkingen reserves	461	443	434	409
Saldo structurele reservemutaties	**461**	**443**	**434**	**409**

2.4 Overzicht stelposten in de begroting

In de begroting zijn diverse stelposten opgenomen: posten die tijdelijk geparkeerd worden om op een later moment concreet verdeeld te worden over de verschillende begrotingsposten. Het gaat om de onderstaande stelposten.

Overzicht stelposten in de begroting	Bedragen * € 1.000			
	2027	2028	2029	2030
Stelposten m.b.t. prijs en groeigerelateerde kosten				
Stelpost Prijs	-	-	-	-
Stelpost Loon	1.300	1.300	1.300	1.300
Stelpost Groei	-	-	-	-
Subtelling	1.300	1.300	1.300	1.300
Stelposten gemeentefonds				
Stelpost BTW-compensatiefonds (onderdeel van gemeentefonds)	446	446	446	446
Stelpost Duurzaamheid (CDOKE) (onderdeel van gemeentefonds)		4.690	4.690	4.690
Subtelling	446	5.136	5.136	5.136
Stelposten sociaal domein, afhankelijk van besluitvorming Rijk				
Stelpost Wmo, eigen bijdrage vanaf 2028 (Meicirculaire 2026)		327	327	327
Stelpost Wmo, verlagen kosten huishoudelijke hulp (Meicirculaire 2026)			1.458	1.500
Stelpost Jeugdhulp - verkorten trajectduur (Zomernota 2025)		116	116	116
Stelpost Jeugdhulp - invoeren eigen bijdrage (Zomernota 2025)		442	442	442
Subtelling	-	885	2.343	2.385
Technische stelposten				
Stelpost onderuitputting kapitaallasten (planningsoptimisme investeringen) (Begr. 2027)	250	460	750	1.010
Waardevast afschrijven (van liniair naar annuïtair) (Begr. 2027)	253	533	900	1.295
Subtelling	503	993	1.650	2.305
Nader uit te werken kostenbesparing in meerjarenbegroting				
Taakstelling preventie sociaal domein (Zomernota 2025)		375	500	500
Subtelling	-	375	500	500

Hieronder volgt een toelichting op deze stelposten.

Stelposten Prijs, Loon en Groei

De stelposten Prijs en Loon worden gevoed uit de loon- en prijscompensatie van het gemeentefonds, en in mindere mate die van de Ozb. Deze zijn bedoeld om budgetten te indexeren en daarmee hetzelfde te blijven uitvoeren met gewijzigde prijzen. In de Begroting 2027 zijn de verschillende budgetten daadwerkelijk verdeeld over de begrotingsproducten. Alleen de Stelpost Loon blijft nog gereserveerd, tot er daadwerkelijk een nieuwe cao is.

Stelposten gemeentefonds

Gemeenten mogen voor overheidstaken BTW terugvragen aan het Rijk, via het BTW-compensatiefonds (BCF). De ervaring leert dat er ruimte over blijft in het BTW-compensatiefonds en dat dit teruggestort wordt in het gemeentefonds. Gemeenten mogen maximaal volgens de laatst bekende afrekening ramen. Verder geldt voor de duurzaamheidsmiddelen (CDOKE) dat deze structureel op de rijksbegroting geraamd zijn, maar formeel alleen vrijgegeven zijn voor 2027.Gemeenten mogen deze structureel ramen op voorwaarde dat aan de lastenzijde ook de lasten op duurzaamheid geraamd worden.

Stelposten sociaal domein, afhankelijk van besluitvorming Rijk
Voor Jeugdhulp en Wmo geldt dat de beïnvloedbaarheid van een groot deel van de budgetten beperkt is, omdat deze afhankelijk zijn van landelijke wetgeving. Tegelijkertijd zijn er voornemens om de landelijke wetgeving aan te passen, bijvoorbeeld door het invoeren van eigen bijdragen voor Wmo en Jeugdhulp (vanaf 2028), het verkorten van trajectduur voor Jeugdhulp (vanaf 2028) en het helemaal schrappen van de huishoudelijke hulp behalve voor minima (vanaf 2029). Omdat het Rijk hiervoor verantwoordelijk is, geven toezichthouders toestemming om deze posten budgetneutraal te begroten. Het gemeentefonds is door het Rijk met deze bedragen gekort. Om daadwerkelijk de besparing te realiseren, moet de wetgeving aangepast worden.

Technische stelposten
Investeringen in bijvoorbeeld de openbare ruimte of gebouwen hebben vaak een langere doorlooptijd dan gepland en de ervaring leert dat er vaak planningsoptimisme in de begroting ontstaat. Via de stelpost onderuitputting kapitaallasten houden wij hier rekening mee. Ook starten we vanaf 2027 met een nieuwe afschrijvingsmethode, waardoor afschrijvingslasten niet meer lineair maar progressief annuïtair in de begroting verwerkt worden.

Kostenbesparingen
In de Zomernota 2025 is een taakstelling op preventie binnen het sociaal domein opgenomen. De concrete invulling hiervan vraagt om nadere analyse van zowel de financiële effecten als de maatschappelijke impact. Daarom wordt in 2027, binnen het programma Kostenbeheersing, onderzocht welke maatregelen kunnen bijdragen aan een beheersbare kostenontwikkeling binnen het sociaal domein, zonder daarbij de maatschappelijke doelstellingen uit het oog te verliezen.

3. Financiële positie begroting 2027-2030

3.1 Balansprognose

De cijfers van deze begroting laten de volgende ontwikkelingen van onze bezittingen en schulden zien.

Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	21.309	21.309	21.309	21.309	21.309	21.309
Materiële vaste activa	215.250	294.185	329.425	369.730	399.566	414.263
Financiële vaste activa	3.445	3.445	3.445	3.445	3.445	3.445
Totaal vaste activa	**240.004**	**318.939**	**354.179**	**394.484**	**424.320**	**439.017**
Vlottende activa						
Voorraden	2.271	151.560	154.280	130.104	103.020	61.903
Uitzettingen	61.103	20.803	20.803	20.803	20.803	20.803
Liquide middelen	314	0	0	0	0	0
Overlopende activa	16.275	16.275	16.275	16.275	16.275	16.275
Totaal vlottende activa	**79.963**	**188.638**	**191.358**	**167.182**	**140.098**	**98.981**
Totaal activa	**319.967**	**507.577**	**545.537**	**561.666**	**564.418**	**537.998**
Passiva						
Vaste passiva						
Reserves	56.620	47.097	38.563	38.624	33.265	27.168
Resultaat boekjaar	-3.810	-7.391	901	-4.563	-5.432	-5.120
Voorzieningen	20.999	19.156	16.695	13.824	11.120	8.460
Vaste schuld	139.781	347.484	381.324	405.856	418.021	399.936
Totaal vaste passiva	**213.590**	**406.345**	**437.484**	**453.742**	**456.974**	**430.444**
Vlottende passiva						
Vlottende schuld	24.622	19.477	26.298	26.169	25.689	25.799
Overlopende passiva	81.755	81.755	81.755	81.755	81.755	81.755
Totaal vlottende passiva	**106.377**	**101.232**	**108.053**	**107.924**	**107.444**	**107.554**
Totaal passiva	**319.967**	**507.577**	**545.537**	**561.666**	**564.418**	**537.998**

Deze meerjarenbalans laten een altijd bijzondere ontwikkelingen zijn. Allereerst is er de relatief grote ontwikkeling van de materiële vaste activa van € 215 miljoen naar € 299 miljoen, en jaarlijks daarna een toename van € 40 à € 50 miljoen. In de tweede plaats is er de grote toename van de voorraden, oftewel van de grondexploitaties.

Het is nodig om bij deze cijfers een kanttekening of voorbehoud te maken. In de begin 2026 vastgesteld grondexploitatie Cortelande is de aanname gemaakt dat veel kosten in 2026 plaatsvinden, bijvoorbeeld de aankoop van gronden van de Grondbank (waarvan een deel als materieel vast actief en een deel als onderdeel van de grondexploitatie Fase 1a) en ook het bouwrijp maken van de gronden. Echter, de zitting van de Raad van State voor de bezwaarschriften is pas eind 2026 gepland en overname van de gronden voor 31/12/2026 lijkt niet haalbaar op dit moment (september 2026). Verder geldt voor de geplande

investeringen in de openbare ruimte, in onderwijs en sport en in andere domeinen dat er vaak planningsoptimisme is en dat het langer duurt om deze volledig te realiseren. Het is daarmee waarschijnlijker dat kosten op de balans zich later in de tijd voor zullen doen. In de doorrekening van de financiële kengetallen (paragraaf Weerstandsvermogen) presenteren we ook een meer waarschijnlijk scenario, rekening houdend met planningsoptimisme.

Ondanks het faseringsvraagstuk kan wel gesteld worden dat de bezittingen van Zuidplas de komende jaren fors toe zullen nemen als gevolg van de ontwikkeling van Cortelande. Dat geldt ook voor de schulden van de gemeente, om deze bezittingen te financieren. Na enige tijd zullen deze schulden weer afnemen op het moment dat er verkoopopbrengsten voor Cortelande komen.

3.2 EMU-saldo

Het EMU-saldo is een manier van presenteren van de begroting, waarin vooral naar kasstromen gekeken wordt. Zoals toegelicht bij hoofdstuk 2.2, is er waarschijnlijk sprake van enig planningsoptimisme in de begroting. Hieronder wordt het EMU-saldo weergegeven van de cijfers zoals deze vastgesteld worden via deze begroting (dus zonder planningsoptimisme correctie).

EMU-saldo			Begroting				
			2026	2027	2028	2029	2030
1.	(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	-13.105	-241	-5.402	-6.229	-5.785
2.	(-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	78.935	35.240	40.305	29.836	14.697
3.	(+)	Mutatie voorzieningen	-1.843	-2.460	-2.871	-2.704	-2.660
4.	(-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	149.289	2.720	-24.176	-27.084	-41.117
5.	(-)	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo			**-243.172**	**-40.661**	**-24.403**	**-11.684**	**17.974**

3.3 Overzicht reserves

De reserves van Zuidplas laten het volgende verloop zien:

Reserves inclusief mutaties Najaarsnota 2026					*bedragen x € 1.000*
	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030
Algemene reserve	18.337	11.306	11.106	11.106	11.106
Algemene reserve	**18.337**	**11.306**	**11.106**	**11.106**	**11.106**
Afvalstoffenheffing	263	196	196	154	79
Grondexploitatie	19.584	6.794	6.594	6.394	6.194
Egalisatiereserve Wet Inburgering Nieuwkomers	0	0	0	0	0
Ontwikkeling Ambonwijk	499	499	499	499	499
Sociaal domein	188	95	0	0	0
Vastgoedbedrijf	0	0	2.280	2.125	2.036
Gebiedsgericht werken	207	95	95	95	95
PRO Reserve	6.049	0	0	0	0
Noodopvang Ontheemden Oekraïne	731	2.024	2.024	2.024	2.024
Cortelande	0	12.177	12.177	12.177	12.177
Sociaal Bouwen	0	672	672	672	672
Kostenverhaal Ruimtelijke investeringen	0	2.445	495	495	495
Kapitaallastenreserve PRO	766	1.570	3.471	3.357	3.242
Kapitaallastenreserve Investeringen Begroting 2021	4.990	4.611	1.928	1.793	1.669
Kapitaallastenreserve Tijdelijke onderwijshuisvesting ZVH	1.904	1.816	1.728	1.640	1.552
Kapitaallastenreserve Sportpark het Ambacht	2.185	2.626	2.555	2.484	2.413
Kapitaallastenreserve Zuidplasweg	922	886	851	816	780
Bestemmingsreserves	**38.288**	**36.506**	**35.565**	**34.725**	**33.927**
Totaal reserves	**56.625**	**47.812**	**46.671**	**45.831**	**45.033**

Het meerjarig begrotingsresultaat is in dit overzicht nog niet verrekend met de algemene reserve.

Hieronder volgt ook een specificatie per reserve:

*bedragen * € 1.000,-*

Algemene reserve *Doel: middelen beschikbaar hebben voor eenmalige uitgaven die niet in de begroting of voor dekking van een eventueel nadelig saldo van de jaarrekening.*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari		18.337	11.306	11.106	11.106	11.106
Jaarrekeningresultaat 2025		-4.682				
Vermeerderingen:						
Budgetoverheveling 2025>2026 jaarschijf 2025						
Verminderingen:						
Budgetoverheveling 2025>2026 jaarschijf 2026		-1.119				
Organisatieontwikkeling 2 jr (Zomernota 2025)		-200	-200			
Onderwijshuisvesting Primair Onderwijs R25.000120		-1.030				
Saldo 31 december	**18.337**	**11.306**	**11.106**	**11.106**	**11.106**	**11.106**

*bedragen * € 1.000,-*

Afvalstoffenheffing *Doel: Het egaliseren van de jaarlijkse voor- en nadelige saldi van de kosten en opbrengsten op het product afvalstoffenbeleid.*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari		263	196	196	154	79
Vermeerderingen:						
Saldo afval baten		53				
NJN26 diversen		200				
Verminderingen:						
ZN26 Projectplannen afval		-80				
ZN26 Oud papier ZVH door cyclus ophanel ipv VV Groeneweg		-28				
Saldo afval lasten		-31		-31	-35	-29
NJN26 diversen		-181		-11	-40	-40
Saldo 31 december	**263**	**196**	**196**	**154**	**79**	**10**

							*bedragen * € 1.000,-*
Grondexploitatie *Doel: Versterking van de vermogenspositie van het grondbedrijf. Eventuele nadelige saldi van exploitaties kunnen ten laste van deze reserve worden gebracht.*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**	
Saldo 1 januari		19.584	6.794	6.594	6.394	6.194	
Vermeerderingen:							
JR25, Resultaatbestemming 2025		637					
MPG26, Winstneming Jonge Veenen fase 3 en 4		166					
MPG26, Overheveling reserve PRO naar reserve GREX		2.381					
Verminderingen:							
MPG26, Winst grex 't Lage naar kap.lstn.res. Ambacht		-511					
MPG26 - NJN26 Dotaties aan reserve kostenverhaal Ruimtelijke investeringen							
MPG 26 - 7a Beth San		-6					
MPG 26 - 10b GP Nieuwerkerk		-14					
MPG 26 - 7b Groene schakel		-43					
MPG 26 - 7b Groenstructuurplan		-74					
MPG 26 - 7b Nijverheidcentrum		-37					
MPG 26 - 7b Ontwikkelpers Moerkapelle-Zuid breed		-21					
MPG 26 - 7b GP Zevenhuizen: Studie Trans,		-10					
MPG 26 - 7a Knibbelweg Oost (dekking reserve)		-150					
MPG 26 - 7b GP Nieuwerkerk		-73					
MPG 26 - NJN26 Onttrekking reserve Grex t.b.v. reserve KVRI		-159					
MPG 26 - Onttrekking t.b.v. confinanc Transf. Restveengebied		-92					
MPG 26 - NJN26 Nieuwe onttrekking t.b.v. confinanc Trans. Restveengebied		-53					
MPG 26, storting in bestemmingsreserve Cortelande		-14.213					
NJN 26 - Kapitaallasten strategisch grondbezit			-200	-200	-200	-200	
NJN 26 - Onttrekking t.b.v. verliesvoorziening Swanla-Verlaat		-250					
NJN 26 - Dekking dakherstel 's-Gravenweg		-268					
Saldo 31 december	**19.584**	**6.794**	**6.594**	**6.394**	**6.194**	**5.994**	

Ontwikkeling Ambonwijk *Doel: Bekostigen van de herontwikkeling van het middengebied in de Ambonwijk, waaronder het JWF-gebouw in Moordrecht*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari		499	499	499	499	499
Vermeerderingen:						
Verminderingen:						
Saldo 31 december	**499**	**499**	**499**	**499**	**499**	**499**

Sociaal domein *Doel: Het opvangen van de risico's die verbonden zijn aan de openeinde regelingen in het sociaal domein en het (tijdelijk) opvangen van de onevenwichtigheid in de Rijksbijdrage.*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari		188	95			
Vermeerderingen:						
Verminderingen:						
NJN 25- reservering tbv Alert4You 2026		-93				
PB27 - K122 Vrijval reserve sociaal domein (bezuiniging college)			-95			
Saldo 31 december	**188**	**95**	**0**	**0**	**0**	**0**

*bedragen * € 1.000,-*

Vastgoedbedrijf *Doel: Egaliseren van vastgoedexploitatie op basis van contante waarde en opvangen van risico's hiermee*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari				2.280	2.125	2.036
Vermeerderingen:						
Nota vastgoed 2027			2.566	102	103	103
Verminderingen:						
Nota vastgoed 2027			-286	-257	-192	-88
Saldo 31 december	**-**	**0**	**2.280**	**2.125**	**2.036**	**2.051**

							bedragen * € 1.000,-
Gebiedsgericht werken *Doel: De reserve Gebiedsgericht Werken is in 2017 ingesteld voor de cofinanciering van het programma gebiedsgericht werken. Met de in de zomernota 2025 voorgestelde verbreding dient de reserve tevens voor het versterken van projectmatig werken, capaciteitsmanagement en datagedreven stuurinformatie, zodat de gemeente als groeiende organisatie meer stuurbaarheid in projecten en beter inzicht in de portfolio's verkrijgt*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**	
Saldo 1 januari		207	95	95	95	95	
Vermeerderingen:							
Verminderingen:							
Onttrekking		-112					
Saldo 31 december	**207**	**95**	**95**	**95**	**95**	**95**	

							bedragen * € 1.000,-
PRO Reserve *Dit betreft het investeringsfonds van de opgaven 'Versterken vitale dorpen en 'Landschappelijke Zuidplas'.*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**	
Saldo 1 januari		6.049					
Vermeerderingen:							
Verminderingen:							
MPG26, onttrekking Sociaal Bouwen		-239					
MPG26, Dotatie aan bestemmingsreserve Pro naar reserve Grex		-2.382					
MPG26, Dotatie aan bestemmingsresere KV Ruimtelijke investeringen		-3.428					
Saldo 31 december	**6.049**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	

						*bedragen * € 1.000,-*
Noodopvang Ontheemden Oekraïne *Doel: Het (tijdelijk) afdekken van de risioc's samenhangende met de rijksvergoeding en verkoopwaarde na afloop van de opvang of onderdelen van de investeringskosten voor de opvang van ontheemden.*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari		731	2.024	2.024	2.024	2.024
Vermeerderingen:						
ZN26 storting		1.293				
Verminderingen:						
Saldo ontheemden						
Saldo 31 december	**731**	**2.024**	**2.024**	**2.024**	**2.024**	**2.024**

						*bedragen * € 1.000,-*
Reserve Cortelande *Doel: Geeft de gebiedsontwikkeling Cortelande een eigen, van de reserve Grondbedrijf losstaand systeem om risico's*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari			12.177	12.177	12.177	12.177
Vermeerderingen:						
ZN26 Storting in reserve		766				
MPG26, Cortelande verliesvoorziening		188	59	59	59	59
MPG26, Bestemmingsreserve Cortelande		14.213				
Verminderingen:						
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten activa 1466						
MPG26, Bestemingsreserve cortelande		-2.990	-59	-59	-59	-59
Saldo 31 december	**-**	**12.177**	**12.177**	**12.177**	**12.177**	**12.177**

						*bedragen * € 1.000,-*
Sociaal bouwen *Doel: Ontvangt bijdragen van initiatiefnemers die binnen plannen, van minder dan 12 woningen, minder dan 30% sociale woningen realiseren en het resterende aandeel afkopen. Deze middelen kunnen vervolgens elders worden*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari			672	672	672	672
Vermeerderingen:						
MPG26, storting vanuit reserve PRO		239				
MPG26, 4a storting reedsbegroot MPG 2025 KVRI		433				
Verminderingen:						
Saldo 31 december	**-**	**672**	**672**	**672**	**672**	**672**

							*bedragen * € 1.000,-*
Kostenverhaal Ruimtelijke Investeringen *Doel: Bundelt de bijdragen van initiatiefnemers (en de gemeente zelf bij grondexploitaties) voor bovenwijkse*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari			2.445	495	495	495
Vermeerderingen:						
MPG26, storting vanuit reserve PRO		3.428				
MPG26, storting reedsbegroot MPG 2025 KVRI		1.658				
MPG26 - NJN 26 Overheveling reserve PRO naar reserve KVRI						
Verminderingen:						
MPG 26 - 4b KVRI - Rondje Moerkapelle		-115				
MPG 26 - 4b KVRI - Korte Termijn OpMoer		-120				
MPG 26 - 4b KVRI - Brug Ringvaart Zevenhuizen		-200				
MPG 26 - 4b KVRI Julianastraat Moerkapelle		-100				
MPG 26 - 4b KVRI Groen blauwe zone Westergouwe		-170				
MPG 26 - 4b KVRI Swanla park (kapitaallasten)		-400				
MPG 26 - 4b KVRI Duiker ZHZ-KNO		-150				
MPG 26 - NJN26 4b KVRI Reserveringen gebiedspaspoort NWK		-1.000				
MPG 26 - 7b GP Moerkapelle: Opmoer + Dorpsstraat		-88				
MPG 26 - 7b GP Moerkapelle: Rondje Moerkapelle		-50				
MPG 26 - 7b GP Moordrecht: toekomst Dorpshart		-50				
MPG 26 - 7b GP Moordrecht: Actie Duurz. Dorpshart		-50				
MPG 26 - 7b GP Moordrecht: Ontwikkelpers Moerdregt		-27				
MPG 26 - 7b GP Moordrecht: Verb tijd. Dorpshuis		-30				
MPG 26 - 7b GP Moordrecht: Straatje erbij		-25				
MPG 26 - 7b Kabeltracé		-59				
MPG 26 - 7b Visie Ringvaart		-7				
MPG26, Nieuwe stelsel Cortelande			-1.950			
Saldo 31 december	**-**	**2.445**	**495**	**495**	**495**	**495**

						*bedragen * € 1.000,-*
Kapitaallastenreserve PRO *Doel: Dekking van de kapitaallasten van de investering van investeringen vanuit het PRO*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari		766	1.570	3.471	3.357	3.242
Vermeerderingen:						
MPG26, Cortelande, Kruising N219			1.950			
NJN26 - Dotatie MPG 26 - 4b KVRI Duiker ZHZ-KNO		150				
NJN26 - Dotatie MPG 26 - 4b KVRI Swanla park		400				
NJN26 - Dotatie MPG 26 - 4b KVRI - Rondje Moerkapelle		115				
NJN26 - Dotatie MPG 26 - 4b KVRI		120				
Verminderingen:						
Kapitaallasten diverse conform MPG			-44	-44	-44	-43
NJN 2025 diverse kapitaallasten			-5	-5	-6	
NJN 2026 diverse kapitaallasten vrijval		19				
Aanleg kruising N219				-65	-65	-65
Saldo 31 december	**766**	**1.570**	**3.471**	**3.357**	**3.242**	**3.134**

						*bedragen * € 1.000,-*
Kapitaallastenreserve Investeringen Begroting 2021 *Doel: (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van een aantal specifieke investeringen*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari		4.990	4.611	1.928	1.793	1.669
Vermeerderingen:						
Verminderingen:						
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten		-379	-360	-277	-266	-249
PB27 - Nota vastgoed 2027 - vrijval kapitaallasten			142	142	142	142
PB27 - Nota vastgoed 2027 - storting in reserve vastgoed			-2.465			
Saldo 31 december	**4.990**	**4.611**	**1.928**	**1.793**	**1.669**	**1.562**

						*bedragen * € 1.000,-*
Kapitaallastenreserve Tijdelijke onderwijshuisvesting ZVH *Doel: Gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van de investering ontwikkeling Tijdelijke School Zevenhuizen.*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari		1.904	1.816	1.728	1.640	1.552
Vermeerderingen:						
Verminderingen:						
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten		-88	-88	-88	-88	-88
Saldo 31 december	**1.904**	**1.816**	**1.728**	**1.640**	**1.552**	**1.464**

						*bedragen * € 1.000,-*
Kapitaallastenreserve Sportpark het Ambacht *Doel: Dekking van de kapitaallasten van de investering t.b.v. het sportcomplex 't Lage.*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari		2.185	2.626	2.555	2.484	2.413
Vermeerderingen:						
MPG26, Winst grex 't Lage naar kap.lstn.res. Ambacht		511				
Verminderingen:						
ZN21 Dekking kap Sportpark Ambacht		-57	-57	-58	-57	-58
NJN26 aanvullende dekking cf rbs 't Lage R19.000068		-13	-14	-13	-14	-13
Saldo 31 december	**2.185**	**2.626**	**2.555**	**2.484**	**2.413**	**2.342**

						*bedragen * € 1.000,-*
Kapitaallastenreserve Zuidplasweg *Doel: Dekking van de kapitaallasten van de investering reconstructie Zuidplasweg.*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari		922	886	851	816	780
Vermeerderingen:						
Verminderingen:						
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten activa 1466		-36	-35	-35	-36	-35
Saldo 31 december	**921**	**886**	**851**	**816**	**780**	**745**

3.4 Overzicht voorzieningen

Voorzieningen inclusief mutaties NJN 2026					*bedragen x € 1.000*
	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030
Pensioengerechtigde wethouders	7.061	6.929	6.797	6.665	6.533
Voorziening Wachtgeld wethouders	-	-	-	-	-
Voorziening Verlofsparen	315	315	315	315	315
Verliesvoorziening actieve grondexploitaties	1.293	4.761	5.186	5.541	5.885
Voorziening faciliterend grondbedrijf Zevenhuizen-Zuid	-	-	-	-	-
Voorziening faciliterend grondbedrijf Jonge Veenen	153	153	153	153	153
Voorziening deelneming GR-RZG Grondbank	1.980	1.980	1.980	1.980	1.980
Voorziening rente verliesvoorziening grondexploitaties	-	-	-	-	-
Voorz. voor verplichtingen, verliezen en risico's	**10.802**	**14.138**	**14.431**	**14.654**	**14.866**
Wegen grootonderhoud	-	-	-	-	-
Onderhoud openbare verlichting	-	-	-	-	-
Onderhoud kunstwerken	-	-	-	-	-
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	2.165	1.792	2.495	2.355	2.660
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	**2.165**	**1.792**	**2.495**	**2.355**	**2.660**
Egalisatievoorziening riolering	8.033	6.354	4.991	3.177	1.361
Voorz. voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	**8.033**	**6.354**	**4.991**	**3.177**	**1.361**
	-	-	-	-	-
Van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal voorzieningen	**21.000**	**22.284**	**21.917**	**20.186**	**18.887**

							*bedragen * € 1.000,-*
Pensioengerechtigde wethouders *Doel: het zorgen voor beschikbaarheid van financiële middelen voor pensioenuitkeringen op het moment dat voormalige wethouders de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.*	**Saldo 31-12-2026**		**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari			7.061	6.929	6.797	6.665	6.533
Vermeerderingen:							
Periodieke storting in de voorziening			85	85	85	85	85
Verminderingen:							
Bestedingen			-217	-217	-217	-217	-217
Saldo 31 december	**7.061**		**6.929**	**6.797**	**6.665**	**6.533**	**6.401**

							*bedragen * € 1.000,-*
Voorziening Verlofsparen *Doel: Besteding aan verplichtingen werkgever in situaties dat medewerkers langer dan 2 maanden spaarverlof opnemen, conform de Cao 2021-2022 waarbij buitengewoon verlof niet meer vervalt na 5 jaar.*	**Saldo 31-12-2026**		**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari			315	315	315	315	315
Vermeerderingen:							
Storting in de voorziening							
Verminderingen:							
Bestedingen							
Saldo 31 december	**315**		**315**	**315**	**315**	**315**	**315**

							*bedragen * € 1.000,-*
Verliesvoorziening actieve grondexploitaties *Doel: Voor verliesgevende grondexploitaties moet een verliesvoorziening worden getroffen. Indien de voorziening de boekwaarde overstijgt dient de resterend getroffen voorziening aan de creditzijde te worden gepresenteerd. Dit geldt voor de grondexploitaties Zelling onderneming, Stevensstraat, Keijzerschool en Rehoboth.*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**	
Saldo 1 januari		1.293	4.761	5.186	5.541	5.885	
Vermeerderingen:							
Storting in de voorzieningen		3.468	425	355	344	307	
Verminderingen:							
Bestedingen							
Afsluiting grondexploitaties							
Saldo 31 december	**1.293**	**4.761**	**5.186**	**5.541**	**5.885**	**6.192**	

							*bedragen * € 1.000,-*
Voorziening faciliterend grondbedrijf Jonge Veenen *Doel: Bij faciliterende delen van gemengde projecten met een negatieve balanswaarde wordt een verliesvoorziening getroffen ter hoogte van het negatieve resultaat op netto contante waarde.*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**	
Saldo 1 januari		153	153	153	153	153	
Vermeerderingen:							
Storting in de voorzieningen							
Verminderingen:							
Bestedingen							
Vrijval t.g.v. exploitatie							
Saldo 31 december	**153**	**153**	**153**	**153**	**153**	**153**	

							*bedragen * € 1.000,-*
Wegen grootonderhoud *Doel: De voorziening is gevormd ter dekking van de onderhoudskosten van wegen.*	**Saldo 31-12-2026**		**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari							
Vermeerderingen:							
Storting in de voorzieningen conform BOR Beheerplannen 2026-2030				1.054	2.180	3.297	4.414
Verminderingen:							
Groot onderhoud conform BOR Beheerplan 2026-2030				-1.054	-2.180	-3.297	-4.414
Saldo 31 december	**-**		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

							*bedragen * € 1.000,-*
Onderhoud gemeentelijke gebouwen *Doel: Dekking van de kosten van groot onderhoud die verband houden met het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen (Minimaal onderhoudsniveau C)*	**Saldo 31-12-2026**		**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari	2.165		1.792	2.495	2.355	2.660	2.964
Vermeerderingen:							
Storting in de voorzieningen			889	1.220	1.219	1.220	1.219
Verminderingen:							
Groot onderhoud conform beheerplan			-1.262	-517	-1.359	-915	-915
Saldo 31 december	**2.165**		**1.792**	**2.495**	**2.355**	**2.660**	**2.964**

*bedragen * € 1.000,-*

Egalisatievoorziening riolering *Doel: Het beschikbaar hebben van middelen om de riolering te onderhouden.*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari		8.033	6.354	4.991	3.177	1.361
Vermeerderingen:						
Verminderingen:						
Saldo product riolering		-1.679	-1.363	-1.814	-1.816	-2.056
Saldo 31 december	**8.033**	**6.354**	**4.991**	**3.177**	**1.361**	**-695**

*bedragen * € 1.000,-*

rente verliesvoorziening grondexploitaties *Doel: Het garanderen omvang verlieslatende exploitaties*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari						
Vermeerderingen:						
ZN25 - rentetoevoeging voorziening						
Verminderingen:						
Saldo 31 december	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

*bedragen * € 1.000,-*

Voorziening deelneming GR-RZG Grondbank *Doel: Deelnemersbijdrage en afwaarderigsrisico deelneming GR-RZG Grondbank*	**Saldo 31-12-2026**	**Saldo 1-1-2026**	**Saldo 1-1-2027**	**Saldo 1-1-2028**	**Saldo 1-1-2029**	**Saldo 1-1-2030**
Saldo 1 januari		1.980	1.980	1.980	1.980	1.980
Vermeerderingen:						
Verminderingen:						
Saldo 31 december	**1.980**	**1.980**	**1.980**	**1.980**	**1.980**	**1.980**

3.5 Overzicht investeringskredieten

Omschrijving investering	2027	2028	2029	2030
Programma 1 Bestuur en veiligheid				
Vervoermiddelen wijkteam MIP 2030	-	-	-	80
Totaal Programma1 Bestuur en veiligheid	-	-	-	80
Programma 3 Maatschappelijk domein				
IHP - Goudmos (Wijk Zuidplas)	6.491	4.401	-	-
IHP - Kroonkruid (Wijk Zuidplas)	-	6.505	6.615	-
IHP - Permanente lokalen 1e inricht. Nwk Esse Zoom	158	-	-	-
IHP 23 - Bestaande huisv - 1e inrichting	297	-	-	-
IHP 23 - CBS Nessevliet	2.102	2.075	598	-
IHP 23 - Scholen Dorrestein	-	2.228	4.455	4.455
IHP 23 - Thorbecke	1.193	2.385	2.385	-
IHP 23 - Uitbreiding Comenius	350	1.402	1.753	-
IHP 23 - Uitbreiding Eendracht	777	777	-	-
IHP 23 - Uitbreiding St. Jozefschool	-	648	648	-
IHP Donge – Uitbouw (Esse Zoom)	5.351	-	-	-
IHP Donge Buitenruimte (Openbaar)	17	-	-	-
IHP Donge Buitenruimte (School)	21	-	-	-
OHV - Tijdelijke lokalen 2027	1.656	-	-	-
OHV - Tijdelijke lokalen 2028	-	1.656	-	-
OHV - Tijdelijke lokalen 2029	-	-	2.070	-
Veld 1 en 2 vv Moordrecht vervangen doelgebieden	-	-	-	40
Veld 1 Hoofdveld vv NWK armaturen	-	78	-	-
Veld 4 vv Nieuwerkerk kunstgras (MIP 2027)	604	-	-	-
Veld 4 VV NWK kunstgras ondergrond	588	-	-	-
Veld 7a vv Nieuwerkerk kunstgras boardingveld	-	-	-	68
Veld 9 en 9a kunstgras ondergrond	91	-	-	-
Veld 9 Trapveld bij zwembad kunstgras toplaag	227	-	-	-
Veld 9a Ligweide bij zwembad kunstgras toplaag	82	-	-	-
Totaal Programma 3 Maatschappelijk domein	20.006	22.155	18.524	4.564

Omschrijving investering	2027	2028	2029	2030
Programma 5 Openbare ruimte				
50 'er jaren buurt groen fase 3	16	-	-	-
50 'er jaren buurt groen fase 4	-	16	-	-
50 'er jaren buurt riolering fase 3	71	-	-	-
50 'er jaren buurt riolering fase 4	-	71	-	-
50 'er jaren buurt verharding fase 3	254	-	-	-
50 'er jaren buurt verharding fase 3 (bijdrage)	-117	254	-	-
50 'er jaren buurt verharding fase 4	-	254	-	-
50 'er jaren buurt verharding fase 4 (bijdrage)	-	-117	-	-
50 Jarenwijk Moordrecht - Groen	14	13	14	16
50 Jarenwijk Moordrecht - Riool	189	150	106	50
50 Jarenwijk Moordrecht - Riool (bijdrage)	-200	-200	-	-
50 Jarenwijk Moordrecht - Verharding	1.319	785	531	254
50 Jarenwijk Moordrecht - Verharding (bijdrage)	480	131	117	117
Aanleg kruising N219	975	-	-	-
Aanpassingen MFC Op Moer-aanbouw (nw ambitie)	-	1.372	-	-
Aanpassingen MFC Op Moer-aanbouw (nw ambitie) (bijdrage)	-	5	-	-
Aanpassingen MFC Op Moer-renovatie (nw ambitie)	-	1.700	-	-
Begraven inrichting 15jr- MIP 2027	79	-	-	-
Begraven inrichting 15jr- MIP 2028	-	91	-	-
Begraven inrichting 15jr- MIP 2029	-	-	102	-
Begraven inrichting 15jr- MIP 2030	-	-	-	112
Dijkwegen MIP 2027	400	-	-	-
Dijkwegen reconstructie MIP 2029	-	-	500	-
Grafdelfmachine Boki MIP 2028	-	90	-	-
Groen integrale werken MIP 2027	1.919	-	-	-
Totaal Programma 5 Openbare ruimte	5.399	4.614	1.369	548

Omschrijving investering	2027	2028	2029	2030
Groen reconstructie MIP 2029	-	-	2.467	-
Groen reconstructie MIP 2030	-	-	-	2.742
Kunstwerken beton MIP 2030	-	-	-	1.742
Kunstwerken beton reconstructie MIP 2029	-	-	1.467	-
Kunstwerken hout MIP 2027	800	-	-	-
Kunstwerken hout MIP 2028	-	900	-	-
Kunstwerken hout MIP 2029	-	-	1.000	-
Kunstwerken hout MIP 2030	-	-	-	1.000
Kunstwerken solitaire werken beton MIP 2027	447	-	-	-
Kunstwerken solitaire werken beton MIP 2028	-	454	-	-
MIP Wegen deklaag (7 jaar) 2027	644	-	-	-
MIP Wegen deklaag (7 jaar) 2028	-	1.763	-	-
MIP Wegen deklaag (7 jaar) 2029	-	-	2.156	-
MIP Wegen versterkingslaag (15 jaar) 2027	825	-	-	-
MIP Wegen versterkingslaag (15 jaar) 2028	-	2.254	-	-
MIP Wegen versterkingslaag (15 jaar) 2029	-	-	2.711	-
MIP Wegen versterkingslaag (15 jaar) 2030	-	-	-	3.012
Openb verlichting integrale werken (MIP 2027)	300	-	-	-
Openbare verlichting kabels en kasten MIP 2029	-	-	2.637	-
Openbare verlichting masten en armaturen MIP 2029	-	-	300	-
Openbare verlichting masten en armaturen MIP 2030	-	-	-	3.247
Park Dorrestein algemene inrichting MIP 2027	32	-	-	-
Park Dorrestein algemene inrichting MIP 2028	-	257	-	-
Park Dorrestein algemene inrichting MIP 2030	-	-	-	53
Park Kleine Vink - algemene inrichting (MIP 2027)	-	77	-	-
Reco Civiele Kunstwerken 2027	672	-	-	-
Reco dijkwegen MIP 2028	-	500	-	-
Reco groen MIP 2028	-	2.203	-	-

Reco kunstwerken beton MIP 2028	-	829	-	-
RECO Openbare verlichting Kasten en Kabels 2027	2.068	-	-	-
RECO Openbare verlichting Kasten en Kabels 2028	-	2.352	-	-
RECO Openbare verlichting MIP 2028	-	300	-	-
Reco Spelen MIP 2028	-	533	-	-
Reco VGRP 2027 50 jr.	4.856	-	-	-
Reco VGRP MIP 2028 50 jr.	-	3.876	-	-
Reco wegen MIP 2028	-	5.941	-	-
Rio gemalen mech/elektra gemalen 15jr 2027	670	-	-	-
Rio gemalen mech/elektra gemalen 15jr 2028	-	660	-	-
Rio gemalen mech/elektra gemalen 15jr 2029	-	-	730	-
Riolering beschoeiingen 2027 25 jr.	600	-	-	-
Riolering beschoeiingen 2028 25 jr.	-	600	-	-
Spelen MIP 2027	466	-	-	-
Spelen reconstructie MIP 2029	-	-	599	-
Spelen reconstructie MIP 2030	-	-	-	666
Verkeersveiligheid maatregelen 2026	1.000	-	-	-
Vervoermiddelen afvalinzameling MIP 2030	-	-	-	900
Vervoermiddelen Riolering MIP 2030	-	-	-	160
VGRP MIP 2029 50 jr.	-	-	760	-
VRI- MIP 2027	25	-	-	-
VRI- MIP 2028	-	25	-	-
VRI- MIP 2029	-	-	25	-
Wegen deklaag 7 jaar MIP 2030	-	-	-	2.458
Wegen integrale werken MIP 2027	5.001	-	-	-
Wegen reconstructie MIP 2029	-	-	6.709	-
Wegen reconstructie MIP 2030	-	-	-	6.675
Totaal Programma 5 Openbare ruimte	23.805	28.138	22.931	23.203
Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen en overhead				
ICT vervangingsinvestering 2027 (3 jaar)	165	-	-	-
Vervanging AV middelen	235	-	-	-
Vervangingsinvestering ICT/Laptops 2028 (4 jaar)	-	175	-	-
Totaal Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen en overhead	400	175	-	-
Eindtotaal	**44.211**	**50.468**	**41.455**	**27.847**

4. Baten en lasten per taakveld

Het is landelijk verplicht om de baten en lasten op taakvelden te verantwoorden in de Begroting en Jaarrekening, hierdoor is het mogelijk om gemeenten onderling te vergelijken. Dit kan bijvoorbeeld via de website www.findo.nl van het ministerie van BZK.

		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029		Begroting 2030	
	Resultaat	901		-4.563		-5.432		-5.120	
Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
0.1	Bestuur	-	3.580	-	3.609	-	3.609	-	3.609
0.10	Mutaties reserves	5.716	4.574	1.001	161	958	162	827	162
0.2	Burgerzaken	1.288	2.015	1.280	2.011	1.192	1.960	1.184	1.955
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	447	834	460	858	625	1.056	639	1.062
0.4	Overhead	348	18.660	349	18.373	351	18.317	352	18.534
0.5	Treasury	321	1.500	321	1.411	321	1.034	321	628
0.61	OZB woningen	11.072	508	11.072	562	11.072	606	11.072	636
0.62	OZB niet-woningen	8.577	-	8.577	-	8.577	-	8.577	-
0.64	Belastingen overig	187	32	187	32	187	32	187	32
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	98.661	23	96.963	23	96.583	23	98.344	23
0.8	Overige baten en lasten	378	141	-	-349	-	-1.006	-	-1.661
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	3.775	-	3.774	-	3.773	-	3.772
1.2	Openbare orde en veiligheid	14	1.779	14	1.774	14	1.774	14	1.773
2.1	Verkeer en vervoer	901	13.966	901	15.254	901	17.104	901	18.602
2.2	Parkeren	64	76	64	76	64	76	64	75
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1	Economische ontwikkeling	-	273	-	267	-	267	-	267
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	43	18	43	18	43	18	43	18
3.4	Economische promotie	632	51	632	51	632	51	632	51
4.2	Onderwijshuisvesting	303	3.262	303	3.898	336	4.492	416	5.508
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	881	2.994	881	2.986	881	2.986	881	2.986
5.1	Sportbeleid en activering	-	93	-	90	-	90	-	90
5.2	Sportaccommodaties	2.443	7.329	2.501	7.108	2.562	7.143	2.624	7.086
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	655	1.524	674	1.531	694	1.535	715	1.515
5.4	Musea		368		368		368		368
5.5	Cultureel erfgoed	100	103	103	105	106	108	110	103
5.6	Media	-	955	-	804	-	804	-	804
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	11	6.648	11	6.809	11	6.961	11	7.114

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.455	4.301	122	1.075	121	1.075	119	1.075
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO		113		113		113		113
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd		371		371		371		370
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-	9.388	-	9.016	-	8.906	-	8.833
6.3	Inkomensregelingen	12.498	16.641	12.498	16.660	12.498	16.647	12.498	16.668
6.4	WSW en beschut werk	-	1.940	-	1.902	-	1.825	-	1.749
6.5	Arbeidsparticipatie	-	1.145	-	1.139	-	1.139	-	1.139
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	306	1.643	633	1.643	633	1.643	633	1.643
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)		5.374		5.374		3.916		3.874
6.712	Begeleiding (WMO)		1.809		1.809		1.809		1.809
6.713	Dagbesteding (WMO)		708		708		708		708
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	50	172	-	172	-	172	-	172
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal		1.007		910		910		910
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-	11.879	442	11.759	442	11.759	442	11.759
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk		185		185		185		185
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal		1.158		1.158		1.158		1.158
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-	3.532	-	3.532	-	3.532	-	3.532
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk		5		5		5		5
6.791	PGB WMO		167		167		167		167
6.792	PGB Jeugd		1.689		1.689		1.689		1.689
6.811	Beschermd wonen (WMO)	673	673	673	673	673	673	673	673
6.821	Jeugdbescherming		686		686		686		686
6.822	Jeugdreclassering		116		116		116		116
6.91	Coördinatie en beleid WMO	-	1.111	-	1.076	-	1.076	-	1.076
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-	573	-	556	-	556	-	556
7.1	Volksgezondheid	-	3.885	-	3.879	-	3.875	-	3.875
7.2	Riolering	7.382	6.034	7.832	6.396	7.835	6.411	8.074	6.600
7.3	Afval	8.331	6.608	8.330	6.642	8.330	6.671	8.329	6.665
7.4	Milieubeheer	-	4.306	-	7.805	-	7.805	-	7.805
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	811	1.169	812	1.176	813	1.175	814	1.156
8.1	Ruimte en leefomgeving	155	1.968	155	2.230	155	2.223	155	2.213
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	73.100	73.130	74.892	74.951	68.598	69.194	68.160	68.738
8.3	Wonen en bouwen	2.922	3.260	3.015	3.128	3.017	3.128	3.020	3.121

Bijlage 1 Kerngegevens en bestuursstructuur

Kerngegevens

Meerjarige ontwikkeling gegevens van de gemeente	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Aantal inwoners	41.882	42.762	43.885	45.064	45.794	46.981	47.843	48.747	49.291
Aantal jongeren (inwoners jonger dan 18)	9.145	9.384	9.582	9.843	10.106	10.453	10.612	10.726	10.873
Verhouding jongeren-totaal aantal inwoners	*21,8%*	*21,9%*	*21,8%*	*21,8%*	*22,1%*	*22,2%*	*22,2%*	*22,0%*	*22,1%*
Aantal senioren (inwoners ouder dan 75)	3.101	3.250	3.362	3.446	3.645	3.864	4.115	4.190	4.353
Verhouding senioren-totaal aantal inwoners	*7,4%*	*7,6%*	*7,7%*	*7,6%*	*8,0%*	*8,2%*	*8,6%*	*8,6%*	*8,8%*
Eenpersoonshuishoudens	4.542	4.657	4.788	4.899	5.014	5.129	5.302	5.525	5.719
Woonruimten	17.237	17.563	18.031	18.566	18.688	19.033	19.285	19.670	19.921

Bestuursstructuur

Gemeenteraad

De gemeente Zuidplas wordt bestuurd door de gemeenteraad, die eenmaal in de 4 jaar door stemgerechtigde inwoners wordt gekozen. De gemeenteraad bestaat uit 29 raadsleden en kent momenteel de volgende zetelverdeling naar partijen:

CU/SGP	5 zetels
VVD	5 zetels
Platform Zuidplas	4 zetels
Forum voor Democratie	4 zetels
D66	3 zetels
NEZ	3 zetels
PRO	2 zetels
CDA	2 zetels
Ons Zuidplas	1 zetel

De gemeenteraad vergadert volgens een van tevoren opgesteld vergaderschema. De griffier ondersteunt en adviseert (het presidium van) de gemeenteraad.

Raadscommissies

De gemeenteraad wordt ondersteund door een aantal programmacommissies, te weten:

- Commissie Ruimte
  In deze commissie passeren allerlei ruimtelijke onderwerpen de revue, onder meer onder meer bestemmingsplannen, zienswijzen en de nota van beantwoording aan de orde.
- Commissie Samenleving

In deze commissie komen documenten die betrekking hebben op samenlevingsonderwerpen aan de orde (denk aan diverse onderwerpen sociaal domein, sport e.d.).

- Commissie Bestuur en Middelen
  De taken van deze commissie bestaan onder andere uit behandeling en advisering over bestuurlijke en financiële aangelegenheden. Daarnaast wordt in deze commissie alles rondom de ontwikkeling van het Middengebied (Cortelande) behandeld.
- Commissie Verbonden Partijen
  Door middel van deze commissie kan de gemeenteraad meer invulling geven aan zijn kaderstellende en controlerende rol richting verbonden partijen.
- Auditcommissie
  Deze commissie is anders van karakter dan de andere programmacommissies die politiek zijn. De auditcommissie geeft de gemeenteraad technische adviezen met betrekking tot de financiën, zoals de jaarstukken en andere documenten uit de planning & control-cyclus. Ook onderhoudt deze commissie de contacten met de accountant.

Bijlage 2 Niet verwerkte claims en ombuigingen

Niet verwerkte claims door college 2027-2030	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	
Omschrijving niet verwerkte claims	2027 '+ is voordeel (plus) '- is nadeel (min)	2028 '+ is voordeel (plus) '- is nadeel (min)	2029 '+ is voordeel (plus) '- is nadeel (min)	2030 '+ is voordeel (plus) '- is nadeel (min)	Herkomst
Aanvraag budget Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie (revolving budget)	-200	-50	-50	-50	1. Zomernota
Aanvraag budget huisvesting stichting ZO!	-250	-250	-250	-250	1. Zomernota
Verhogen budget overige kosten cultuurinstellingen	-6	-6	-6	-6	1. Zomernota
Verhogen budget ter voortzetting veerpont Nieuwerkerk aan de IJssel - Oudekerk	-25	-25	-25	-25	1. Zomernota
Onderzoek fietspaden gekoppeld aan tijdslijn reconstructie station Nieuwerkerk	-35				1. Zomernota
Verhogen kapitaalslasten door heropenen krediet KC Koningskwartier vanwege btw	-2	-2	-2	-2	2. Najaarsnota
Verhogen kapitaalslasten i.v.m. airco's de Kraal	-7	-7	-7	-7	2. Najaarsnota
Formatieaanvraag OOV team "Openbare Orde en Veiligheid Incidenten"	-112	-112	-112	-112	2. Najaarsnota
Uitbreiding team handhaving met 1 fte	-72	-72	-72	-72	2. Najaarsnota
Uitbreiding Woo functionaris i.v.m. toegenomen Woo aanvragen	-82	-82	-82	-82	2. Najaarsnota
Verhogen budget; Structureel inbedden preventieve interventies Jeugd	-110	-110	-110	-110	2. Najaarsnota
Verhoging budget verzekeringen	-20	-20	-20	-20	2. Najaarsnota
Verhogen budget voor tijdelijke lokalen aan de Bermweg	-58				2. Najaarsnota
Verhogen budget ter doorontwikkeling Stichting ZO!	-32				2. Najaarsnota
Verhogen budget actieplan Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	-25	-25	-25	-25	2. Najaarsnota
Verhogen budget opstellen nieuw onderhoudscontract groen en begraven	-50				2. Najaarsnota
Verhogen budget i.v.m. structureel gestegen aantal discriminatieklachten	-15	-15	-15	-15	2. Najaarsnota

Niet verwerkte ombuigingen door college 2027-2030	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Omschrijving ombuiging	'+ is voordeel (plus) '- is nadeel (min)	'+ is voordeel (plus) '- is nadeel (min)	'+ is voordeel (plus) '- is nadeel (min)	2030 '+ is voordeel (plus) '- is nadeel (min)
Afbouwen subsidie Stichting MOZ-Art (muziekonderwijs) per 2029			238	238
Verlaging huurinkomsten door stopzetten subsidie aan Stichting MOZ-Art. totdat een nieuwe huurder gevonden is.			-69	-69
Beëindigen subsidie Stichting Cultuurvijver (€ 22.843) per 2029.			23	23
Beëindigen subsidie Stichting Cultureel Netwerk Zuidplas per 2028 (€ 19.500).		19	19	19
Verlagen overige kosten cultuuraanjager, -prijsuitreiking en uit-agenda per 2027 of stoppen per 2028.	17	32	32	32
Verlagen/stoppen activiteitensubsidies Culturele organisaties en verenigingen per 2027/2028.	10	25	25	25
Beëindigen instellingssubsidies Historische verenigingen per 2027	11	11	11	11
Beëindigen instellingssubsidies "Evenementen en herdenkingen" per 2028	-	32	32	32
Verlagen/stoppen activiteitensubsidies "Evenementen en volksfeesten" per 2027/2028.	19	19	19	19
Verlagen/stoppen activiteitensubsidies voor wijk- en buurtverenigingen per 2027/2028.	1	1	1	1
Beëindigen instellingssubsidie aan buurthuis Ver-Hitland per 2028 (€ 4.100).		4	4	4
Beëindigen gehele instellingssubsidie aan buurthuis De Vierkap per 2028 (€ 5.000).		5	5	5
Herijken subsidie Stichting Dorpshuis Zevenhuizen voor Swanla van € 234.278 in 2026, overeenkomst voor 2026–2029.		234	234	234
Herijken subsidie Stichting Op Moer van € 150.588 in 2026, overeenkomst voor 2026–2029.		151	151	151
Herijken subsidie Bibliotheek De Groene Venen van € 708.918 in 2026.		709	709	709
Herijken subsidie Sportstichting Zuidplas van ca € 2.049.000 in 2026.		2.049	2.049	2.049
Verlagen subsidies sociaal & maatschappelijk domein (eénmalige korting door niet indexeren)	110	110	110	110
Rentetoerekening verliesvoorz. Cortelande t.l.v. reserve grondexploitatie.	425	355	343	307
Toerekenen kosten projectcontroller aan Cortelande i.p.v. algemene dienst.	100	100	100	100

Niet verwerkte ombuigingen door college 2027-2030	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Omschrijving ombuiging	'+ is voordeel (plus) '- is nadeel (min)	'+ is voordeel (plus) '- is nadeel (min)	'+ is voordeel (plus) '- is nadeel (min)	2030 '+ is voordeel (plus) '- is nadeel (min)
Verhoging legestarieven omgevingsvergunningen (2,4% i.p.v. 1,9% bouwsom)	200	200	200	200
Invoeren van heffen hondenbelasting	200	200	200	200
Verminderen ondersteuning bestuur	100	100	100	100
Duurzaamheidsbeleid Scenario 1 (bovenop coalitieakkoord)	668	2.635	2.635	2.635
Het doortrekken van duurzaamheidscenario 2 (coalitieakkoord alleen voor 2027) naar 2028 e.v.	-	1.970	1.970	1.970
Duurzaamheidsbeleid Scenario 3 bovenop coalitieakkoord	-662	1.310	1.310	1.310
Verlagen erfgoedbudget (halveren)		10	10	10
Schrappen van budget "uit te besteden werk" bij economie	40	40	40	40
Electronische pollers Raadhuisplein vervangen door uitneembare palen	25	25	25	25
Uitschakelen van kerkklokken en carrillons	25	25	25	25
Verwijderen van 5 beweegbare voet- /fietsbruggen	-	15	47	93
Uitzetten van de openbare verlichting uitzetten (alles of niets)	300	300	300	300
Doorvaarhoogte Ringvaart verlagen naar 40cm		50	50	50
Vergroten speelcirkels (hierdoor 30% minder speelplekken)	10	15	20	35
Verwijderen van alle prullenbakken ter verlaging onderhoudskosten	25	25	25	25
Uitfaseren van zitelementen (bankjes e.d.) in de openbare ruimte	5	10	15	20
Stoppen met gemeentepagina in papieren krant	60	60	60	60
Stoppen met Maak Zuidplas.nl	4	4	4	4
Doorbelasten van gemeentelijke inzet buitendienst en veiligheid voor maatschappelijke evenementen en invoeren		140	140	140
Inzet buitendienst en veiligheid voor maatschappelijke evenmenten -> bij niet doorbelasten		-140	-140	-140
Stoppen met Flitscamera's Zevenhuizen	4	4	4	4
Beëindigen (budget voor) jumelage-activiteiten (Zuidplas-Bückeburg, bestaat sinds 1974).	10	10	10	10
Beëindigen met kindergemeenteraad en -burgemeester	5	5	5	5
Beëindigen financiering huishoudelijke hulp in de twee hospices.	50	50	50	50
Verlagen/beperken aantal zones CVV	15	15	15	15
Verlagen budgetten Wmo - Leerlingenvervoer door aanpassing voorwaarden	40	40	40	40
Beperken van onafhankelijke clientondersteuning (Oco)	5	5	5	5

Bijlage 3 Nader te onderzoeken

Lijst nadere onderzoeken
Onderzoeksvraag
Taakstelling recreatieschappen: samen met andere deelnemers (Lansingerland, Capelle a.d. Ijssel, Rotterdam) een opdracht tot versobering formuleren.
Deelname aan ODMH heroverwegen
Stoppen met onderhoud van openbare schoolpleinen
Onderhoudsniveau begraafplaatsen verlagen van B naar C
Onderzoek naar het verlagen van het aantal actieve begraafplaatsen
Openbaar areaal verminderen door meer te verkopen in gebiedsontwikkelingen
Onderzoek naar verhoging beeldkwaliteitniveau en lange termijn impact in de openbare ruimte van C naar B
Insourcen groen en klein onderhoud wegen (zelf i.p.v. uitbesteden)
Erfpachtinkomsten invoeren, waaronder ROL locatie
Geen uitvoering geven aan kader participatie
Onderzoek naar opdrachten/gewenste taken te leggen bij verbonden partijen
Onderzoeken of er investeringen te vertragen/af te stellen zijn, evt. bate op kapitaalslasten.
Invoeren van betaald parkeren, (geeft ook uitvoeringskosten).
Lagere kapitaallasten door regie op investeringen sportvelden.
Sluiten van Het Polderbad en/of zwembad De Zuidplas, evt beëindigen van het gemeentelijke zwemaanbod.
Onderzoek naar het toepassen van kostprijsdekkende huur buitensporten in combinatie brengen met de omvang van de subsidie relatie; transparant consistent beleid buitensport en binnensport
Optimalisatie Camera Toezicht
Verder onderzoek doen naar handhavingscapaciteit
Onderzoek naar optimalisatie administratie en kwaliteitszorg sociaal domein
Maatregelenpakket Toekomstbestendig Sociaal Domein
Wmo - Mantelzorgondersteuning en -waardering (wettelijke taak met beleidsvrijheid) - korten op budget van Stichting ZO! m.b.t. Steunpunt Mantelzorg
Wmo - Mantelzorgondersteuning (wettelijke taak met beleidsvrijheid) - korten op instellingssubsidies SaaM
Beperken omvang indicatie Wmo - Huishoudelijke hulp, dagbesteding en begeleiding (wettelijke taak met beleidsvrijheid)
Onderzoek versobering bovenwettelijke taken participatievoorzieningen en efficiency mogelijkheden met GR IJsselgemeenten
Bijstelling planning kredieten Sport (verrekenen met stelpost onderuitputting kapitaallasten)
Autonoom: Indexaties prijsgevoelige budgetten
Autonoom: Groeiramingen 2027 ev

Bijlage 4 Subsidies 2027

De gemeente Zuidplas verstrekt subsidies aan instellingen, verenigingen en andere initiatiefnemers die bijdragen aan de gemeentelijke doelen binnen het sociaal en maatschappelijk domein. De subsidieverlening vindt plaats op basis van de Algemene Subsidieverordening Zuidplas 2025 en de Uitvoeringsregeling Subsidies Sociaal en Maatschappelijk Domein 2025 (USSMD). Deze regeling bevat de voorwaarden voor instellingssubsidies, activiteitensubsidies en incidentele subsidies. Ook de subsidieplafonds zijn hierin vastgelegd. Link naar de regeling USSMD

De bedragen in deze bijlage zijn gebaseerd op de programmabegroting 2027 en hebben daarmee een voorlopig karakter. De definitieve subsidieverlening wordt opgenomen in het Subsidiejaarprogramma Sociaal en Maatschappelijk Domein (SJP-SMD) 2027. Dit programma wordt in december 2026 vastgesteld. Daardoor kunnen de uiteindelijke subsidiebedragen afwijken van de bedragen die in deze bijlage zijn opgenomen.

Deze bijlage geeft inzicht in:

- de geraamde instellingssubsidies voor 2027;
- de subsidieplafonds voor activiteiten- en incidentele subsidies;
- de belangrijkste subsidieregelingen voor inwoners binnen het duurzaamheidsbeleid.

1. Instellingssubsidies

Instellingssubsidies worden verstrekt aan organisaties die bijdragen aan de uitvoering van gemeentelijke doelen. Voor een aantal organisaties worden afspraken gemaakt over de te leveren prestaties en resultaten via Beleidsgestuurde Contractfinanciering (BCF). De opgenomen bedragen zijn gebaseerd op de begroting 2027. De definitieve subsidieverlening wordt vastgesteld via het SJP-SMD 2027.

Domein	USSMD	Instelling	Subsidie 2027	Inspanning
Sociaal Domein	2.1.1	MEE MH	€ 59.541	Onafhankelijke cliëntondersteuning
	2.1.1	Stichting KernKracht	€ 25.946	Onafhankelijke cliëntondersteuning
	2.1	Overige instellingssubsidies	€ 62.516	Crisisdienst Jeugd/Wmo, tijdelijk huisverbod en overige activiteiten
	2.2.1	Stichting VluchtelingenWerk	€ 185.911	Integratiebevordering en uitvoering wettelijke inburgeringstaken
	2.2.3	Jeugdfonds Sport & Cultuur	€ 68.675	Bevorderen participatie van kinderen in sport en cultuur
	2.2	Overige instellingssubsidies	€ 75.000	Voedselbank en Stichting Leergeld
	2.3.1	MEE	€ 6.606	Coördinatie IVH en Downteam
	2.3.1	Enver	€ 95.519	Alert4You
	2.3.1	SSWRR/Humanitas	€ 63.755	HomeStart
	2.3	Overige instellingssubsidies	€ 51.895	Casemanagement IVH, HALT en overige preventieve jeugdactiviteiten
	2.4.3	Stichting KernKracht	€ 28.627	Inzet van ervaringsdeskundigheid
	2.4	Overige instellingssubsidies	€ 104.626	Respijtzorg, dagbesteding, discriminatiemeldpunt, buurtbemiddeling en overige welzijnsactiviteiten
Maatschappelijk Domein	3.1.1	Sportstichting Zuidplas	€ 2.051.482	Exploitatie en instandhouding binnensportaccommodaties
	3.1.3	Stichting Op Moer	€ 154.353	Exploitatie multifunctionele accommodatie
	3.1.3	Stichting Dorpshuis Zevenhuizen (Swanla)	€ 240.135	Exploitatie multifunctionele accommodatie
	3.1	Overige instellingssubsidies	€ 9.313	Overige accommodaties en buurtvoorzieningen
	3.3.1	MOZ-Art	€ 243.507	Muziekonderwijs
	3.3.2	Bibliotheek De Groene Venen	€ 907.117	Bibliotheekwerk
	3.3	Overige instellingssubsidies	€ 87.934	Cultuureducatie, erfgoed, evenementen en herdenkingen
Totaal instellingssubsidies 2027			**€ 4.535.982**	

2. Subsidieplafonds activiteiten- en incidentele subsidies

Naast instellingssubsidies verstrekt de gemeente subsidies voor activiteiten, initiatieven en projecten. Hiervoor gelden subsidieplafonds zoals opgenomen in de USSMD. Binnen deze budgetten kunnen verenigingen, stichtingen en maatschappelijke organisaties subsidie aanvragen. De opgenomen bedragen betreffen de beschikbare budgetten die in de begroting 2027 zijn opgenomen.

Domein	USSMD	Subsidieplafond 2027	Inspanning
Sociaal Domein	1.3	€ 20.500	Incidentele initiatieven
	2.2.3	€ 4.000	Armoede en schulden
	2.3.3	€ 11.500	Recreatieve en deelnamebevorderende activiteiten voor jeugd en jongeren
	2.4.5 t/m 2.4.10	€ 64.950	Ondersteuning van doelgroepen, gezondheid en vrijwilligers
Maatschappelijk Domein	3.1.6	€ 1.500	Wijk- en buurtverenigingen
	3.3.8 en 3.3.9	€ 47.358	Culturele verenigingen, evenementen en volksfeesten
Totaal subsidieplafonds 2027		**€ 149.808**	

3. Regelingen voor inwoners en ondernemers

Naast de subsidies binnen het sociaal en maatschappelijk domein heeft de gemeente regelingen die inwoners helpen bij het verduurzamen van hun woning.

De belangrijkste regelingen zijn:

Regeling	Doel
Energiearmoede	Ondersteunen van huishoudens bij maatregelen die het energieverbruik en de energierekening verlagen.
Lokale Aanpak Isolatie (LAI)	Ondersteunen van eigenaren van slecht geïsoleerde koopwoningen bij het treffen van isolatiemaatregelen.

Voor deze regelingen is in de begroting 2027 geen afzonderlijk budget opgenomen. De regelingen worden gefinancierd uit eerder beschikbaar gestelde middelen. Omdat deze middelen ook in 2026 worden gebruikt, is vooraf niet bekend welk bedrag in 2027 nog beschikbaar is voor nieuwe aanvragen. Hierdoor kan het beschikbare budget gedurende het jaar verschillen.